

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostili. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebusi, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v razširjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040/7796600

GORICA - Drevored 24 maggio 1 - Tel. 0481/533382

CEZAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432/731190

1500 LIR

POŠTNA PLACANA V GOTOVNI
SPED. IN ABB. POST. GR. 1/50%

Nove kartice **BANCOMAT**
s plačilnim servisom **POS**

MOJA BANKA V ŽEPNEM FORMATU.

SOBOTA, 24. JUNIJA 1995

Rim je
daleč,
Trst
tudi...

BOJAN BREZIGAR

Slovenija bo ob prehudi ceni razmislila o drugih poteh

LJUBLJANA - Slovenska vlada se naprej vztraja pri stališču, da je pridruženo in kasneje polnopravno članstvo v Evropski uniji najprimernejša pot za približevanje Slovenije Evropi, je poudaril premier Janez Drnovšek. Pri tej poti bomo vztrajali, če cena zanjo ne bo previsoka, v nasprotnem primeru pa bo vlada razmislila tudi o alternativnih možno-

stih, je se dejal Drnovšek, pri čemer ni natančneje določil kolikšna cena je za Slovenijo se sprejemljiva. Dejale, da ne sme prevladati vtis, da je Slovenija pripravljena sprejeti kakršnekoli pogoje, in da je črta oziroma meja postavljena. Drnovšek meni, da je vlada izpolnila vse potrebne pogoje za dokončni podpis sporazuma o pridružitvi EU.

Kresnik 95: letošnji nagrajenec je Tone Perčič

MULJAVA - Od leta 1991 na Muljavi podeljujejo nagrado za najboljši slovenski roman. Prvo leto je kresnika dobil Lojze Kovacic, drugo Feri Lainšček, tretji kresnik je bil Milos Mikeln, lanski nagrajenec pa Andrej Hi-

eng. Letos se je za kresnika potegovalo dvainštirideset pisateljev z deli, izdanimi v letu 1994. Najprej so izbrali pet finalistov, med temi pa je strokovna žirija včeraj zvečer izbrala najboljšega. Strokovno odločitev so sprejeli

predsednik žirije Marjan Dolgan, lanski nagrajenec Andrej Hieng, Jože Horvat, Milček Komelj, Zenja Leiler, Tea Stoka in Tomo Virk. Letošnji nagrajenec je Tone Perčič z Romanom Izganjalec hudica. (M.Z.)

TRST / KLJUB OBLJUBAM, DA BO DEŽELA ANTICIPIRALA DRŽAVNA SREDSTVA

V deželnem proračunu ni postavke za slovenske kulturne ustanove

Besedilo je predložila deželna vlada, sedaj pa o njem razpravlja komisija

TRST - Dezelna vlada Furlanije-Juljske krajine je 8. junija predložila deželnemu svetu osnutek zakona za spremembo proračuna za leto 1995 in v prejšnjih dneh je začela pristojna komisija obravnavati to besedilo. V besedilu ni nobenega določila v zvezi s financiranjem kulturnih ustanov slovenske manjšine v Italiji.

Pred časom je namreč deželna vlada predstavnikom manjšine zagotovila, da bo dežela sama anticipirala sredstva za delovanje Glasbene ma-

tice, Narodne in studijske knjižnice, Slovenskega raziskovalnega inštituta in dvojezičnega solskega centra v Spetru, pa čeprav bi se ne bil odobren državni zakon, ki bi deželi jamčil kritje teh izdatkov. Tako obvezo so predstavniki dežele sprejeli na enem izmed zadnjih srečanj skupnim predstavništvom Slovencev v Italiji. Sedaj pa v besedilu, ki je bilo predstavljeno, sploh ni nobene postavke, ki bi zadevala kulturne ustanove slovenske manjšine. Edini člen, ki zadeva

manjšino, je 44. člen, ki namenja 100 milijonov lir za zborne organe in združenja staršev sol s slovenskim jezikom ter sindikalne organizacije učnega in neučnega osebja, za večje stroške, ki jih imajo te organizacije za prevode in tiskanje dvojezičnih obrazcev in raznih dokumentov. Ni znano, da bi bili v deželnem svetu predloženi ustrezni popravki za vključitev anticipacije 7 milijard lir kulturnim ustanovam, sicer pa rok za vlaganje popravkov se ni zapadel.

Srbske granate spet kosile med civilnim prebivalstvom

BIHAC, SARAJEVO - Na varovano bihasko območje je v petek spet padlo večje število topniških granat. Pri tem so bili trije ljudje ubiti, dvanajst pa ranjenih. Po podatkih vojaških opazovalcev Združenih narodov so granate padle v bližino tamkajšnjega oporišča bangladeskih mirovnih enot, vendar ni poročil o morebitni škodi ali žrtvah.

Topniški spopadi med vladnimi in srbskimi silami naj bi po podatkih modrih celad potekali tudi v okolici Gra-

dacca in Kalesije. Bosanski Srbi so v petek na območju Sarajeva vnovič zadržali konvoje s človekoljubno pomočjo, namenjeno prebivalcem obleganega mesta. Bosansko-hercegovaško prestolnico je včeraj prvič obiskal mirovni posrednik Evropske unije Carl Bildt, ki je vladnim sogovornikom ponudil pomoč, vendar je hkrati dejal, da sam ne more prinesiti miru v državo, razdejan od vojne.

Na 18. strani

Jutri v Nedeljskih temah Primorskega dnevnika

Osvoboditev Primorske

Danes bo v Ilirski Bistrici zaključna proslava 50. obletnice osvoboditve Primorske. Ilirska Bistrica je bila namreč zadnje osvobojeno mesto na slovenskem ozemlju. Tej obletnici namenimo tokrat še dva zapisa: pregled bojev za osvoboditev Primorske je pripravil zgodovinar Milan Pahor, pri vlogi prekomorcev pa se je podrobneje zaustavil Miro Kocjan.

Solsko leto se je končalo, mi pa imamo na zalogi še nekaj risb in spisov. Tokrat objavljamo izdelke otrok ricmanjske osnovne šole Prežihov Voranc in reči moramo, da so se zares potrudili.

Preteklosti naših krajev tokrat namenimo zapis Marka Waltritscha o starih razglednicah na Goriskem.

V Nedeljskih temah pa so tokrat v ospredju tudi nekateri kulturni dogodki. V prihodnjih dneh se bo v Mavhinjah začel prvi festival zamejskih amaterskih dramskih skupin in tej hvalevredni pobudi posvečamo nekaj uvodnih misli. Anarža Slavec pa nas je z mešanim pevskim zborom Primorsko iz Mackolj popeljala na zanimivo in navdušujoče gostovanje v Cremo.

Med drugimi temami naj omenjamo tudi zapis o papeževem obisku v Ljubljani. Ne danes, ampak pred več kot dvesto leti, ko je bilo tako potovanje težavnejše kot danes.

Na naslovnici pa Vojko Colja piše o dogodku, ki je sel mimo nas skoraj neopazno: ob otvoritvi nove mošeje v Rimu ugotavlja, da moramo strpnost nositi predvsem v srcih.

Preiskava o lažnih govoricah proti Di Pietru

BRESCIA - Antonio Di Pietro je presel v protiofenzivo. Včeraj je njegov odvetnik Dinoia vložil na brescianskem državnem toilstvu ovadbo zoper neznance v zvezi z lažnimi govoricami o aretaciji, ki so se razširile v četrtek v Milanu.

Brescianski tozilec, ki vodi preiskavo o zadevi Di Pietro, je sklenil, da začne preiskavo o anonimnih lažnih novicah. V kratkem bo zaslusal novinarje, ki so ga prvi vprašali, ali potrdi domnevno aretacijo Di Pietra. Vsekakor pa ta del preiskave ni na vrhu Salamonove prioritete lestvice.

Bivsi sodnik, ki je dopoldne obiskal nekdanje milanske kolege, je bil včeraj popoldne lažje ranjen v verižnem trčenju pri Leccu.

Na 3. strani

MOSKVA / ZASEDANJE DUME

Zahteve po odstopu zaradi Budjonovska

MOSKVA - Spodnji dom ruskega parlamenta je včeraj zaradi nesposobnosti pri reševanju talcev v Budjonovsku predlagal glasovanje o nezaupnici notranjemu ministru Viktorju Jerinu, obrambnemu ministru

Pavlu Gračovu (na sliki AP) in namestniku ministra za narodnosti Nikolaju Jegorovu. Vprašanje o nezaupnici je bilo na včerajšnjem dnevnem redu tudi zaradi ruske politike v Ceceniji.

Na 20. strani

VELIKA BRITANIJA

Hurdov odstop pospešil boj za oblast v stranki

LONDON - Veteran britanskega zunanega ministrstva Douglas Hurd (na sliki AP) je z napovedjo, da bo po prevetritvi vlade zapustil svoj ministerski položaj, samo se bolj pospešil boj za oblast, ki se je razvnel okrog sedanjega položaja Johna Majorja. Z odhodom svoje desne roke v spopadu za

Evropo je premier Major, ki je v četrtek odstopil z mesta predsednika konservativcev, sam obvisel na tehtnici, hkrati pa sprostil možnosti za reorganizacijo vlade - seveda le v primeru, če si bo Major na glasovanju 4. julija zagotovil zaupanje svojih strankarskih kolegov.

Na 19. strani

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Po železami še plinski terminal

Po privatizaciji skedenjske železarne bi se morali dogovoriti se o namestitvi podzemnega plinskega skladišča na območju bivše rafinerije Aquila pri Zavljah.

Stran 4

Izidi zaključnih izpitov nižješolcev

Včeraj so na Tržaškem objavili izide zaključnih državnih izpitov na nižjih srednjih solah.

Stran 4

Vreme na Tržaškem se izboljšuje

Po četrtekovem neurju se vreme postopoma izboljšuje. Četrtekova nevihta je povzročila precejšnjo škodo na poljih in v vinogradih.

Stran 5

Zaenkrat brez dodatnega bencina

Ministrstvo za finance ni dalo soglasja na sklepa Trgovinske zbornice o mobilnosti kontingentov.

Stran 9

Strah pred inflacijo

Po Istatovih podatkih o novem strmem poskoku cen pri proizvajalcih in grosistih, se je vlada odločila za strožji nadzor nad inflacijo.

Stran 11

Poraz Italije z Grčijo

Na evropskem košarkarskem prvenstvu v Atenah je Grčija premagala Italijo, v derbiju A skupine pa je bila ZRJ boljša od Litve.

Stran 24

LJUBLJANA / V KOMISIJI DRŽAVNEGA ZBORA RAZPRAVA O PRIMORSKEM DNEVNIKU

Večina poslancev je mnenja, da je treba dnevnik podpreti

Desnica pa pogojuje podporo z zahtevo po spremembah

SSO vztraja pri zahtevi po nadzoru nad PD

LJUBLJANA - V včerajšnji razpravo o Primorskem dnevniku so posegli stirje predstavniki ustanov Slovencev v Italiji. Predsednik SKGZ **Klavdij Palčič** je opozoril na korenine Primorskega dnevnika, ki segajo v vojna leta, to je v čas izdajanja Partizanskega dnevnika. Dejal je, da imamo Slovenci v zamejstvu časopise različnih tendenc ter da je SKGZ za iskanje skupnih stališč povsod, kjer jih je mogoče najti. Vendar take rešitve ne morejo biti pogoj za pomoč manjšini. Kar zadeva Primorski dnevnik je Palčič opozoril, da ni naključje, da je ta časopis tak, kakršen je; gre za posledico zgodovinskih dejstev. Zelo hudo pa bi bilo, ko bi sedaj iz takih ali drugačnih političnih razlogov ne podpirali ustanov manjšine, ki obstajajo in redno delujejo; med te sodi nedvomno tudi Primorski dnevnik. Palčič je tudi mnenja, da bi bila dolgoročno zelo primerna rešitev poseben zakon Slovenije za pomoč tisku.

Predsednica SSO **Marija Ferletić**

je uvodoma kot stališče svoje organizacije prebrala dokument, ki je bil objavljen v včerajšnji številki Primorskega dnevnika kot dokument tajništva Slovenske skupnosti (»Pomeni, da so si naša stališča zelo blizu,« je pojasnila). Opozorila je, da je Primorski dnevnik član SKGZ in ga torej ni mogoče upoštevati kot skupno ustanovo, ob tem pa je ocenila, da bi moral ta časopis postati vsemanjšinski. Organizacija, ki jo zastopa, je bila dolga leta zapostavljena: »Trpeli smo toliko let, vendar moramo sedaj gledati naprej,« je dejala in poudarila, da bo tudi od Republike Slovenije odvisno, kaksno bo življenje v zamejstvu. Kar zadeva Primorski dnevnik pa Ferletičeva ne soglasa s trditvijo, »da mora vse ostati tako.« Član vodstva SSO **Sergij Pahor** je menil, da je tradicija Primorskega dnevnika mnogo starejša, saj si ZIT »prilastila stavbo, v kateri je delovala Ciril-Metodova sola.« Ni mu znano, odkod je doslej Primorski dnevnik crpal sredstva, zato

mu ni jasno, kako je prišlo do krize. Če lahko časopis izhaja brez pristanka SSO, naj pač izhaja dalje; v nasprotnem primeru pa mora biti po mnenju SSO časopis avtonomen in ne pod kuratelo SKGZ. »Pahor je se ocenil, da v Primorskem dnevniku ni objavljeno »nič, kar bi ne bilo po volji SKGZ.«

Odgovorni urednik **Bojan Brezigar** je poudaril, da je Primorski dnevnik predvsem proizvod novinarjev, ki ga ustvarjajo. Namen časopisa je informiranje slovenske manjšine in vsakodnevno prinašanje slovenske besede v slovenske družine, ki bi v primeru osižitve časopisa utrpeli največjo škodo. V zadnjem času je uredništvo vložilo velike napore v pridobivanje mladih bralcev in velika škoda bi bila, ko bi bili sedaj ti napori izničeni. Brezigar se je zavzel za dolgoročno zakonsko rešitev v korist zamejskega tiska, poudaril pa je, da je sedaj treba premostiti krizo, upoštevajoč tudi, da v maju uslužbenci niso prejeli osebnih dohodkov.

da protestira, ker obe krovni organizaciji nista »pravi predstavnici zamejskih Slovencev« ter je včerajšnji sestanek ocenil kot »komunistično zaročilo, ki svoje ideje siri med zamejske Slovence.« Ko ga je predsedujoča opozorila, da govori o vprašanjih, ki niso na dnevnem redu, pa je Verzolak vstal in razburjen zapustil sestanek.

Marjan Setinc (LDS) je repliciral Ivo Hvalici ter mu dejal, da mu ni jasna zahteva, po kateri naj bi bil neki časopis last vseh, in je kot primer dejal, da ne ve, kaj bi pomenilo, ko bi nekdo trdil, da mora biti na primer Delo časopis vseh Slovencev.

Zmago Jelenc (SNS) je dejal, da je Primorski dnevnik nastal med vojno, ko se ni bilo Jugoslavije. »Mislim, da mora ostati tak, kakršen je,« je poudaril in ocenil, da vtikanje v notranje zadeve časopisov ne bi bilo posteno. Nujno je torej, da Primorski

Jadranka Sturm-Kocjan

dnevnik prejme potrebna sredstva, se zlasti pa je prav, da izhaja naprej, če že nekateri drugi v manjšini zastopajo interese, ki so v nasprotju z interesi slovenske manjšine.

V razpravo je posegel tudi predsednik državnega zbora **Jožef Skolc**, ki se je najprej začudil, da za nekatere se vedno velja nacelo, »naj sosedu krava crkne.« Dejal je, da ne more razumeti, da imajo nekateri pomisleke, ko gre za preživetje ene izmed institucij zamejskih Slovencev. »Ko smo pristiskali na vlado, naj pomaga Slovencem v Italiji, si nismo mogli predstavljati, da bomo naleteli na take zgodbe, je dejal in opozoril, da »bo drugič na vrsti katera druga ustanova, če danes ne bomo našli sporazuma o Primorskem dnevniku.« Denarja ni mogoče dajati glede na lastništvo ali skrbništvo časopisa, predvsem pa moramo skrbeti za avtonomijo medijev: o tem teče diskusija v Sloveniji in to mora veljati tudi drugod. Če se temu odpovemo je konec vitalnosti manjšine, zato je treba medije podpirati.

Državni sekretar za Slovence po svetu **Peter**

Peter Vencelj

Po tem uvodu so spregovorili nekateri člani državnega zbora. Tako je prvi spregovoril **Ivo Hvalica** (SDSS), ki je dejal, da ne soglasa s takim načinom sklicevanja seje, predvsem pa ga je motila prisotnost odgovornega urednika Primorskega dnevnika kot samostojnega dejavnika, češ da Slovenija priznava samo dve krovni organizaciji. Po njegovem mnenju mora Slovenija Primorski dnevnik podpirati, vendar samo pod pogojem, da postane časopis skupno lastništvo obeh krovnih organizacij. Hvalica je Primorskemu dnevniku tudi očital, da ne podpira slovenskih strank, ampak samo »socialiste in komuniste, tudi stranko komunistične prenoje.«

Na to trditve je takoj repliciral poslanka **Danica Simsič** (DS), ki je dejala, da je treba v demokraciji priznavati kulturo političnega dialoga in da ni mogoče ljudi ločevati glede na to, kar volijo. Simsičeva je tudi poudarila, da je obvesčanje Slovencev v zamejstvu in v tujini ena ključnih nalog ter da mora Slovenija ustrezno podpreti sredstva informiranja.

Ivan Verzolac (SND) se je razburil, ker na srečanje ni bila povabljen tudi »Demokratska zveza Slovencev,« ki ji predseduje dr. Boris Gombac; dejal je,

ODGOVOR SKGZ

»Stališče SSK odraža nestrpnost strankarstva«

Stališče SKGZ z odgovori SSO-ju glede Primorskega dnevnika velja v enaki meri tudi kot odgovor na včeraj objavljeno stališče SSK. Obe organizaciji - SSO in SSK - sta (kot po navadi) namreč nastopili usklajeno, kar je prišlo do izraza tudi na srečanju z ministrom Thalerjem, ceprav je SSK tedaj zastopal dezeln tajnik Breclj in ne predsednik Terpin, ki je podpisal včerajšnje sporočilo. Med drugim je gospa predsednica SSO na včerajšnjem sestanku v Ljubljani ponudila dobesedno stališče SSK kot svoje.

Da ne bi ponavljali tega, kar je bilo že izrečeno, se omejujemo na strnjen komentar nekaterih trditve, ki jih prinaša sporočilo SSK. To stališče v celoti potrjuje ugotovitev SKGZ, da se za finančno pomoč Primorskemu dnevniku iz matice poskušajo postavljati politični pogoji, ki prihajajo iz zamejstva.

Razen tega pogojevanja ni jasno, kaj SSK sploh hoče, kajti iz splošnih deklaracij zavutih v zametni jezik, to ni razvidno. Iz poduka, da mora Primorski dnevnik (po mnenju SSK) upoštevati tudi novi zgodovinski kontekst s samostojno, demokratično in pluralistično Slovenijo, bi se dalo sklepati, da sedaj dnevnik tega ne upošteva in je torej izven zgodovinskega dogajanja. Mimo dejstva, da SSK na ta način ne dela ravno velikega komplimenta vodstvu časopisa, novinarjem in podjetju, ki vendarle skrbi, da ostaja dnevnik na nogah je dovolj jasno dejstvo, da Slovenija v tem trenutku ne misli svoje finančne pomoči pogojevati ideološko, ampak je dnevniku pripravljena pomagati enostavno zato, ker pomoč potrebuje. Stališče SSK (v skladu z ravnanjem SSO) pa več kot očitno pojasnjuje, od kod prihajajo ideološka pogojevanja. Nadvse zanimivo in zgovorno je namreč dejstvo, da sta se SSO in SSK ogreli za dnevnik točno v trenutku, ko gre za finančno pomoč iz matice.

Kako je prišel Primorski dnevnik do javne finančne podpore v Italiji in kdo si je za to podporo prizadeval, je bilo napisano v včerajšnjem stališču SKGZ. Namigovanje SSK, da gre pri tem za podporo enemu delu manjšine ali »celo kateremu koli zasebnemu krogu«, zavajajoče ne upošteva dejstva, da je finančna pomoč dnevniku dodeljena po splošno veljavnih zakonih za tisk. Stališče SSK odraža znatno nestrpnost plat strankarstva, ki v civilni družbi ne priznava subjektov, nad katerimi stranka nima neposrednega vpliva in oblasti. Takšno stališče SSK pa je v tem primeru se zlasti omalovaževalno do neprofitne založniške ustanove, ki je desetletja z veliko vnašala sredstev sredi ogromnih težav, da je le zagotavljala dnevniku obstoj. Lepo je, da SSK v svojem stališču teži k trdnim rešitvam, ki naj dnevniku zagotavljajo dolgo in mirno življenje, toda recepti te stranke so bili doslej v tem smislu bolj sibki. Stališčem SSO in SSK jemlje verodostojnost dejstvo, da sta se za dnevnik s hitrimi refleksi zavzeli ravno s pogojevanjem finančne pomoči iz matice. Verjetno bi bilo drugače, če bi se za usodo dnevnika zanimali konstantno, z objektivnim presojanjem dejstev ter spoštovanjem vloge in nelahkega dela vseh ljudi, ki na novinarski in podjetniški ravni že celih petdeset let zagotavljajo življenje Primorskemu dnevniku.

Slovenska kulturno gospodarska zveza

Stališče Demokratičnega foruma Slovencev

V zadnjem času je znotraj skupnega zastopstva kakor tudi v javnosti prišlo na dnevni red vprašanje finansiranja in upravljanja Primorskega dnevnika. Demokratiški forum Slovencev smatra, da polemičen način reševanja tako pomembnih vprašanj, ne privede nikamor, kvečjemu bo se zaostрил ne ravno idilične odnose znotraj naše skupnosti.

Primorski dnevnik sodi v siri manjšinski kontekst sredstev množičnega obveščanja in zato je potrebno, če želimo znotraj skupnega zastopstva o tem razpravljati, da se lotimo vprašanja celovito. To pa je treba storiti v konstruktivnem duhu.

DFS ne bo podprl nobenih potez, ki bi se odvijale v duhu določene »normalizacije« z bolj ali manj instrumentalnimi razlagami o novih casih in novih razmerah. Demagoških in populističnih pogledov, ko gre v korist enega ali drugega, ne potrebujemo in zato jih tudi ne bomo podpirali tudi zato, ker bi se na takšen način odprlo novo, polemčno in za našo skupnost škodljivo poglavje v svetu sredstev obveščanja, kateremu ne vidimo konca. Ker se zavzemamo za pluralnost idej in pogledov, smo za takšno pluralnost tudi v zamejskem svetu javnega informiranja.

Kot smo v začetku poudarili, zavzemamo se za to, da bi vsa naša sredstva informiranja, tudi tista strankarsko opredeljena, dobila primerno podporo za nemoteno delovanje tako s strani Slovenije kakor tudi s strani Italije oziroma Dezele. Naloga Skupnega zastopstva pa naj bo takšna, da se našim tednikom, dnevnikom, radiu in televiziji zagotovi delovanje in razvoj. Če nam bo to uspelo, bomo kot skupnost napredovali.

BRESCIA / PODKUPNINSKA AFERA

Di Pietro je prijavil anonimne obrekovalce

Bettino Craxi ocenjuje, da se je afera šele začela

BRESCIA - Odvetnik Antonia Di Pietra Massimo Dinoia je prešel v protiofenzivo. Včeraj je na državnem tožilstvu v Brescii vložil ovadbo, s katero je zahteval kazneni postopek za anonimne obrekovalce in ustrahovalce, ki so širili neresnične govore o aretaciji bivšega milanskega sodnika.

Dinoia je ovadbo izročil tožilcu Fabiu Salamoneju, ki vodi preiskavo o zadevi Di Pietro. Odvetnik je potože utemeljil s trditvijo, da vse neresnične govorice in domneve, ki se sirijo v teh dneh, sodijo v okvir jasnega načrta s ciljem, da bi odvrnili pozornost javnega mnenja od

dejanskih vprašanj, ki so tema sodnega postopka. Dinoia ni hotel biti jasniji. Ni hotel tvegati hipoteze, ali so napadi proti Di Pietru tudi napadi na sodnijski tim »ciste roke« in se je omejil samo na ugotovitve, da od začetka preiskave o podkupninski aferi ni bilo se nikoli tolikih govoric in domnev, ki bi zastrupljale ozračje.

Salamone je potrdil, da mu je Dinoia izročil prijavo, vendar kaže, da ga poteza ni ravno navdušila. »Preiskovalci bodo s tem zamudili se dodatni čas, vendar preiskava o lažnih govoricah ne bo na vrhu prioritete lestvice,« je dejal Sa-

lamone. V prihodnjih dneh bo brescianski tožilec vsekakor zaslišal novinarje, ki so ga v četrtek prvi poklicali, da bi preverili verodostojnost govoric o morebitni aretaciji Antonia Di Pietra. V isti sapi je brescianski tožilec tudi pozval novinarje k večji previdnosti, saj bi z objavljanjem dvomljivih novic lahko nehote pomagali tistim, ki umetno zastrupljajo klimo.

V tem ovku se je včeraj iz Hamameta v Tuniziji oglašil bivši socialistični tajnik Bettino Craxi. V intervjuju za postajo Radio Popolare je Craxi priznal, da zelo pozorno sledi zadevi Di Pietro, zanikal pa je, da bi bil on zakulisni režiser anonimnih dosjejev. »Imam toliko gradiva, da bi lahko pripravil goro dosjejev, vendar resnica pronica sama na dan. Zadostuje nekoliko potrpljenja,« je dejal Craxi po katerem je zadeva Di Pietro sele na začetku.

Bivši sodnik, ki že nekaj časa vztrajno molči, je včeraj na milanskem tožilstvu obiskal nekdanjega kolega Piercamilla Daviga. Ne Di Pietro ne Davigo nista hotela sploh hrniti z novinarji. Zato pa se je za bivšega sodnika zavzel

predstavniki Nacionalnega zavezništva Mirko Tremaglia, ki je vse pripisal mahinaciji »ljudi prve republike« in ostro napadel bivšega ministra Giuliana Ferraro. Levici pa je očital, da molci in se noče upreti poskusu, da bi blatili Di Pietra.

Veliko prahu bo najbrž dvignilo mnenje predsednika levicarske združbe zveze Giancarla Pasquinija, po katerem so v zakulisju preiskav o podkupninskih aferah v zadnjem času okultne sile, ki zastrupljajo ozračje.

POLITIKA / LEVA SREDINA

Garavini priseda k omizju Oljke, Bertinotti pa ne

Prihodni teden srečanje z FI
Svarilo manjšinskih strank SVP in UV

RIM - S »komunisti za enotnost«, ki so se pred nedavnim oddaljili od Stranke komunistične prenov, bosta Romano Prodi in Walter Veltroni najbrž dosegla dogovor, ki bo Sergiu Garaviniju in njegovim somisljenikom omogočil, da prisedejo k omizju Oljke. S stranko Fausta Bertinottija in Armanda Cossutte pa je razlika zelo velika. Srečanje se bo sicer nadaljevalo, vendar nič ne kaže, da bi lahko sla Oljka skupaj s SKP na volitve.

To je obračun večrajšnjih pogovorov, ki sta

jih voditelj levoisredinske koalicije imela z levimi komponentami italijanske politične mavrice. S tem srečanjem sta Prodi in Veltroni končala krog posvetovanj s komponentami, ki ne sodijo v Kartel svoboscin, prihodnji teden pa se bo začelo soočanje z desno sredino. Kaze, da bo najprej na sporedu srečanje z FI, do katerega naj bi prišlo proti koncu tedna, potem ko bo Kartel izoblikoval svoje predloge. O tem sta se včeraj po telefonu pogovarjala Romano Prodi in Berlusconi sodelavec Gianni Letta. Berlusconi se je doslej izognil neposrednemu soočenju s profesorjem iz Bologne, kateremu ne priznava liderske vloge v levi sredini. Zanimivo bo zato, ali bo do tega srečanja prišlo na pogovoru med predstavnikoma leve sredine in Forza Italia.

Ob tolikšnem pripravljanju na soočanje o pravilih igre sta predstavnik južnotirolske SVP Siegfried Brugger in austrianske Union Valdotaie Luciano Caveri opozorila tudi na manjšinsko problematiko. Po oceni obeh »bi bil slab znak«, če bi oba tabora prezrla manjšinski stranki in bi se izognila soočenju z njima o novih pravilih.

Za zaščito Furlanov

TRST - Tretja delzna komisija je z večino glasov odobrila zakon za zaščito furlanskega jezika v Furlaniji-Juljski krajini.

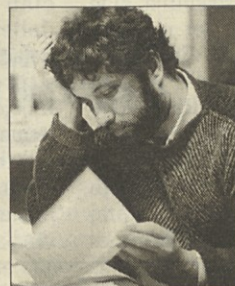
S tem zakonskim osnutkom, o katerem se mora dokončni izreči delzna svet, Dezel priznava furlanski jezik kot enega od značilnih delznih jezikov in njegova zaščita je bistvenega pomena za razvoj posebne delzne avtonomije v evropskem okviru.

Zakon bo veljal na območju, kjer se govori furlanski jezik, ki ga bodo dezel in krajevne ustanove uporabljale skupaj z italijansko v mejah italijanskih zakonov. Zakonski predlog spodbuja spoznavanje in uporabo skupnega krkopisa, ki bo sprejet z odlokom predsednika dezele po posvetu s posebno znanstveno komisijo.

OGLEDALO

Trženje je edino vodilo

ACE MERMOLJA

Vprašanje, če je zelja večine edino vodilo, ni od muh. V vsesplošnem trženju je dilema skrajno izostrena. Trzijo se predmeti: od testenin do idej in treba je ugoditi okusom in željam ljudi. Trzi se informacija. Gledanost oddaje določa njen uspeh. Trzi se kulture. Na lestvici knjižnih hitov boste na primer zaman iskali poezijo. Trzi se politika. Zmagajo stranke, ki znajo najbolje ujeti potrebe in zelje ljudi. Trzijo se vrednoti. Če je ekonomska uspešnost najbolj cenjena, se v tok vključi sistem ponudb: od reklame do filmov. V množanju tržišča, ustvarjanju novih potreb in njihovemu zadovoljevanju je nujno postaviti vprašanje manjsin. Ne mislim le na narodne in etnične manjsine, ampak na tiste manjsine, ki izpadejo iz velikih trznih tokov.

V tem je ključna dilema laicne in kritične misli in to na vseh področjih. Pogostokrat sem se v svojih ogledalih vprašal, če lahko v sedanjih pogojih zmaga levoisredinski pol. Moderen pojem levice vključuje po svoji naravi spoštovanje in skrb za šibkeje, za drugačne, za stotine in stotine posameznikov in skupin, ki so naselili na sipinah velike reke. Brez te skrbi bi levica ne imela smisla. V določenem trenutku postane ta položaj uganka, saj je treba vzporejati manjsinske položaje z voljo večine. Očitno je, da se pri političnih odločitvah ljudje ne izrekajo le na osnovi razrednosti. Dejstvo uporabljajo teoretiki, ki zagovarjajo misel, da ni več smiselno uporabljati kategorije levica in desnice. Italijanski Jug se pogostokrat opredeljuje za tiste sile, ki ne zagovarjajo solidarnosti, ampak dajejo prednost tehnološki. Množice ljudi objektivno izbirajo proti lastnim interesom. Vzroki so kompleksni, vendar se na zapletenem političnem trzišču to redno dogaja. Pogostokrat najsibkejši odklanjajo pojem manjsinskosti. Istrski begunci, ki so bezali, ker so se cutili pod noge ali druge ogrožena manjsina, so se v Trstu in Italiji najbolj zagrizeno opredeljevali proti slovenski manjsini. Nasprotovanje ostaja, čeprav je prejšnji jugoslovanski sistem propadel. Le redki begunci so se odločili za odprto politiko, čeprav to ni najbolj primer, ker so bili predmet močne manipulacije.

Lov na crnca v sibkih in revnih predmestjih je zgovornejši. Sibkejši so najbolj izpostavljeni manipulacijam. Ne bom pozabil neapeljskega fanta, ki je volil za Berlusconi in televizijskemu novinarju dejal, da pričakuje pismo za zaposlitev. Zaradi teh problemov je nujno, da postane zaščita, še več, vrednotenje

manjsin osnova družbenih in političnih pravil. Referendum o odpravi televizijskega monopola je propadel, ker ljudje niso razumeli preprostega dejstva, da monopol ne more dati glas manjsinam. Zivi le, če sledi večinskemu toku. Ko bi v Evropi prevladalo mnenje v prid smrtni kazni, bi se monopolist temu ne udprl. Celo papež je v svoji zadnji encikliki pustil ozko spranjo smrtni kazni. Ne moremo ga dolžiti pragmatizma, dejstvo pa je, da v ZDA tudi katolici zagovarjajo smrtno kazen. Zagotavljanje pravic manjsinam je v sodobnem svetu edino jamstvo za zrelo demokracijo in glede tega bi se morale dogovoriti vse politične in druge strani. Pri navajanju primerov bom malce preskakoval argumente. Znotraj velikih kulturnih tokov je jasno, da tržno zmagajo določeni romani, določena glasba, določeni filmi, in tudi določene znanstvene ideje in prepričanja. Če želimo govoriti o napredku, je nujno, da država in družba zaščitita tržno morda nezanemljiva, vendar kvalitetna dobra in inovativna dela. Sodobna informacija potrebuje veliko sredstev in naložbe se krijejo s širokim »konsenzom«. Kljub temu bi morale posebne norme ščititi manjsinske radijske in televizijske postaje, časopise, revije itd. Če je jutrisnja podoba sveta v mesanju narodov, ras, ljudi in kultur, bi morali že danes mimo pavsalnega poziva k strpnosti vrednotiti nove »prisotnosti«. Primeri klicejo k opredelitvi. Na trzišču blaga, idej in vrednot obstaja teza, da je večina tista, ki določa splošne družbene, gospodarske in kulturne norme. Manjsina ali manjsine se morajo prilagoditi ali pa izgubiti. Druga opcija je v prepričanju, da večina nima nujno prav in da je potrebno ščititi raznovrstne manjsine in jim omogočiti življenje in izražanje.

Zgodovina dokazuje, da so se manjsinska mnenja nespokrat izkazala kot pravilna. V znanosti je to skoraj norma. Bistvo pa ni v zgodovinskemu nauku. Srž vprašanja je v »vidnosti« manjsinskih pozicij, misli, stališč, problemov itd. Zatemnitev teh stvarnosti dejansko zabrisa družbeno raznolikost in tudi pojma levica in desnice. V političnem bipolarnem sistemu zmagajo čim bolj jasne in po svoje strnjene grupacije. Levoisredinski pol ima malo možnosti, če vsaka se tako majhna komponenta postavlja zahteve, ki so različne od drugih in ne pride do skupnega programa. To politično dejstvo pa ne more in ne sme zabrisati manjsinskih položajev, ki so družbeni, kulturni, etnični in celo antropološki.

Stranke in poli ne morejo izraziti vsega družbenega življenja, saj bi bil to totalitarizem. Občutljiva in solidarnostna politika pa tudi ne more mimo manjsinskih resničnosti. Zavesa nad različnostjo in drugačnostjo pomeni zaveso nad demokracijo. Stališče ni intelektualistična puhlica, ampak globinska izbira.

Trzasko vprašanje je v tem oziru izrazito. Tudi v Trstu so se spreminjale stranke in rojevale nove, in to se prej kot drugod po Italiji (primer je Lista za Trst). Volilni in socialni »bloki« so se selili po politični sahovnici in dajali zmago zdaj temu zdaj onemu. Prepoznavna os stališč pa je bil v vseh povojnih letih odnos do manjsin. Slovenska manjsina je bila vidna s pretežno negativnimi predznaki. Mesto je izgubilo veliko gospodarskih in kulturnih sans, ker je odklanjalo predloge, ker so lomili uradna stališča, ki jih je zagovarjal vodilni sloj. Celo znameniti intelektualci so »obšli« nekatera zarišna vprašanja, da bi jih mesto sprejelo. Zato je v italijanski zavesti Trst mesto s polovičnim obrazom in polovično resnico. Če problem posplošimo, je lahko vsa Italija in tudi Evropa prostor zgolj večinske resnice. To pa ne zato, ker drugih stvarnosti ne bi bilo, ampak iz preprostega razloga, ker niso vidne in slisne. Trzišče igra v tem smislu vlogo uravnilovke, ki lahko blokira politiko na ravni intolerance. Potem ni cudno, če se tudi različni ali samo sibkejši utaplajo v večinske tokove in v njih zmanjsujejo svoje življenske sanse. Če zeli politika postaviti nekaj trdnih količkov politične konfrontacije, je uveljavljanje vsakovrstnih manjsin osnovno vprašanje. Desnica bi se iznebila suma, da je neliberalna in avtoritarna, levica ne bi bila obsojena na kronično drobitev. Manjsinci bi zadihali kot polnopravni državljani in bi nehali biti moteci element. Vsakdo bi nekaj pridobil. Velika težava načrta je v tem, da se Italija s težavo prebija do tiste narodne in demokratične zrelosti, ki ne vidi v manjsinah motečega elementa. Narodna manjsina lahko (nevarno?) izpodbija iluzijo o etnični čistosti, majhna množica občila motijo trzišče in so ekonomsko neproduktivna in celo predlog za nedolžno pesniško zbirko, se lahko zdi založniku nedopustno finančno breme. Ravni so seveda različne, problem podoben. Koliko prostora ostaja manjsinskim položajem in delovanju v ogromnem požiralniku trzišča in v »kulturi« večine? Verjetno je prostora vedno manj, zato potrebuje jasna jamstva, vidnost in slisnost.

O USODI ŽELEZARNE, BIVŠE AQUILE IN TRŽAŠKEGA LLOYDA

Morda pa le ni vse tako črno, kot se zdi

Kdaj odmrznitev 45 milijard lir za plovno družbo?

Z železarno pod Skednjem torej ne bo tako kot z ladjedelnico pri Sv. Andreju, ki se je s prestola sesedla v prah. Tudi območje bivše naftne čistilnice Aquila bo znova oživilo s podzemskim skladiščem utekočinjenega plina v režiji MonteShella in Seastocka, o Trzaskem Lloyd pa se ni nikjer rečeno, da bo propadel. Ta spodbudna znamenja so v sedanjih razmerah - ki jih označuje kriza v industriji in gospodarstvu sploh, kakršne Trst in okolica se nista dozvela - zelo pomembna. Če pa k vsemu temu dodamo še transakciji, s katerima sta zavarovalnica Lloyd Adriatico in tovarna žganih pijac Stock presli v nemške roke, s čimer naj bi se ob tržno mnogo ustrežnejši strategiji se bolj razmahnil, potem ni prihodnost krajevne industrije ter pristaniških, pomorskih in storitvenih dejavnosti tako neprijazna, kakor izgleda na prvi videz. Se zlasti zaradi tega ne, ker lahko računamo na razbohotenje zunanjetrgovinskih

tokov v srednje- in vzhodnoevropski smeri, da le uspemo razviti nacrtovani off-shore in osrednji razvojnogospodarski adut - luko. To ne bo lahko, ker je potrebno izpolniti prometno in telekomunikacijsko infrastrukturo, za kar niso pristojne krajevne in deželna uprava, temveč državna oblast. Upamo pa lahko; seveda ob predpostavki, da se enkrat za vselej naredi konec političnemu spekulativstvu in zagovarjanju zasebnih interesov na plečih celovite skupnosti.

Železarna bo kmalu presla pod okrilje mogočne jeklarske grupe Lucija Lucchinija in traderske družbe Bolmat. Ta je svoj položaj ravno zdaj se utrdila prek sporazuma s skupino Riva za odkup 55% glavnice Duferca, torej ene najmočnejših mednarodnih družb za trgovanje z jeklom, ki deluje v sklopu kolosa ILVA. Gre za dodatno jamstvo, da bo skedenjski obrat v dobrih rokah, tudi zaradi tega, ker bo v primeru zastoja na jeklarskem trgu mogoče računati s pro-

dajo elektrike ustanovi ENEL. Predvsem pa si bo končno oddahnilo vseh 750 železarjev.

V krogih, ki so blizu MonteShella, smo zvedeli, da bo ta družba skupaj s Seastockom že v kratkem ustanovila novo podjetje, ki bo na območju nekdanje zaveljske rafinerije uredila podzemni terminal za tekoči butan in prevzela uslužbenice Aquile oziroma Savitrija, ki so že dobrih osem let brez dela.

In Tržaški Lloyd? Minister za prevoze Giovanni Caravale je do konca leta zamrznil svoj nacrt o njegovi spojitvi z genovsko Italio. Na ta način je zgledil pot pogajanjem z Evropsko unijo, da bi italijanskemu zakladnemu ministrstvu dovolila sprostitev 40 milijard lir tržaski in 20 milijard lir genovski družbi, deželni upravi Furlanije-Juljske krajine pa nakazilo 5 milijard lir za Lloyd. Ta sredstva so nujno potrebna za njegovo delno sanacijo.

Drago Gasperlin

VARSTVO OTROK / PRILOŽNOST

Še možnost vpisa v slovenske jasli

Prošnje nasloviti občinski službi

Vpisovanje se je sicer zaključilo 10. junija, starši pa imajo kljub temu še možnost, da vpišejo svoje malčke v slovenske občinske jasli. Če bo dovolj vpisanih, bodo začele jasli v Ul. Veronese 14 pri Sv. Jakobu delovati v prihodnjem solskem letu.

V začetku leta, ko je Sindikat slovenske sole v sodelovanju s slovenskimi občinskimi svetovalci končno prepričal občinsko upravo o potrebi in koristnosti jasli, je prošnjo o ustanovitvi slovenskih jasli podpisalo 44 slovenskih staršev otrok do tretjega leta starosti. Ob izteku vpisovanja se je vpisalo v slovensko sekcijo le devet malčkov.

Vzrok za tolikšno razliko med nameranimi in dejanskimi vpisi gre iskati v višini mesečne vzdrževalnine. Konec maja in v začetku junija so se namreč razširile govorice, da bo stala oskrba otrok v jaslih kar kakih 800 tisoč lir mesečno. Ob taki ceni so se prenekateri starši odločili, da poiščejo alternativno rešitev za oskrbo svojih otrok.

Kasneje se je izkazalo, da je bila tista vsota pretirana. Po izračunih na podla-

gi obrazcev davčne prijave naj bi znašal najvišji znesek mesečne vzdrževalnine za jasli 550 tisoč lir mesečno. Starši ne bodo plačali dnevnic v primeru odsotnosti otrok. Sindikat slovenske sole je po izteku vpisovanja posegel pri pristojni občinski službi, obrazložil, zakaj je bil doslej vpis v slovenske jasli pod pričakovanji, in dejansko dosegel nekakšno podaljšanje roka za vpis. Starši, ki bi se želeli vpisati svoje otroke v slovenske jasli, se lahko pisno obrnejo na Obcino Trst - 16. oddelek - Služba za občinske jasli - Ul. del Teatro 5. V prošnji naj utemeljijo, da so zainteresirani za vpis v slovenske jasli in da se zaradi nejasnih govoric glede mesečne vzdrževalnine niso opredelili v roku, ki je bil predviden za vpis v občinske jasli.

Ob tem velja poudariti, da bi predstavljalo odprtje slovenskih jasli veliko obogatitev za manjšinsko skupnost. Delo v jaslih bodo vodile slovenske vzgojiteljice, tako bodo malčki že od prvih korakov razvijali materin jezik v slovenskem okolju.

NOVI VLADNI KOMISAR

Cannarozzo gre v Rim, nasledil ga Moscatelli

Na predsinocnji seji ministrskega sveta so odredili nova imenovanja visokih državnih funkcionarjev. V tem okviru so povisali dose- danjega tržaskega prefekta Luciana Cannarozza v generalnega inspektorja v Rimu, na njegovo mesto pa postavili Maria Moscatellija, ki je bil sedem let na čelu prefekture v Viterbu.

Novi tržaski prefekt je bil rojen v Rimu in je star 62 let, je oženjen in oče treh otrok. Njegov poklicni vzpon se je začel leta 1958. Najprej je služboval v že ome-

njenem Viterbu, potem so ga zaposlili pri lacijski deželni upravi, nato pa je zasedel važen položaj na notranjem ministrstvu.

Za prefekta so ga imenovali leta 1984. Sprva je bil predstojnik Osrednje direkcije za dokumentacijo, zatem član komisije za podeljevanje prispevkov ustanovam, ki se bavijo s prevencijo in pomočjo narkomanom, od januarja 1988 je bil prefekt v Viterbu, od leta 1990 pa se izredni komisar tamkajšnje Trgovinske zbornice.

ŠOLSTVO / ZAVOD STEFAN

Mehanikom ponujajo delo

»Kmetijska zadruga v Trstu išče delavca-prodajalca z delavno prakso kot mehanik.« Ta oglas že devet dni vabi s stolpcev Primorskega dnevnika. Dolej, kaže, ni še nihče odgovoril na ponudbo dela, kar je v času brezposelnosti, v kakršnem živimo, malce čudno.

Ali pa tudi ne.

Na poklicnem zavodu Jožefa Stefana vedo veliko povedati o iskanju mehanikov. »V tržaskem dnevniku je mehanična delavnica iz Tržica kar dva tedna z oglasom iskala stiri mehanike. Oglas je morala ponavljati toliko časa, ker nanj očitno ni bilo odziva. Tudi na našem zavodu so se oglašili nekateri slovenski lastniki mehaničnih delavnic, naši bivši dijaki, ki so si uredili uspešna obrtna podjetja, da bi na soli dobili naslov kakega orodnega mehanika. Iskanje je bilo neuspešno, zato so

si morali pomagati z delovno silo iz Slovenije.«

Pomanjkanje orodnih mehanikov je postalo dejstvo. Povpraševanje po njih je precejšnje, mehanikov pa primanjkuje. Prav zaradi tega se na zavodu čudijo, ker se mladi fantje - ob tolikšni zaposlitveni krizi - se vedno otapajo vpisa na smer tehnikov mehanike industrije. Studij seveda ni najlažji. Stevilo učnih ur je večje, kot na večini drugih višjih srednjih sol. Delo je zahtevno. In vendar: v današnjih casih ima ekskluzivno prednost - možnost zaposlitve.

Resnici na ljubo je prednost kar dvojna, kot je opozoril eden od letošnjih maturantov, potem ko je v četrti tek končal drugo pisno nalogo. Po maturi ima dijak možnost za takojšnjo zaposlitev, lahko pa se tudi vpiše na uni-

verzno, na primer na inženirstvo.

Na soli vedo tudi povedati, kolikšno pripravo nudi sola dijakom. In to z zgornjim primerom: na nedavnem natečaju za delo mehanika je nekdanji dijak Stefana kar pregazil ostro konkurenco dijakov italijanskih sol Volta in Galvani in si zagotovil delovno mesto.

Včeraj so na nizjih srednjih solah objavili izide zaključnih izpitov. Mnogi dijaki so se že odločili, na katerih solah bodo nadaljevali studij. Nekateri so se neodločeni. Menda bi ne bilo napačno, ko bi pokukali na zavod Stefan in se pozanimali za možnosti, ki jih ponuja oddelek orodnih mehanikov. Čez pet let bi lahko prav oni odgovorili na podoben oglas, kakršen je tisti, ki že devet dni na Primorskem dnevniku ponuja delo mehaniku.

Seminar za učitelje in profesorje

Letošnji tradicionalni poletni seminar za učitelje in profesorje slovenskih sol na Trzaskem, ki ga v okviru dogovorov med Slovenijo in Italijo prireja Ministrstvo in sport Republike Slovenije, bo v Postojni od 21. do 25. avgusta.

Zainteresirani naj prošnjo za udeležbo naslovijo na pedagoškega svetovalca prof. Dujca pri solskem skrbništvu v Trstu in naj jo ročno izročijo uradu za slovenske sole ali sami osebno ali preko sole, kjer tudi dobijo vzorec prošnje.

ŠOLSTVO / DOKONČALI SO OBVEZNO ŠOLANJE

Izidi zaključnih državnih izpitov na slovenskih nižjih srednjih solah

Na nizjih srednjih solah so včeraj objavili izide zaključnih državnih izpitov. Obvezno šolanje so uspešno dokončali:

Nizja srednja sola Sv. Cirila in Metoda pri Sv. Ivanu

Goran Floridan (odlično), Roberto Lunazzi (zadostno), Rok Oppelli (prav dobro), Mitja Pegan (zadostno), Martin Strani (prav dobro), Erik Zeriali (dobro), Cristian Zottich (zadostno), Janja Del Linz (dobro), Sara Illich (dobro), Katja Legisa (prav dobro), Valentina Lovriha (zadostno).

Oddeljeni oddelek na Katinari

Danilo Bosari (prav dobro), Sandro Levan (zadostno), Matjaz Pecar (prav dobro), Manuel Pussini (zadostno), Amarildo Selimi (zadostno), Salko Sirol (zadostno), Agron Tema (zadostno), Varna Pečenik (prav dobro).

Nizja srednja sola Frana Erjavca v Rojanu

Tina Furlani (zadostno), Ivo Lachi (prav dobro), Marco Pertot (zadostno), Sandra Siega (dobro),

Lara Verginella (zadostno), Sabina Znidaric (prav dobro), Bon-tempo Martina (privatistka - zadostno).

Nizja srednja sola Simona Gregorčiča v Dolini

Daniel Capponi (prav dobro), Peter Glavina (zadostno), Denis Grisancich (zadostno), Walter Jakomin (zadostno), Roberto Longo (dobro), Devan Santi (zadostno), Igor Spetic (dobro), Matej Tul (zadostno), Roger Zagar (zadostno), Ivan Zobec (prav dobro), Marialisa Bandi (prav dobro), Deborah Rodella (dobro), Anja Smotlak (dobro), Svetlana Tul (zadostno), Yari Zeriali (dobro), Nataša Zerjal (zadostno).

Nizja srednja sola Iga Grudna v Nabrežini

Marco Antonič (zadostno), Matej Brezigar (dobro), Jasna Leghissa (dobro), Zaira Leghissa (zadostno), Matej Lupinc (dobro), Erik Masten (dobro), Mitja Puntar (zadostno), Ambra Sanna (prav dobro), Vanja Svava (prav dobro),

Tjaša Trampus (zadostno).

Oddeljeni oddelek v Krizu

Ilenia Bak (prav dobro), Carol Bezin (zadostno), Jara Kosuta (zadostno), Ivana Pincin (dobro), Kristina Semi (prav dobro), Alma Vidau (zadostno).

Nizja srednja sola Frana Levstika na Proseku

3. A razred: Damijan Batti (zadostno), Janos Grilanc (dobro), Emanuel Kralj (zadostno), Gorazd Milic (prav dobro), Roby Paoletic (prav dobro), Goran Simoneta (zadostno), Katja Cossutta (dobro), Sharon Kante (prav dobro), Martina Kralj (prav dobro), Nataša Milic (prav dobro), Nina Milic (zadostno), Vanja Milic (prav dobro), Jana Obad (dobro), Petra Segina (odlično), Sara Skerk (prav dobro), Alenka Stoka (prav dobro).

3. B razred: Drazen Cikic (zadostno), Janez Peter Grom (prav dobro), Andrej Hrovatin (zadostno), Tomaž Sirca (dobro), Ketty Furlan (dobro), Susanna Gilotta (prav dobro), Vanessa Milkovic (zadostno).

Nizja srednja sola Srečka Kosovela na Opcinah

3. A razred: Jernej Ciuch (zadostno), Sabrina Drago (dobro), Jas Gregori (dobro), Katja Gregori (dobro), Ivana Grgic (zadostno), Jordan Ilija Kalc (dobro), Erik Lakovic (prav dobro), Mitja Malalan (zadostno), Peter Milic (zadostno), Andrejka Mozina (prav dobro), Katerina Persinovic (dobro), Olga Sosic (odlično), Boris Sossi (dobro), Marjan Stopar (prav dobro), Barbara Vremec (zadostno).

3. B razred: Caterina Alessio (zadostno), Marko Berce (zadostno), Maja Berzi (dobro), Brce Ales (dobro), Mira Fabjan (dobro), Mojca Kovacic (zadostno), Ilonka Krizman (zadostno), Johana Kriznic (prav dobro), Peter Primosi (zadostno), Tina Sossi (zadostno), Tomaž Spazzapan (prav dobro), Anja Strekelj (dobro), Ilaria Taia-riol (zadostno).

Izide zaključnih državnih izpitov na nizji srednji soli Ivana Cankarja pri Sv. Jakobu bodo objavili danes opoldne.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo tržaskega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - P.R.A.E. d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Fotostavek: ZTT, Trst

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, DFM, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba

Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958

Ekonomska propaganda: Publist SRL

tel. 040-7796611, fax 040-768697

Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana

tel. 061-1262044, fax 061-224943

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (sirina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT,
financi in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 55 SIT

Naročnina za Italijo 430.000 LIT

Poštni tr. PRAE DZP st. 11943347

za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,
Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

TRŽAŠKI REGULACIJSKI NAČRT

Svobodni sever z divjo obstrukcijo

Razprava se bo nadaljevala tudi danes

O prvem popravku svetovalcev Svobodnega severa so glasovali šele ob 19. uri. Za predstavitev posameznih amandmajev porabijo okrog dve uri, in ker jih je okrog stirinajst, lahko izračunamo razsežnosti obstrukcije Marchesicha in somisljenikov proti odobritvi regulacijskega načrta tržaske občine. Svobodni sever je namreč jasno povedal, da hoče komisarja, »kar je skrajno neodgovorno,« je ocenil slovenski predstavnik Andrej Berdon, »saj pomeni, da nočejo, da bi volivci prek svojih svetovalcev urejali urbanistična vprašanja. Presunila me je njihova brutalnost. S komisarjem bi občinski svet izgubil eno svojih bistvenih pristojnosti. To je pravi mazohizem.«

Tudi včerajšnja razprava o regulacijskem načrtu je tako potekala v znamenju obstrukcije Svobodnega severa, kar ustvarja dva problema, je menil drugi slovenski svetovalec, Igor Dolenc, »saj se je bila večina prisiljena odpovedati svojim popravkom k novemu načrtu. Z njim torej ne more biti zadovoljna, čeprav smo nekatere plati le izboljšali. Drugi problem je v tem, da je opozicija le delno umaknila svoje popravke. Imam občutek, da hočejo

s tem dvigniti svojo politično ceno in z izsiljevanjem doseči, da od predloženih 150 popravkov dosežejo tistih deset, za katere se resnično potegujejo.«

Nic manj kritičen do Svobodnega severa ni bil Peter Mocnik: »To je potrata časa in denarja, saj je zelo težko, da bo Dežela imenovala komisarja sredi razprave o popravkih. Vsekakor pričakujemo, da pride na dnevni red amandma, ki sva ga vložila z Berdonom in se nanasa na prilagoditev urbanističnega načrta potrebam za uredništev predvidevanj zakona št. 16 za razvoj Krasa. Popravek smo tehnično uskladili in ga usklajujemo tudi politično. Upamo, da nas bodo vsi podprli.«

Iz predsinočne razprave velja omeniti se, da je bil za las zavržen popravek, ki ga je vložil svetovalec SKP Venier, ki je hotel, da bi na celotno področje starega pristanišča razširili normativ, v katerem bi prostor samo za pristaniško dejavnost, medtem ko načrt predvideva prenovo zgradb, izgradnjo restavracij, marine, bank, odprtje podjetij itd. Skupaj z desnico je glasoval tudi svetovalec DSL Andolina.

Razprava se bo nadaljevala tudi danes.

VČERAJ

Minister podprl tržaško luko

Italijanska vlada potrjuje svojo podporo tržaskemu pristanišču tudi v okviru pobud, ki jih sprejema deželna uprava Furlanije-Juljske krajine za razvoj gornjejadraških luk. To je povedal minister za prevoze in plovbo Giovanni Caravale med včerajšnjim sestankom z novim predsednikom tržaske luke oblasti Michelejem Lacalamito. Minister je izrazil zadovoljstvo sprico Lacalamitovega imenovanja ravno v tem pomembnem obdobju, ki ga označuje temeljita reorganizacija tržskega in mnogih drugih pristanišč v državi. Namen reorganizacijskega postopka je, racionalizirati luskno delo in povečati njegovo konkurenčnost nasproti tujini.

VČERAJ NA POLETNEM SEJMU V TRSTU

V ospredju tudi Slovenija

V njenem standu pozornost turizmu

Tako je bilo včeraj v slovenskem standu (foto Balbi)

V razstavnem standu Republike Slovenije na Poletnem sejmu pod Montebellom, ki opozarja na turistične zanimivosti »evropskega zelenega zaklada«, kakor piše na reklamnem panoju, in v katerem nudijo obiskovalcem tudi informacije o slovenskem gospodarskem svetu, je bil včeraj pozno popoldne krajši sprejem. V zastopstvu Gospodarske zbornice Slovenije se ga je udeležil Vitko Ros, prisotna pa je bila tudi slovenska konzulka v Trstu Vlasta Valencic-Pelikan. V pogovorih s tukajšnjimi podjetniki je prišla do izraza želja po nadaljnji raztegnitvi in pospešitvi tvornega gospodarskega in siceršnjega dvostranskega sodelovanja.

V PONEDELJEK / V PRIMČEVI VILI

Prostor razmišljanja za vzajemno kulturno rast

Prostor razmišljanja, tako je organizator, rajonski svet za Rojan, Greto, Barkovlje, Kolonjo in Skorkljo, poimenoval niz šestih srečanj, ki bodo stekla od ponedeljka, 26. junija, do 31. julija v Primčevi vili na Greti. Namen srečanj je - vsaj po nameri organizatorjev - preprosto: spoznati samega sebe preko odnosa do drugih.

Prvo srečanje bo posvečeno spoznavanju in samozavesti. Na drugem, ki ga bo vodila priznana astronomka Margherita Hack, bo govor o rojstvu vesolja in o njegovi evoluciji. Sledila bodo

srečanja o žalosti in bolečinah, o življenju in smrti, o različnih pogledih na svet monoteističnih religij in vzhodnih filozofij ter se o drugih zanimivih temah.

Srečanja je pripravila skupina izvedencev v filozofiji in psihologiji. To ne bodo klasična predavanja, pač pa prilžnosti, na katerih si bodo lahko udeleženci izmenjali mnenja in primerjali različne poglede. Vsakdo bo na njih prispeval delček svojega, s tem obogatil druge, posredno pa tudi samega sebe. Skratka: prostor razmišljanja za kulturno rast sebe in drugih.

PESEM OB STUDENCU / GOST KD V. VODNIK

Zbor iz Strasslacha v Dolini

Dolinski moški zbor je z nemškimi pevci navezal stike že pred par leti

Na pobudo dolinskega KD Valentin Vodnik bo Pesem ob studencu - pred dvema letoma začeti niz koncertov na K'luži - letos zavzenela se drugic. Nocoj, z začetkom ob 21 uri, bo namreč nastopil se drugi napovedani gost dolinskih kulturnikov; gre za zbor Isarlust iz Strasslacha (v bližini Münchna), ki bo koncertni večer oblikoval z nastopom v ženski, moški in mešani zasedbi.

Z nemškimi pevci so se člani dolinskega MoPZ Valentin Vodnik že srečali pred kakim letom, tedaj so se tudi navezali prve sodelovalne vezi, ki so se nadaljevale na ravni občasnega dopisovanja. Sedaj se uresničujejo s koncertom na dolinskem studencu, nadaljevale pa se bodo se prihodnjega oktobra, ko bo dolinski zbor sel na povratno gostovanje v Strasslach.

Tudi druga letošnja Pesem ob studencu poteka tako v znamenju navezovanja

stikov s sorodnimi skupinami izven tehničnih domaćih krajev: pred dvema tednoma so namreč bili v Dolini v gosteh pevci kočevskega zbora Svoboda in doberdobskega zbora Jezero. Tedaj sta se tudi prvič srečala novoizvoljena župana pobratenih občina Dolina in Kočevje.

Gostovanje pevcev iz bavarskega mesta ponuja priložnost, da se dosedanja prizadevanja zbora za utrjevanje stikov se obogatijo s spoznavanjem novih ljudi in pevske navade. Zbor Isarlust iz Strasslacha bo predstavil koncert ljudskih napevov iz domačega kraja in niz avtorskih skladb, tudi iz klasične zborovske književnosti. V primeru slabega vremena bo koncert v cerkvi sv. Martina. Nocoj, pa se vsem, ki si se niso ogledali oljarske razstave v Torkli, pred začetkom koncerta ponuja možnost za krajši vodeni obisk. (dam)

NOVICE

Proseška godba odhaja na tekmovanje v Piemont

Napovedani celovečerni koncert godbenega društva Prosek v Trzicu je odpadel zaradi močnega naliva, ki je v četrtek nanadoma zajel tržasko in gorisko pokrajino. Za godbenike je to bilo veliko razočaranje, saj bi moral biti koncert generalke pred današnjim nastopom, ki jih čaka v Piemontu. Člani godbenega društva Prosek bodo danes zgodaj zjutraj odpotovali proti Torinu oziroma v približno 30 km oddaljeno mesto Condovè v Dolini Susa, kjer bodo sodelovali na tretjem državnem tekmovanju godb. Pod vodstvom Aljose Starca se bodo predstavili občinstvu in žiriji že danes zvečer. Domov pa se bodo vmili v nedeljo pozno zvečer. (B.R.)

Praznovanje vemikov iz Žavelj in Šramarja

Ze več let se slovenski verniki iz Žavelj, Šramarja in ostalih naselkov zberejo na prazniku sv. Ivana pri cerkvi, kjer je najprej sv. masa na prostem, nato zakuska za vse prisotne. Letos bo se posebno slovesno, saj se je končno uresničila želja, da so zunanost cerkve obnovili. Ker je cerkev v zasebni lasti, so ustanovili odbor, ki skrbi za popravilo. Cerkev so na novo prikrili in obnovili pročelje. Ob tej priložnosti se zeli odbor zahvaliti vsem, ki so finančno ali drugače pripomogli, da so dela uresničili. Za stoletnico cerkve, ki bo čez tri leta, si želijo obnoviti se njeno notranjost in urediti okolico. Verniki iz Šramarja in Žavelj se bodo zbrali danes ob 20. uri pri sv. masi in na družabnosti, ki bo sledila po obredu. Vabljeni vsi!

Na plažah »Obvestila za kopalce«

Predstavnika združenja Legambiente Sandro Laurenzi in Confesercenti Ester Pacor sta včeraj predstavila »Obvestila za kopalce«, to je načrt, v okviru katerega bosta organizaciji vzdolž tržaske obale od Milj do Sesljana v raznih kioskih, gostilnah in restavracijah ob obali namestili posebne table; na njih bodo zabeležena razna obvestila, ki zanimajo kopalce, kot so temperatura vode in zraka, visina plime in oseke, morebitna stopnja onesaženosti morske vode (podatke bo nudila KZE) ter druga obvestila. Na predstavitvi načrta je bilo tudi poudarjeno, da je morje v Tržaskem zalivu (z manjšimi izjemami) po podatkih ministrstva za okolje čisto.

Razstava čipk

Na sedežu Podjetja za turistično promocijo v Ul. San Nicolò 20 so odprli razstavo »Čipke v mestu, mesto čipk«, ki sta jo priredili tržaska in miljska sekciji čipkarske sole iz FJK. Čipkarsko solo finansira deželno odbornišvo za kulturo.

Javni natečaj Občine Trst

Tržaska občina je razpisala javni natečaj za pet mest vodje tehničnega urada. Potrebna je diploma iz inženirstva ali arhitekture. Najvisja možna starost je 40 let. Rok za vlaganje prošelj zapade 27. junija.

IZBOLJŠALO NAJ BI SE ŠELE Z ZAČETKOM PRIHODNJEGA TEDNA

Vreme povzročilo precej škode

Cetrtkovo popoldansko neurje z močnim vetrom in dežjem je pustilo ponekod za seboj vidne sledove; močan veter je odtrgal tudi nekaj reklamnih napisov na raznih obratih in lomil veje dreves, zaradi cesar so morali poseči gasilci in jih odstraniti; med drugim so morali poseči tudi v Ul. Brigata Casale, kjer so s cestisca odstranili podrt drevesno deblo, precej opravili imeli tudi v Ljudskem vrtu. Na srečo, je neurje trajalo le dobro uro, tako da je lahko tudi avtomobilski promet kmalu normalno stekel.

Vremenoslovci napovedujejo, da se bo slabo vreme nadaljevalo tudi danes in jutri; izboljšati pa bi se moralo od ponedeljka dalje. Po napovedih bo danes pihala močna burja (po napovedih s sunki, ki bodo lahko presegli tudi 100 km na uro) predvsem v dopoldan-

skih urah, vmes pa bo tudi deževalo. Temperatura je že predvčerajšnjim padla na 14 stopinj, kar je pod povprečjem za to letno obdobje.

V naši pokrajini je cetrtkovo neurje povzročilo veliko škodo v vinogradih (trte so ravnokar začele cveteti) in na poljih; veliko škodo je povzročilo tudi na poljskih poteh (ki so žal v veliki meri občinske) posebno v Bregu, Miljah, pri Piščancih, v Barkovljah, na Proseku, v Krizu in Nabrezini; v Bregu so se zaradi močnega naliva podrli tudi številni podporni zidovi. Ze v kratkem si bo zato posebna komisija pokrajinskega kmetijskega nadzornistva ogledala in ocenila to škodo; svoja poročila bo nato posredovala pristojnim deželnim organom; slednji pa bodo sklepno poročilo dostavili državnim organom; v primeru, da bodo zadosteni predvideni po-

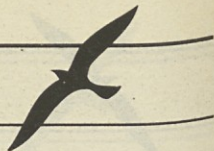
Burja podrli drevo v Ljudskem vrtu

goji, bo država aktivirala vsedržavni solidarnostni sklad, iz katerega bo crpala finančne prispevke za pomoč prizadetim.

Kmečka zveza zato obvešča vse tiste, katerim so se na kmetijah podrli podporni zidovi in se

vsuli na javno cesto, da s fotoaparatom posnamejo podrti zidove (po možnosti s pristavljenim časopisnim dnevnikom, na katerem naj bo jasno viden datum dneva izida časopisa); slike bodo nato posredovali komisiji pok-

rajinskega nadzornistva, ki si bo ogledala omenjeno področje. Glede škode na poljsčinah pa prijava škode pride v postev, kadar škoda na pridelkih preseže 35 odstotkov celotne proizvodnje celotne kmetije (razen hleva).

SSG / DEJAVNOST IN NAČRTI

Gledališče mora najti večji stik z občinstvom

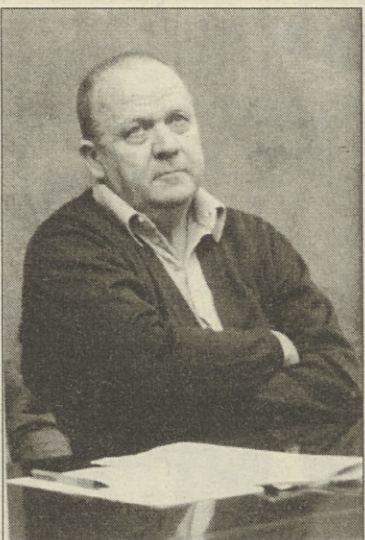
Pogovor s predsednikom upravnega sveta Dolharjem

Pred dobrim tednom se je v Kulturnem domu v Trstu sestal upravni svet SSG, ki mu predseduje dr. Rafko Dolhar. Prav na nje ga smo se obrnili z nekaterimi vprašanji, ki zadevajo gostovanje trzaskega gledališča v ZDA in Kanadi, kritično oceno preteklega gledališke sezone in nekaj misli o bodočem delu gledališča.

»Predvsem naj povem, da je bilo naše gostovanje v Torontu in Clevelandu uspešno. Tretje gostovanje v Montrealu je zaradi tehničnih ovir odpadlo. Predstavi Jancarjeve novitete "Halstadt" smo imeli v Torontu na četrtek, v Clevelandu pa v petek zvečer. Obe predstavi sta bili dobro obiskani, čeprav sta bili predvideni na dneve, ko tamkajšnja kulturna in prosvetna društva nimajo v programu prireditev. Pred predstavama smo gledalcem razdelili gledališke liste in tudi angleški prevod teksta. Po tem, kako je občinstvo sprejelo predstavo, smo imeli občutek, da jim ni bila potrebna razlaga, da so vsebino dela dobro razumeli, da pa so bili zadovoljni z igrjo, pa se nad dejstvom, da jih je obiskalo profesionalno gledališče, kar se jim je zdelo za njihovo dejavnost izredno pozitivno.«

Na potovanje v ZDA in Kanado se je odpravilo pet igralcev, trije tehnični delavci, pa še ravnatelj gledališča Miroslav Kosuta, avtor dela Jancar in nas intervjuvanec dr. Dolhar.

»Tistim, ki nas sprašujejo, kako smo zmogli takšno gostovanje, moram povedati naslednje: stroške za potovanje je krila Izseljeniška Matica, ostale stroške za naše bivanje so krila domača društva in druge organizacije in tudi vprašanje dnevnic igralcem in drugemu osebju smo zmogli kriti. Bila pa je to enkratna priložnost, da se s svojim delom, pa tudi z noviteto, ki je pri našem občinstvu naletela na velik odmev, pokažemo tudi Slovenem v ZDA in Kanadi. Tamkajšnja društva so izredno aktivna in delovna in stik z nami in našo ustvarjalnostjo, je bil

pozitiven tako za nas, kot tudi zanje same.«

Kako pa ste na seji opredelili komaj zaključeno sezono, smo vprašali dr. Dolharja.

»Ze začetek je bil izredno pozitiven in zastavljen tako, da nam odpira nove možnosti sodelovanja in srečanj tudi z italijanskim Stalnim gledališčem in z drugimi ustanovami, ki delujejo na tem območju. Tu imam v mislih predstavo Petra Handkeja "Cas, ko nismo vedeli nicesar drug o drugem". Prvo predstavo smo imeli v Cedadu ze lani na Mittelfestu, prvo predstavo v zaprti dvorani pa v gledališču Rossetti, nato pa, na začetku sezone v našem gledališču. To je bila zelo uspešna predstava, ki je pokazala, kaj je možno napraviti na področju kulture, če vodita vse ljubezno do gledališke ustvarjalnosti, do medsebojnega sporazumevanja na tem področju.«

Sledila je predstava v koprodukciji z gledališčem La Contrada »Bolha v operi«, ki je doživela, v režiji Borisa Kobala, tako v italijanski, kot slovenski verziji, zelo lep uspeh.

Potem je gledališče pripravilo recital pesmi Edvarda Kocbeka, »Visoko spodaj, ali globoko zgoraj«, ki je tudi naletel na zelo lep odmev med občinstvom.

Tu so bile se predstave kot Moedendorferjeva »Transvestitska svatba«, s katero je gledališče doživelo velik uspeh doma, potem pa prav tako velik uspeh tudi v Kranju, kjer je odigralo kar 11 predstav.

Letošnja sezona je obsegala se igrjo »Deseti brat«, ki jo je gledališče namenilo počastitvi 50-letnice delovanja našega gledališča v Trstu in, za konec se noviteta domačega avtorja »Samomor kitov«, ki je bila tudi nekaj novega za naše gledališče.

Kakšni pa so bili problemi, ki ste jih naveli na omenjeni seji?

»Predvsem problem stevila rednih igralcev, ki je skrčen resnično do skrajnosti. Medtem, ko so vsi radi prihajali k nam igralci iz matične domovine, jim lahko sedaj zaradi finančne stiske ponudimo manj ugodne pogoje od tistih, ki jih imajo v gledališčih v Sloveniji. Tudi mladega narasčaja nimamo, oziroma imamo mlade domače obetavne igralce, ki pa se ne bodo odločali za ta poklic na profesionalni ravni, dokler ne bodo vedeli, da imajo tu pri nas zagotovljeno delovno mesto. Naša ustanova je vezana na sredstva, ki jih prejema iz javnih ustanov, ki pa se ne večajo, temveč se nasprotno se krčijo.«

Kakšni so potem načrti za bodočnost?

»Okvirno je repertoar za prihodnjo sezono že izdelan. A o njem ne bi mogel se govoriti, ker moramo najprej vedeti, s kolikimi igralci bomo razpolagali in kaksna bo torej zasedba. Nekaj pa bi bila moja primarna želja: da bi imelo gledališče s svojo dejavnostjo večji odmev med našo javnostjo. Mogoče bi bilo treba organizirati pred začetkom sezone okrogle mize, na katerih bi stalni obiskovalci izrazili svoje pripombe in mnenja o tem, kako najti večji stik z občinstvom. Seveda pa gre, ob tej priložnosti pohvala in zahvala vsem, ki so v tej dejavnosti sodelovali in so se vedno pripravljeni, da z njo tudi nadaljujejo.«

Neva Lukes

Vreme le ni povsem skvarilo prijetnega vzdušja na Padričah

Ivanovo letos res ni prineslo lepega vremena. Toliko pričakovana kresovanja so zato izpadla nekoliko žalostno. Sicer pa bomo o tem več poročali v jutrišnji stevilki. Tokrat se omejimo samo na padriško praznovanje, ki bi se moralo začeti že predvečernim zvečer. Čeprav so uradno odprte zanimive razstave »V soli je bilo nekoč tako«, ki so jo mladi člani KD Slovan tako skrbno pripravili, dejansko prenesli, se je v Kraljevem skednju, spre-

menjenem za to priložnost v staro učilnico, vendarle nekaj dogajalo. Zunaj je bilo kot iz skafa. Dez je bil tako nasilen, da je vdrl celo v skedenjske prostore in so morali organizatorji sproti susiti premočene predmete. Ker pa se je kljub vsemu zbralo kar precej ljudi, je pevska skupina Stu ledi sklenila, da pozivi ambient s svojo pesmijo in prežene nejevoljo, ki jo je povzročilo vreme. Skedenj - učilnica je postal nenadoma pretesen, vendar prijetno razgret

od temperamentnega nastopa skupine, tako da se nobenemu ni več mudilo domov. Ljudje so pasli svojo radododnost med starimi solskimi klopmi, zveski, peresnicami in spricevali in nekateri so si za nameček ogledali se dokumentarec, ki so ga mladi padriški kulturni delavci izdelali za to priložnost.

Sklad Mitja Cuk je sporočil, da je svoje kresovanje na Pikelcu prenesel zaradi slabega vremena na današnji dan ob 20.30.

Obvestilo za izletnike PD v neznano

Vozni red avtobusov za nedeljski izlet v neznano je naslednji:

Avtobus št. 1: v ta avtobus vstopijo izletniki, ki so se prijavili v Miljah in na uredništvu našega dnevnika v Trstu. Odhod iz Milj (avtobusna postaja št. 20 nasproti Kmetijske zadruge) ob 8.30, iz Zavelj (nasproti bencinske crpalke) ob 8.40 in iz Trsta (Trg Oberdan) ob 9. uri.

Avtobus št. 2: v ta avtobus vstopijo izletniki, ki so se prijavili v Kulturnem domu Franceta Prešerna v Boljuncu. Odhod avtobusa iz Doline (televadnica) ob 8.30, iz Boljunca (na Gorici) ob 8.35, iz Borsta (pri Mahnicu) ob 8.40 in iz Zrepca ob 8.45.

Avtobus št. 3: v ta avtobus vstopijo izletniki, ki so se prijavili na Gorškem in v Salezu. Odhod avtobusa iz Standreža (pred cerkvijo) ob 7.45, iz Doberdoba (pred cerkvijo) ob 8. uri, iz Sempolaja ob

8.30, iz Saleza ob 8.40, iz Zgonika ob 8.45, iz Gabrovca ob 8.55 in iz Božjega polja ob 9.05.

Avtobus št. 4: v ta avtobus vstopijo izletniki, ki so se prijavili v Prosvetnem domu na Opcinah, a stanujejo na Opcinah, pri Ferlugih, Banih in v Repnu oz. Colu. Odhod avtobusa je ob 8.45 s avtobusne postaje na Narodni ulici (pizzeria Rino).

Avtobus št. 5: v ta avtobus vstopijo izletniki, ki so se prijavili Nabrezini in v Prosvetnem domu na Opcinah, a stanujejo v vaseh od Nabrezine do Bazovice. Odhod avtobusa je ob 8. uri iz Nabrezine (avtobusna postaja na pokrajinski cesti), ob 8.15 iz Kriza (avtobusna postaja), ob 8.25 s Proseka (gostilna Luxa), ob 8.35 iz Trebc (pred spomenikom), ob 8.40 s Padrič (gostilna Dolina) in ob 9. uri iz Bazovice (pred cerkvijo).

KULTURNA PRIREDITEV Z NASTOPOM ZBORA SKALA IZ GROPADE

Pri Ferlugih spet zborovska dejavnost

Na Ferlugih gotovo ni so že dolgo doživeli tako lepega kulturnega večera, kot v četrtek, ko je v domači cerkvi nastopil mesani pevski zbor Skala iz Gropade, ki ga vodi Anastazija Puric.

Zunaj je bila nevihta in slabo vreme, v cerkvi pa je vladalo lepo in prijetno vzdušje, ob poslušanju lepega petja, pa tudi ob občutkih, da so se na tem večeru stkale prijateljske vezi med Ferlugi, Bani in Gropado.

Organizator večera je bilo SKD Grad, ki je želelo tako obeležiti svetoivanski praznik ob kresovanju; prireditev pa so izpeljali prebivalci Ferlugov, ki so imeli srečno roko, da so za to priložnost povabili mesani pevski zbor Skala iz Gropade, ki jim je ponudil izredno lep večer umetnih in narodnih pesmi iz slovenske zakladnice, pa tudi iz zakladnice drugih narodov. Nastop je, kot vedno, lepo in smiselno napovedoval Aleksander

Muzina. Gropajski zbor je s tem koncertom zaključil več kot uspešno sezono. V njegove vrste je vstopilo več mladih pevcev in steje sedaj 35 članov. Zbor se pripravlja na dostojno proslavo 10-letnice svojega delovanja.

Večer sta v imenu organizatorjev uvedli domaćinki Karmen in Luisa, ki sta gropajske pevce pozdravili ter povedali nekaj be-

sed o pevski dejavnosti na Ferlugih. Leta 1955 so na Ferlugih proslavili 50-letnico delovanja domačega društva, sedaj pa se domaćini pripravljajo, da bodo z začetkom nove sezone proslavili 90-letnico ustanovitve domačega zbora Visava, ki ga je v povojnem času vse do prekinitve vodil prof. Bostjancić.

Da bi dostojno počastili goste,

so se domaćini zbrali v zbor, ki se je predstavil z veselo »Zbadljivko« in nato prepustil »besedo« zboru Skala. Zamelek zbor pri Ferlugih je sad prizadevanj, da bi zborovska dejavnost v vasi spet obnovili. Zaposlili so Anastazijo Puric, da bi jih vodila. Pristala je in pevci so imeli v domači cerkvi ze stiri vaje, da so se lahko predstavili na četrtekovem večeru. Zelo veseli so bili prvega neuradnega nastopa. Trdno so verjeli, da bo njihova pobuda uspela in da bo naša pokrajina pridobila zbor, ki bo oboževal dejavnost na tem področju.

Lepa in prijetna družabnost je zaključila večer, ki je pomenil za Gropajce potrditev njihove uspešne pevske dejavnosti, za Ferlugovce pa več kot upanje, da bodo, z novo sezono, obnovili v tem kraju tradicijo, ki jo je imel nekdanji domači zbor Visava.

N.L.

V GRLJANSKEM ZALIVU

Jutri začetek poletnega festivala funky glasbe

Združenje Globogas, mestu znano predvsem po svojem lanskem prirejanju poletnih prireditev na Gradu sv. Justa, je letos prireditelj poletnega festivala funky glasbe. »THE SUNKY« (funky summer festival) bo na sporedu v prostorih ON AIR Grljanskega zaliva, gostil pa bo nekatere izmed najboljših skupin mednarodne scene funk in acid jazz glasbe. Poleg glasbenih večerov pa bodo publiki ponudili tudi nekatera srečanja s komicnim gledališčem: nastopil bo trio Aldo, Giovanni in Giacomo, Daniele Luttazzi in glasbenosatirična skupina C'è quel che C'è, ki navadno spremlja priznanega komika Paola Rossija. Festival se bo začel že jutri s koncertom angleske skupine Corduroy, ki je po svoji turneji iz leta 1993 po vsej Evropi postala sinonim »good tima«, to je zabave. Naslednji koncert bo 6. julija, ko se bodo s svojo zmesjo jazz, hip-hopa, funka, reggae in drugega predstavili Brooklyn funk essential. »Spet se vrstijo spopadi na cestah Los Angelasa in Skupina War je spet tu«, tako piše na prospektu, ki vabi na koncert 11. julija. V zadnjih dvajsetih letih se je skupina War izvolila za središče glasbe v imenu strpnosti. Roots, ki bodo na vrsti 21. julija, so prepričani, da je jazz in hip-hop glasba, ki crpa iz vsakdanjega življenja. Njihova najbolj znana plosča je Do you want more!!!! Za koncert 27. julija in 25. avgusta organizatorji niso imeli nobenih pomslekov: tako angleški Push kot Maceo Parker, James Brownov alter ego, so trzasko publiko že enkrat navdusili. Heavy les wanted, ki bodo na vrsti 10. avgusta, pa so prava mednarodna atrakcija: gre za obetavno slovensko glasbeno skupino, kateri sta se pridružila dva italijanska glasbenika, ki deluje v imenu multietničnosti, glasbene in jezikovne kontaminacije. (td)

SPORTNO-REKREACIJSKO DRUSTVO -
VASKA SKUPNOST PRAPROT prireja

21. Šagro v Praprothu

24., 25., 26. t.m.

PROGRAM:

DANES, ob 15. uri odprtje kioskov, tekma v briskoli in ex tempore za mladino do 14. leta, od 21. ure dalje ples s **ansambлом Vrtnica**,
JUTRI, ob 9.30 tekma v skrlah, ob 14. uri odprtje kioskov, ob 18. uri tekma v kosnji in igre za otroke, od 20.30 dalje ples s **ansambлом Kraski kvintet**,
V PONEDELJEK, 26. t.m., ob 17. uri odprtje kioskov, od 20.30 dalje ples s **ansambлом Adria kvintet**, med plesom bo tekma v zaganju.

SKUPNOST PRI
SV. IVANU

organizira danes ob 20.30
koncert vokalne skupine

"RESONET"

iz Trsta

v farni cerkvi pri sv. Ivanu

**DEKLIŠKI ZBOR
DEVIN**
in
**FANTJE IZ POD
GRMADE**

vabijo **danes, ob 20.30** na
zaključni koncert v novi sti-
vanski cerkvi. Kot gost bo
nastopal **MPZ MEDVODE**

VČERAJ-DANES

Danes, **SOBOTA, 24. junija**
JANEZ

Sonce vzide ob 5.16 in
zatone ob 20.58 - Dolžina
dneva 15.42 - Luna vzide
ob 2.56 in zatone ob 17.46.

Jutri, **NEDELJA, 25. junija**
DAN DRZ.R.SLOVENIJE

VREME VČERAJ OB 12.
URI: temperatura zraka
15,5 stopinje, zračni tlak
1008,9 mb narasča, veter
40 km vzhodnik severo-
zahodnik, burja 53 km na
uro, vlaga 63-odstotna, ne-
bo oblačno, morje razgiba-
no, temperatura morja 14,8
stopinje.

**ROJSTVA, SMRTI IN
OKLICI**
RODILA STA SE: Ver-
diana De Rosa in Martin
Milic.

UMRLI SO: 87-letni Ma-
rio Rebez, 74-letni Tullio
Esopi, 81-letna Cesira Co-
ronica, 88-letna Valeria
Stor, 89-letni Martino Ma-
rio Vidas, 65-letna Elda Pa-
cor, 76-letna Adalcisa Sil-
vana Saitz, 90-letna Amalia
Zagar, 88-letna Maria Sker-
lavaj, 84-letna Maria Grubi-
sich, 87-letna Caterina Pe-
tronio, 87-letni Vladimiro
Gabrovec.

OKLICI: vojaški castnik
Franco Martone in uradni-
ca Livia Viezzoli, delavec
Andrej Mesar in risarka
Paola Lovrecich, stavec
Franco Han in delavka Pa-

RAI 3 - slovenski program
Vidljivost na **Krasu** vam omogoča
TRGOVINA ELEKTRO-TV
A. COLJA - Kontovel 134 Tel. 225471
s prilagoditvijo TV - antene z minimalnim stroškom

MESEC KUHNJE

* PRILOŽNOST

* ZA DOBRE

* POSLE

EDI MOBILI

- EDINO PRODAJNO MESTO -

TRST - Ulica Baiamonti 3

Tel. (040) 820766

GRATTAROLA

POHIŠTVO Z DOLGO TRADICIJO

Šagra na Jami

Do ponedeljka, 26. t.m.

Danes in jutri od 20.30 do 0.30 ples s **SKUPINO
HAPPY DAY**

V **ponedeljek, 26. t.m.** od 20.30 do 0.30 ples s **SKUPINO
STATUS SYMBOL**

Kioski bodo delovali, danes in v ponedeljek, **od 18.
ure dalje, jutri pa od 16. ure dalje.**

KD VALENTIN VODNIK - Dolina

v sodelovanju z Mladinskim krožkom
vabi na

Pesem ob Studencu

z nastopom ženskega, moškega
in mešanega zbora iz Strasslacha

danes, 24. t.m., ob 21. uri na K' luži,
v primeru slabega vremena v cerkvi sv. Martina

zerka Assunta Di Marino,
upokojenec Giorgio Biagi in
upokojenka Liliana Trisco-
li, zavarovalni agent Alber-
to Genzo in otroška varuska
Rosita Ferluga, finančni
stražnik Franco D'Antonio
in gospodinja Lisa Paola
Maria Ciancarelli, delavec
Moreno Znebelj in pro-
dajalka Marzia Bortolot.

LEKARNE

Od **PONEDELJKA, 19.,**
do **NEDELJE, 25. junija 1995**
Normalen urnik lekarn
od 8.30 do 13.00 in od
16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 13.00
do 16.00

Trg S. Giovanni 5 (tel.
631304), Ul. Alpi Giulie 2
(tel. 828428), Mazzinijev
drevored 1 - Milje (tel.
271124).

SESLJAN (tel. 414068) -
samo po telefonu za naj-
nujnejše primere.
Lekarne odprte od 19.30
do 20.30

Trg S. Giovanni 5, Ul.
Alpi Giulie 2, Largo Sonni-
no 4, Mazzinijev drevored
1 (Milje).

SESLJAN (tel. 414068) -
samo po telefonu za naj-
nujnejše primere.

NOCNA SLUŽBA
Lekarna odprta od
20.30 do 8.30

Largo Sonnino 4 (tel.
660438).

Za dostavljanje zdravil
na dom tel. 350505 -
TELEVITA

Urad za informacije
KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije KZE
deluje od ponedeljka do
petka od 8. do 13. ure. - tel.
573012.

Zdravstvena dežurna
služba

Nočna služba od 20. do
8. ure, tel. 118, predpraz-
nična od 14. do 20. ure in
praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118.
Telefonska centrala
KZE-USL: 399-1111.

KINO

ARISTON - 21.30 »Sire-
ne«, r. John Duigan, i. Hu-
gh Grant, Tara Fitzgerald,
Sam Neill.

EXCELSIOR - 18.35,
20.25, 22.15 »Blue Sky«, i.

Jessica Lange, Tommy Lee
Jones.

EXCELSIOR AZZUR-
RA- 17.30, 19.00, 20.30,
22.00 »It's all true«, r. Or-
son Welles.

AMBASCIATORI -
16.30, 18.20, 20.15, 22.15
»Omicidio nel vuoto«.

NAZIONALE 1- 16.15,
18.15, 20.15, 22.15 »De-
mangler - La macchina in-
fernale«.

NAZIONALE 2 - 17.00,
19.30, 22.00 »Forrest
Gump«, i. Tom Hanks.

NAZIONALE 3 - 16.10,
18.10, 20.10, 22.15 »Il co-
lonello Chabert«, i. Gerard
Depardieu.

NAZIONALE 4 - 16.00,
18.00, 20.05, 22.15 »Ed
Wood«, i. Johnny Depp,
Martin Landau.

MIGNON - 16.00 - 22.00
»Con il consenso del mari-
to«, porn., prepovedan
mladini pod 18. letom.

CAPITOL - 16.45, 18.30,
20.15, 22.10 »Pronti a mo-
rire«, i. Sharon Stone, Ge-
ne Hackman.

ALCIONE - 20.00, 22.10
»Mangiare bere uomo don-
na«, r. Ang Lee.

LUMIERE - 18.30, 20.20,
22.15 »Il prete«, i. Tom
Wilkinson, prepovedano
mladini pod 14. letom.

PRIREDITVE

SD PRIMOREC prireja
24. in 25. t. m. vsakoletni
PRAZNIK SPORTA na pri-
reditvenem prostoru Griza
ob nogometnem igrišču.
Odprtje dobro založenih
kioskov vsak dan ob 17.
uri. Za godbo bo poskrbel
ansambel Keydea.

SPORED praznovanj pri
Sv. Ivanu: jutri, ob 9. uri
procesija z narodnimi
nosami, ob 10. uri slove-
sna sv. maša v slovenščini
s petjem.

SKD VIGRED priredi v
sredo, 28.t.m., ob 20. uri
zaključno prireditvev na
solskem dvorišču v Sem-
polaju. V primeru slabega
vremena bo prireditvev dan
kasneje oz. v petek.

KROZEK BRIN priredi
v torek, 27. t.m., ob 18.30 v
Ljudskem domu v Krizu
PRAZNIK VCLANJE-
VANJA. Pred tem se bomo
pogovorili o delovanju in
nacrtnih krožka.

PIHALNI ORKESTER

IL MERCATONE TRIESTINO

VSE ZA VRT, KAMPING IN PLAŽO

Predmeti za dom in gostinstvo
(posode, kozarci, deske za likanje,
"stendi biancheria", itd)

Velika izbira igrač
in raznovrstne plastike

VSE PO ZELO KONKURENČNIH CENAH

TRST, ul. Brigata Casale 11 - Tel. 816215

BREG - Dolina prireja ob
praznovanju jubileja kon-
cert Godbenega društva
Nabrezina, v četrtek,
29.t.m., ob 20.30 v Borstu.

GODBENO DRUSTVO
NABREZINA prireja kon-
certe koračnic po vaseh. V
ponedeljek, 26.t.m., ob
20.30 bo nastopila v
Mavhinjah. Vabljeni.

IZLETI

ANDIS (Vsedrjavno
združenje ločencev in raz-
vezancev Italije) organizira
dvodnevni izlet v Verono,
v četrtek, 20. julija, ob 21.
uri na ogled opere Aida;
prenočitev v Bussolignu; v
petek 21. julija ogled avto-
safarija in Gardalanda.
Vpisovanje in informacije
na sedežu združenja, Ul.
Foscolo 18, vsak dan od
17. do 18. ure, tel. 040-
767815.

Od Rocola do Sv. Ivana
postelja je ze poslana,
caka na

Igorja in Giuly,

saj jih ze dolgo nekaj zuly.

Danes si na Tabru bo-
sta duska dala

in od ledih stana slovo

jemala.

Zivio ohcet!

Ticki brez gnezda
(sej znaste kdu!)

Danes se poročita

Giuliana Gerdol
in Igor Canciani

Da bi povecala naše
kosarkarske vrste jima
zeli

KK Bor

Giuliana Gerdol
in
Igor Canciani

stopata na skupno pot.

Veliko srečnih dni
jima zelimo vsi pri
Odboru za ohranitev
Stadiona I. maj.

ČESTITKE

Danes nas IGOR se oze-
ni in nas zapusti ter k
GIULIANI bezi. Naj vama
bo ta "da" gorec in zmeraj
ljubeč zeli mama, sestra
Marta in Marino.

Na skupni zivljenski
poti naj vama prinese
zdravja in sreče, družin-
skega razumevanja zeli te-
ta Pini, Bozi z družino in
Marta z družino.

Novoporočencema GIU-
LIANI in IGORJU voščijo
iz srca vso srečo na sku-
pni zivljenski poti mama,
papà in nona.

Danes praznuje rojstni
dan in god GIANNA
PAHOR. Veliko vsega le-
pega ji kliceta mama in se-
stra Bojana.

Pri "Terconovih" v Se-
sljanu se veselijo, TANJA
LEGISA z DANIELE AN-
GERAME omozijo. Srečno
pot vama zelijo vsi do-
maci.

ŠOLSKÉ VESTI

SINDIKAT SLOVEN-
SKE SOLE - tajništvo Trst
obvešča zacasno učno
osebje otroških vrtec in
osnovnih sol, da bodo
30.6.95 na oglasni deski
Solskega skrbništva razo-

DAROVE in PRISPEVKE

za objavo v časopisu sprejemajo
v tajništvo Uredništva PD (tel.
7796600) in preko poverjenikov
posameznih društev in ustanov.

Prispevke sprejema tudi urad
KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (pri-
tiljce) tel. 360072, s sledečim ur-
nikom: 9.00-12.00 in 14.00-17.00
od ponedeljka do petka.

bešene pokrajinske lestvi-
ce za opravljanje zacasnih
suplenc.

SINDIKAT SLOVEN-
SKE SOLE - tajništvo Trst,
obvešča stalne učitelje, da
je do 30.6.95, čas za pred-
stavitev prosenj na podlagi
Zakona iz dne 22.12.1973
st. 932, clen 7, za enoletno
dodelitev tržaskemu Sol-
skemu Skrbništvu za
opravljanje služb, ki so v
zvezi z delovanjem sloven-
skih sol.

OBVESTILA

NARODNA IN STUDIJ-
SKA KNJIZNICA obvešča,
da bo od 26.6. do 1.9. t.l.
poslovala s poletnim ur-
nikom, in sicer od 8. do
16. ure, medtem ko bo za-
prta od 25.7. do 15.8. t.l.

DRUZABNE IGRE, ek-
skurzije, ustvarjalne delav-
nice, srečanja z umetniki,
odkrivanje naravnega in
kulturnega bogastva slo-
venske Istre... in se mar-
sikaj drugega in prijetnega
je v nacrtu ob 2. koloniji
Spoznajmo Istro - spoznaj-
mo se v Istri, ki bo od 19.
do 26. avgusta t. l. na De-
belem Rticu pri Ankaranu.
Kolonija je primerna za
najstnike od 11. do 15. le-
ta. Podrobnejše informacije
lahko dobite v uradih
ZSKD - od ponedeljka do
petka od 9. do 14. ure, tel.
st. 635626. Rok za prijave
do 30. junija 1995.

KD SKALA iz Gropade
organizira 12 urni osnovni
plesni tečaj za odrasle v
standardnih in latino-ame-
riskih plesih od 3. do 28.
julija. Tečaj bo dvakrat te-
densko v večernih urah
(20.30 - 22.00); cena
50.000 lir. Informacije tel.
226332 med 18. in 19.30.

DRUSTVO SLOVEN-
SKIH IZOBRAZENECV v
Trstu vabi ob sklepu sezo-
ne na literarno bero celjske
Mohorjeve družbe ob pe-
desetletnici konca druge
svetovne vojne. Predstavili
bodo dela treh zamolanih
in na novo odkritih av-
torjev: Ludveta Potokarja,
Mare cerar Hull in Marka
Kremzarja. Večer v Peterli-
novi dvorani bo v pone-
deljek, 26. t. m., s
pričetkom ob 20.30.

ODBOR SRENJE
BOLJUNEC sklicuje redni
občni zbor v četrtek, 29. ju-
nija 1995, ob 20.30 v gle-
daliscu F. Prešerene. Dnevni
red: poročilo o delo-
vanju; dopolnitev statuta;
volitve; razno.

MALI OGLASI

URO SWATCH z jeans
paskom sem izgubila v pe-
tek, 16. 6.1995 v Prosvet-
nem domu na Opcinah na
sagri za Stadion 1. maj.
Postenega najditelja pro-
sim, da se mi oglasi po te-
lefonu na št. 040/215220.

VPISOVANJA v poklic-
ne tečaje za
kozmetičarke/je, frizerke/je
in draguljarje. Sposobni in
interesanti naj tel. na št.
040/368705.

ZAIZDLJIVO zemljišče,
komunalno opremljeno,
7201 kv.m v Vrhovljah, ob
česti proti Sezani, prodam:
Telefon 420243 med 18. in
21. uro.

ISCAMO MLADO na-
takarico (italijanska
državljanica) z znanjem
slovenščine in italijansčine
za pomoč v gostinstvu. Te-
lefonirati v torek med 11.
in 12. na tel. 225390.

TROSOBNO stanovanje
oddam studentom ali nere-
zidenčnim osebam tudi za
krajše obdobje. Pismene
ponudbe poslati na Publie-
st, Ul. Montecchi 6 Trst
pod sifro "Univerza".

PIKI, lep, simpatičen in
priden cuvaj, srednje rasti
išče dobrega gospodarja.
Telefon 212730.

NA PRODAJ je skoraj
nova pisarniška oprema.
Tel. 212753.

ISCAMO kuharsko po-
močnico s prakso. Tel. st.
226112 od 12. do 14. ure
ter od 19. do 20. ure.

ZADRUGA nujno išče
rešno osebo, nad 30 let za

voznika nočne distribucije.
Interesenti naj se javijo na
tel. 383811 med 15. in 17.
uro.

ZADRUGA nujno išče
osebje po možnosti z last-
nim motornim kolesom za
nočno distribucijo. Samo
resni interesenti. Tel.
383811 med 15. in 17. uro.

26-LETNO dekle išče
kaksnokoli delo, prakso
ima v pekarni. Tel. st.
228990 ali 225257.

KUPIM stanovanje v
srediscu Trsta, visje nad-
stropje z dvigalom (moz-
nost odkupa samo gole la-
stnine). Tel. na št. 225530
ali 630171 v večernih
urah.

ODDAM v najem hišo
na Krasu, možno tudi kot
ambulanto. Tel. st. 229227
ali 200175.

PRODAMAMO stano-
vanje 130 kv. m in garazo
25 kv. m na Opcinah. Tel.
st. 213860 od 20. do 21.
ure.

NA PRODAJ majhen in
urejen ženski butik v cen-
tru mesta. Tel. 370947 ali
00330/239804.

PRODAM avto Alfa 75,
letnik '88. Tel. st. 228547.

PRODAM ape 50 fur-
gon, letnik '93 v odličnem
stanju. Tel. st. 212095.

OSMICO je odprl Maksi
Komar, Log 243. Toci belo,
crno in vitovsko.

OSMICA je v Dolini pri
Mariu Jerzalu.

OSMICO imata odprto
Magda in Slavko Skerlj,
Zgonik 15/a.

OSMICA je odprta v Sa-
blichih (Jamlje) v novi kleti
pri Virgilu Radeticu.

OSMICO sta odprla v
Slivnem Iztok in Božena.

OSMICO odpre danes v
Križu Boris Košuta.

PRISPEVKI

Ob 7. obletnici smrti
dragega Danila Radovica
se ha spominja zena Zofka
ter daruje 50.000 lir za
Godbeno društvo Nabrezi-
na.

Namesto cvetja na grob
pok. Antona Renclja da-
rujeta Carmela in Zofka
50.000 lir za SZ Zarja.

V spomin na očeta Dina
Poretti daruje Claudio z
družino 50.000 lir za SKD
Slavec.

V spomin na pok. Milko
Ban vd. Cijak darujeta An-
drej in Nadja Kapun
30.000 lir za MoPZ Vasilij
Mirk Prosek-Kontovel.

V spomin na pok. Ma-
rijo Starc vd. Daneu da-
rujeta Edi in Gina Kemper-
le 20.000 lir za MoPZ Vasi-
lij Mirk.

V spomin na pok. mamo
Marijo Starc vd. Daneu da-
ruje Drago 100.000 lir za
MoPZ Vasilij Mirk.

V spomin na pok. Milko
Ban vd. Cijak daruje Mara
Luka vd. Bogatec 20.000
lir za MoPZ Vasilij Mirk.

Ob 2. obletnici smrti
Karla Kalc daruje zena
50.000 lir za KD Skala -
Gropada.

V spomin na pok. Milko
Ban daruje Olga Versa
30.000 lir za Godbeno
društvo Prosek.

V spomin na drago Ve-
sno Bidovec darujejo Sla-
va, Vera, Zita, Gusti in
Igor, Ditka, Božena in Sida
220.000 lir za Sklad Luc-
chetta, Ota D'Angelo, Hro-
vatin.

V spomin na gospo Zoro
Perkan Gazzarolli darujeta
družini Kosmina Trampuz
50.000 lir za Skupnost
družina Opcine.

Starsi Mete Starc da-
rujejo 30.000 lir za Glasbe-
no matico.

Zapustila nas je

Valerija Štor
vd. Glavina

Pogreb bo v ponedeljek,
26.t.m., ob 12.15 iz mrtvašni-
ce glavne bolnišnice v Borst.

SVOJCI

Borst, 24. junija. 1995

VOZNI RED VLAKOV

VELJAVEN OD 28. MAJA DO 23. SEPTEMBRA 1995

Železniška postaja v TRSTU

Proga TRST-BENETKE

ODHODI

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER	URA	VRSTA	SMER
4.02	(D)	Tržič (4.25), Portogruaro (5.11), Mestre (5.54), Benetke (6.04)	7.59	(E)	Mestre (6.04), Portogruaro (6.49), Tržič (7.36)
5.37	(D)	Tržič (6.01), Portogruaro (6.47), Mestre (7.36), Benetke (7.47)	8.53	(E)	Mestre (7.07), Portogruaro (7.49), Tržič (8.30)
6.04	(IR)	Tržič (6.27), Portogruaro (7.13), Mestre (8.04), Benetke (8.15)	10.05	(E)	Benetke (8.00), Mestre (8.12), Portogruaro (8.55), Tržič (9.42)
6.13	(R)	Tržič (6.38), Portogruaro (7.34). Op.: ukinjeno ob praznikih	10.42	(IR)	Benetke (8.35), Mestre (8.48), Portogruaro (9.33), Tržič (10.19)
7.13	(E)	Tržič (7.36), Portogruaro (8.22), Mestre (9.07), Benetke (9.18)	11.42	(IC)	Benetke (9.35), Mestre (9.48), Portogruaro (10.33), Tržič (11.19)
7.50	(IC)	TERGESTE - Tržič (8.13), Portogruaro (8.55), Mestre (9.35), Benetke (9.46)	13.42	(IR)	Benetke (11.35), Mestre (11.48), Portogruaro (12.33), Tržič (13.19)
8.13	(IR)	Tržič (8.36), Portogruaro (9.22), Mestre (10.07), Benetke (10.20)	14.12	(D)	Benetke (12.09), Mestre (12.19), Portogruaro (13.03), Tržič (13.49)
10.13	(IR)	Tržič (10.36), Portogruaro (11.22), Mestre (12.07), Benetke (12.20)	15.42	(IR)	Benetke (13.35), Mestre (13.48), Portogruaro (14.33), Tržič (15.19)
11.56	(IC)	Tržič (12.20), Portogruaro (13.01), Mestre (13.42), Rim Termini	16.04	(IC)	Mestre (14.23), Portogruaro (15.02), Tržič (15.41)
12.13	(IR)	Tržič (12.36), Portogruaro (13.22), Mestre (14.07), Benetke (14.20)	16.25	(D)	Benetke (14.22), Mestre (14.32), Portogruaro (15.16), Tržič (16.02)
13.10	(D)	Tržič (13.33), Portogruaro (14.19), Mestre (15.07), Benetke (15.17)	17.42	(IR)	Benetke (15.35), Mestre (15.48), Portogruaro (16.33), Tržič (17.19)
14.13	(IR)	Tržič (14.36), Portogruaro (15.22), Mestre (16.07), Benetke (16.20)	18.50	(D)	ukinjen od 31.7. do 27. 8.
15.13	(D)	Tržič (15.36), Portogruaro (16.22), Mestre (17.06), Benetke (17.16)			Benetke (16.21), Mestre (16.32), Portogruaro (17.25), Tržič (18.23)
15.50	(IC)	Tržič (16.13), Portogruaro (16.55), Mestre (17.35), Benetke (17.46)	18.57	(D)	Benetke (16.55), Mestre (17.06), Portogruaro (17.48), Tržič (18.34),
16.13	(IR)	Tržič (16.36), Portogruaro (17.22), Mestre (18.07), Benetke (18.20)	19.37	(IR)	Benetke (17.29), Mestre (17.39), Portogruaro (18.28), Tržič (19.14)
17.13	(IC)	Tržič (17.36), Portogruaro (18.22), Mestre (19.07), Benetke (19.18)	20.00	(IC)	Benetke (18.02), Mestre (18.14), Portogruaro (18.54), Tržič (19.37)
17.27	(R)	Tržič (17.54), Portogruaro (18.52), Mestre (19.47), Benetke (19.58)	20.55	(R)	Benetke (18.22), Mestre (18.35), Portogruaro (19.34), Tržič (20.32)
18.13	(IR)	Tržič (18.36), Portogruaro (19.22), Mestre (20.07), Benetke (20.20)	21.42	(IR)	Benetke (19.35), Mestre (19.48), Portogruaro (20.33), Tržič (21.19)
19.13	(E)	Tržič (19.36), Portogruaro (20.22), Mestre (21.04), Benetke (21.15)	22.00	(IC)	Benetke (20.02), Mestre (20.14), Portogruaro (20.54), Tržič (21.37)
20.25	(E)	Tržič (20.48), Portogruaro (21.31), Mestre (22.14), Zeneva	23.42	(E)	Benetke (21.35), Mestre (21.48), Portogruaro (22.33), Tržič (23.19)
21.13	(IR)	Tržič (21.36), Portogruaro (22.22), Mestre (23.08) Benetke (23.21)	0.42	(IR)	Benetke (22.35), Mestre (22.48), Portogruaro (23.33), Tržič (0.19)
22.13	(E)	Tržič (22.36), Portogruaro (23.22), Mestre (0.04), Rim Termini	1.42	(IR)	Benetke (23.35), Mestre (23.48), Portogruaro (0.33), Tržič (1.19)
			2.35	(D)	Benetke (0.20), Mestre (0.31), Portogruaro (1.26), Tržič (2.12)

Proga TRST-VIDEM

ODHODI

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER	URA	VRSTA	SMER
5.22	(R)	Tržič (5.46), Gorica (6.08), Videm (6.39) (ukinjen ob praznikih)	6.46	(R)	Videm (5.21), Gorica (5.54), Tržič (6.17) (ukinjen ob praznikih)
5.50	(R)	Tržič (6.18), Gorica (6.44), Videm (7.20)	7.29	(R)	Videm (6.05), Gorica (6.38), Tržič (7.01), (ukinen od 31.7. do 26.8.)
6.23	(D)	Tržič (6.47), Gorica (7.10), Videm (7.37) (ukinjen od 31.7. do 27.8.)	7.51	(D)	Videm (6.44), Gorica (7.08), Tržič (7.27)
6.48	(R)	Tržič (7.16), Gorica (7.40), Videm (8.12) (ukinjen od 31.7. do 27.8.)	8.33	(R)	Videm (7.00), Gorica (7.38), Tržič (8.02), (ukinjen ob praznikih)
7.19	(IR)	Tržič (7.43), Gorica (8.03), Videm (8.27)	8.40	(D)	Videm (7.36) preko Palmanove in Cervinjana v Tržič (8.16), (ukinjen ob praznikih)
8.19	(R)	Tržič (8.47), Gorica (9.12), Videm (9.47)	9.14	(R)	Videm (7.52), Gorica (8.27), Tržič (8.48), (ukinjen ob praznikih)
9.19	(IR)	Tržič (9.43), Gorica (10.03), Videm (10.27)	9.56	(IR)	Videm (8.49), Gorica (9.13), Tržič (9.32)
11.19	(IR)	Tržič (11.43), Gorica (12.03), Videm (12.27)	10.52	(R)	Videm (9.36), Gorica (10.00), Tržič (10.24)
11.40	(R)	Tržič (12.07), Gorica (12.29), Videm (13.03) (ukinjen od 31.7. do 27.8.)	12.33	(IR)	Videm (11.26), Gorica (11.50), Tržič (12.09)
12.19	(D)	Tržič (12.43), Gorica (13.06), Videm (13.33)	14.04	(R)	Videm (12.36), Gorica (13.12), Tržič (13.35)
12.25	(R)	Tržič (12.53), Gorica (13.19), Videm (13.54) (ukinjen ob delavnikih)	14.33	(IR)	Videm (13.26), Gorica (13.50), Tržič (14.09)
13.19	(IR)	Tržič (13.43), Gorica (14.03), Videm (14.27)	15.18	(R)	Videm (13.50), Gorica (14.26), Tržič (14.49), (ukinjen ob praznikih)
13.27	(R)	Tržič (13.55), Gorica (14.20), Videm (14.55) (ukinjen ob praznikih)	15.53	(R)	Videm (14.30), Gorica (15.04), Tržič (15.25)
14.19	(D)	Tržič (14.43), Gorica (15.06), Videm (15.33) (ukinjen ob praznikih)	16.33	(IR)	Videm (15.26), Gorica (15.50), Tržič (16.09)
14.34	(R)	Tržič (15.03), Gorica (15.26), Videm (15.58)	18.18	(R)	Videm (16.50), Gorica (17.26), Tržič (17.49), (ukinjen ob delavnikih)
15.19	(IR)	Tržič (15.43), Gorica (16.03), Videm (16.27)	18.26	(R)	Videm (17.04), Gorica (17.37), Tržič (17.58), (ukinjen ob praznikih)
16.19	(D)	Tržič (16.45), Gorica (17.07), Videm (17.36) (ukinjen ob praznikih in od 31.7. do 27.8.)	18.33	(IR)	Videm (17.26), Gorica (17.50), Tržič (18.09)
16.56	(R)	Tržič (17.23), Gorica (17.47), Videm (18.20) (ukinjen ob praznikih in od 31.7. do 27.8.)	19.20	(R)	Videm (17.52), Gorica (18.28), Tržič (18.51), (ukinjen ob praznikih)
17.19	(IR)	Tržič (17.43), Gorica (18.03), Videm (18.27)	19.44	(D)	Videm (18.31), Gorica (18.58), Tržič (19.20)
17.38	(R)	Tržič (18.07), Gorica (18.32), Videm (19.08)	20.22	(D)	Videm (18.59), Gorica (19.33), Tržič (19.55), (ukinjen ob praznikih)
17.51	(D)	Tržič (18.15), preko Cervinjana in Palmanove v Videm (18.54). (ukinjen od 31.7. do 27.8.)	20.33	(IR)	Videm (19.26), Gorica (19.50), Tržič (20.09)
18.19	(D)	Tržič (18.44), Gorica (19.06), Videm (19.35) (ukinjen ob praznikih)	21.15	(R)	Videm (19.53), Gorica (20.26), Tržič (20.47)
18.39	(R)	Tržič (19.06), Gorica (19.28), Videm (20.01)	22.33	(IR)	Videm (21.26), Gorica (21.50), Tržič (22.09)
19.19	(IR)	Tržič (19.43), Gorica (20.03), Videm (20.27)	0.52	(IR)	Videm (23.26), Gorica (0.02), Tržič (0.25)
20.07	(R)	Tržič (20.34), Gorica (20.57), Videm (21.24)			
21.19	(IR)	Tržič (21.43), Gorica (22.03), Videm (22.27)			
23.05	(R)	Tržič (23.33), Gorica (23.58), Videm (0.33)			

Proga TRST-OPČINE

ODHODI

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER	URA	VRSTA	SMER
9.13	(E)	SIMPLON EXPRESS (spalni vagoni in ležalniki) Opčine (10.05), Sežana (10.34), Ljubljana (12.35), Zagreb (14.52)	6.52	(E)	VENEZIA EXPRESS (spalni vagoni in ležalniki) - Budimpešta (17.30), Zagreb (0.20), Ljubljana (3.20), Sežana (5.31), Opčine (5.40)
12.02	(IC)	DRAVA - Opčine (12.49), Sežana (13.13), Ljubljana (14.55), Budimpešta (22.42)	10.58	(IC)	KRAS - Zagreb (5.40), Ljubljana (8.05), Sežana (10.05), Opčine (10.14)
17.57	(IC)	KRAS - Opčine (18.40), Sežana (19.03), Ljubljana (20.45), Zagreb (22.58)	16.57	(IC)	DRAVA - Budimpešta (6.20), Ljubljana (14.10), Sežana (16.01), Opčine (16.10)
0.02	(E)	VENEZIA EXPRESS (spalni vagoni in ležalniki) - Opčine (0.50), Sežana (1.19), Ljubljana (3.15), Zagreb (5.32), Budimpešta (11.58)	19.51	(E)	SIMPLON EXPRESS (spalni vagoni in ležalniki) - Zagreb (14.10), Ljubljana (16.45), Sežana (18.45), Opčine (18.54)

IC - Intercity E - ekspresni vlak IR - Meddeželni vlak D - Brzovlak R Deželni vlak

PIREDITVE / NOCOJ NA GRADU

Gledališki festival se pričinja z delom "Iščemo tenorista"

Drugi se na gradu, pod velikim prireditvenim sotorom, pričinja letosnji festival amaterskih gledalisc, ki je bil napovedan že za sredo, 21. t.m., vendar je predstava Goldonijeve Krčmarice v izvedbi skupine "G. Totolo" iz Verone odpadla, zaradi bolezni glavne igralk. Predstava bo predvidoma 19. julija. Nocoj ob 21.15 bo nastopila gledališka skupina "Estravagario Teatro" (tudi ta je iz Verone) z delom sodobnega ameriskega avtorja Kena Ludwiga Iščemo tenorista.

Delo so prvič uprizorili leta 1986 v Londonu, kjer sta ga tako publika kakor kritika sprejeli zelo pohvalno. V New Yorku ga igrajo že dobrih pet let. Italijanski prevod (Jaia Fiastri) in adaptacija postavljata dogajanje v trideseta leta in sicer v Parmo, ki je središče "bel canto". V Parmi pričakujejo znanega tenorista Pedra Almadorja, ki bi moral nastopiti v vlogi Otella, vendar pa v zadnjem trenutku odpove. V naglici iščejo novega tenorista in končno to vlogo prevzame povsem neznani Tommaso Cerciolini. Lepo ga pripravi jo in nasmingajo za predstavo in mnogi ga zamenjajo za slavenga spanskega solista. In okrog teh zamenjav se plete zgodba, tudi ljubezenska.

V glavnih vlogah nastopajo Alberto Bronzato, ki je tudi režiser predstave, Tiziano Gelmetti, Tiziana Leso, Fausto Tognato, Virna Panarotto, Monia Cimichella, Enzo Forleo in Filly Nazzaro. S to igro je skupina iz Verone nastopila na raznih festivalih in bila delezna različnih priznanj. Glede sa-

mega gostovanja v Gorici velja zapisati, da je "Estravagario Teatro" že nastopila na goriskem festivalu in to leta 1993 z musicalom Enkrat v življenju, lani pa z Goldonijevo komedijo Sluga dveh gospodov. Vstopnice za nocojsno predstavo so v predprodaji v knjižarni Antonini na Korzu.

ČRPALKE

Danes popoldne in jutri so na Goriskem dežurne naslednje bencinske črpalke
GORICA
AGIP - Ul. d'Aosta 74
ESSO - Ul. Brass 7/B
IP - Ul. Lungo Isonzo 110
ERG - Ul. Brig. Re
GRADISCE
IP - Trg Unità
TRŽIČ
ESSO - Ul. Boito
API - Ul. Cosulich
MONTESHELL - Ul. Boito
AGIP - Ul. Duca d'Aosta
RONKE
MONTESHELL - Ul. Redipuglia
SKOCJAN
AGIP - pokrajinska cesta za Gradež
SLOVRENC
AGIP - državna cesta 56

TURJAK
IP - državna cesta
VILES
ERG - Ul. Aquileia 40
KRMIN
API - Drevored Ven. Giulia
DOBERDOB
CHEVRON - Palkisce

PRISPEVKI

V počastitev spomina Pine Marusic, ob 7. obletnici smrti, daruje mož Danilo z družino 30 tisoč lir za spomenik padlim v NOB iz Standreza.

PIREDITVE

MLADINSKI PEVSKI ZBOR VRH SV. MIHAELA vabi vrhovske otroke na enkratno družabnost s kvizi, igricami, lovom na zaklad in zabavo, ki bo danes, 24. junija od 15. do 18. ure v kulturno-sportnem centru Danica na Vrhu.

OBVESTILA

DRUSTVO TERRA prireja jutri, 25. t.m. naravoslovni izlet na Sabotin s slovenske strani. Zbirališče ob 9. uri na parkiriscu pri Rdeci hisi, odhod ob 9.15. Kosilo iz nahrbtnika. Stevilo mest je omejeno, zato prireditelj priporoca interesentom naj se predhodno javijo in sicer po telefonu 32273.

DIJAŠKI DOM name-rava v novem solskem letu povecati stevilo vzgojiteljev. Interesenti, ki jih zanima vzgojno delo, z mladino, naj se zglasijo ob uradnih urah v upravi doma, ul. Montesanto 84, najkasneje do 1. julija letos.

TABORNIKI RMV obvescajo, da bo dvodnevni tabor danes, 24. in jutri, 25. junija na Vrhu. Zbirališče bo danes ob 10. uri pred spomenikom v Doberdobu, ne glede na vremenske razmere.

IZLETI

SLOVENSKO PLANSKO DRUSTVO GORICA priredi jutri, 25. t.m. izlet na Ojsternik. Prevoz z lastnimi sredstvi, kosilo iz nahrbtnika. Zbirališče na Travniku, odhod ob 7. uri.

KINO

GORICA VITTORIA 20.00-22.00 «Un'avventura terribilmente complicata» Osvicoenje Dolby stereo.
CORSO 17.00-19.30-22.00 «Pulp fiction». Prepovedan mladini pod 18. letom.

LEKARNE

DEZURNA LEKARNA V GORICI
D'UDINE, Trg sv. Franciska 4, tel. 530124
DEZURNA LEKARNA V TRŽICU
RISMONDO, Ul. E. Toti 52, tel. 410701

POGREBI

Danes, ob 8. uri, Maria Mian vdova Infante, vdova Culot, iz bolnišnice sv. Justa na glavno pokopališče; ob 9.30, Aldo Mazzucco, iz splosne bolnišnice na glavno pokopališče.

POD VPRAŠAJEM KONTINGENT GORIVA

V Rimu niso dali soglasja na sklep

Ministrstvo za finance je proti prenosu neizrabljenih kontingentov na bencin

V četrtek je v parlamentu obital postopek za spremembo dekreta Asquini v zakon, včeraj je goriska Trgovinska zbornica sporočila, da je Ministrstvo za industrijo zavrnilo sklepe zbornice o takojimnovani mobilnosti kontingentov po katerih bi vrednost olajšav neuporabljanih kontingentov prenesli na bencin. Dodatne količine goriva (90 litrov) torej zaenkrat ne bo, čeprav je zbornica, v pričakovanju ugodnega razpleta iz Rima, že poskrbela za tisk in razdelitev bonov. To je sicer najmanjše zlo, kajti na bonih je jasno napisano, da se bodo lahko uveljavljali šele od 1. julija. Na podlagi skopega obvestila Trgovinske zbornice, je neugodno mnenje o mobilnosti kontingentov izreklo Ministrstvo za finance, navajajoč ob tem razlog: bencin je za davčno upravo sila zanimivo blago (in o tem ni nobenih dvomov, saj ga bremenijo izdatne davščine) premik neizrabljenih kontingentov prav na to blago, bi pomenilo znatno manjše dohodke za državno blagajno, oziroma finančno upravo. Trgovinska zbornica sicer s svoje strani poudarja druge vidike. Tako bodo avtomobilisti na Goriskem kolicino nabavili na crpalkah v Sloveniji in izvozili za okrog sedem milijard lir valute, v Goriski sklad pa se bo nateklo za skoraj 900 milijonov lir manj dohodkov. Goriski sklad, kakor znano, financira različne gospodarske pobude. Torej bo, oziroma

bi v tem primeru odmanjkalo kar precej denarja, ki se nalaga v spodbujanje gospodarstva.

Predsednik Trgovinske zbornice je ob neugodni in v marsičem neprilicni novici iz Rima - možnost prelivanja, oziroma preusmerjanja kontingentov predvidevajo najnovejši predpisi glede Goriske proste cone - že storil prve korake. Tako je stopil v stik s podtajnikom v Ministrstvu za Finance dr. Viozzijem, v prihodnjih dneh je pričakovati srečanje z visokimi funkcionarji Ministrstva za industrijo in Finance, 28. t.m. pa se bo sestal razširjeni odbor Trgovinske zbornice, to je najvišji organizem, ki

upravlja Gorisko prostocono. Že sinoci pa so o zapletu razpravljali v izvršilnem odboru Trgovinske zbornice.

Tako glasi uradno sporočilo. Gre res samo za nepoznavanje dejanskega stanja in mehanizmov v delovanju Goriske proste cone ali za kaj drugega?

Predsednik Trgovinske zbornice ni želel dati nobenih prenapovedi. Upa, da bodo v rimskih krogih le razumeli bistvo problema in da bo, čeprav z nekajtedensko zamudo, le mogoče najti zadovoljivo rešitev. Kot zadnjo možnost navaja priziv na deželno upravo sodišče Lacija, vendar upa, da to ne bo potrebno.

PRIREDITVE / OSEM FILMOV

Izbrali filme za natečaj Sergio Amidei

Te dni se je v Rimu sestala žirija Filmske nagrade "Sergio Amidei", ki jo sestavljajo kinematografski kritik Paolo D'Agostini, režiserji Ettore Scola, Franco Giraldi, Mario Monicelli in Nanni Loy, scenografinja Suso Cecchi D'Amico, igralka Giovanna Ralli. Predsednik žirije je Age. Prisotna sta bila tudi predsednik združenja "Amidei" Darko Bratina ter ravnatelj Giuseppe Longo. Slednji je predlagal, da bi od letos manifestacija dobila naziv "Mednarodni festival za najboljšo evropsko scenografijo - nagrada Sergio Amidei". Predlog je bil sprejet tudi ob upoštevanju dejstva, da je natečaj "Amidei" edini, ki nagradjuje filmske stvaritve samo na podlagi scenografije in da je mani-

festacija odmevna ne samo med publiko temveč tudi med filmskimi operaterji. Na sestanku so izbrali osem filmov, ki jih bodo predvajali v okviru natečaja od 27. julija do 5. avgusta in ki se bodo podeljevali za nagrado in sicer: Anni ribelli, Belle al bar, Un eroe borghese, L'esca, Prima della pioggia, Quattro matrimoni e un funerale, La scuola, Viaggio in Inghilterra. Organizacijo in program manifestacije bo usklajevala skupina v sesto Francesco Macedonio, Remigio Gabellini, Igor Princic, Ignazio Romeo, Fabio Innocenti in jo bo vodil Giuseppe Longo.

Manifestacija bo potekala v sodelovanju z odborništvom za kulturo Občine Gorica.

NOVO / ZBIRKO SO PREDSTAVILI V ČETRTEK

Puntarske pesmi "Za staro pravdo"

Triindvajset skladb primorskih skladateljev različnih generacij

Na pobudo SSO je te dni izšla glasbena zbirka puntarskih pesmi "Za staro pravdo". Predstavili so jo v četrtek zvečer v Komorni dvorani Katoliškega doma. Značilnost zbirke je, da so v njej zastopani pretežno primorski skladatelji, starejše in mlajše generacije. V zbirki so skladbe Radovana Gobca, Pavla Sivica, Rada Simonitja, Vilka Ukmarja, Ubalda Vrabca, Zorka Hareja, Stanka Jericija, Iva Bolcine, Marjana Gabrijelčiča, Stefana Maurija, Andreja Bratuza in Mirka Spacapana. O zbirki bomo posebej poročali. Utrinek s predstavitev - foto Studio Reportage.

SOVODNJE

Slovesnost ob občinskem prazniku

V Sovodnjah se bodo drevi nadaljevale prireditve ob 14. občinskem prazniku. Ob 19. uri bo v Kulturnem domu v Sovodnjah slavnostna seja z govorom zupana in kulturnim program v izvedbi zbora Tabor z Opčin ter recitatorjev prosvetnega društva Rupa-Pec. Drevi bodo tudi izročili priznanja vinogradnikom, ki so se udeležili razstave in pokušnje domačih vin. Razstavo so odprli v nedeljo v Rupi, kjer se je tudi odvijal prvi del prireditve ob občinskem prazniku, ki ga v Sovodnjah prirejajo ob obletnici obnovitve upravne avtonomije, leta 1951. Po nočnejši slovesnosti v Kulturnem domu v Sovodnjah, se bo dogajanje preselilo v Rupo, kjer bo ob 20. uri ples.

ŠTANDREŽ

Še danes in jutri praznik "Vržot 95"

Kulturno društvo Oton Zupancic vabi nocoj in jutri na tradicionalni vaški praznik "Vržot 95". Pravzaprav se je prireditev začela že sinoci, ko so na Pilošču, na notranjem dvorišču, odprli kioske in priredili tekmovalno v brisoli. Drevi bodo igrali Lapoše, glavne prireditve pa bodo jutri popoldne. Ob 15. uri bo otroški slikarski ex tempore (potrebščine naj udeleženci prinesejo s sabo), ob 19. uri pa bo kulturni program, ki ga bodo oblikovali otroci z glasbeno igrice Mucin dom, za tem bo prikaz jazz plesov v izvedbi skupine Urška. Dogajanje bo v celoti na notranjem dvorišču doma Andrej Budal, ki so ga član KD O. Zupancic ob tej priložnosti primerno urebili.

ŠTEVERJAN

Začenja se festival domače glasbe

Med borovci, oziroma v Sedejevem domu v Steverjanu, se nocoj začnejo prireditve ob 25. festivalu narodnozabavne glasbe, ki bo se posebej zazivel ob koncu prihodnjega tedna, v petek, soboto in nedeljo. Za nastop se je prijavilo, kakor smo že poročali, šestinideset glasbenih skupin.

Drevi, ob 20.30 bo uradno odprtje jubilejnega festivala, s sočasnim odprtjem razstave likovnih izdelkov domačina Mirka Maraza ter razstave in pokušnje brislih vin. Nastopil bo ansambel Mak s pevcem Edvinom Fliserjem. Jutri ob 20.30 bo v Steverjanu igral Alpski kvintet. Tekmovalni del prireditve pa se bo začel v petek, 30. t.m.

ODBORNIK DEVETAG V LIENZU

Dogovarjanje skupnih pobud

Devetag: v tujini cenijo naša prizadevanja - Skupna razstava

Občinski odbornik za kulturne dejavnosti se je pred kratkim mudil na Vzhodnem Tirolskem, v okviru navezovanja in poglobljanja stikov med Gorico in Lienzom, v vidu priprav na tisočletnico Gorice. Na Tirolskem je odbornik Devetag imel niz srečanj na katerih je tekle beseda o različnih skupnih pobudah. Tako je bil govor o zahtevnem načrtu zgodovinske raziskave o Goriski grofiji v srednjem veku in o pripravi mednarodne razstave na to temo. Ze v jeseni pa naj bi pripravili razstavo o gradu in grajskih poslopih. Odbornik Antonio Devetag je v Lienzu naletel na zelo pozorne in naravnost navdušene sogovornike, piše v daljšem tiskovnem poročilu, ki so izrazili največjo pripravljenost na sodelovanje pri pobudah za ovrdenotenje skupne zgodovine Gorice in Lienza. Za pobude sodelovanja na tem področju se je zanimal tudi avstrijski predsednik Klestil, ki se je srečal z delegacijo goriskih občinskih upraviteljev. Prav na kulturnem področju ima Gorica veliko možnosti ozivljanja in utrjevanja mednarodne vloge, ugotavlja ob koncu odbornik Antonio Devetag in dodaja, da imajo za taka prizadevanja že več posluha v tujini, bodisi v Avstriji, kakor v Sloveniji, kakor v Furlaniji Julijski krajini. Odbornik je ob teh ugotovitvah imel v mislih najbrž odtegnitev deželnega prispevka za razne kulturne dejavnosti.

NOVICE

Okrogla miza o gospodarstvu in vlogi Gorice

Kulturna skupina "Ricerca e presenza" prireja v ponedeljek, 26. t.m. ob 17.30 javno razpravo o političnem in gospodarskem položaju na Goriskem ter o možnostih razvoja v luči nastopajočih sprememb. Sodelovali bodo Darko Bratina, Silvano Colugnati, Bruno Crocetti, Paolo Petiziol, Luciano Rebulli, v vlogi koordinatorja pa Piero Biasiol. Posebej bodo razčlenili vprašanja v zvezi z vključevanjem Slovenije v EU, vprašanja v zvezi z odnosi med Centrom in Levico ter vprašanja institucionalne vloge Pokrajine. Razprava bo v pokrajinski sejni dvorani.

Števerjan - v ponedeljek seja občinskega sveta

V ponedeljek, 26. t.m. je sklicana seja občinskega sveta v Steverjanu. Na dnevnem redu je vrsta vprašanj s področja finančnega poslovanja, med drugim tudi odobritev obračuna za leto 1994. Občinski svet se bo ukvarjal tudi s pravilniki. Na dnevnem redu je namreč odobritev pravilnika za smetarsko službo, pravilnika za opravljanje poklicne dejavnosti etsetista, pravilnika za izvajanje posvetovalnih referendov. Seja občinskega sveta je napovedana ob 20. uri.

Fotografski krožek CIFI odpira nov niz razstav

Pososki fotografski krožek (CIFI) otvarja danes ciklus fotografskih razstav italijanskih in tujih fotografov v kavarni Torino na Verdijevem korzu št. 80. Danes ob 19.30 bodo otvorili razstavo del Giorgia Rigonija, ki bo na ogled v naslednjih dveh tednih.

Do 5. julija urediti formalnosti glede vpisa v srednjo šolo

Solsko skrbništvo obvesča, da je treba do 5. julija urediti formalnosti v zvezi z vpisom v prve razrede višjih srednjih sol. Do omenjenega dne je treba v tajništvih zavodov predstaviti potrdilo o opravljeni nižji srednji soli in potrdilo o vplačani solnini.

K.D. "OTON ŽUPANČIČ" - ŠTANDREŽ prireja vaški praznik

"VRŽOT 95"

PROGRAM:

DANES 24. 06. 1995

19.00 odprtje kioskov

20.30 ples z ansamblom "LAPOS" - Nova Gorica

NEDELJA 25. 06. 1995

15.00 Otroški ex tempore

19.00 Odprtje kioskov in kulturni program:

Otroška opereta "MUCIN DOM" v izvedbi

otroškega pevskega zbora Oton Zupancic.

Nastop jazz skupine plesne sole "URSKA" iz Nove Gorice

Nastop posameznikov plesne sole "URSKA" iz Nove Gorice

20.30 Ples z ansamblom "LAPOS" - Nova Gorica

Vaški praznik BO NA PLOŠČI KULTURNEGA

DOMA ANDREJ BUDAL V ŠTANDREŽU.

POSKRBLJENO BO ZA JEDAČO IN PJAČO!

VSI TOPLO VABLJENI!

KD RUPA - PEC in OBCINA SOVODNJE OB SOCI vabita na

14. OBČINSKI PRAZNIK V RUPI

Danes, SOBOTA, 24. JUNIJA

V KULTURNEM DOMU V SOVODNJAH

ob 19. uri - SLAVNOSTNA SEJA:

SLAVNOSTNI GOVOR ZUPANA

NASTOP ZBORA TABOR Z OPCIN

RECITAL DRUSTVA RUPA - PEC

PODELJEVANJE PRIZNANJ IN

NAGRAJEVANJE NAJBOLJSIH VIN.

V RUPI, ob 20. uri - Ples z ansamblom ZVEZDE

Delovali bodo dobro založeni kioski.

S.K.P.D. FRANCISEK BORGIIJA SEDEJ

iz Steverjanja

vabi na

25. FESTIVAL

Med Borovci v Steverjanu

Sobota, 24. junija 1995, ob 20.30

- Otvoritev festivala

- Odprtje razstave domačina Mirka Maraza

- Odprtje razstave brislih vin

- Sledi ples z ansamblom Mak in pevcem

Edvinom Fliserjem

Nedelja, 25. junija 1995, ob 20.30

- Ples z ansamblom ALPSKI KVINTET

Deloval bo dobro založen buffet

TRST / ZVEZA SLOVENSКИH KULTURNIH DRUŠTEV

Osnutku besedila novega statuta največ pozornosti glavnega odbora

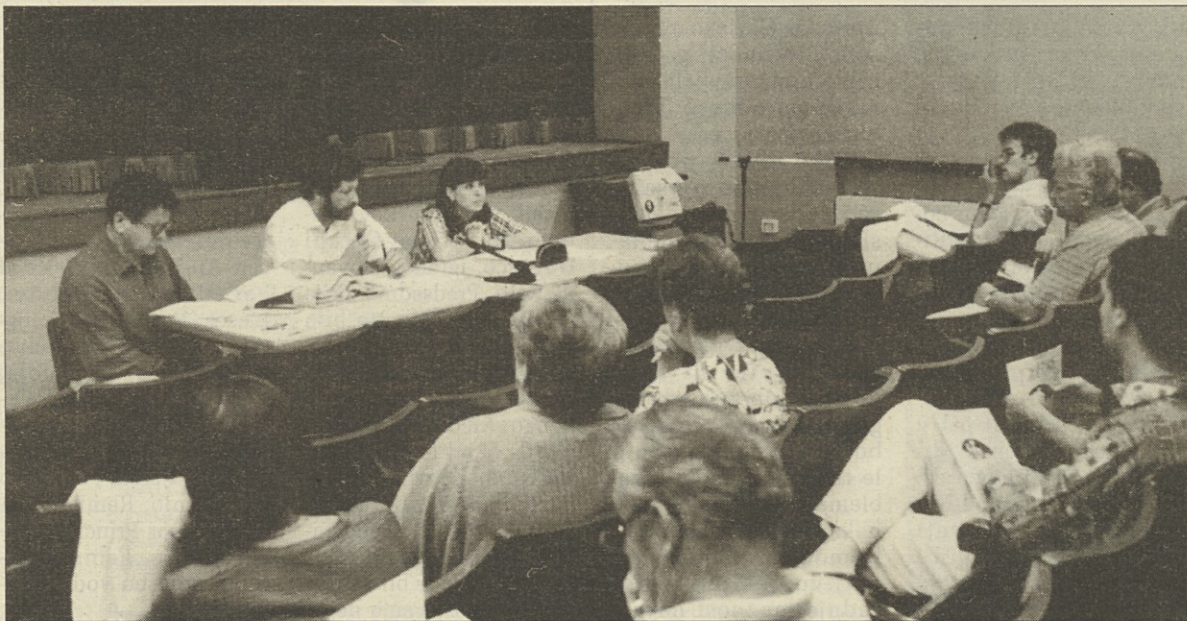
Pobude ob letošnjem praznovanju 50. obletnice te kulturne organizacije

TRST - Po predvidevanjih je glavni odbor ZSKD na svoji predsinčni seji posvetil glavnino dela in pozornosti obravnavi osnutka besedila za novi statut. Do obravnave pa je prišla tudi druga točka dnevnega reda, in sicer predstavitev zamisli o pobudah, ki naj bi se zvrstile ob letošnjem praznovanju 50. obletnice ZSKD.

Politичno utemeljitev statuta je uvodoma podal deželni predsednik Ace Mermolja, ki je ob tej priložnosti ponudil tudi uradni pozdrav novemu tržaskemu predsedniku ZSKD Rinaldu Vremcu. V svojstvu deželnega tajnika pa je Nives Kosuta nadaljevala začetni poseg s tehnično obrazložitvijo novega statuta. ZSKD se z ostalimi sorodnimi združenji v italijanskem prostoru trudi za oblikovanje zakona, ki bi poenostavil delo organizacij z nepridobitnimi nameni; nepojmljivo je namreč, da se moramo dnevno spoprijemati s kopico zakonskih pravil, ki veljajo za podjetniško dejavnost. Novi statut je torej nujen, da se tudi Zveza prilagodi obstoječim zakonskim pravilom. Je pa obenem ko-

rak naprej k ureditvi članstva, enega izmed osnovnih pogojev, ki dokazuje obstoj društva oz. organizacije. V statutu naj bi se zrcalile vsebine, želje, pravice in odgovornosti članov, ki jim je zaupana tudi naloga, da odločajo o vodstvu in preverjajo njegovo dobro ali manj dobro opravljeno delo. Poleg tega se v statutu jasneje določajo odnosi med pokrajinskimi in deželno ravni: pokrajinske ravni ZSKD so se npr. izoblikovale kot oblike, ki omogočajo neposrednejši in boljši organizacijski pristop. Nikakor pa ne gre te poteze jemati kot cefranje Zveze na več pokrajinskih in zato ločenih enot: ZSKD ostaja pravno in dejansko deželna organizacija, ki združuje kulturno ljubiteljsko Slovencev v Italiji.

Kot rečeno je Nives Kosuta po predsednikovem razmislijanju tehnično povzela predmet razprave: o statutnem besedilu, ki ga je vodstvo ZSKD izdelalo na osnovi daljšega posvetovanja s področnimi strokovnjaki, je spregovorila z zornega kota sestavljalca, ki je želel v besedilo vnesti ne le po zakonu predvidene obveznosti,

temveč tudi najsirše možnosti za rast in razvoj ljubiteljskega kulturnega izraza v članjenih društev. Izjava pripadnosti, ki naj bi jo izrazilo vsako posamezno društvo, utrjuje povezanost med vodstvom in člani in jasneje opredeljuje vzajemne pravice oziroma dolžnosti.

Razprava, ki je sledila tem daljšim izhodiščnim poročilom, je bila dovolj živahna, mestoma celo ostrejših tonov. Ugoden sprejem je tako doživela odločitev, da se statutar- no določi letni občni zbor: omogočil bi nam-

reč rednejše preverjanje opravljenega dela, letno soočanje pa bo zato tudi osnovano na stvarnejšem pristopu. Veliko razburjenja pa je vzbudil predlog, da bi med člane ZSKD poleg društev pristevali tudi posamezniki. Mnenja so si bila seveda različna: del prisotnih je poudarjal dejstvo, da je to zveza društev in torej ze samostojno organiziranih jeder, ki v Zvezi soodločajo z izvoljenim zastopnikom. Nekateri pa le niso bili proti izbiri včlanjevanja posameznikov, kar sicer rešuje nekatere davčne

»okoliscine«. Taka izbira pa morda odpira res kociljivo vprašanje vsebine in oblike odnosa do tistih, ki so dejansko v zadnjih 50 letih ustvarili Zvezo in so njena življenjska srca.

Za oblikovanje organske celote je predsednik SKGZ Palcic posebej predlagal pripravo osnutkov tudi notranjih pravilnikov, ki bodo ob statutu urejevali odnose med vodstvom in člani ZSKD. Razprava o statutu se bo zaradi preobsežnosti obravnave nadaljevala na seji glavnega odbora, ki bo predvidoma konec prihodnjega septembra, dotlej naj bi društva posredovala tudi pismene predloge za popravke in spremembe besedila.

Septembra in to že v prvi polovici, pa bo ZSKD praznovala svojih 50 let obstoja in delovanja. Oktobra 1945 je namreč bilo uradno

ustanovljeno jedro, iz katerega se je razvila današnja ZSKD. Predsednik Mermolja je prisotnim predstavil zamisel pobud, ki bodo potekale od 8. do 10. septembra v Dolini in verjetno se drugih breskih vaseh, s prvenstvenim namenom, da prikazujejo življenjsko-kulturnega utripa, ki ga ZSKD zmore na deželni ravni.

Kljub vsemu pa gre zal zabeležiti se nekoliko grenkejšo misel: ceprav je bila najavljena razprava velikega pomena za življenje ZSKD in zato tudi njenih društev in skupin (ni slo torej le za eno izmed »običajnih« seji!) je bila udeležba članic dokaj skromna. Je mar to znak nezanimanja, neodgovornosti ali samo trenutne, priložnostne prezaposlenosti nasih društvenih predstavnikov...

Damiana Ota

Deželna večina učvrstila vezi, toda...

VIDEM - Po nape-
tostih, ki jih je
prejšnji teden povz-
ročil poraz v komisiji
pri razpravi o spre-
membah proračuna, je
včeraj v Vidmu
večinska koalicija, ki
vodi deželno upravo,
spet nasla skupen je-
zik.

Probleme so razcle-
nili na srečanju v
Vidmu, ki so se ga po-
leg predsednice
deželne vlade Ales-
sandre Guerre in pod-
predsednika Roberta
Antonioneja, udeleži-
li deželni tajnik Ljud-
ske stranke Isidoro
Gottardo, koordinator
Forza Italia Ettore Ro-
moli in deželni tajnik
Severne lige Roberto
Visintin.

Antonione je pove-
dal, da so na srečanju
sklenili, da bodo
prihodnji teden prire-
dili v vili Manin »stu-
dijski dan«, na kate-
rem bodo razčlenili
glavne probleme
vključno s spremem-
bo proračuna. Po nje-
govi oceni je večina
učvrstila kohezijske
vezi, čeprav ni se
»krepka koalicija«.

To se je pokazalo,
ko je Romoli v imenu
FI zastavil problem
Gottarda, ki ga je vse-
državni tajnik Rocco
Buttiglione razrešil in
poslal komisarja. To-
da Gottardo je pouda-
ril svojo opolnomoče-
nost, ker ga »priznava
12 deželnih svetoval-
cev na 13«. To Romo-
lija ni prepričalo, saj
je zapustil sejo in pre-
pustil »administrativ-
nik« del srečanja Anto-
nioniju.

BTP

BUONI DEL TESORO POLIENNALI
Z DESETLETNO ZAPADLOSTJO

■ Obveznice BTP se koristijo od 1. aprila 1995 in zapadejo 1. aprila 2005.

■ Obveznice dajejo letno **10,50%** bruto obresti, izplačljive 1. oktobra in 1. aprila za vsako leto trajanja posojila, z izvedenimi davčnimi odbitki.

■ Obveznice so dodeljene z dražbo, ki je rezervirana bankam in drugim pooblaščenim operaterjem.

■ Dejanski čisti donos prejšnje prodaje BTP je znašal letno **10,82%**.

■ Cena, ki bo iznešena na dražbi, in efektivni donos bosta objavljena v časopisu.

■ Obveznice se lahko rezervirajo pri okencih Banca d'Italia ali pri bančnih zavodih do 13.30 dne **27. junija**.

■ Obveznice BTP se koristijo s 1. aprilom; ob **vplačilu (3. julija)** bo treba plačati poleg cene, iznešene na dražbi, tudi do tedaj dozorele obresti. Te bodo zasebniku izplačane ob prvem šestmesečnem obroku.

■ Za rezervacijo in nakup obveznic ni predvidena nikakršna provizija.

■ Obveznice so v ponudbi v svežnjih po najmanj 5 milijonov lir.

■ Podrobnejše informacije nudi vaša banka.

Zastopstvo manjšin v deželnem svetu FJK

Stališča strank: SSk (8)

Isto velja za predstavnike priznanih narodnostnih manjšin, ki sedijo na zanje rezerviranih sedežih Višjega solskega sveta v skladu z zakonskim odlokom št. 297 iz leta 1994 itd. Isto nadalje praviloma velja tudi v drugih državah. Pri tem velja posebej opozoriti na države z zvezno ureditvijo, v katerih navadno obstaja tudi parlamentarna zbornica, ki je odraz zveznih enot, kot je npr. senat v ZDA. Kljub temu, da člani takšnih zborskih izrečno predstavljajo eno zvezno enoto, ni njihov mandat nikakor omejen na obravnavo problemov, ki se neposredno tičejo tiste enote. Do podobnih ugotovitev bi prisli, če bi preučevali, kako je izvoljen in kako deluje Evropski parlament itd. Skratka, nobenega naceelnega razloga ni, pa tudi praksa ne dokazuje, da bi bila zajamčena zastopnost nezdružljiva s polnopravnimi mandati v izvoljenih telesih.

Se več. Dogaja se tudi, da ponekod imajo zajamčeni manjšinski predstavniki celo kako pravico več od ostalih članov istega izvoljenega telesa. To je primer zajamčenih predstavnikov italijanske in madžarske narodnosti v Državnem zboru Republike Slovenije in v svetih občin, v katerih sta manjšini prisotni, ki imajo za razliko od drugih članov teh izvoljenih teles pravico do veta, ko gre za stvari, ki neposredno zadevajo njihove manjšine.

Kar zadeva lik manjšinskega glasnika, o katerem govori von Staufenbergov in Alberjev nacrt Evropske karte etnicnih skupnosti, pa lahko le to povemo, da očitno predstavlja boljše rešitev, kot da bi manjšine sploh ne bile

prisotne v izvoljenih telesih. A nič več.

Zajamčeno zastopstvo zagotoviti Slovincem v vsej deželi FJK

Prof. Sergio Bartole v svoji že omenjeni ekspertizi za deželni svet FJK med drugim poudarja, da se problem zastopnosti slovenske manjšine v izvoljenih telesih postavlja edino v tržaski in goriski pokrajini, ne pa za v videmski, kajti slovenska manjšina, naj bi bila »priznana« samo v prvih dveh pokrajinah. Slovenska skupnost se s takšnim gledanjem nikakor ne more strinjati. Menimo namreč, da je slovenska manjšina že danes priznana tudi v videmski pokrajini. To izhaja iz raznih javnopravnih ukrepov, kot so statuti nekaterih občin v videmski pokrajini, ki govorijo o prisotnosti slovenske narodnostne skupnosti, deželni zakon FJK št. 46 z dne 5. septembra 1991, ki je dodeljeval podporo Zavodu za slovensko izobraževanje v Spetru Slovenov, poročili o jezikovnih manjšinah v Italiji oz. v Evropi, ki ju je italijansko notranje ministrstvo objavilo leta 1994, pa tudi že omenjeni zakon št. 276 iz leta 1993 za volitve Senata Republike, na osnovi katerega je bil vključen v drugo senatno okrožje FJK poleg goriske in dela trzasko tudi del videmske pokrajine prav zato, ker je tam prisotna slovenska manjšina.

gospodarstvo in finance

TRENDI / INFLACIJSKA ŽARIŠČA SE ŠE NAPREJ SEGREVAJO

Aprila močan porast cen pri proizvajalcih in grosistih

Dini je včeraj o tem razpravljal s proračunskim ministrom Masero

RIM - Razprava in tudi polemike okrog junijskega zvišanja inflacijske stopnje se se niso polegale, ko je zavod Istat postregel z novimi vznemirljivimi podatki o cenovni rasti. Včeraj je namreč objavil, da je indeks cen pri proizvajalcih aprila poskočil za odstotek glede na marec, v primerjavi z lanskim aprilom pa za kar 8,2 odstotka, medtem ko se je pri grosistih zvišal se bolj, in sicer za 1,7 v mesečni in za 11,3 odstotka v letni primerjavi.

Posebno velik je porast cen vmesnih dobrin, ki so se aprila v primerjavi z marcem zvišale za 1,2, v primerjavi z lanskim aprilom pa za 10,4 odstotka. Nekoliko zmernejše so podrazitve končnih izdelkov za široko porabo (+0,6 oziroma +5,4 odstotka) in končnih investicijskih dobrin (+0,9 oziroma 5 odstotkov). Če pa pogledamo po vrstah proizvodov, so največje podrazitve doživeli kemijski izdelki (+2,2 odstotka v mesečni pri-

merjavi), sledijo jim minerali in kovine (+1,8%), zivilski proizvodi, pijače in tobačni izdelki (+1,2%) in ostali (+1,4%). Znižale pa so se cene električne energije, plina in vode (-0,3%), kar pa gre nedvomno pripisati sezonskemu znižanju povprasevanja. Istat opozarja tudi na zelo velike podrazitve izdelkov iz gume in plastičnih mas (+15,6%) ter papirja in založniških proizvodov (+14,0 odstotka).

Ceprav si je premier Dini v preteklih dneh prizadeval pomiriti razburjenje zaradi segrevanja inflacije, ta pojav njegovo vlado očitno skrbi bolj, kot sama priznava. Lamberto Dini se je namreč včeraj o tem pogovarjal s proračunskim ministrom Rainerjem Masero, s katerim sta analizirala splošno gibanje cen. Sestanka so se udeležili tudi podtajnik v zakladnem ministrstvu Piero Giarda, generalni direktor zakladništva Mario Draghi, podtajnik v ministrstvu za in-

dustrijo Giovanni Zanetti in ekonomski svetnik predsedstva vlade Luigi Cappugi. Minister Masera je po srečanju izjavil, da nova podrazitve cen proizvajalcev dokazuje, da smo v zelo občutljivem trenutku. »Inflacijsko gibanje je zaskrbljujoče, vendar ga je se vedno mogoče spraviti v zadržane okvire,« je dodal. S to oceno se strinja tudi državni računovodja Andrea Monorchio, ki je včeraj na nekem posvetu v Sondriu dejal, da se bo inflacija v drugi polovici leta znižala, se posebno, če bo vlada izvedla predvideni javnofinančni manever, ki bo javne račune končno le spravil v mirnejše vode.

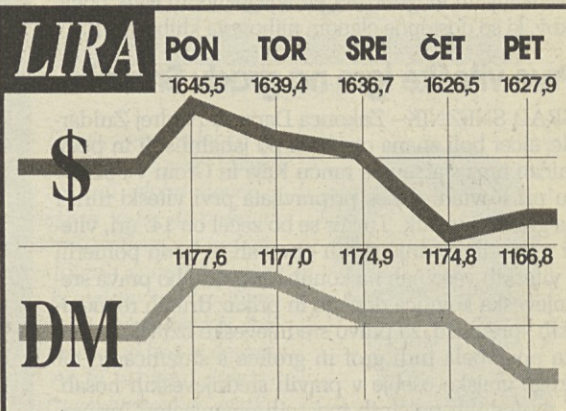
Toda zagotovila so eno, dejstva pa drugo, menijo sindikati in organizacije potrošnikov, ki vsak dan glasneje zahtevajo ukrepanje, in to tako za zavrtje cenovne rasti, kot za prilagoditev prejemkov odvisnih delavcev in torej zaščite njihove kupne moči.

Za liro razmeroma dober konec tedna

MILAN - Z izboljšanjem položaja dolarja se je tudi za liro teden iztekkel z okrepitevijo do vseh glavnih bankovcev, z izjemo dolarja, ki je po tečajnici Banke Italije rahlo pridobil. Se več, na trgih vlada prepričanje, da liri ni koristila samo okrepitev dolarja, ampak da se je povzpela tudi z lastnimi močmi, saj je podatki o skokovitem naraščanju cen pri proizvajalcih in grosistih sploh niso zmotili. Po drugi strani pa je treba priznati, da je marka, ki je včeraj po tečaju Banke Italije izgubila osem lir, občutila negativne posledice zvišanja inflacijske stopnje v Nemčiji, kar je seveda kot mrzla prha za tiste, ki so pričakovali odločitev Bundesbanke, da zniža ceno denarja.

Manj zadovoljivo kot na denarnem pa se je teden končal na milanskem borznem trgu, kjer so se indeksi rahlo znižali: MIB za 0,30 odstotka, zadnji Mibtel in Mib-30 pa za 0,35 odstotka. Vrednost poslov je dosegla 464,5 milijarde lir, največ zanimanja pa je bilo za vrednotnice zavoda Credito Italiano, ki so se podražile za 1,75 odstotka. Povprasevanje je spodbudila vest o združenju bolonjske banke Credito Romagnolo z zavodom Carimonte, iz česar bo nastala nova banka, ki jo bo kontroliral Credit.

Rahlo znižanje so doživeli tudi tečajni pogodbi future na državne vrednotnice, kar se sicer skupaj z negativno borzo uokvirja v včerajšnji negativni potek na večini evropskih finančnih trgov.

Maja aktivna plačilna bilanca

RIM - Po negativnem začetku leta je bila italijanska plačilna bilanca v maju spet pozitivna, s presežkom v vrednosti 3.823 milijard lir (maja lani je znašal 2.170 milijard). Podatek je včeraj objavil menjalni urad UIC, ki pa opozarja, da je obračun za prvih pet mesecev kljub temu »rdeč«, saj kaže na primanjkljaj v znesku 5.842 milijard lir (v enakem obdobju lani je bila bilanca pozitivna za 6.158 milijard). V največji meri je na negativni saldo prvih petih mesecev vplivalo neugodno gibanje kapitalov.

ADRIA

ADRIA AIRWAYS

SLOVENSKI LETALSKI PREVOZNIK

NOVOST V POLETNEM VOZNEM REDU

LJUBLJANA - PRAGA - LJUBLJANA
3-krat tedensko • Ponedeljek, sredo, petek

Informacije in rezervacije:

- ADRIA AIRWAYS, Ljubljana, Kuzmičeva 7
tel. 061/131-81-55
- prodaja vozovnic Ljubljana, Gosposvetska 6
tel. 061/313-312
- ADRIA AIRWAYS, Maribor, Cankarjeva 3
tel. 062/27-038, 26-155
- ADRIA AIRWAYS, Koper, Pristaniška 45
tel. 066/38-458, 38-512

TRGOVINA / NOVI DISTRIBUCIJSKI TRENDI

Male trgovine »žrtve« trgovskih velikanov

Število malih obratov se je lani znižalo za 9,3%

GORICA - Da si nove oblike prodaje na drobno utirajo pot tudi v Italiji, že nekaj let opazamo tudi pri nas. Finančne družbe gradijo in odpirajo velike prodajne centre, skoraj vedno v periferiji večjih mest. V zadnjem času se je pojavilo precej tako imenovanih »hard« trgovin, v katerih je napredaj blago nereklamiziranih znamk, ki je zato cenejše. Raziskave pravijo, da v njih kupujejo predvsem moški, in to taki, ki imajo nadpovprečno izobrazbo, po čemer lahko sklepamo, da izbirajo po lastni presoji in ne podleajo reklamnim sugestijam.

Istocasno pa spušcajo ovojnice številni mali trgovci, in to tako zaradi vedno višjega davčnega pritiska (posebno po zaslugi deloma že pozabljenega »minimum taxa«), kot tudi zato, ker v mestnih središčih, kjer je največ takšnih trgovin, zaradi vse strožjih omejitev sploh ni mogoče parkirati. V prodajnih centrih zunaj mest pa je parkirnih mest več kot dovolj. Zapirajo pa se tudi majhne trgovine na vaseh, bodisi tiste v bližini mest, kot tiste v bolj oddaljenih in goratih krajih. Te preprosto ne vzdržijo konkurence veleblagovnic. Ne gre toliko za ceno, kolikor za široko ponudbo velikih prodajnih centrov. Ko smo spomladi pisali o gospodarskem položaju v slovenskih občinah na Goriskem, smo slišali žalostni glas: »Pred kratkim je zaprla vrata zadnja trgovina v vasi.« Tam, kjer je bilo nekod kar precej trgovin, danes ni več nobene.

V obdobju med leti 1991 in 1994 je

v Italiji zaprlo obrate kar 17,7 odstotka malih trgovcev, od teh 9,3 odstotka v zadnjem letu. V nasprotno smer so šle veleblagovnice, ki so se v zadnjem dvehletju pomnožile za 7,5 odstotka. Tudi trgovcev na debelo je manj. Samo v zadnjem letu se je njihovo število znižalo od 138.990 na 125.667, za skoraj 10 odstotkov, število malih trgovin pa se je znižalo za več kot 64 tisoč in prešlo od 691.376 na 627.165. Tako med grosisti kot prodajalci na drobno je prislo do razmeroma najmanjšega znižanja števila obratov na področju prehrane, veliko več pa v drugih prodajnih sektorjih. Tudi gostice je manj, in sicer za 16.275 (ob koncu leta 1993 jih je bilo 223.640, konec 1994 pa 207.365). To krčenje seveda ne prizadeva krajev, v katerih cvete turizem, ki je v zadnjem letu narasel.

Drugačna je slika na področju velike distribucije. Zivilske veletrgovine so se pomnožile od 3.906 na 4.198, njihova prodajna površina pa se je povečala od 3,4 na 3,7 kvadratnega metra. Od 80.271 na 83.209 se je povečalo tudi število njihovih uslužbencev. Hipercenetrov je zdaj 210, sedem več kot leto prej, v njih pa dela 27.552 uslužbencev (prej 25.311). Pri tem je treba povedati, da je v velikih prodajnih centrih običajno od 60 do 100 trgovin, ki jih - razen zivilskih marketov - običajno upravljajo mali trgovci, ki so se tja preselili iz mestnih središč, ali pa so v teh centrih odprli svoje nove podružnice.

Marko Waltritsch

CCT

CERTIFICATI DI CREDITO DEL TESORO

■ CCT so obveznice s koriščenjem 1. junija 1995 in zapadlostjo 1. junija 2002.

■ Obresti so izplačljive ob koncu vsakega polletja. Prvi kupon s **5,50%** bruto obrestmi bo izplačan 1. decembra 1995 z izvedenimi davčnimi odbitki. Znesek naslednjih kuponov izplačljiv 1. aprila in 1. oktobra za vsako leto trajanja posojila, bo odvisen od bruto donosa šestmesečnih BOT glede na dražbo, ki je bila mesec pred zapadlostjo kupona, s poviškom premije 0,30 na semester.

■ Obveznice so dodeljene po proceduri, ki je namenjena bančnim ustanovam in drugim finančnim operaterjem, brez osnovne cene.

■ Dejanski čisti donos prejšnje prodaje CCT je znašal letno **10,50%**.

■ Cena, ki bo iznešena na dražbi in efektivni donos bosta objavljena v časopisju.

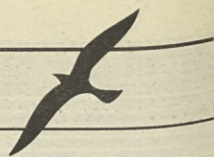
■ Zasebni varčevalci lahko rezervirajo obveznice pri okencih zavoda Banca d'Italia in pri bančnih zavodih do 13.30 dne **27. junija**.

■ CCT se koristijo s 1. junijem; ob vplačilu (**3. julija**) bo treba plačati poleg cene, iznešene na dražbi, tudi do tedaj dozorele obresti. Lastniku obveznice bo ob šestmesečnem obroku izplačan celoten obrok.

■ Za rezervacijo in nakup obveznic ni predvidena nikakršna provizija.

■ Obveznice so v ponudbi v svežnjih po najmanj 5 milijonov lir.

■ Podrobnejše informacije nudi vaša banka.

NOVICE

Predavanje o uporabi podjetniških bank podatkov

IDRIJA - Na zadnjem predpoletnem strokovnem srečanju je idrijski klub podjetnikov za svoje člane včeraj pripravil predavanje o prednostih računalniškega povezovanja in možnostih uporabe različnih bank podatkov, ki so dostopne članom njihovega kluba. (R. B.)

Prve viteške igre na gradu Snežnik

GRAD SNEŽNIK - Zakonca Darja in Andrej Znidaršič, sicer bolj znana otrokom po jahalni soli in počitnicah brez staršev na rancu Kaja in Grom v Petkovcu pri Rovtahn, danes pripravljata prvi viteški turnir na gradu Snežnik. Turnir se bo začel ob 14. uri, vitezi v pravih srednjeveških opravih se bodo pomerili v viteških veščinah na konjih, na gradu bo prava srednjeveška kovnica denarja in prikaz drugih rokodelskih spretnosti, za pravo srednjeveško ozračje pa bo sta poskrbela tudi grof in grofica s sluzinčadjo ter drugo grajsko osebje v pravih srednjeveških nosah. V naslednjih poletnih mesecih organizatorji pripravljajo še nekaj viteških turnirjev, naslednji bo 27. avgusta v Predjamskem gradu v Postojni, v oživitvev znamenitih srednjeveških viteških zanimivosti pa se bodo vključili se nekateri slovenski gradovi. (R. B.)

Oblast in Venera - osma knjiga Jožeta Felca

IDRIJA - V prireditveni dvorani Psihiatrične bolnisnice v Idriji je idrijski pisatelj Jože Felc predstavil svoje osmo literarno delo, ki je izšlo pri tamkajšnji založbi Ropotaj. Tudi najnovejša Felceva knjiga Oblast in Venera je nadvse aktualna. Avtorjeva pripoved zajema dogajanje v manjšem primorskem mestecu v zadnjih petih desetletjih - od druge svetovne vojne do desetdnevne junijske vojne po osamosvojitvi Slovenije leta 1991. Delo je zanimiva literarno-politična pripoved s primesmi erotike, v katere življenjskem toku se stekajo in prepletajo dnevna politika ter usodna pota navadnih smrtnikov - oblast in Venera. (R. B.)

Janez Kovačič v galeriji Di

MOKRASKA VAS - S slovesnim nastopom noneta Simon Gregorcic bodo drevi ob 18. uri v novi galeriji Di v Mokraški vasi na Marofu pri Idriji odprli razstavo akademskega slikarja Janeza Kovačica. del. Kovačič po rodu iz Rakitne pripada srednji generaciji slovenskih likovnih umetnikov, po diplomu na likovni akademiji leta 1968 pa je dalj časa preživel v Nemčiji. Po vrnitvi je dokončal tudi studij na tretji stopnji. Poleg slikarstva se ukvarja še z uporabno grafiko, restavracijstvom in vitražem. Doslej se je predstavil na več kot 80 samostojnih in več kot sto skupinskih razstavah doma in v tujini, poleg tega pa je tudi stalni gost različnih slikarskih kolonij. (R. B.)

Koncert znanih umetnikov ob dnevu državnosti

CERKNO - S celovečernim koncertom so sinoci v cerkvi Sv. Ane v Cerknem nastopili priznani glasbeni umetniki, flavtist Cveto Kobal, violinist Volodja Balzorsky in cembalistka Nadka Petkova. Koncert, ki je v izjemno akustičnem sakralnem okolju navdusil številno občinstvo, je v sodelovanju z glasbeno solo v počastitev dneva državnosti pripravila občina Cerkno. Danes zvečer bo na trgu Prekomorskih brigad veliko ljudsko rajanje, v kulturnem programu bodo nastopili člani Pihalnega orkestra ETA in plesna skupina Urška, zbranim pa bo govoril zupan Janez Podobnik. (R. B.)

Za lažje življenje s sladkomo boleznijo

POSTOJNA - 27. junij je mednarodni dan diabetikov, zato je Društvo za boj proti sladkorni bolezni občine Postojna pripravilo srečanje svojih članov, na katerem so podelili priznanja republiške zveze za boj proti sladkorni bolezni. Zahvalni listini za prizadevno delo s sladkornimi bolniki sta prejela visja medicinska sestra Jelka Rebec in specialist internist dr. Krste Milevski. Oba že več let delata v postojnski ambulantni za sladkorne bolnike, s svojim strokovnim znanjem pa dejavno sodelujeta tudi v društvu. V občinah Pivka in Postojna je nekaj več kot tisoč sladkornih bolnikov, v občini Ilirska Bistrica, ki je se nedavno sodila pod postojnsko ambulantno, pa približno stiri sto. (M. G.)

Spomenik Rudolfu Maistru

UNEC - Slovenskemu pesniku in generalu Rudolfu Maistru - Vojanovu bodo danes pred gasilskim domom na Uncu odkrili pomnik. Zamisel o postavitvi spominskega obeležja Rudolfu Maistru je na Cerkljanskem zorela že nekaj časa, lani pa je pripeljala do odločitve. K temu sta pripomogli tudi dve okrogli obletnici, povezani z Maistrom. V preteklem letu je namreč minilo 120 let od njegovega rojstva v Kamniku in 60 let od njegove smrti na Uncu. (M. G.)

Razstava fotografij Johna Phillipa

PIRAN - Danes ob 17. uri bodo v prostorih Mestne galerije Piran odprli razstavo fotografij slovitega vojnega poročevalca ameriške revije Life Johna Phillipa. Fotoreporter se je med drugo svetovno vojno udeležil več vojnih akcij partizanov in zavezniskega letalstva, tako da so fotografije, ki jih je hrabri fotograf podaril Sloveniji, dragocen dokument preteklega časa. Razstava posnetkov nosi pomenljiv naslov American med partizani Slovenije, na ogled pa bo do 12. julija. (A. Zn.)

ILIRSKA BISTRICA / STEČAJI (1)

Niti v rokah banke

Sumljiva stečajna Toka in Grafike naj preveri vrhovno sodišče

Stečajna postopka v bistriskem Toku in Grafiki ne potekata v skladu z veljavno zakonodajo, pač pa v korist nekaterih upnikov na račun neporavnanih obveznosti do nekdanj zaposlenih in drugih upnikov. Taksna je glavna ugotovitev trilateralne komisije, ki jo je na predlog občinskega sveta imenoval zupan in je imela nalogo preveriti potek stečajev v omenjenih podjetjih. Na osnovi poročila o ugotovitvah omenjene komisije oziroma zaradi upravičenega suma, da je slo za vprasljive odločitve, je občinski svet sklenil, da bo Vrhovnemu sodišču RS predlagal, naj preveri vodenje obeh stečajev.

Oba stečajna postopka - v Tovarni organskih kislin (TOK) se stečaj vleče že peto leto - vodi okrožno sodišče v Kopru. Skrb zbujajoče je dejstvo, da gre v obeh primerih za usodo več kot 300 delovnih mest. Veliko bi jih bilo po mnenju komisije mogoče rešiti s strokovnimi in zakonitimi odločitvami stečajnih upraviteljev. Komisija tudi poudarja, da je pri delu naletela na vrsto težav in da na sodišču v Kopru ni dobila zadovoljivih odgovorov.

Bistrisko enoto bi bilo mogoče rešiti

Stečajni postopek v ilirskobistriskih Grafiki, ki je imela nekaj čez 120 zaposlenih, se je na okrožnem sodišču v Kopru začel aprila lani. Studija o možnostih za sanacijo podjetja, ki jo je v letu 1993 izdelal Zavod za kakovost storitev in komunikacij, je predvidela, da bi bilo podjetje, ki ga je poleg sedeža v Ilirski Bistrici sestavljala še enota v Kopru (tiskarna), mogoče sanirati le s stečajem. S prodajo eno-

te v Kopru (ta je namreč pripomogla k stečaju) naj bi odplacali dolgove Splošni banki Koper (SBK), ki je imela nad tiskarno hipoteko. V enoti Ilirska Bistrica pa naj bi bilo s prisilno poravnavo, ki bi jo predlagali po uvedbi stečajnega postopka, mogoče sanirati poslovanje, če bi število zaposlenih znižali za dobrih 40 odstotkov. Omenjeni nacrt je temeljil na tem, da bi vsi pomembnejši kupci zagotovili najmanj enak obseg naročil kot v letu 1993.

Namesto tega pa komisija opaza, da vodenje postopka zavlačujejo v korist SBK, ki ima status locitvenega upnika. Ker od dneva uvedbe stečajnega postopka tečejo obresti po hipotekarni pogodbi, se z zavlačevanjem postopka večja stečajna masa za ločeno poplació in zmanjšuje stečajna masa za

druge upnike. Domneva, da je bila hipoteka SBK vnovčena sele takrat, ko je bil zahtevek najmanj enak vrednosti nepremičnine, je povsem realna. Poleg formalnopravne je pri vodenju stečajnega postopka sporna tudi ekonomska logika. Ker je bila tiskarna najbolj nezdrav del podjetja in obremenjena s hipoteko, bi jo morali takoj izločiti in s kupnino poplació locitvenega upnika (SBK), s preostalim delom kupnine pa bi lahko v celoti poplació vsaj obveznosti do delavcev (240 tisoč mark), ki so prednostni upniki. Nato bi morali po mnenju komisije narediti vse za ohranitev zdravega jedra podjetja v Ilirski Bistrici, ki je očitno imelo možnosti za poslovanje.

Sodišče molči
Zupan občine je na pred-

sednico stečajnega senata Darjo Ozbolt marca lani naslovil prošno za podatke o stečajnem postopku, vendar do danes ni dobil odgovora. Tudi poznejši odgovori sodišča so bili po izjavah komisije nepopolni. Po neuradnih informacijah, na katere se je bila komisija zaradi pomanjkanja uradnih prisiljena sklicevati, je bil obrat v Kopru in verjetno tudi v Ilirski Bistrici po uvedbi stečaja oddan v najem zasebnemu podjetju Gepard 2, ki je bilo z Grafiko že prej poslovno povezano. Nato naj bi bili Grafiko v stečaju prodali Gepardu, ki je poleg SBK in sindikata Pergam sestavljal upniški odbor, vendar stečajni postopek se ni končal oziroma stečajna masa se ni razdeljena. Kdaj bodo to storili, je odvisno od predsednice stečajnega senata.

Mateja Godejša

NOVA GORICA / KOPALIŠČE

V novem bazenu že prvo plavalno tekmovanje

V četrtek zvečer so takorekoč sredi mesta predali namenu novo kopališče. S tem je mesto znova dobilo potrebne sportne in rekreativne vodne površine, ki jih je pogresalo vse od zaprtja bazena v Meblu. Četrtek je tudi sicer minil v znamenju plavanja.

Na novem bazenu so že organizirali prvo plavalno tekmovanje novogoriških osnovnosolcev in srednjesolcev, pa tudi tekme v vaterpolu. Bazen je izročil v uporabo novogoriški zupan Crtomir Spacapan. Pri tem je dejal, da je me-

sto v zadnjem času pridobilo kar nekaj sportnih objektov in da zdaj že potekajo priprave na graditev novega - namreč sportne dvorane. Tudi ta bo stala v središču mesta, le slabih sto metrov od mestnega kopališča. Nedavno so si mescani že lahko ogledali na razpis prispele predloge, kakšen naj bi ta objekt bil. Za sport in rekreacijo mora Nova Gorica, ki je predvsem mesto mladih, v prihodnje storiti se marsikaj, saj je bila skrb za to kljub potrebam v preteklosti prevec zanemarjena. (V. C.)

Prvi kopalci v novogoriškem kopališču (Foto: V. Č.)

AJDOVŠČINA / URBANIZEM

Najprej razčistiti, za čigav interes gre

Občinski svet zavrnil spremembe načrta Ribnik

Zgodba se je začela zapletati, ko je bilo na seji občinskega sveta postavljeno vprašanje, čemu neki naj bi namesto nadaljevanja gradnje stanovanjske soseske Ribnik ob magistralki na pet tisoč kvadratnih metrih površine zgradili bencinski servis. Spremembo je predlagalo domače gradbeno podjetje Primorje, ki je pred leti gradilo sosesko.

Gradnja družbenih bilanovanj na Ribniku je bila končana v osemdesetih letih, predlog spremembe pa posega v drugo etapo zadržave med magistralko in dovozno Bevkovo cesto. V Ajdovščini sta že dve črpalni, so ugotavljali svetniki, mesto pa je potencialno ogroženo zaradi skladišč goriva v središču in v bližini tovarne Lipa. Razprava se je zataknila tudi ob tem, da bo lastnik novega servisa z dodatnimi servisnimi storitvami novogoriški Petrol, ki doslej ni bil pripravljen izplačati občini kakršnoli ekološko odškodnino.

Svet je ugotovil, da gre za kompenzacije, ki imajo že brado: javno komunalno stanovanjsko podjetje je dobilo poslovne prostore v poslovno-stanovanjskem kompleksu C-2, ki ga je Primorje gradilo za trg. V zameno naj bi Primorje dobilo del zemljišča ob cesti, ki so ga nekdanji sisi materialnih dejavnosti pridobili za gradnjo soseske. Kompenzacije naj bi zajele tudi gradnjo invalidskih delavnic v nekdanji vojašnici Srečka Kosovele, nihče pa na seji ni pojasnil, kakšna je pri tem vloga Petrola kot enega od partnerjev. Svetniki so

zato opozorili na popolno zmedo, ki vlada pri obravnavi spremembe zazidalnega načrta na stanovanjski gradnji namenjenem območju. Izpostavljeno je bilo tudi vprašanje, ali je lokacija smiselna zaradi bodočega poteka avtoceste ali obvoznice okrog mesta.

Občinski svet je menil, da bi morali s Petrolom začeti pogovore o ekološki renti; podjetje naj bi menda sosednji novogoriški občini placevalo milijon mark, medtem ko Ajdovščina ne dobi nič, čeprav so prav tu locirana skladišča. Občinski svet je sklenil za en mesec odložiti razgrnitev in javno obravnavo predlaganih sprememb; dotlej naj bi občina dobila dovolj izčrpne informacije o tem, za kaj pravzaprav gre.

Artur Lipovž

MOST NA SOČI / NOČ NA JEZERU

Sedem metrov čokolade

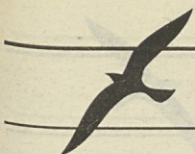
Mostarji se te dni mrzlično pripravljajo na turistično-zabavno prireditev Noč na jezeru. Ta bo potekala konec prihodnjega tedna od petka, 30. junija, do nedelje, 2. julija.

Noč na jezeru kot vsako leto združuje več med seboj povezanih programov - resne razprave, razstave, komercialne programe, predstavitve raznih podjetij in dejavnosti, sporta in rekreacije, kulturne predstavitve, programe za najmlajše in seveda ples. Med resnimi temami velja posebej izpostaviti okroglo mizo na temo Turizem in varovanja narave v evropskem letu varovanja narave.

Med zabavnimi programi kaže omeniti voznje z jezerskima ladjicama na električni pogon, panoramske polete s helikopterji, vožnjo z vodnimi sanmi in nastop Tofove skupine Moped show. V okviru Noci na jezeru bodo studentje navzlic mrzli vodi plavalni več kot kilometer dolgo progo »za čisto Soco«, kajakasi bodo preveslali Soco od kobariskega »Napoleonovega« mosta do Mosta na Soci, nogometasi se bodo pomerili v maratonski tekni v malem nogometu, za vse pa po izkušnjah iz prejšnjih let pripravljajo organizatorji nočne skoke s kajaki z mostu v jezero.

»Tudi letošnja prireditev bo postregla z nekaterimi izjemnimi dosežki,« je rekel predsednik TD Most na Soci Rajko Leban. »Po Yovilandovem jogurtu velikani, jabolčni piti Mlinotestove pekarnice v Tolminu, kremni rezini okrepčevalnice Jezero Most na Soci, Royalovem pudingu ljubljanske tovarne Kolinska in kar je bilo se velikanskega, primernegega za Guinnessovo knjigo, bodo čokoladarji iz tovarne Gorenjka letos izdelali mlečno čokolado velikanko. Dolga bo sedem metrov in široka trideset metra. Na most jo bo pripeljal poseben tovornjak hladilnik.«

Vojko Cuder

LJUBLJANSKA PROSLAVA DNEVA DRŽAVNOSTI

Peterle bo imel prvo in Janša zadnjo besedo

Kučan bo v sredini, Kacina pa sploh ne pustijo zraven

LJUBLJANA - Mimoidoci so lahko v minulih dneh na ljubljanskem Kongresnem trgu opazovali priprave na ponedeljkovo ljubljansko prireditve ob dnevu državnosti, ki bo kljub zakulisnim političnim zapletom morda vendarle minila v skladu s predvidenim scenarijem in z zaslužnimi osamosvojitvenimi političnimi prvaki na govorniskem odru. Za zdaj namreč nihče ni odpovedal predvidenega nastopa. Iz kabineta Milana Kučana smo izvedeli, da se bo predsednik udeležil prireditve, saj je to obljubil že pred časom. Neuradno pa smo slišali za opozorilo sefa državnega protokola, da na prireditvi niso upoštevana pravila, ki določajo, da predsednik države - kadar je na prireditvi več govornikov - vedno govori zadnji. Kot je znano, naj bi po scenariju zadnji govoril Janez Jansa.

Udeležbo na prireditvi je potrdil tudi **Lojze Peterle**, ki naj bi bil po scenariju prvi govornik. Obenem je protestiral zoper odločitev zunanjega ministrstva o odpovedi tradicionalnih sprejemov v slovenskih diplomatskih predstavništvih, čes da je to sramota brez primere za državo, ki bi denar lahko privarčevala tudi drugače - denimo z odpovedjo kaksne nepotrebne poti v tujino. Peterle ne nasprotuje nastopu **Jelke Kacina** na ponedeljkovi prireditvi, meni pa, da bi v tem primeru morala govoriti tudi **Maks Bastl** in **Jože Osterc**, ki sta poskrbela, da je bila v usodnem času preskrba z vsemi osnovnimi živilni moteneta. Tudi ljudska stranka je včeraj razglasila, da je prepoved proslav v diplomatskih predstavništvih skandal in ne spostovanje temeljnih ustavnih nacerl. **Franč Zagozen** je vprašal, ali ni to morda znak »odmiranja države« ali pa začetek izgube slovenske samostojnosti. Zagozen meni, da bi v demokratičnih državah v takem primeru zunanji minister odstopil.

Vecraj se je oglašil tudi vladni urad za informiranje, ki je sporočil - najbrž zaradi očitkov, da »mesto

rešuje čast vlade« - da bo osrednja državna proslava v nedeljo, 25. junija, v Cankarjevem domu in da bo na prireditvi, ki jo je v scenografiji **Janje Korun** pripravil režiser **Janez Pipan**, nastopila vrsta eminentnih gledaliških in glasbenih umetnikov.

Rupel: Predsednik države bi moral govoriti prvi

Devetclanski prireditveni odbor Mestne občine Ljubljana (MOL), katerega predsednik je **Dimitrij Kovacic**, predsednik mestnega sveta MOL, se je po nekaj srečanjih in dolgih razpravljanih končno odločil za vsebinsko zasnovo osrednje prireditve na dan državnosti, ki bo 26. junija ob 21. uri na Kongresnem trgu. Ljubljanski zupan **Dimitrij Rupel** je novinarjem na včerajšnji konferenci predstavil svoje poglede in stališča ob letosnjem praznovanju in proslavi dneva državnosti.

Omenil je predvsem to, da obzaluje, da na osrednji slovesnosti med govorniki ne bo Jelka Kacina, prav tako pa bi po njegovem mnenju predsednik države Milan Kučan moral nastopiti prvi oziroma zadnji. Celotni protokol je zapisano, da naj predsednik države na

FOTO: B. P./BOBO

kakršnikoli prireditvi, naj bo državna ali vaska, nastopi kot prvi oziroma zadnji govornik. Zaradi ljubega miru je po nekajdnevni sestanekovanjih prireditveni odbor, katerega član je tudi Rupel, sprejel vsebinsko zasnovo osrednje prireditve. Po fanfarah z balkona Univerze in državni himni bosta udeležence slovesnosti pozdravila Dimitrij Kovacic, predsednik mestnega sveta MOL in predsednik prireditvenega odbora, in dr. Dimitrij Rupel, ljubljanski zupan in prvi slovenski zunanji minister. Sledil bo program Slovenskega komornega zbora in zbora Consortium musicum. Nato pa bodo spregovorile osebnosti, ki so v času osamosvajanja Slovenije zasedale najvišje državniške položaje in sprejemale ključne politične odločitve: najprej Lojze Peterle, tedanji predsednik izvršne

ga sveta, dr. France Bučar, tedanji predsednik skupščine RS, in Milan Kučan, tedanji predsednik predsedstva RS. Po nastopu Kamniških kolednikov bosta zadnjo besedo imela se Igor Bavcar, tedanji minister za notranje zadeve, in Janez Jansa, tedanji obrambni minister, ki sta v času desetdnevni boj za svobodno Slovenijo dosegla, da so se politične odločitve in volja naroda udejanile tudi z vojsko zmago. Tudi predsednik Kučan je Dimitriju Kovaciču pisno predlagal, naj med govornike uvrstijo se Jelka Kacina,

kar pa Kovacic ni sprejel.

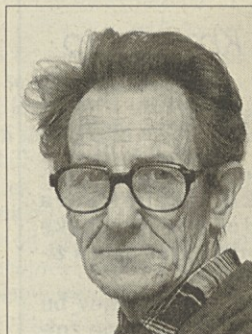
Ljubljanski zupan je ob dnevu državnosti priredil tudi sprejem za predsednika državnega zbora Jozefa Skolca in poslance državnega zbora, ki so bili izvoljeni na območju Ljubljane. Sprejem s svečano predajo mestnega ključa bo v ponedeljek, 26. junija, ob 11.30 v zeleni dvorani Mestne hiše, kar pomeni, da se zupan ne bo udeležil slavnostne seje mestnega sveta MOL na ljubljanskem gradu, ki se začne ob 11. uri istega dne.

Tanja Staric,
Dragica Heric

Predsednik mestnega sveta in predsednik pripravljalnega odbora prireditve Dimitrij Kovacic zavrača spremembe govornega dela prireditve, ki ga je sprejel odbor. Po njegovem mnenju skuša ljubljanski zupan s sklicevanjem posameznih članov pripravljalnega odbora doseči prav to. Rupel hoče izsiliti spremembo odločitve, ki bi bila po volji enega dela političnega prostora, kar pa po Kovacicevem mnenju pomeni nedopusten pritisk na pripravljalce proslave, ki je ljubljanska, ne pa državna.

Dobri človek iz Žarišča

PETER BOZIC

Dober človek je lahko samo prijazen človek. Takšen je bil tudi »dobri človek iz Negove«, oster do prejšnjih izkoriščevalcev, pa tudi novodobnih spreobrnjenecv in kameleonov. Med takratnimi pomembnejšimi politiki skoraj ni bilo nobenega, ki ne bi bil kdaj deležen ostrega Ivekovega jezika. Toda Ivek na nikogar ni kazal s prstom in ga počez obtoževal grehov, kriminala in zla. V tem ljudskem zmerjanju s stališča »ponižanih in razžaljenih« sta bila neka elementarna poštenost in pristranost, nekakšen simbolni odpor ljudstva do katerekoli in kakršnekoli oblasti. In v tem je bila Ivekova moč, ki je za njim nihče več ni znal ponoviti, čeprav si je se marsikdo želel postati mešanica burkaca, populističnega tribuna in čisto zaresnega predsedniškega kandidata.

Nekateri so sicer poskušali Ivekovo prijaznost nadomestiti s krščansko ljubeznijo, tako imenovanim krščanskim etosom, ki ga jemljejo za svojega skoraj vse desne stranke. Krščanska ljubezen naj bi se izkazovala v dobrih delih za bližnjega oziroma - če si politik - za ljudstvo. Logika sveta pa je takšna, da sam od sebe le redkokdaj kdo kaj dobrega stori, saj moraš najprej poskrbeti zase, pa naj je to dobro za druge ali ne. Tudi politik je samo človek, ki dobro delo stori zgolj po naključju. Skratka, tako poredko, da tega volilci največkrat ne opazijo in je treba ponavadi zakuhati kak dober medijski skandal, da ljudje postanejo pozorni na doberdelneza. Najbolj premeteno pa je, če dobro delo sploh izpustiš in se ukvarjaš samo s tem, kako bi kriminal ali kakršnokoli že svinjarijo obesil tekmecev za vrat. Kajti dobro delo se najbolj blešči, kadar je naslikano na ozadje črnega zla, kadar se dobrot kaže v golem izkoreninjevanju zla. Krščanska ljubezen pri tem sicer stopi v ozadje, vendar je se naprej prisotna in nevidna, kot je prisoten in neviden sam ljubi bog.

Lahko pa se ti zgodi, da zla, ki ga je treba neprestano odkrivati, sploh ni nikjer najti - v tem primeru ga je treba pač uvoziti. To se dela na primer na prvem, drugem in tretjem televizijskem dnevniku. Na drugem dnevniku je bilo 16. junija približno takole: uboji v Ceceniji, razkosa na trupla v Sarajevu, razdejanje na Shellovi crpalki, ubiti v neredih v Indiji, poginule živali na mejnem prehodu v Dolgi vasi...

Če pa tudi uvoženega zla ni dovolj, je treba zlo ustvariti v lastni režiji, tako kot je storil Janez Jansa na enem od televizijskih žarišč. Ko je Janezu Kocjanciču brez kakršnegakoli dokaza ali vsaj najmanjšega indica, ki bi kazal v to smer, kratkoma naprtil umor »dobrega človeka iz Negove«, so se ljudje zgrozili, čes, saj vendar ni mogoče, da tako pomemben politik kar tja v en dan izusti takšno grozljivo kleveto na račun svojega političnega tekmece.

Ker se niso zavedali, da je takšna produkcija zla edini način, da pride na dan krščanska ljubezen kot boj med dobrim in zlim!

ODNOSI S HRVAŠKO

Izzivanja ob vpisu v osnovno šolo

Hrvati poslali poziv slovenskim otrokom

STRIGOVA - V sosednji Hrvatski, se posebej v okolici Strigove, nikoli ne manjka novih idej, kako potrditi, da so tam živeci Slovenci vendarle Hrvati. Potem ko so brez vednosti in privolitve nekatere ob meji živece Slovence odklopili iz slovenskega električnega omrežja in jih priklopili na hrvaško omrežje, podobne »igrice« so se sli tudi z vodovodom, pa je v času vpisa učencev v 1. razred več staršev slovenske narodnosti prejelo dopis OS Strigova, da morajo prvosolčki zdravstveni pregled opraviti v hrvaški Strigovi, ki je sicer nekdanja bila slovenska, laboratorijski pregled pa v Cakovcu ali Murskem Središču.

Seveda so bili dopisi, namenjeni slovenskim staršem, napisani v hrvaškem jeziku, podpisal pa jih je ravnatelj strigovske OS Zdravko Kolman.

Dopise so večinoma prejele slovenske družine, ki živijo v obmejni vasi Banfi na hrvaški strani, vendar so otroci slovenskih družin vedno obiskovali le nekaj sto metrov oddaljeno slovensko šolo v vasi Razkrižje. Poleg se povedanega velja poudariti, da je Strigova od Banfija oddaljena kar nekaj kilometrov in da so otroci hrvaških družin iz slovenskih vasi Kopriva in Spric obiskovali osnovno šolo v Strigovi. Seveda so stariši slovenske narodnosti svoje otroke že vpisali v slovensko OS v Razkrižju, kjub temu pa jih nadlegovanje Hrvatov vznemirja. **Boris Hegedüs**

PREDSEDNIK VLADE JANEZ DRNOVŠEK O ZUNANJI POLITIKI

Evropa da, a ne za vsako ceno!

Odnosi z Italijo ne bi smeli vplivati na članstvo Slovenije v EU

LJUBLJANA - Predsednik vlade dr. Janez Drnovšek na včerajšnji tiskovni konferenci ni dopuscal dvomov: pridruzevanje Evropski uniji je prednostna usmeritev Slovenije. Vlada bi resno razmisljala o drugih možnostih v primeru, če bi mednarodno pogojevanje postalo prehudo. Začetek postopka za spremembo ustave je vlada sprožila hkrati z zaključkom pogajanj in parafriranjem pridruženega sporazuma, postopek pa naj bi bil končan hkrati z njegovo ratifikacijo, torej v dveh ali treh letih.

Ob tem je vlada predlagala tudi zakon o lastnini in drugih stvarnih pravicah, ki tujcem omogoča pravice na osnovi enakih nacerl kot v ostalih pridruženih članicah EU. Gre za gospodarsko dejavnost tujcev v Sloveniji in

njihovo stalno prebivalisce. Drnovšek je dejal, da so posamezna pričakovanja znotraj EU tudi večja. Po njegovem mnenju Slovenija izpolnjuje vse potrebno za podpis sporazuma, zato pričakuje, da ga bo ministrski svet EU potrdil. Pri tem odnosi z Italijo ne bi smeli vplivati na članstvo Slovenije v EU, dvostranskih vpra-

sanj ne kaže povezovati z večstranskimi, je dejal Drnovšek. Odnose z Italijo

Predsednik vlade Janez Drnovšek je na včerajšnji novinarski konferenci omenil tudi, da bo slovenska vlada v kratkem predlagala zunanjo konvertibilnost slovenskega tolarja. Po dogovoru v New Yorku, ki ga je z mednarodnim komitejem bank upnic (ICC) glede slovenskega deleža skupnega jugoslovanskega dolga po sporazumu NFA dosegla slovenska delegacija, za zunanjo konvertibilnost slovenske valute ni več formalnih zadržkov. Če bo newyorški dogovor potrdila dvotretjinska večina upnikov in nato se slovenski parlament (predvidoma v jesenskih mesecih letosnjega leta), bo slovenska vlada obvestila Mednarodni denarni sklad o uvedbi zunanje konvertibilnosti domače valute. (A. L. J.)

smo pripravljeni urejati na najboljši mogoč način, upamo, da bo italijanska vlada nadaljevala s konstruktivnostjo in se ne bo vračala na pozicije nekdanje vlade, je poudaril predsednik slovenske vlade.

Glede cene za vstop v Evropo Drnovšek ni povedal nič konkretnega: doslej je bila cena sprejemljiva, za naprej pa je se vprašanje, vendar je premier zagotovil, da meja obstaja. Ne bomo pristali na licitacijo Italije, Avstrije ali katere druge članice EU, je dejal Drnovšek.

Glede Avstrije je pojasnil, da ne gre za uradne državne izjave, pač pa za izjave posameznih politikov.

Janez Drnovšek je ocenil, da ima Slovenija trenutno dober zunanjetrgovinski položaj. Ko je odgovarjal na vprašanje o spremembi ustave, je premier dejal, da mora Slovenija spremeniti sporni 68. člen, če se zeli pridružiti evropskim državam in pravilom, ki ne dopuščajo diskriminacije. Druga možnost je izolacionizem, je dejal Drnovšek.

Bostjan Lajovic

AVSTRIJA

Prvi
boleč
poraz
v EU

Kmetijstvo

BRUSELJ, DUNAJ - Prvi boleč poraz za Avstrijo naj bi bila po pisanju avstrijskih medijev nova ureditev Evropske unije o transportu živali.

Nova ureditev bo namreč bistveno znižala raven avstrijske zakonodaje, saj so ministri za kmetijstvo dovolili, da transport živali traja nepretrgano do osem ur, medtem ko je Avstrija transportni čas omejila na šest ur. Avstrijski minister za promet Viktor Klima je dejal, da sklep EU se ne pomeni, da se bo morala Avstrija prilagoditi slabši evropski resitvi. (I. L.)

NOVICI

Inflacija stabilna: 2,4 odstotka

DUNAJ - Potrošniški indeks v Avstriji se je stabiliziral: v primerjavi z majem leta 1994 so se cene zvišale za 2,4 odstotka, konec aprila pa je inflacija znašala še 2,6 odstotka. Na spremembo potrošniškega indeksa so ugodno vplivale pocenitve potovanja znotraj Avstrije in v tujino ter pocenitev sadja in premoga. Podrazilo pa se je predvsem gorivo, pri čemer uvedba posebnega davka na gorivo (sredi maja) še ni upoštevana.

Minister Staribacher v navzkrižnem ognju svobodnjakov

DUNAJ - Novi finančni minister Andreas Staribacher se je znašel v navzkrižnem ognju Haiderjevih svobodnjakov, ki ostro kritizirajo način, kako je minister po izvolitvi v zvezno vlado uredil svoje lastniške pravice v pisarni za davčno svetovanje, pri kateri je bil soudeležen. Haider trdi, da se Staribacher ni popolnoma odpovedal lastniškim pravicam, kar pa je nezdržljivo z njegovo sedanjo funkcijo. To pa zaradi tega, ker dobiva pisarna za davčno svetovanje naročila tudi od zveznih ustanov. Zadevo je vzel v pretres parlamentarni odbor.

AVSTRIJA / OZON

Omejitev za vozila
brez katalizatorja
zaenkrat le ne bo

Močan odpor avtoklubov

DUNAJ - Le en dan je resno kazalo, da bo Avstrija sledila nemškemu zgledu in v boju proti ozonu uvedla omejitev hitrosti za osebnih avtomobilov brez katalizatorjev. Predloga sicer se niso dokončno opustili, verjetnost, da bi tak ukrep sprejeli, pa je zaradi močnega odpora zelo majhna.

Predstavnika za prometna vprašanja v veliki koaliciji (SPÖ in ÖVP) sta predlagala preventiven ukrep za zmanjšanje ozonske obremenitve v poletnih mesecih, in sicer omejitev hitrosti na 80 kilometrov na uro na regionalnih

cestah, na avtocestah pa na sto. Predlog je takoj naletel na odločen odpor pri obeh največjih avstrijskih avtomobilskih klubih in številnih politikih na čelu z ministrom za promet Viktorjem Klimom. Menijo, da ukrep ne bi bistveno pripomogel k izboljšanju razmer, pa tudi njegovo uresničevanje bi težko nadzirali, saj na daljavo ni lahko ugotoviti, ali ima prehitro vozilo katalizator ali ne. Ljudska stranka bo predlog za uvedbo kljub temu posredovala pristojnemu parlamentarnemu pododboru.

Ivan Lukan

LONDON / OBJAVLJENO POROČILO INŠTITUTA ZA ŽIDOVSKO ZADEVO

Skrb zaradi naraščanja
rasizma in neonacizma v Avstriji

Haider v žarišču kritike avtorjev - Najbolj vznemirjajo pisemske bombe

LONDON/DUNAJ - Med najosupljivejše dogodke preteklega leta sodi razmah rasizma in neonacizma v Italiji in Avstriji. To je v svojem svetovnem poročilu o antisemitizmu v letu 1994 zapisal Institut za židovske zadeve v Londonu.

Razvoju v Avstriji publikacija namenja kar dvanajst strani, po mnenju avtorjev pa je v alpski republiki opazno naraščanje sovraštva do tujcev v različnih oblikah.

Poročilo obsirno obravnava položaj gibanja svobodnjakov pod vodstvom Jörga Haiderja, pri tem pa posveča veliko pozornosti napadu voditelja avstrijskih svobodnjakov na predstavniško demokracijo, prestrukturiranju stranke svobodnjakov v »gibanje z izrazito avtoritarnim značajem« in

Haiderjevi paroli o »tretji avstrijski republiki«.

Zelo natančno je v poročilu britanskega Instituta za židovske zadeve opisana tudi serija atentatov s pisemskimi bombami v Avstriji, ki se je začela decembra leta 1993, ter bombni napad na javno dvojezično ljudsko solo 24. avgusta lani v Celovcu.

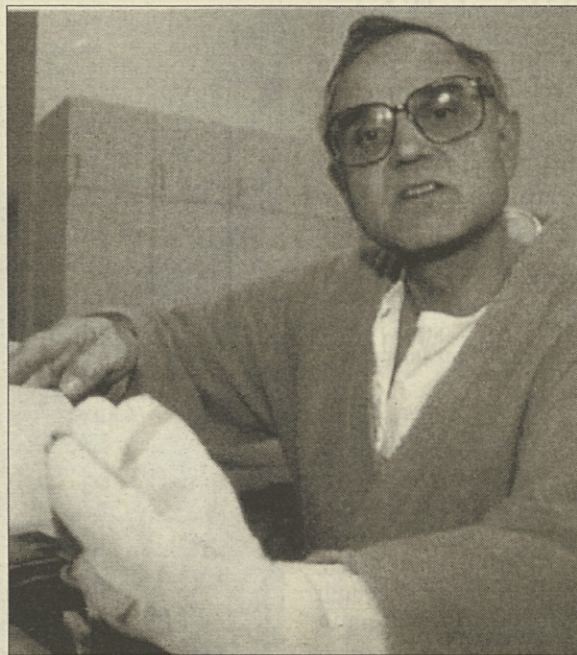
Avtorji sicer ocenjujejo, da se je zvezna vlada odločila za odločno obrambo demokracije v Avstriji in se jasno zoperstavila pojavom

vseh oblik rasizma v državi, vendar je zato na voljo premalo strokovnjakov in tudi denarja.

V svetovnem poročilu o antisemitizmu je poudarjeno, da je za Evropo značilen pojav precejšnje splošne negotovosti in zaskrbljenosti, ki ji tudi Avstrija očitno ni kos.

Cedalje več ljudi cuti, da je njihov socialni položaj ogrožen, zato je jalovo govorčenje o interkulturni strpnosti in tarnanje o nevarnosti svobodnjaškega voditelja Haiderja za predstavniško demokracijo popolnoma neučinkovito, poudarjajo avtorji poročila v svoji sklepni besedi.

Ivan Lukan

Serija atentatov s pisemskimi bombami je v poročilu o antisemitizmu v Avstriji obširno opisana

50-LETNICA OZN / IZJAVA

Zunanji minister Schüssel
ugodno ocenil delovanje OZN

DUNAJ - Ob 50-letnici ustanovitve Organizacije združenih narodov (26. junija 1945) je avstrijski zunanji minister Wolfgang Schüssel pozitivno ocenil njeno delovanje.

V zvezi z vojno na Balkanu je poudaril, da so modre celade preprečile stopnjevanje spopadov, čeprav se niso naredile odločilnega koraka za vzpostavitev trajnega mira.

Avstrija je v okviru mirovnih akcij OZN sodelovala s 36 tisoč vojakov, vlada pa podpira cilje te mednarodne organizacije.

Zunanji minister in podkancler Wolfgang Schüssel

V NEDELJO PRI PERŠMANU

Tovariško srečanje
demokratov in antifasistov

CELOVEC - Zveza koroskih partizanov vabi na svojo letosnjo osrednjo prireditev - tradicionalno tovariško srečanje demokratov in antifasistov, ki bo v nedeljo, 25. junija, ob 14. uri pri Peršmanu v Podpeci pri Zelezni Kapli.

Srečanja se bodo udeležili demokrati in antifasisti iz Avstrije, Italije in Slovenije. Na zgodovinskem kraju protifasističnega boja bodo skupaj obudili spomin na čase, ko so se uprli nacifasističnemu nasilju ter se na

strani zavezniskih sil borili za svobodo, demokracijo in mirno sožitje.

Letosnje srečanje bo potekalo v znamenju 50-letnice zmage nad nacizmom in fašizmom, spomnili pa se bodo tudi zločina, ki so ga nacisti nekaj dni pred koncem druge svetovne vojne zagrešili pri Peršmanu.

Udeleženci bodo položili vence ob spomeniku protifasističnega boja, na prireditvi pa bodo nastopali tudi recitatorji in pevski zbori.

RAZSTAVA

Muzej NOB
spet odprt

ZELEZNA KAPLA - Zveza koroskih partizanov sporoča, da je Muzej NOB pri Peršmanu nad Zelezno Kaplo spet odprt, obiskati pa ga bo mogoče do konca oktobra.

Muzej je odprt vsak dan (razen ponedeljka) od 8. do 18. ure. Večje skupine obiskovalcev, ki želijo posebno vodstvo skozi razstavo, ZKP prosi, naj se prej napovejo.

Razstava je prikaz trpljenja in boja koroskih Slovencev v najhujšem obdobju slovenske zgodovine - v obdobju nacističnega nasilja.

SUHA / SREČANJE OKTETOV IZ PROSTORA ALPE-JADRAN

Povezovanje narodov

Nastopale pevske skupine iz Slovenije, Furlanije-Juljske krajine in Koroške - Občinstvo je navdušil zlasti Slovenski oktet iz Ljubljane

CELOVEC - V znamenju povezovanja narodov v prostoru Alpe-Jadran je potekalo tretje srečanje oktetov, ki sta ga na suškem gradu v sodelovanju s Krcanskim kulturno zvezo v Celovcu priredila Oktet Suha in Katoliško prosvetno društvo Drava iz Zvabeke. Pri tem je na potrebo po povezovanju z drugimi narodi, jeziki in kulturami opozoril predsednik krajevnega društva Lenart Katz.

Organizatorji srečanja so k sodelovanju vabili številne kulturne delavce: iz Furlanije je na Koroško prišel oktet Hermann in pod vodstvom Alessandra Pisana predstavil predvsem vojaške pesmi iz obeh svetovnih vojn, Koroško sta poleg Okteta Suha (umetniški vodja

Gostitelj letošnjega srečanja oktetov iz prostora Alpe-Jadran je bil Oktet Suha

prof. Matevž Fabijan) zastopala se mlada vokalna skupina Vox iz Pliberškega pod vodstvom Traudi Lipusch in dvojni kvartet Maltschacher See iz okolice Trga. Iz klasične dežele oktetov Slovenije pa sta prišla ženski

oktet Brestanica pod vodstvom Stanke Macur ter narodni in mednarodni sinonim in merilo kakovostnega petja v oktetovskem sestavu - Slovenski oktet.

Svoj vrhunec je prireditev dosegla z nastopom

Slovenskega okteta, ki je pel pesmi v petih jezikih, med drugim zambijsko narodno Tyende pamodzy. Za nameček pa je zapel nekaj koroskih narodnih in z njimi požel navdušenje med občinstvom. (F. W.)

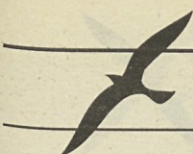
DOBRA VEST

Še avgusta
denar za
varčevalce
banke BHI

GRADEC - Vec avstrijskih bank se je domenilo za reševalno akcijo v korist varčevalcem graske Banke za trgovino in industrijo (BHI), ki je pred nekaj meseci morala prijaviti stečaj.

Banke so ustanovile Družbo za podporo oskudovanim varčevalcem, ki bo tem vrnila hranilne vloge do zneska milijon silingov.

Izplačevanje hranilnih vlog se bo predvidoma začelo že avgusta. Kot je znano, so zaradi stečaja graske banke BHI prizadeti tudi številni varčevalci iz Slovenije.

POMEMBNA PUBLIKACIJA

Rezija, Ter in Nadiža v izčrpnem bibliografskem popisu Roberta Dapita

PAVLE MERKU

Roberto Dapit, *La Slavia Friulana; Lingue e culture; Resia, Torre, Natisone; Bibliografia regionata / Beneska Slovenija; Jezik in kultura; Rezija, Ter, Nadiža; Kritična bibliografija. Izdala Kulturno društvo »Ivan Trinko« v Cedadu in Zadruga »Lipa« v Spetru, 1995*

Kritični bibliografski pregledi so v slovenskem prostoru razmeroma redki. Koliko so porabnikom koristni, dobro vedo vsi, ki se znajdejo pred golimi bibliografskimi sezname, kakršni so pri nas v navadi: kritična bibliografija se od gole razlikuje po tem, ker opremlja vsako bibliografsko enoto z osnovnimi podatki o vsebini, vrednosti in praktični uporabnosti, pa naj gre za knjige ene-ega ali več avtorjev, za prispevke v revijalnem tisku, za zbirke različne narave, za sam periodični tisk in karkoli je se, kar lahko postane predmet bibliografskega pregleda.

Po dragocenih in krajevo ali drugače zamejenih bibliografskih pregledih, ki sta izšla l. 1980 izpod peresa Marijana Breclja (Beneskoslovenška in rezijanska bibliografija) in l. 1981 izpod peresa Milka Maticetovega (Rezijanska kritična bibliografija), razpolagam zdaj vendar z obsežno kritično bibliografijo, ki ima kot predmet jezik in kulturo Rezije, Tera in Nadiže.

Njen avtor je Roberto Dapit, mlad Furlan iz Gumina, ki se je kot student oblikoval na trbiskih osnovnih in srednjih solah sredi edinega stirijskega okoliša v celi državi, opravil potem studij slovenistike pri prof. Vincenotu pri Institutu za vzhodne jezike na pariski Sorboni in končno se je izpopolnil na ljubljanski Univerzi, kjer je obiskoval niz tečajev iz slovenskega jezika in književnosti. Na ljubljanski Univerzi opravlja zdaj že tretje leto službo lektorja za furlanski jezik in, prvič letos, tudi za italijanski jezik. To je torej človek z odličnim pedigreem, ki je povrh zaljubljen v Rezijo in Benecijo: od njega si torej obetamo še veliko tehtnih studij v zvezi s

skrajnim zahodnim slovenskim prostorom.

Knjigi ne manjka niti uraden pečat in blagoslov v vzorni Spremni besedi akademika Milka Maticetovega.

V Uvodu utemeljuje Dapit vse kriterije, ki jih je izbral za sestavo svojega bibliografskega pregleda: gre za prostorsko omejitve dela, ki ji botrujejo zgodovinski razlogi, za predmetno omejitve, ki osredotoci pozornost na jezikovno in splosno

venska narečja; Slovenska narečja (splosne studije); Furlanscina in narečja; Leksika; Imenoslovje; Jezikovni stiki; Jezik, družba, teritorij; Kodifikacija in didaktika krajevnih govorov; Slovestvo v lokalnem jeziku; Ljudsko izročilo; Delovni pripomočki; Zgodovina. Dodati je treba se Avtorsko kazalo in kazalo po naslovih.

Vsi ti razdelki - z izjemo »Slovstva v krajevnem jeziku«, ker je Dapit zaenkrat pustil vendar gledaliska in druga besedila, ki doslej se niso bila tiskana - nudijo porabniku izredno širok in temeljit razgled čez doslejšnje vednosti o rezijanski in beneski jezikovni, ljudski in književni kulturi.

Nicesar bistvenega ne pogrešam v seznamu: nasprotno sem v njem našel številne enote, ki jih doslej nisem poznal in nisem nanje naletel; in prav te mi bojo omogočile temeljitejši razgled čez snov, s katero se že dolgo ukvarjam, to sta predvsem imenoslovje in narečje terškega območja.

Komu lahko še služi ta bibliografija?

Očitno služi vsem, ki se zanimajo za Rezijo in Benecijo: v prvi vrsti seveda strokovnjakom, to je jezikoslovcem (in že pod tem imenom zaobjamemo prav številne stroke), kulturno problematiko, in končno za kakovostno omejitve: iz bibliografije so namreč izpuščena dela z manjšo strokovno tezo in izvirnostjo, ki so zmrbljena po publikacijah različne narave in ne morejo dodati nicesar bistvenega in zanimivega virom, ki imajo v bibliografiji domovinsko pravico.

Vendar so tu prikazana dela, ki so jih strokovnjaki in ljubitelji privosčili Reziji in Beneciji od onega l. 1806, ko je v Pragi izšel prvi spis o Reziji izpod peresa Josepha Dobrowskega.

Vse bogato gradivo je porazdeljeno po tematiki in nanizano po alfabetskem redu avtorjev v stiriinajstih razdelkih: Najstarejši viri (to so cernjejski, starogorski in videnski rokopisi); Jezikovni nazor in zgodovina jezika; Beneskoslo-

turnikom, književnim zgodovinarjem, etnografom in etnomuzikologom, zgodovinarjem, bibliografom, geografom in se in se. Knjiga bi morala biti prisotna tudi v vsaki casnikarski redakciji in solski knjižnici, pri vsakem kulturnem društvu, vrednem tega imena, in v knjižnici vsakega ljubitelja slovenske zemlje in kulture. Prav jim bo prišla vsakokrat, ko bosta Rezija in Benecija pritegnili nase njihovo pozornost, v njej bojo našli ustrezne napotke, da poglobljajo svoje znanje, in podatke, da pred obiskom teh deželic zberejo vse informacije, ki jim bojo omogočile stvarno razumevanje krajev in pogojev, ki so tu vplivali na oblikovanje specifičnih kulturnih, jezikovnih in etnografskih posebnosti.

FILM

Neverjetna zgodba Eda Wooda postane z Burtonom prepričljiva

IGOR DEVETAK

Ed Wood. ZDA, 1996. Rezija: Tim Burton. Scenarij: Scott Alexander, Larry Karaszewski. Prod.: Burton & De Nova. Igrajo: Johnny Depp, Martin Landau, Sarah Jessica Parker, Patricia Arquette.

Ed Wood je neobičajno hollywoodsko bitje, o katerem skope omembe v dosegljivi literaturi niso dopuscale opisa življenjske avanture; sedaj pa, ko ga je v črno-beli barvi ovekovečil drug hollywoodski avtor s podobno domisljijo in drugačno usodo (v knjigarnah pa se prodaja Woodova knjižna biografija izpod peresa Rudolpha Greya v zalozbi Frassinelli), je prišla na svetlo mitologija o njem - to, kar je in ni obenem, in je po konvenciji za film najbolj dragocena snov.

Se enkrat sproženi Burtonov značilni svet, v katerem poganjajo in mrgolijo spacki in nenavadne družbe, vsebuje tokrat, bolj očitna kot doslej, tudi znamenja za prelom tradicionalnih kodeksov, o tem, kar lahko najde mesto v filmu, po Woodovem zgledu. Liki iz Woodove družine so bili njegovi zaresni sopotniki, ki pa so se v Burtonovi inacii na temo njihove biografije, preobrazili, ko so zaziveli v prostorih in atmosferah izrazitih za izdelke Eda Wooda. Začetek ze predoca Burtonovo operacijo: mozak belega polnega obraza se vzdigne iz skripajoče krste, postavljene v okvir zanske grozljivke, in kot izkušen pripovedovalec vzpostavi nadneverjetno zgodbo Edwarda D. Wooda jr. stanje napetosti. Besede zazvenijo poznano - očitno bo Burton tkal z že izdelanim filmskim blagom. In stečejo uvodni napisi, izvirni in domiselni za naše oči, ki niso se videle prologa se najbolj znanega Woodovega filma »Plan 9 From Outer Space«; odboji svetlobe, ki deluje ekspresionistično, kakor da bi izhajala iz starih filmskih travkov, rahlo poskodovanih pod učinkom časa, spremljajo sprehod snemalne kamere po drevenih stezah mračnega pokopalšča osvetlit imena Burtonovih igralcev, vklešena v nagrobnih ploščah. Pohod kamere se v krivuljastem mrtvaškem plesu izogiba trnovim oviram. Nadaljevanje filma, ki organsko teče na mnogoterih ternicah, da zadosti okus na različnih ravneh - tudi razlog za tržno uspešnega Burtona - je pravi užitek.

Kdo pa je Ed Wood? Hoollywoodski delavec-scenarist-reziser-igralec-producent v petdesetih in šestdesetih letih, ki je bil samo dve leti po smrti (1978) proglasen s »hvaležno« oznako »najslabšega režiserja vseh časov«, avtor serije Z-movijev na fantastično-grozljive teme. Pomembno pa je le biti superlativ v necem, tudi če v slabem, čas bo, ko bo tak lik se heroj. Ljudje si želijo protijunakih, zanikanjih konvencionalnih junastev. Hoollywood v zvezi z Woodom ni mitični »el dorado«, ampak industrijski kompleks, razkosna obednica, ob nogah katere Wood, zaljubljen v postreženo hrano, pobira drobtinice. Tudi Tim Burton zbira in sestavlja zavržene drobce. Wood, filmar brez talenta in zahtev (je pa na naoljenem

tekocem traku komercialne filmske produkcije talent se potreben?), zaverovan v Wellsov zgled (od kod pa Wellsov dvojnik?) s pravimi intuicijami glede vsebin, odgovarja psihološki paradigmi entuziasta: vodila sta ga strast in optimizem, in ga slepila, da ni kritično presojal lastnega dela; vendar je od 1948, pa do konca zai-gral ducat nizkoproducijskih filmov na obrtniško izdelanih scenarijih.

Najti finančno kritje za filme je vsekakor težavna naloga in za Wooda se težavnejša, potem ko se je izpostavil z debutnim Glen or Glenda?, totalno polomijo, ki je ni nihče hotel gledati. Zacel pa je tam, kjer lahko vsak: pri sebi. Kakor pravi mit o njem, se je Wood skrivaj preoblačil v ženska oblačila; njegovo obnašanje je izdajalo fetišizem prej ko spolno istovetenje. V filmu (danes kulni spomenik sodobne subkulture travestitstva) pa se pojavi figura, zaradi katere je Wood vpisan v zgodovino filma, in Burtonov film med velike svestivne učinke: usode mož v ženskih oblekah in podobnih mejnih bitij giblje božanski animator, kot lutka niti, cigar vlogo nosi »ugasli« zvezdnik Bela Lugosi. Se ga se spominjamo? Lugosi je zai-gral najbolj klasičnega, prvega Drakula, v režiji Toda Browninga leta 1931, zatem v kakih stotih repertoarskih variantah na vampire, Frankensteinove služabnike, mrke aristokrate, zdravnike ali znanstvenike, obsedene, mutante, in nazadnje Frankensteinovo tvorbo (alternativo Karloffovi maski), nič več kot kake stiri karakterizacije - razlog za uspeh in bogastvo, obenem pozlačena kletka brez izhoda. Izhajal je po rodu iz transilvanskega gozda - romantične Drakulove domovine (izseljenko pot čez ocean pa je zacel v Trstu) in po formaciji iz teatra in se nanju vseskozi nanašal, ko se ni nikoli znebil enfaticnega recitativa in občutka tujstva v ameriških studiosih. Hollywood ga je iztisnil in izpljunil, kot hobotnica, s katero se je Lugosi sam boril na Woodovem setu. Wood je »padel v kroznih«, ko je že bil preživel muzealni fosil, zapisan propadu pod učinkom alkohola in morfija; zvezdnikovo izginotje s platen je njegova smrt - kakor izginotje zvezde z razločnega mesta na nebu. Za Burtona ga je interpretiral Martin Landau, igralec velikega kalibra, kar se da izreden pod tezkim make-upom, da Wooda-Deppa dobesedno »pozira«. Lugosi naj bi bil sprva porok za uspeh Woodovih filmov, film pa pokaže, kako je mala Woodova sekcija Hollywooda po meri odpadlih uresničevala Lugosiju priloznosti za nemogoco ozivitev. Film je nazadnje podoba njunega prijateljstva in čustva, ki postane očitno v njunih lepih duetih, z noto ganjenosti ob podobah Lugosijevega-Landauovega slovesa od vesele družbe. Je tudi slogovna spretnost, da ob vitalizmu in široki paleti občutkov film diha gostoto otonost.

Velika imena na znanih italijanskih jazz festivalih v Veroni in Umbriji

Zacetek poletja poteka v Italiji že vrsto let v znamenju jazz glasbe. V Veroni in Perugii (ter v drugih krajih Umbrije) potekata v prvih tednih vroce sezone dva izredno zanimiva festivala.

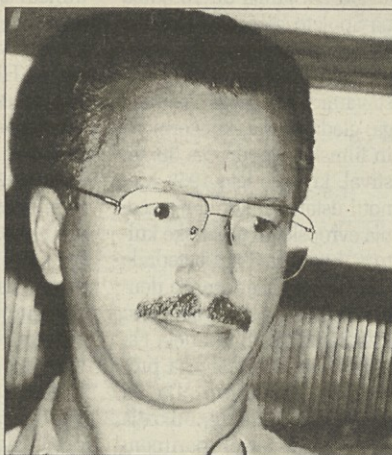
Verona Jazz se vsako leto odvija konec junija v najlepših predelih tega mesta. Manifestacija se bo zacela jutri zvečer v amfiteatru rimskega gledališča (Teatro Romano) z nastopom kar treh skupin. Prvi se bo na odru predstavil skoraj sedemdesetletni ameriški pianist Randy Weston, sledili pa mu bodo trio saksofonista Sam Riversa in kvintet saksofonista Joeja Lovana. Izredno zanimiv večer torej, na katerem bo-

mo imeli priliko slisati klasične jazz teme povezane s slavnim Diz-zijem Gillespiem (Weston), energijo in svobodo free jazz (Rivers) in melodičnost Lovanovega igranja.

Med ljubitelji jazzja cele srednje Evrope pa vlada veliko pričakanje za drugi večer veronskega festivala. V slavni Areni, ki so jo po nestetih polemikah ponovno odprli glasbi, bosta v ponedeljek zvečer dva izredno zanimiva koncerta. Kot prvi bo nastopil bobnar Max Roach, ki bo nastopil v triu, nato pa pianist Keith Jarrett (na sliki). Oba glasbenika ni treba posebej predstavljati. Mex Roach je v svoji izredno dolgi karieri (bobnar ima že sedemdeset

let) igral z vsemi najslavnejšimi izvajalci jazz glasbe. Rafiniran in tehnično izreden izvajalec, Roach je obenem dirigent številnih zasedb in zelo ploden skladatelj.

Keith Jarrett pa je morda po smrti Benedita Michelangelija morda najboljši živeči pianist. Izredno talentirani glasbenik, se pojavlja tako na jazz kot na klasični sceni. De-

cembra lani je nastopil v slavni milan-ski Scali, kjer se je na svoj-stven način lotil nekate-rih Bachovih del. Njegove dolge suite so nekaj ne-pozabnega za vsakršnega poslušalca. Naj omenimo le to, da je n j e g o v a plošča iz leta

1975, The Köln Concert (enourna solo suita na klavirju), prodala že več kot pet milijonov izvodov, kar je za glasbo, ki lahko uvrščamo med jazzom in klasiko, največji prodajni uspeh vseh časov.

Jarrett bo v Veroni nastopil s svojima standardnima spremljeval-cema, basistom Garyjem Pea-cockom in bobnarjem Jackom De Jonhettem.

Veronski festival se bo zaključil v ponedeljek zvečer v rimskem gledališču z nastopom orkestra Butch Morrisom in koncertom južnoa-friske pevke Miriam Makeba.

Ales Waltritsch

NA KRATKO

Slovenska filharmonija v Nemčiji

LJUBLJANA - Včeraj se je z gostovanja na Saarskem festivalu vrnil orkester Slovenske filharmonije. Z lga-rjevo 2. simfonijo in Requiemom Allana L. Webbra je pod taktirko Lea Kraemerja in v spremljavi tamkajšnjega zbora nastopil dvakrat, in sicer v cerkvi v Huelzweilerju ter v katedrali v Speyerju. Prihodnji teden bo orkester gostoval v Nuernbergu s Scmittovo kantato Knjiga s sedmimi pecati. **PR**

Karl May se posmiha iz groba

DRESDEN (dpa) - Oče Winnetouja in Old Shatter-handa, že v času življenja znan po svoji ironiji do clo-veskega značaja, se je zaradi njega očitno računal zabavati še po smrti. Karl May je v testamentu dolocil, da zapušča pravice svojih del stanovskim kolegom. Leto dni po Mayevi smrti, l. 1913 so za naložbo sredstev, ki izvirajo iz teh pravic, v saskem Radebeulu ustanovili Sklad Karla Maya, ki je podpiral pisatelje in novinarje s stipendijami ter enkratnimi pomočmi v sili, aprila letos pa se založbo za izdajanje njegovih del. Zdaj lastnik Sklada Lothar Schmidt rokopisov, ki so v njegovi lasti, založbi noče izročiti za natis, ker so ga odstavili iz upravnega odbora.

Jože Ciuha v stalni zbirki v Linzu

LJUBLJANA - Predstavitev del Jozeta Ciuhe, nastalih v letih 1985-95, ki je bila marca in aprila letos v Novi galeriji mesta Linz, je doživela izjemno odzivnost občinstva in kritiske javnosti. Zato se je tamkajšnja gostiteljska hiša odločila, za stalno zbirko odkupiti tri Ciuhova dela: Rdece omizje, Ko slepec spregleda in Pinup. Odslej bodo v Linzu v družbi del Beuysa, Chagalla, Dalija, Moora, Matissa, Picassa, Rodina, Warhola in drugih. **(S. R.)**

Svetovni dnevi glasbe v Essnu

ESSEN (dpa) - Svetovni dnevi glasbe v Essnu so se začeli včeraj, festival bo trajal do 2. julija, njegova pokrovitelj pa sta tamkajšnja deželna vlada in Unesco. Nocojsnja praznizvedba skladbe Toshina Hosokawe »- Babylon. Sončna pokrajina 1« je napovedana kot njegov višek, saj naj bi jo izvajalo 230 glasbenikov. Svetovne dneve glasbe organizirajo od l. 1923, letos naj bi med njimi nastopilo 1.500 glasbenikov iz desetih držav, strokovnjaki 50. narodnosti pa naj bi razpravljali o najnovejših dosežkih v klasični glasbi.

Triennale tapiserije v Lodzu

LJUBLJANA - V Centralnem muzeju tekstila v nekdanjem industrijskem objektu v Lodzu na Poljskem od leta 1972 prirejajo Mednarodni triennale tapiserije, prireditve, ki je ob sorodnih projektih v Kyotu in Lousani najpomembnejša svetovna manifestacija na področju tapiserije. Letos na njem sodeluje 120 selekcioniranih predstavnikov iz 46 držav, med njimi iz Slovenije Eta Sadar Breznik (predstavlja se z delom Svileni prostor, 1995), ki jo je povabila slovenska selektorka Maja Kržisnik. Triennale, ki so ga odprli 5. junija, bo obiskovalcem na ogled do 8. oktobra. **(V. U.)**

Učenje tujih jezikov po Berlitzovi metodi

LJUBLJANA - Leta 1878 je Maximilian D. Berlitz v ZDA ustanovil prvo solo tujih jezikov, v kateri je potekal pouk izključno v tujem jeziku, poučevali pa so ga izključno t. i. »native speakers«. Metoda se je hitro uveljavila po vsem svetu (danes so šole Berlitz s 320 centri v 30 državah sveta najbolj razširjene šole tujih jezikov, doslej pa se je na njih učilo že 37 milijonov učencev). Od aprila deluje Berlitzov center tudi v Ljubljani, uradno otvoritev Berlitz šole tujih jezikov pa so pripravili predvčerajšnjim. Največ povprasevanja je po učenju angleščine, nemščine, italijansčine in francosčine. **(V. U.)**

V Spoletu bo nastopilo tudi Ameriško plesno gledališče Alvin Ailey

GLASBA / KONCERT LAURIE ANDERSON

Nikoli ne naredi, kar od nje pričakujejo

Heroína pop glasbe L. Anderson bo v nedeljo nastopila v Krizankah

LJUBLJANA - Jutrišnji večer bo morda kot nalašč za ogled koncerta vrhunske glasbenice in mojstrice performancea Laurie Anderson, ki bo v organizaciji SKUC R.O.P.O.T-a potekal v Krizankah. Predstava se bo začela o mraku, dama pa se bo predstavila z novo predstavo Stories From The Nerve Bible, vecpredstavnim, sinergetskim scen-skoglasbenim delom.

Laurie Anderson smo si dobro zapomnili vsaj po odlični uprizoritvi/koncertu pred štirimi leti v ljubljanski hali Tivoli, ko je kot za salo govorila slovensko in s pomočjo tehnologije pokazala publiki pot v novo dimenzijo zvočno-vidnega komuniciranja. Heroína pop glasbe, kakor se sama imenuje, je tresčila v osemdeseta kot nova, dostopnejša vrsta umernika-konceptualista z uspešnico **O Superman**. Skozi celo desetletje in v devetdeseta so sledili projekti, ki so jo iz ozkega umetniškega kroga prestavili pod zaromete splošne pozornosti kulturne javnosti. Poleg velikega vecpredstavnega proje-

kta **United States Part I-IV**, kombinacije glasbe, video projekcij in surrealističnega gledališča, ki je dominiral v zgodnjem obdobju njenega ustvarjanja, je vodila se nesteto manjših, bolj ali manj zanimivih za sirso publiko. Glasba iz predstav je izšla na petih albumih, sledili pa so se samostojni glasbeni projekti z naslovi **Big Science**, **Mr. Heartbreak**, **Home Of The Brave**, ki je zvočni zapis iz istoimenskega filma **Strange Angels** in lanski **Bright Red**. Poleg tega režira vse svoje glasbene videospote in producira se druge, neodvisne video projekte.

Ceprav izhaja iz alternativne newyorske gledališke scene, ki uporablja taktiko soka, se njena predstava izogiba razbijanja stereotipov in arhetipov. Umetnost Laurie Anderson je v povezovanju koskov idej, misli, grafičnih in zvočnih elementov, ki na prvi pogled ne spadajo skupaj. Nikoli ne naredi točno tistega, kar pričakujejo od nje, in uživa v skovankah, s katerimi novinarji in recenzenti označujejo njen način umetniškega izražanja. **(M. P.)**

SESTAVLJENE UMETNOSTI / FESTIVAL

Spoletto se prebuja iz globokega spanca

SPOLETO (dpa) - Ze zgodaj zjutraj ozke ulice napolnjuje babilonska prepredenost glasov. Iz vadbenih prostorov zvenijo trobente in violine ob spremljavi klavirja. Ob koncu junija se mesto Spoletto v italijanski regiji Umbrija vsako leto prebudi iz globokega spanca. Mestece ozivi pod taktirko Giana Carla Menottija, ustanovitelja in organizatorja Festivala dveh svetov.

Od 24. junija do 16. julija bo Spoletto spet prevzel vlogo kulise mednarodnega umetniškega praznika s 185 predstavami z opernega, baletnega, gledališkega, koncertnega in filmskega področja. 38. festival, ki ga je leta 1958 Menotti ustanovil kot kraj srečanja evropske in ameriške kulture, bodo na Trgu katedrale otvorili s koncertom Te deuma Antona Brucknerja in Requiemu op.48 Gabriela Fauria. Novost letosnjega programa je »Spoletto off«, ki vključuje premiere, odkritja in iznajdbe ter eksperimentalno gledališče. Enega vr-

huncev sezone obljublja 38-letni francosko-kanadski režiser Robert Lepage s svojim delom Hirošima - sedem rezevov z reke Ota. Nadaljni bisser festivala je opera Carmen Georgea Bizeta pod vodstvom režiserja Carlosa Saure (premiera 28. junija). Od 12. do 14. julija bo plesni maraton s 114 plesnimi zvezdniki, med katerimi sta tudi Maximiliano Guerra in Daniel Ezralow. Za konec se bo tokrat po tradicionalnem koncertu na Trgu katedrale z Verdijevim Requiemom predstavil 26-letni plesalec flamenka Joaquin Cortes.

EVROAGENDA

MÜNCHEN

Z očmi otrok

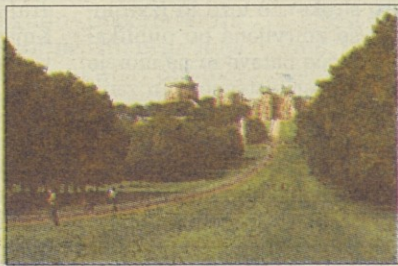
Mit dem Auge des Kindes; Kindrezeichnung und moderne Kunst. Städtische Galerie im Lenbachhaus (Kunstbau), Königsplatz, München, do 20. avgusta, odprto od torka do nedelje med 10. in 20. uro, informacije na tel. 0049/89/233 320 00. Tematska razstava, na kateri je na ogled nad 100 slik, akvarelov, risb in skulptur mojstrov moderne, se zeli s primerjavo z otroškimi deli soociti z enim najvztrajnejših klisejev - ocitkom, ki otroška dela enačijo z avantgardo. Zastopani so Alechinsky, Appel, Brands, Constant, Corneille, Dubuffet, Feininger, Jawlensky, Johns, Jom, Kandinsky, Klee, Larionov, Lucebert, Malevič, Matisse, Miró, Münter in Picasso (na sliki: Maya s punčko, 1938). **(V. U.)**

AMSTERDAM

Vedute kraljevskega gradu

Views of Windsor. Rijksmuseum, Stadhouderskade 42, Amsterdam, do 13. avgusta, odprto vsak dan med 10. in 17. uro, informacije na tel. 0031/20 673 21 21. Izjemna zbirka angleske kraljice Elizabete II. v gradu Windsor (na sliki) obsega več kot 30 tisoč risb in akvarelov številnih svetovno znanih starih mojstrov. Iz bogatega fonda je tokrat v Rijksmuseumu na ogled izbor akvarelov bratov Thomasa in Paula Sandbya, angleških slikarjev iz 18. stoletja, ki sta za casa Jurija III. ustvarila izjemno stevilo portretov gradu Windsor in njegove okolice; ta dela pa so sistematično zbirali tudi kasnejši angleški vladarji (kraljicina zbirka obsega kar 600 njunih del). **(V. U.)**

VEVEY

Fotofestival

Images '95. Festival international de la photographie. Med 16. junijem in 16. julijem, več lokacij, informacije o programih, urnikih in cenah na Case postale, CH - 1800 Vevey 1, oziroma na tel. 0041/21/922 20 20. Letošnji fotografski festival v švicarskem Veveyu, ki se je že pričel, obsega (med drugim) razstavo World Press Photo, retrospektivo Jeanloupa Sieffa, rezultate fotografij z natečaja za Grand Prix Veveya, zgodovino filma, prikazano z fotografijami znane agencije Magnum, prostor v okviru festivala pa so nasle se projekcije diasov, multimedialni projekti, razne delavnice in projekcije filmske klasike od King Konga do Ribe, imenovane Vanda (na sliki: fotografija Loisa Greenfielda). **(V. U.)**

PASSAU

Zgodnji Dix

Otto Dix; Die frühen Jahre. Museum moderner Kunst, Bräugasse 17, Passau, do 3. septembra, odprto od torka do nedelje med 10. in 18. uro, informacije na tel: 0049/851/34091. Nemški slikar in grafik Otto Dix (1891 - 1969), ki je s svojimi deli, na katerih je brezkompromisno upodabljal nemško realnost, provociral javnost, postal znan zlasti po izdaji grafičnega portfolia leta 1917; po svojem zgodnjem obdobju se je usmeril v novo stvarnost. Razstava, koncentrirana na njegov zgodnji opus, prinaša dela s temami, ki so Dixu v zgodnjih delih najbolj preokupirale: velemestni prizori in seksualna izzivljanja (na sliki: Pristaniški prizor, 1922), številni portreti in zlasti avtoportreti. **(V. U.)**

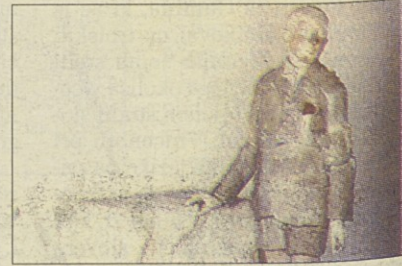

LONDON

Umetnost za konec stoletja

Rites of Passage: Art for the End of the Century. Tate Gallery, Millbank, London SW1P 4RG, do 3. septembra, odprto od ponedeljka do sobote med 11. in 19. uro, nedelja med 11. in 17. uro, informacije na tel. 004/171/887 8732.

Razstava združuje 11 mednarodno uveljavljenih avtorjev, ki s svojimi deli ponazarjajo individualne izkušnje z obredi, ki spremljajo in spreminjajo človeka na poti skozi življenje. Mirosław Balka (nedavno v ljubljanski Mali galeriji, na sliki: Spomini na sveto obhajilo, 1985), Joseph Beuys, Louise Bourgeois, Hammas Butt, John Coplans, Pepe Espaliú, Robert Gober, Mona Hatoum, Susan Hiller, Jana Sterbak in Bill Viola. **(V. U.)**

LUKSEMBURG

Julij v kulturni prestolnici

Luxembourg '95. Ville Européenne de la Culture. Več lokacij, informacije o programih, terminih, rezervacijah in cenah vstopnic na Syndicat d'Initiative et de Tourisme et Info '95, Place d'Armes, L-1136 Luxembourg, oziroma tel. 00352/22 1995.

Številni napovedani julijski projekti v evropski kulturni prestolnici med drugim prinašajo razstavo o religioznem v sodobni luksemburski likovni umetnosti (do 16. julija, župna cerkev v Ettelbrücku), razstavo plakatov evropskih filmov ob stoletnici filma (od 7. julija do 25. avgusta, Cercle municipal), izbor del iz zbirke liechtensteinskega princa (od 8. julija do 9. septembra, Musée national d'histoire et d'art), rock festival Live at Vauban (od 11. do 14. julija, Zeltstad) in musical Duka Ellingtona Sophisticated Ladies (od 5. do 8. julija, Châteauféodal, Wiltz). **(V. U.)**

ZDA / RUSKO-AMERIŠKA VESOLJSKA ODPRAVA

Vreme kot običajno nagaja odpravi vesoljskega trajekta

Atlantis bo na vesoljsko postajo Mir odpeljal 2 ruska kozmonavta

CAPE CANAVERAL - Ameriskim inženirjem je uspelo popraviti okvaro krmilnega sistema vesoljskega trajekta, toda novo odpravo Atlantisa so morali odložiti, to pot zaradi neugodnih vremenskih razmer. Hude nevihte bi namreč lahko preprečile vzlet stote ameriske vesoljske odprave s posadko. Se več, predstavniki ameriske vesoljske agencije Nasa so že napovedali, da ima vesoljski trajekt Atlantis samo 20 odstotkov možnosti vzleteti ob predvidenem času. »Popravili smo izgubo helija v krmilnem sistemu, mati narava bo poskrbela za vremenske razmere, vse ostalo pa je pri-

pravljeno,« je optimistično izjavil direktor programov vesoljskega trajekta Brewster Shaw na tiskovni konferenci v Kennedyjevem vesoljskem centru.

Atlantis naj bi s posadko petih astronautov in dveh kozmonavtov predvidoma vzletel med 17.08 in 17.15 po krajevnem času, vendar v okolici izstrelisca vremenslovci napovedujejo hude nevihte, ki naj bi v 80 odstotkih primerov preprečile pričetek odprave in zaradi katerih bodo polet z vso verjetnostjo morali odložiti. Kennedyjev vesoljski center kljub temu oblegajo ameriški in ruski novinarji, saj je to od leta 1975,

ko so astronauti približali ladjici Apollo in Sojuz v zemeljski orbiti, prva pomembna skupna odprava. »Brez pretiravanja je jasno, da se nahajamo pred resnično zgodovinskim mejnikom v našem življenju,« je izjavil Jurij Semenov, generalni konstruktor ruskega vesoljskega podjetja RSC Energia.

Poveljnik odprave Atlantisa bo izkušeni ameriški astronaut Robert Gibson, ki bo na rusko vesoljsko postajo Mir peljal ruska kozmonavta Anatolija Soljjeva in Nikolaja Budarina. Rusa bosta na postaji Mir ostala dva meseca in pol, medtem ko se bo vesoljski trajekt vrnil na Zemljo z

ameriskim astronautom Normanom Thagardom in kozmonavtom Vladimirjem Dežurovom in Genadijem Strekalovom, ki sta na vesoljski postaji Mir prebela že tri mesece.

V primeru pravočasnega vzleta bo Atlantis pristal na vesoljski postaji Mir v ponedeljek in ostal v vesolju pet dni. Odprava bo v celoti trajala 11 dni, saj je povratek predviden 4. julija. To je prvi od sedmih načrtovanih poleto na Mir v okviru rusko-ameriskega sodelovanja, ki bi moralo leta 1997 privedi do izgradnje najsodobnejše mednarodne vesoljske postaje Alpha.

ZDA / POROKE NE BO

Ivana Trump je naletela na zelo trd oreh

Zaročenec Mazzucchelli noče sprejeti njenih zahtev

NEW YORK - Kazalo je, da se bo vse uredilo, sedaj pa izgleda, da Ivana Trump ne bo nosila priimka zaročenca Riccarda Mazzucchellija. Porocni načrti bogate bivše soproge Donalda Trumpa in premožnega italijanskega industrijca so spet morali v naftalin, ker Mazzucchelli ni klonil Ivaninim zahtevam in ni podpisal peklenske poročne pogodbe, ki jo je zahtevala prebrisana Ivana.

Denar baje ni edini vzrok za ponovno odlozitev svatbe, veliko je namreč odvisno od Ivaninih drugih zahtev; kakorkoli že, kljub diskusijam, sta se zaročenca skupaj udeležila konjskih dirk v Ascotu. Poroko, ki naj bi jo praznovali 17. junija, pa so odložili neznano kdaj.

Ivana je zelo bogata, njeno premoženje znaša namreč kakih 35 milijonov dolarjev, ki jih je večinoma dobila, ko se je razvezala od Donalda Trumpa. Nihče ne ve, ko-

liko znaša premoženje Mazzucchellija, gradbenika, ki posluje se zlasti na afriški celini. »Riccardo je klasičen italijanski moski, ki meni, da mora moški skrbeti za dom in družino,« je zaupal neki Mazzucchellijev prijatelj. »Prepričan pa je, da mora morali v žena deliti vse, medtem ko je Ivana drugačnega mnenja in ne zeli deliti premoženja.« Pogodba, ki jo je predlagala Ivana, je do potankosti dolocala, koliko bi vsak teden moral Mazzucchelli placati za vzdrževanje lepe (in pravničarčne) žene - ne da bi imel pravice do ficka njenega premoženja.

Zaročenca sta že oktobra napovedala, da se bosta vzela marca, spomladi pa sta poroko odložila do junija. Ivana sicer ne izključuje možnosti, da bo v prihodnje poročila Riccarda, zaenkrat pa sta zaročenca odpotovala le na romantično krizarjenje po Sredozemlju.

Planetarna mednarodna vesoljska postaja

Postajo, imenovano *Alpha*, bodo predvidoma sestavili leta 2002. V krožnico jo bodo vtirili na višini približno 402 km, skupaj s stalno šestčlansko posadko. *Alpha* bo imela skupno maso 443 ton, prostornina pa bo znašala 14.81 kub. m

Solarni energetski paneli

Solarni energetski paneli

Hladilniki

Osrednja povezava

Vesoljski taksi

Primerjava velikosti

Postajo lahko primerjamo samo z rusko orbitalno postajo *Mir*, ki jo prikazujemo po spojitvi z vesoljskim taksijem (spodaj)

Servisni modul
(Rusija) Zagotavlja življenje na postaji, osnovne in higienske pripomočke

Energetski sklop FGB
(ruske izdelave, financiranje ZDA) Zagotavlja energijo, skladiščenje goriva in pogon

Laboratorijski modul (ZDA)

Vozel št. 1 (ZDA) Skladišče

Centrifuga (ZDA), Zagotavlja umetno gravitacijo za poskuse

Tovorno vozilo Progress (Rusija) Oskrbuje postajo z gorivom

Raziskovalni in življenjsko pomembni modul (Rusija)

Reševalno plovilo (Rusija) Izpopolnjena kapsula *Sojuz*

Življenje v vesolju

Bivalni prostori na planetarni postaji, države, ki sodelujejo pri projektu
Vir: NASA

Bivalni modul (ZDA) Dvorana, sanitarni prostor, kopalnica, spalnice

Columbus (Evropska vesoljska agencija) Laboratorij

Vozel št. 2 (ZDA) Pristajalni segment za vesoljski taksi, izmenjevalnik energije

JEM (Japonska) Laboratorijski modul z eksperimentalno opremo

VELIKOST CLOVEKA

AP/Karl Tate

OKINAVSKA BITKA

Otvorili »Zid miru«

To je prvi spomenik z imeni sovražnikov

TOKIO - Na Okinavi, najjužnejšem otoku Japonske, je v zadnjih dneh druge svetovne vojne v hudi bitki z Američani izgubilo življenje preko 200.000 oseb, več kot v eksploziji hirosimske bombe. Da bi pocastili padle, so Japonci včeraj otvorili »Zid miru« na vrhu 100-metrškega grica, kjer so se Hirohitovi vojaki do zadnjega obupano upirali. Na spomeniku je vklesanih 234.183 imen padlih japonskih vojakov in civilistov, pa tudi 14.000 padlih Američanov. To je prvi spomenik padlim, kjer je imena mrtvih mogoče poiskati z računalnikom in tudi prvi spomenik z imeni padlih sovražnikov. Zid miru je vrh tega navječji japonski spomenik pad-

lim v vojni, stal pa je približno 19 milijonov dolarjev.

Okinavska bitka je bila tako huda, da so jo poimenovali »svinčni tajfun«. Zaključila se je 23. junija 1945, ko je poveljnih cesarskih enot na Okinavi raje napravil harakiri pred osuplim ameriskim povejnikom kot da bi se predal. Zgodovinarji imajo to bitko za se pomembnejšo od izkrcanja na Normandiji, saj je ta poraz pomenil začetek konca japonskega imperija.

Okinavo so Japonci osvojili leta 1879. Prebivalci, ki jih je v zgodovinski bitki umrlo več kot tretjina, so bili etnično druge narodnosti od osvoboditve in so nato Tokiu ocitali, da jih je v vojni proti Američanom zlorabil.

BOSNA IN HERCEGOVINA

Akašijevo pismo izzvalo ogorčenje

Kaj so ZN obljubili Srbom - Bildt v Sarajevu

NEW YORK, SARAJEVO (dpa, Reuter) - Na bosansko-hercegovskih bojiščih je včeraj največ zanimanja zbudila vest, da so predstavniki Združenih narodov med nedavno krizo s talci bosanskim Srbom ponudili kar precejšnje ugodnosti v zameno za izpustitev zajetih modrih celad. Po navedbah casnika New York Times naj bi poveljnik sil ZN na območju nekdanje Jugoslavije, general Bernard Janvier, srbskemu poveljniku Ratku Mladiću obljubil, da Natova letala ne bodo več napadala srbskih položajev.

Predstavniki ZN zagotavljajo, da so vedno vztrajali pri brezpogojni izpustitvi talcev, z bosanskimi Srbi pa se niso nikoli pogajali. Tiskovni predstavnik poveljstva modrih celad v Zagrebu pisanja newyorškega casnika ni želel ne potrditi ne zanikati. Veliko razburjenje v palači ob East Riverju je povzročila ameriška veleposlanica pri ZN Madeleine Albright, ki je ostro obsodila pismo posebnega odposlanca Jasusija Akasija vodstvu bosanskih Srbov na Palah. Po njenem mnenju je pismo, v katerem Akasi Karadžiću zagotavlja, da bodo enote za hitro posredovanje (RRF) imele enak mandat kot modre čelade,

zelo neustrezno. »Res bi nas skrbelo, če bi bile RRF bolj ali manj samo nove enote ZN,« je dejala Albrightova. Neki predstavnik bosanskih Srbov se je na reakcijo ameriške veleposlanice ravnodušno odzval z ugotovitvijo, da pismo opisuje verjetne prihodnje naloge RRF, kar pa se ne pomeni, da bo pri tem tudi ostalo.

Novi mirovni posrednik Evropske unije Carl Bildt je včeraj obiskal Sarajevo, kjer se je sestal s predstavniki bosansko-hercegovskega državnega vodstva ter s poveljnikom Unproforja, britanskim generalom Rupertom Smithom. Po srečanju s predsednikom Alijo Izetbegovićem je Bildt novi-

narjem dejal, da ne bi smeli precenjevati njegove vloge pri reševanju balkanske krize, saj mir ne more biti odvisen od enega človeka, ki pride na vojno območje iz tujine. »Mir lahko ustvarijo samo ljudje, ki so tukaj. Mi lahko pomagamo, svetujemo in nudimo podporo,« je izjavil švedski diplomat. Zanimal je možnost, da bi se odpravil tudi na Pale, ker prisega na taktiko postopnih korakov. Bildt bo prihodnji teden o dosežkih svojega potovanja po nekdanji Jugoslaviji poročal na vrhu EU v Cannesu, ki se začne v ponedeljek. Bosanski zunanji minister Muhamed Sacirbej je pogovore z Bildtom in Stoltenbergom ugodno ocenil. Poudaril je, da namerava avstralska vlada pri nadaljevanju mirovnega procesa se naprej sodelovati predvsem s skupino za stike, medtem ko naj bi bilo posredovanje EU vzporedno, ne pa nadomestilo za posredovanje petclanske skupine.

V Pločah so včeraj raztovorili še dva francoska tanka, namenjena enotam za hitro posredovanje (Telefoto: AP)

NEW YORK TIMES RAZKRIL OZADJE DRAME UNPROFORJEVIH TALCEV

Tajna pogajanja med Srbi in ZN

NEW YORK (AFP) - Po pisanju New York Timesa se je Francija s predstavniki bosanskih Srbov tajno pogajala o izpustitvi zajetih pripadnikov Unproforja v času, ko so zahodne vlade zahtevale njihovo brezpogojno osvoboditev. Po izjavah predstavnikov zahodnih držav, na pricevanje katerih se sklicuje newyorški casopis, so bosanski Srbi dobili zagotovilo, da Nato ne bo več napadel srbskih položajev, med pogajanjem med Francozi in bosanskimi Srbi pa naj bi bil tudi dosežen dogovor o dovoljenju za prehod humanitarnih konvojev v muslimanske enklave, ki jih oblegajo srbske sile.

Francoski general Bernard Janvier, ki poveljuje mirovnim silam na ozemlju nekdanje Jugoslavije, se je dvakrat tajno sestal s poveljnikom srbskih sil generalom Ratkom Mladićem: 4. junija v Zvorniku in 17. junija na Palah. Za reševanje talcev je bil za-

dolžen tudi nekdanji poveljnik Unproforja na ozemlju nekdanje Jugoslavije general Bertrand de Lapresle, ki je bil zadolžen za pogajanja z bosanskimi Srbi, ki so 300 pripadnikov modrih celad zajeli po napadu letalskih sil Nata na njihove položaje 25. in 26. maja. Uradno so Francija in zahodni zavezniki za-

htevali njihovo brezpogojno izpustitev.

Britanski general Rupert Smith, ki poveljuje modrim celadam v Bosni, je nasprotoval vsakršnim pogajanjem s srbskimi predstavniki in je po izjavah virov, ki jih povzema New York Times, zavrnil povabilo za sodelovanje v prvih pogajanjih v Zvorniku. Za-

cela so se 4. junija, torej teden dni po začetku krize s talci. ZN naj bi takrat zagotovili, da bodo opravljali le mirovne operacije, in hkrati obljubili, da Nato ne bo več napadel srbskih položajev. Med drugim srečanjem Janvier-Mladić na Palah je bil dosežen sporazum o izpustitvi zadnjih modrih celad in starih srbskih vojakov, ki jih je Unprofor zajel 27. maja ob vnovičnem prevzemu nadzora na mostu pri Vrbani.

Zaradi pogajalskih spretnosti generala Janvierja naj bi general Mladić ukazal dovoliti odprtje cest humanitarnim konvojem za Sarajevo in muslimanske enklave.

»Francozi so pri osvobajanju talcev odigrali odločilno vlogo,« je za casnik izjavil neki zahodni predstavnik. »Njihova izpustitev je bila dosežena med pogovori generalov Janvierja in Lapresla s predstavniki bosanskih Srbov,« je izjavil.

NOVICE

Pogajanja o Shellovi naftni ploščadi

LONDON - Včeraj je predstavnik naftne družbe Shell izjavil, da se vedno potekajo pogajanja med vlado v Oslu in vodstvom Shella o možnostih, da bi naftno ploščad Brent Spar zacasno zasidrali ob norveški obali. Razstavili jo bodo sele potem, ko bodo odgovorni »proučili različne predloge« in dobili dovoljenje države, v kateri naj bi ploščad res tudi razstavili. V četrtek sta nizozemski družbi Heerema in Smit International ponudili izvajanje del. Brent Spar je še vedno ob severni škotski obali, vlačilci jo počasi vlečejo proti Setlandskim otokom. (AFP)

V Tadžikistanu ubili ruska vojaka

MOSKVA - V tadžikistanski prestolnici Dusanbe sta bila po pisanju agencije Interfax v četrtek zvečer ubita dva ruska oficirja. Od začetka leta je bilo v Tadžikistanu ubitih že 28 ruskih vojakov. V enotah Skupnosti neodvisnih držav v Tadžikistanu je od 15 do 20 tisoč vojakov, ki podpirajo oblast pod vodstvom neokomunistov in nadzorujejo afganistanko-tadžikinstanko mejo, ker se bojijo vdora opozicijskih islamskih skupin iz sosednje države. V državljanski vojni, ki traja od maja 1992, je bilo ubitih več kot 50 tisoč ljudi. (AFP)

Li Peng na obisku v Ukrajini

KIJEV - Včeraj zjutraj je na dvodnevni obisk v Ukrajino pripotoval kitajski premier Li Peng, ki bo med enotedensko tumejo obiskal se Belorusijo in Rusijo. Včeraj se je srečal z ukrajinskim predsednikom Leonidom Kučmo, danes pa se bo pogovarjal se s predsednikom vlade Marčukom in predsednikom parlamenta Morozem. Danes naj bi bil podpisani tudi ukrajinsko-kitajski sporazum o varovanju okolja. Ukrajina je največji kitajski dobavitelj orožja, nedavno je Kijev Pekingu ponudil tudi izgradnjo letalonosilke, vendar jo lahko izdela le z rusko pomočjo. Aprila je bil na obisku na Kitajskem ukrajinski obrambni minister Valerij Samarov in takrat je bilo podpisanih več sporazumov o kitajsko-ukrajinskem vojskem in tehničnem sodelovanju. Med tokratnimi pogovori na najvišji ravni bo največ pozornosti namenjeno gospodarskemu sodelovanju med državama. (AFP)

V Bukarešti oskrnili 86 židovskih grobov

BUKARESTA - Neznanci so v noči na petek na židovskem pokopališču v Bukarešti uskrnili 86 grobov in nagrobnikov. Po menju Ozija Lazarja, vodje židovske skupnosti v romunski prestolnici, »kaj takega lahko storijo samo norci, saj romunski narod ni antisemitistično nastrojen«. V Romuniji trenutno živi približno 15 tisoč Židov, od tega polovica v Bukarešti. (dpa)

Prostovoljni prispevek ZDA za enote ZN v Bosni

WASHINGTON (dpa) - Združene države Amerike nameravajo za enote za hitro posredovanje v Bosni in Hercegovini namestiti še dodatnih »prostovoljnih« sto milijonov dolarjev.

Washington Post, ki se sklicuje na izjave uslužbencev ameriškega obrambnega ministrstva, je zapisal, da je Clintonova vlada izračunala, da bi lahko Združene države v prvih šestih mesecih kričle približno četrtno stroškov, ki jih predstavljajo omenjene enote. Voditelji republikanske večine v kongresu, spodnjem domu ameriškega parlamenta, so že ostro zavrnili to možnost, saj bi se s tem redni letni prispevek Združenih držav Združenim narodom za mirovne operacije povečal se za 31 odstotkov. Predlog o »prostovoljnem prispevku« za posebne enote bodo zagotovo zavrnili tudi tisti poslanci (tako konservativci kot demokrati), ki že od začetka kritizirajo Clintonovo politiko do Bosne in Hercegovine. Po mnenju Washington Posta pa bo skeptičnost kongresa glede okrepitve mirovnih sil Združenih narodov na območju nekdanje Jugoslavije povečalo tudi nekakšno »garancijsko« pismo posebnega odposlanca Združenih narodov Akasija Palam.

Avstralija odpoklicala veleposlanika v Parizu

PARIZ (dpa) - S tem, da je svojega veleposlanika v petek iz Pariza poklicala domov, je Avstralija vnovič protestirala proti osimim nacrtovanim jedrskim poskusom, ki jih Francija namerava izvesti v Južnem morju. Vlada v Parizu je ta korak »registrirala«, je izjavil predstavnik zunanjega ministrstva.

Avstralski premier Paul Keating je naznanil, da je francoskega veleposlanika poklical na posvetovanje v Canberro. Hkrati pa naj bi vse obiske francoskih castnikov za zdaj odložili. Preverili bodo tudi opustitev nakupa francoskega orožja. Čeprav je Keating zanimal možnost uradnega trgovinskega bojkota, pa gospodarske posledice za Francijo niso izključene. Tako v avstralskih vladnih krogih predvidevajo, da francoski izdelovalec letal Dassault skoraj nima več možnosti za naročilo novih vojaških letal.

Minister dežele vlade v New South Walesu Michael Knight, ki je zadolžen za olimpijske igre v Sydneyu, pa je izjavil, da tudi posledice pri dodelitvi gradbenih del za OI niso izključene. »Trenutno do francoskih podjetij cutimo manj simpatije kot v preteklem tednu.« Francosko-avstralska trgovina obsega približno 2,4 milijarde avstralskih dolarjev. Avstralija trenutno uvaža avtomobile in nasladila v vrednosti 1,6 milijarde dolarjev in izvažata zlasti surovine v vrednosti približno 800 milijonov dolarjev.

Greenpeaceova ladja Rainbow Warrior II, ki je na poti na atol Mururoa, se je v petek ustavila na Cookovih otokih, ki so povezani z Novo Zelandijo. Na glavnem otoku Rarotonga so posadko pozdravili z ljudskimi plesi. Ladja je od svojega cilja oddaljena se približno tisoč kilometrov.

BLIŽNJI VZHOD

Hezbollah je napadel izraelska turistična naselja

JERUZALEM - Libanonski muslimanski gverilci so včeraj obstreljevali severni del Izraela ter pri tem ubili nekega 24-letnega kuharja francoskega rodu in ranili osem ljudi, dva huje. Stevilni turisti so zapustili Galilejo, kjer se je za začela poletna sezona. V odgovor so izraelska letala napadla položaje proiranskega Hezbollaha na jugu Libanona.

V torek je bila med izraelskim obstreljevanjem vasi Sakra ubita neka Libanonka, zato predstavniki Hezbollaha svoj napad opravičujejo kot »povračilno« dejanje. Po določitih sporazuma iz julija 1993 Hezbollah ne bi smel obstreljevati izraelskega ozemlja. Izraelci pa ne naselijo na jugu Libanona. General major Amiram Levine, poveljnik severne izraelske armade, je opozoril, da napadi Hezbollaha na izraelska naselja lahko ogrozijo življenje libanonskih civilistov. Hezbollah je že prejšnji teden z večevnimi raketometi obstreljeval Galilejo; tudi takrat je bilo ranjenih osem ljudi.

Glasnik izraelske vlade Uri Dromi je Sirijo obtožil, da »si zatiska oči« pred napadi muslimanskih gverilcev, hkrati pa je zagotovil, da jih bo ustavil Izrael. Prihodnji teden bodo v Washingtonu obnovili pogovore med izraelskimi in sirskimi visokimi vojaškimi predstavniki. Izraelska vojska in njeni zavezniki - južnolibanonska armada - patrolirajo vzdolž 15 kilometrov širokega libanonskega ozemlja, ki si ga je leta 1985 prisvojila židovska država. Islamski skrajneži v Libanonu, od katerih so najglasnejši pripadniki Hezbollaha, so odločeni Izraelce pregnati iz Libanona.

Howard Goller / Reuter

VELIKA BRITANIJA / ODMEVI NA MAJORJEV ODSTOP

Konservativci že iščejo novega vodjo

Tisk je soglasno pohvalil premierovo odločitev

LONDON (AFP, Reuter) - Britanski premier John Major je odstopom s položaja predsednika konservativne stranke prehitel svoje nasprotnike, ki so mu že dlje časa oporekali vodstveni položaj v stranki. Major je skupaj s svojimi zavezniki prepričan, da si bo pridobil podporo znotraj zapletenega sistema glasovanja, kakršnega ima vladajoča stranka. Ključni človek Majorjeve ekipe, škotski sekretar Iam Lang, je izjavil: »Major je v celoti pripravljen na ta izziv.«

Med njegovimi morebitnimi nasprotniki največkrat omenjajo nekdanjega finančnega ministra Normana Lamonda, ki pa je na izrecno vprašanje, ali namerava kandidirati, taksno možnost zanikal. Tudi vladni ministri, med njimi zlasti Michael Heseltine in Michael Portillo, ki so ju omenjali kot morebitna naslednika, sta zagotovila svojo odločno podporo Majorju.

Vodilni predstavnik protievropskega tabora v parlamentu Tony Marlow pa je za BBC izjavil: »Nekdo v konzervativni stranki bo pač moral imeti dovolj poguma, da bo stvari izpeljal do konca. Zrak ne bo čist toliko časa, dokler ne bodo tako ali drugače jasno izrečeni vsi ugovori.« Če Majorju ne bi uspelo zavrniti nasprotnikov že v prvem krogu, bi se podoba njegovih protikandidatov v drugem krogu močno izostrila, nekateri med ministri, ki ga podpirajo zdaj, pa bi, kot napovedujejo, lahko postali njegovi najbolj zagrizeni sovražniki. Poglavitna opozicijska stranka, laburisti, ki za približno 30 točk vodijo pred konservativci v javnomnenjskih raziskavah, zatrjujejo, da to glasovanje, ne glede na to, kaksen bo njegov izid, ne bo spremenilo vtisa, da se je Majorjeva stranka znašla v obupnem položaju.

Včerajšnji britanski tisk je soglasno pohvalil odločnost, s katero je premier John Major pritiskal ob zid svoje nasprotnike v konzervativni stranki, precej pa se razhaja glede vprašanja njegovega naslednika.

»Z obcudovanja vrednim pogumom je John Major z eno samo potezo zamenjal dosedanje vloge znotraj svoje stranke,« je zapisal Financial Times ob četrtkovni premierni odločitvi, da bo odstopil s mesta prvega človeka konservativne stranke. Konzervativni Times je menil, da »bodo tedni, ki prihajajo, za konservativce pomenili priložnost, da v svoji stranki končno najdejo tezišče«.

Desničarski Daily Telegraph omenja, da bi bilo »v interesu javnosti, če bi proti Majorju nastopil vsaj en protikandidat«, čeprav za zdaj se ne vidi taksne osebnosti. Tako Guardian kot Independent (oba levosredinska), ki sicer hvalita Majorjev pogum, s katerim je ta zavrnil svoje nasprotnike, v njegovem dejanju vidita le potezo obupanca. Daily Star pa je že v naslovu izrazil podporo sedanjemu premieru: »Kdo si upa reči, da je premier brezkrven!«

ANALIZA

Majorjev odstop ne bo vplival na odnose z EU

BRUSELJ - Ne glede na to, kaksen bo izid Majorjeve velike igre v zvezi z njegovim premierskim položajem, bodo globoko zakoreninjena razhajanja med Veliko Britanijo in Evropo ostala natanko takšna, kakršna so bila doslej. Nekateri se bojijo, da bo Major, ki se bo v ponedeljek in torek srečal z voditelji petnajsterice na evropskem vrhu v Cannesu, zavzel protievropsko stališče, s katerim naj bi pomiril sovražnike v vrstah lastne konservativne stranke.

»Z evropskega vidika se ta hip nahajamo v zelo ranljivem obdobju. V naslednjih dveh tednih ne vidim nobenega razloga za optimizem,« je izjavil danski zunanji minister Hans Van Mierlo na pripravljalnem sestanku za Cannes, ki je v četrtek potekal v Luksemburgu. Poglavitna razprava na evropskem vrhu bo namenjena problemom ustvarjanja novih delovnih mest znotraj EU ter kocičljivim vprašanjem zunanje politike, kakrsne združuje problem Bosne. V zraku bodo tudi vprašanja o globlji notranji povezanosti EU v prihodnjih letih in o vnovični proučitvi maastrichtskega sporazuma, čeprav vsa ta vprašanja se niso zrela za odločitev.

V diplomatskih krogih tudi pripominjajo, da ima to srečanje na vrhu že dolgoletno tradicijo v tem, kako spretno se zna izogniti vsem tistim vprašanjem, ki bi kakorkoli posegala v domačo politično krizna žarišča. Major je v četrtek poudaril, da bo se naprej zagovarjal svojo dosedanje politiko, drugi voditelji pa bodo skrbno oprezali za kakršnimkoli znamenjem, ali Major svojega političnega stališča do Evrope ne zaostruje.

Petkova napoved Douglasa Hurda o njegovem skorajšnjem odstopu bo te skrbi se poglobila, saj je prav Douglas Hurd veljal za osebnost, ki jamči za konstruktivno in pozitivno približevanje Velike Britanije Evropi. Velika Britanija, ki v številnih vprašanjih sicer ni brez zaveznikov, bo po vsej verjetnosti vztrajala v svoji tradicionalni vlogi zaviralca poskusov drugih pri poglobljanju nadaljnje integracije EU in pri zagotavljanju večjih pooblastil za Evropski parlament.

Simon Alterman / Reuter

POSLEDICE SPORA MED BRITANSKIMI KONSERVATIVCI

Douglas Hurd je napovedal odstop

Zunanji minister kljub vsemu podpira premiera

LONDON - Veteran zunanjega ministrstva Douglas Hurd, ključni borec za Evropo, je včeraj izjavil, da se namerava umakniti ob predhodni prevetritvi vlade, s čimer je se bolj pospešil boj za oblast, ki se je razvnel okrog sedanjega položaja Johna Majorja. Hurdovo odločitev v splošnem razumejo kot najvišje dejanje lojalnosti, saj naj bi s to izjavo Majorju omogočil, če bo temu uspelo premagati vodstveno krizo, več manevrskega prostora za reševanje notranjih strankarskih nesoglasij, ki pretresajo konzervativno stranko.

Major se obupno bori, da bi ohranil vodilni položaj v pravi državljanski vojni, ki se je razvnela znotraj njegove stranke, med taborom tistih, ki so za integracijo Velike Britanije z Evropo, in drugim taborom, ki tej integraciji nasprotuje. Z umikom Hurda, njegove desne roke v spopadu za Evropo, je Major obvisel na tehtnici le dan potem, ko je napovedal, da bo zapustil položaj vodje konservativne stranke. Major, cigar priljubljenost vse bolj upada sprico narasčajočih napadov, ki prihajajo iz vrst njegove lastne stranke, je s to svojo odločitvijo dokončno izzval svoje nasprotnike. Se preden so

zacele kroziti govorice o njegovem morebitnem nasledniku, je eksplozivno odjeknila Hurdova izjava, da se namerava umakniti z mesta zunanjega ministra, potem ko je to dolžnost opravljal skoraj šest let.

Hurdov odhod je popolnoma sprostil možnosti za reorganizacijo vlade - seveda le v primeru, če si bo Major, ki se naprej ostaja premier, uspel zagotoviti zaupanje svojih strankarskih kolegov 4. julija. Ob napovedi svojega odhoda pa je Hurd poudaril, da se zmeraj podpira Majorja. »Se zmeraj vztrajno podpiram premiera in zelo jasno sem povedal, da ga bom z navdušenjem podprl tudi pri glasovanju o zaupnici, kakršno je napovedal včeraj,« je izjavil Hurd. »Prav nič ne dvomim, da bo znova izvoljen. Tudi potem ga bom se naprej podpiral, kolikor bom mogel, čeprav ne bom več v vladi.« Petinšestdesetletni Hurd je bil kot eden od poglavitnih zagovornikov britanske proevropske usmeritve tudi največja tarča nasprotnega tabora iz vrst konzervativnih članov parlamenta. Njihovo nasprotovanje Majorju je razcepilo stranko, ki je šestnajst let neprekinjeno vladala Veliki Britaniji.

Paul Mylrea / Reuter

NOVICI

Pravosodni ministri EU o usodi otrok

LUKSEMBURG (Reuter) - Ministri za pravosodje EU bodo skušali pomagati otrokom ločenih staršev različnih narodnosti. S tem problemom se bodo soočili pri oblikovanju bruselske druge konvencije o izrocanju, priznavanju in sodni arbitrazi na področju, ki je povezano z ločitvami in razvezami med zakonskimi partnerji. »Gre za to, da bi poenostavili življenje družin, kadar se morajo te soočiti z razvezo ali ločitvijo,« je izjavil francoski minister za pravosodje Jacques Toubon. Anita Gradin, evropska komisarka za pravosodje, pa je menila, da bo ta korak znanjsal trpljenje otrok, ki se znajdejo v čustvenem precepu, kadar se njihovi starši ločijo. (Reuter)

Dehaene je sestavil novo belgijsko vlado

BRUSELJ - Včeraj je bila objavljena sestava nove belgijske koalicijske vlade, ki jo bo vodil premier Jean-Luc Dehaene (Krščanska ljudska stranka - CVP); član frankofonske Socialistične stranke (SP) Elio Di Rupo je postal podpredsednik vlade in minister za gospodarstvo in telekomunikacije. Johan Vande Lanotte (flamska Socialistična stranka - PS) je minister za notranje zadeve in podpredsednik vlade, Melchior Wathelet (frankofonska Krščansko-socialistična stranka - PSC) je novi obrambni minister in podpredsednik vlade, Herman Van Rompuy (CVP) je minister za planiranje in podpredsednik vlade, Philippe Maystadt (PSC) je novi minister za finance in zunanjo trgovino, Yvan Ylief (PS) je minister za znanost, Marcel Colla (Flamska socialistična stranka - SP) je novi minister za zdravstvo in pokojninsko politiko, Erik Derycke (SP) je novi belgijski zunanji minister, Miet Smet (CVP) bo vodil ministrstvo za zaposlovanje in delo, Magda De Galan (PS) ministrstvo za socialne zadeve, Karel Pinxten (CVP) ministrstvo za kmetijstvo in malo gospodarstvo, Michel Daerden (PS) je minister za transport, Stefaan de Clerck (CVP) je novi minister za pravosodje, André Flahaut (PS) bo prevzel ministrstvo za javne službe, Reginald Moreels (CVP) je državni sekretar za razvoj in pomočnik predsednika vlade, Jan Peeters (SP) pa državni sekretar za varnost in pomočnik notranjega ministra. (Reuter)

URNIK VOLITEV VODJE KONSERVATIVCEV

John Major odstopi s položaja predsednika konservativcev in se poteguje za vnovično izvolitev. Predsednika voli vseh 330 poslancev konservativne stranke.

Britanski zunanji minister Douglas Hurd odstopi s položaja. Izjavi, da podpira Majorjevo odločitev.

Zadnji rok za vložitev kandidatur. Kandidata morata predlagati vsaj dva parlamentarna poslanca.

prvi krog:
Poslanci tajno izbirajo med vsemi kandidati.

drugi krog:
Kandidatna lista iz 1. kroga je razveljavljena; vložitev novih kandidatur.

tretji krog:
Ostaneta samo še vodilna kandidata.

četrti krog:
Izmed vseh kandidatov je izvoljen tisti, ki dobi večino glasov.

Za izvolitev je potrebna večina in 15 odstotkov vseh glasov.

DA: vodja stranke izvoljen

NE: potreben je drugi krog

Večina vseh glasov.

DA: vodja stranke izvoljen

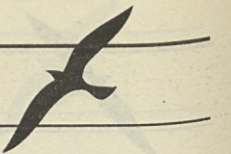
NE: potreben je tretji krog

Večina vseh glasov.

DA: vodja stranke izvoljen

NE: potreben je četrti krog

REUTER

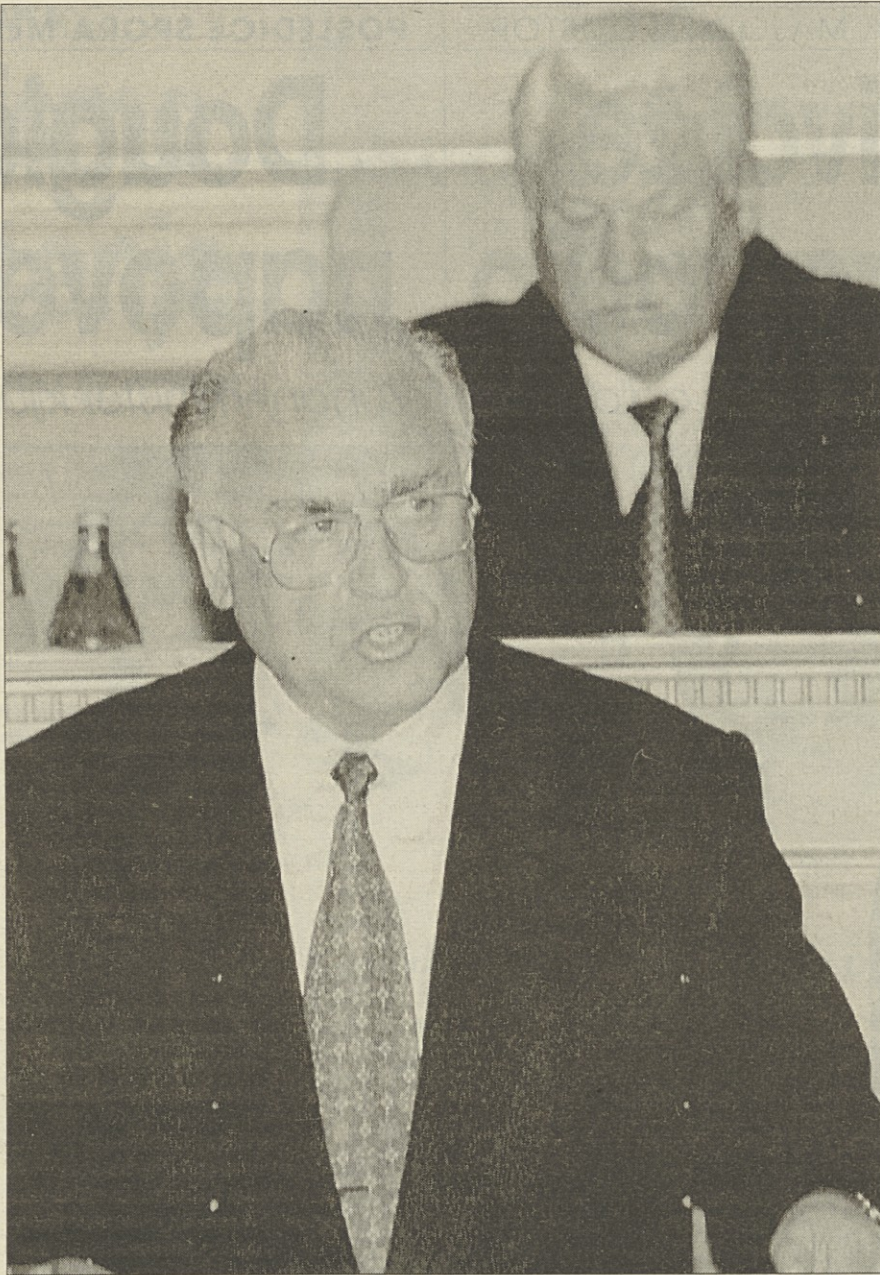
RUSIJA / ZASEDANJE DUME

Nezaupnica Gračovu

O usodi premiera Černomirdina bodo poslanci odločali 1. julija

MOSKVA (AFP) - Spodnji dom ruskega parlamenta, дума, je včeraj zaradi nesposobnosti pri reševanju talcev v Budjonovsku predlagal glasovanje o nezaupnici obrambnemu ministru Pavlu Gračovu, notranjemu ministru Viktorju Jerinu in namestniku ministra za narodnosti Nikolaju Jegorovu. Glasovanja o nezaupnici vodji ruske varnostne službe (FSB, nekdanje KGB) Sergeju Stepasinu дума ni podprla, saj je zanj glasovalo le 24 poslancev, 202 sta bila proti, deset pa se jih je vzdržalo.

Izidi teh glasovanj so le nekakšna priporočila Borisu Jelcinu in predsedniku vlade Viktorju Černomirdinu. Za odstop notranjega ministra je glasovalo 284 poslancev (dva sta bila proti, eden se je vzdržal), za odstavitev obrambnega ministra 268 poslancev (osem jih je bilo proti, dva sta se vzdržala), za odstavitev namestnika ministra za narodnosti pa je glasovalo 254 poslancev (pet jih je bilo proti, trije so se vzdržali). Vprašanje o nezaupnici omenjenim trem ministrom je bilo na včerajšnjem dnevnem redu zasedanja dume predvsem zaradi ruske politike v Čeceniji in neucinkovitega reševanja talcev v Budjonovsku. Predsednik Jelcin je v četrtek priznal, da bo moral v kratkem razmisliti o prihodnosti »nekaterih ministrov«. Prihodnji četrtek naj bi dosjeje omenjenih ministrov proučil Svet za varnost, dva dni pred tem pa bodo poslanci znova glasovali o nezaupnici vladi Viktorja Černomirdina. Дума je v četrtek izglasovala predlog o nezaupnici vladi, za katero meni, da je nesposobna zagotoviti varnost svojim državljanom, kar je razkrila kriza s talci v Budjonovsku, ki je zahtevala 150 smrtnih žrtev. Če bo дума drugič izglasovala nezaupnico vladi, se bo predsednik Boris Jelcin lahko odločil samo med dvema možnostima: odstaviti vlado ali razpustiti dumo. Na včerajšnjem zasedanju dume naj bi tudi glasovali o odstopu zunanjega ministra Andreja Kozirjeva, obeh podpredsednikov vlade Anatolija Cubajsa (za privatizacijo) in Olega Soskovca ter podpredsednika Sergeja Sakraja, vendar ni noben predlog dobil potrebnega števila glasov.

Ruski premier Viktor Černomirdin in predsednik Boris Jelcin (Telefoto: AP)

ČEČENIJA / MIROVNA POGAJANJA

Podaljšali premirje

Težave pri reševanju vprašanja politične prihodnosti republike

MOSKVA/GROZNI (dpa) - Delegaciji ruske vlade in čecenskega predsednika Džoharja Dudajeva sta v petek ustavitev ognja v čecenski vojni podaljšali za nedoločen čas, sta v Groznej sporočila ruski minister za narodnosti Vjaceslav Mihajlov in čecenski generalni tožilec Usman Imajev.

Pogajanja pod pokroviteljstvom Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE), kjer so znova razpravljali o političnih vprašanjih, naj bi nadaljevali danes. V središču pogovorov bodo prihodnost čecenskega predsednika Džoharja Dudajeva, možnosti za izvedbo svobodnih volitev in predvsem prihodnji status Čecenije. Po Volskijevih besedah čecenska stran vztraja pri priznanju čecenske ustave, ki je bila pod Dudajevom sprejeta leta 1991 in pomeni neodvisnost te kavkaskе republike. Moskva pa vztrajno trdi, da je Čecenija del Rusije. »Na začetku smo mislili, da nasprotna stran vztraja pri nespravljeni točki,« je poročevalski agenciji Interfax povedal ruski član delegacije Arkadij Volski. »Vendar se zdaj stanje le nekoliko izboljšuje.«

Ustavitev ognja, o kateri so se sporazumeli prejšnjo soboto pod pritiskom drame talcev, naj bi se iztekla v petek. Na bojiscih je bilo po podatkih ruskega obrambnega ministrstva razmeroma mirno, saj sta se sprti strani v veliki meri držali dogovora. Imajev je Rusom sicer očital nasprotno, saj naj bi ruske vojske kolone vdrlе v naselja Zamaski in Prvomajskaja in tam iskale teroriste. Dejal pa je, da se bo čecenska stran kljub temu držala dogovora. Volski je odgovoril, da ustavitev ognja ne zadeva iskanja teroristov, ki so pretekli teden napadli rusko mesto Budjonovsk in zajeli talce. Dejal je, da bo danes odpotoval v Moskvo, kjer bo premieru Viktorju Černomirdinu poročal o pogajanjih.

EVROPSKA KOMISIJA / PRED VRHOM PETNAJSTERICE

O ukrepih proti brezposelnosti

Santer se zavzema za konkurenčnost in večjo finančno disciplino

BRUSELJ - Predsednik Evropske komisije Jacques Santer je na četrtkovi tiskovni konferenci poudaril, da bodo udeleženci bližnjega vrha EU v Cannesu največ pozornosti namenili odpiranju novih delovnih mest in prizadevanjem za skupno evropsko denarno enoto. Santer meni, da morajo voditelji držav petnajsterice svojim državljanom dokazati, da njihova prizadevanja niso brezploдна.

»Prebivalcem Evrope moramo pokazati, da se staliska držav Stare celine zblizujejo,« je med drugim izjavil Santer. Med najpomembnejšimi nalogami je odpiranje novih delovnih mest, pogoj za to pa je evropska konkurenčnost. »Politika zaposlovanja ne more prezreti makroekonomskih dejavnikov, tržno usmerjeno gospodarstvo pa mora upoštevati socialne faktore,« je dodal.

Glede prizadevanj za oblikovanje enotne denarne enote je Santer izrazil upanje, da se bodo voditelji držav o njej sporazumeli do leta 1997. Do datuma, do katerega naj bi začela veljati po določenih sporazuma iz Maastrichta, skupna denarna enota verjetno ne bo uvedena. Santer je prepričan, da morajo države EU spostovati finančno disciplino, kajti le tako bo lahko dosežen sporazum o denarni politiki in enoti. »Prepričan sem, da bo sporazum o denarni enoti dosežen do leta 1999,« je izjavil. Da bi poudarila nujnost odpiranja novih delovnih mest in tudi večjo konkurenčnost, je Evropska komisija pripravila dokumenta,

Predsednik Evropske komisije Jacques Santer (Telefoto: AP)

ki ju bo predstavila na cannskem srečanju. Prvi se zavzema za hitro oblikovanje enotnega evropskega trga in ukinitve državnih monopolov, druga pa se zavzema za poenostavljenost pravil EU. Santer je dejal, da je v obeh poročilih veliko predlogov, ki jih Evropska komisija podpira. »Paziti moramo, da ne bomo spodkopali že doseženih uspehov,« je izjavil Santer.

Na vrhu EU v Cannesu bo veliko pozornosti namenjeno tudi odnosom petnajsterice z drugimi državami, predvsem finančni pomoči vzhodnoevropskim državam, od katerih jih nekaj že čaka pred vrati EU; na cannskem srečanju bodo razpravljali tudi o odnosih s sredoziemskimi in državami tretjega sveta. Severne in južne države EU se že vse leto pripravajo glede finančnih vprašanj: Nemčija in Velika Britanija sta pripravljene vlagati v ra-

zvoj vzhodnih trgov, Francija in Španija pa ju se zavzema za hitro oblikovanje enotnega evropskega trga in ukinitve državnih monopolov, druga pa se zavzema za poenostavljenost pravil EU. Santer je dejal, da je v obeh poročilih veliko predlogov, ki jih Evropska komisija podpira. »Paziti moramo, da ne bomo spodkopali že doseženih uspehov,« je izjavil Santer.

»Oblikovati moramo nacrt, ki zagotavlja regionalno uravnovešeno razvoj,« je izjavil Santer. Zato naj bi bil ustanovljen razvojni fond, s katerim bi pomagali afriskim, karibskim in pacifiškim državam. Velika Britanija in Nemčija nasprotujeta francoskemu nacrtu za razširitev programa v prihodnjih petih letih, ker bi se le tako lahko izognili inflaciji in novim članicam EU. Nemčija poudarja, da mora izpeljati vrsto drugih obvez, Britanci pa se zavzemajo za dvostransko pomoč, ki je po njihovem prepričanju bolj učinkovita. Santer njihovi vemu staliscu nasprotuje: »Nisem naklonjen dodeljevanju pomoči le nekaterim državam, ker bi s tem razočarali druge.«

Jeremy Gaunt / Reuter

Š V I C A

Referendum o reviziji zakona o starostnem zavarovanju in nepremičninah

BERN (AFP) - Svicarji se bodo v nedeljo na referendumu odločali o reviziji sistema za starostno zavarovanje, ki predlaga zvišanje upokojitvene starosti žensk z 62 na 64 let in uvedbo dodatnih dohodkov za gospodinje, ki imajo otroke. Svicarji se bodo izrekli tudi o delni ublazitvi zakona »Lex Friedrich«, ki so ga leta 1961 uvedli, da bi omejili prodajo nepremičnin tujcem.

Po reviziji sistema za starostno zavarovanje, ki jo je predlagala vlada, naj bi gospodinje, ki niso zaposlene in imajo otroke, prejele približno 35 tisoč švicarskih frankov na leto (30 tisoč dolarjev).

Revizija določa tudi, da bodo pokojnine, ki jih dobivata mož in žena, knjižene posebej, vsak pa ima pravico do ločenih dohodkov, vendar skupni dohodki, ki jih prejme par, ne smejo presežati 70 tisoč švicarskih frankov na leto.

Za financiranje socialnih ugodnosti je vlada prosila Svicarje, naj sprejmejo zvišanje starosti za upokojitve žensk na 64 let do leta 2005. Predlagano zvišanje bo za 13,6 odstotka znižalo znesek za pokojnine, ki jih plačuje država. Trenutno je starost za upokojitve moških 65 let.

Ti ukrepi naj bi Bernu omogočili, da bi privarčeval 142 milijonov švicar-

skih frankov na leto. Kljub težavam staranja prebivalstva, ki se pojavljajo tudi drugje v Evropi, so računali švicarskega sistema za starostno zavarovanje pozitivni, taki pa naj bi ostali do leta 1999.

Daljna prihodnost pa je nekoliko manj svetla: leta 1948 je bilo v Švici 9,5 aktivnega prebivalca na enega upokojenca, leta 2040 pa bosta le se dva.

Izida referenduma se ni mogoče predvideti, saj veliko žensk nasprotuje podaljšanju delovne dobe, veliko moških pa se

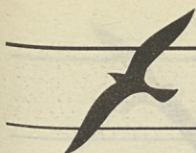
zavzema za enakopravnost med spoloma, kar zadeva pogoje upokojitve.

V nedeljo se bodo volilci izrekli tudi o ublavitvi zakona »Lex Friedrich«, po katerem morajo tujci, ki bi radi kupili nepremičnine, zaprositi za uradno dovoljenje, ki ga dobijo le s precejšnjimi težavami. Reforma je previdna, saj bodo nakupi, namenjeni samo naložbam, prepo-vedani. Tujec bo lahko brez dovoljenja kupil hišo v Švici, če bo tam imel stalno bivalisce,

tam delal ali zivel že pet let. Tuja podjetja prav tako ne bodo več potrebovala administrativnega dovoljenja, če kupljeno stavbo uporabljajo za ekonomske namene. Revizijo zakona zahtevajo predvsem švicarska turistična območja, ekologi pa se bojijo, da bo Švica scasoma popolnoma »zabetonirana«. Delež nepremičnin, ki jih imajo tujci v Švici, je izredno majhen; tuji državljani so lastniki 1877 hektarov počitniških hišic.

(Foto: Z. P.)

MENJALNIŠKI TEČAJI

24. junij 1995

menjalnica	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 LTL)	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
A banka Ljubljana	81,55	81,95	11,47	11,65	6,94	7,35
A banka Koper	81,45	82,00	11,43	11,66	6,93	7,35
A banka Nova Gorica	81,45	81,90	11,45	11,65	6,94	7,34
Banka Celje d.d., t: 063/431-000	81,85	82,30	11,50	11,70	6,90	7,40
Banka Noricum d.d., t: 133-40-55	-	-	11,45	11,65	6,90	7,20
Banka Vipava NG, t: 065/ 28-511	81,52	81,90	11,38	11,60	6,97	7,08
Come 2 us Tel: 061/ 15-92-635, od 8-15, sob od 9-12	81,70	81,90	11,51	11,60	6,95	7,10
Creditanstalt d. d.	81,40	82,00	11,45	11,65	6,95	7,20
Ilirika Ljubljana, t: 12-51-095	81,83	81,86	11,56	11,58	7,04	7,07
Kompas Hertz Celje Tel: 063/ 26-515, od 7-19, sob od 7-13	81,80	82,10	11,54	11,64	6,90	7,05
Kompas Hertz Velenje Tel: 063/ 855-552, od 7-15, sob od 7-13	81,55	81,85	11,50	11,59	6,90	7,05
Kompas Hertz Idrija Tel: 065/ 71-700, od 7-15, sob od 7-13	81,80	82,10	11,50	11,59	6,90	7,05
Kompas Hertz Tolmin Tel: 065/ 81-707, od 7-15, sob od 7-13	81,55	81,85	11,50	11,59	6,90	7,05
Kompas Hertz Bled Tel: 064/ 741-519, od 7-19, sob od 7-13	81,55	81,85	11,50	11,59	6,90	7,05
Kompas Hertz Nova Gorica Tel: 065/ 28-711 od 7-19, sob. od 7-13	81,55	81,85	11,50	11,59	6,90	7,05
Kompas Hertz Maribor Tel: 062/ 225-252, od 7-19, sob od 7-13	81,70	82,00	11,50	11,59	6,90	7,05
Nova kreditna banka Maribor d.	81,00	82,00	11,40	11,57	6,70	7,30
Lemo Šempeter, t: 065/ 32-250	-	-	-	-	-	-
Ljudska banka d.d. LJ, t: 13-11-009	81,60	82,20	11,50	11,65	6,90	7,15
Poštna banka Slovenije	79,60	81,85	10,60	11,60	6,27	7,10
Publikum Ljubljana, t: 312-570	81,80	81,85	11,58	11,59	7,02	7,05
Publikum Piran, t: 066/ 73-269	81,66	81,85	11,50	11,56	6,96	7,08
Publikum Celje, t: 063/ 441-405	81,85	82,10	11,60	11,65	6,95	7,40
Publikum Maribor, t: 062/ 222-675	81,75	81,90	11,56	11,58	6,92	7,15
Publikum Šentilj, t: 062/ 651-355	81,00	82,25	11,30	11,71	7,05	7,20
Publikum Tolmin, t: 065/ 82-180	81,60	81,90	11,42	11,59	6,93	7,04
Publikum NM, t: 068/ 322-490	81,65	81,95	11,50	11,65	6,95	7,25
Publikum Žalec, t: 063/ 715-114	81,70	82,20	11,50	11,60	6,80	7,40
Publikum Šentjur/CE, t: 063/ 743-174	81,70	82,00	11,50	11,60	6,50	7,30
Publikum Kamnik, t: 061/832-914	81,70	81,95	11,50	11,69	6,95	7,20
SKB d.d., ***	81,20	81,95	11,35	11,74	6,80	7,10
SHP Kranj, t: 064/331-741	-	-	-	-	-	-
SZKB d.d. Ljubljana	81,55	81,90	11,40	11,63	6,87	7,23
UBK Ljubljana, t:061/444-358	-	-	-	-	-	-
Upimo Ljubljana, t: 212-073	81,83	81,87	11,56	11,58	7,05	7,09

Tečaji po poslovnih enotah SKB banke d.d. so lahko različni:***

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKASedež: tel. +39/40/67001 - Agencija Stara milnica:
tel. +39/40/636311 Agencija Rojani: tel. +39/40/411611
Agencija Domjo: tel. +39/40/831131

23. JUNIJ 1995	v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1597,00	1663,00
nemška marka	1145,00	1191,00
francoski frank	327,00	340,00
holandski gulden	1021,00	1063,00
belgijski frank	55,70	57,90
funt sterling	2552,00	2656,00
irski sterling	2593,00	2699,00
danska krona	293,00	305,00
grška dramma	7,00	7,40
kanadski dolar	1160,00	1208,00
japonski jen	18,90	19,70
švicarski frank	1379,00	1435,00
avstrijski šiling	162,60	169,20
norveška krona	257,00	267,00
švedska krona	220,00	229,00
portugalski escudo	10,9	11,30
španska peseta	13,20	13,70
avstralski dolar	1149,00	1196,00
madžarski florint	11,00	14,00
slovenski tolar	13,50	14,00
hrvaška kuna	300,00	320,00

KMEČKA BANKA - GORICA

23. JUNIJ 1995	v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1605,00	1650,00
nemška marka	1156,00	1176,00
francoski frank	328,00	338,00
holandski gulden	1027,00	1052,00
belgijski frank	56,00	57,20
funt sterling	2566,00	2636,00
irski sterling	2609,00	2694,00
danska krona	294,00	302,00
grška dramma	7,10	7,70
kanadski dolar	1166,00	1206,00
švicarski frank	1393,00	1423,00
avstrijski šiling	163,40	167,40
slovenski tolar	13,40	14,20

TEČAJ TOLARJA V TUJINI

23. JUNIJ 1995

država	banka	nakupni	prodajni
Avstrija	Posojilnica Pliberk	8,50	9,00
Avstrija	Posojilnica Železna Kapla	8,60	8,90
Avstrija	Posojilnica Borovlje	8,50	9,00
Avstrija	Posojilnica Šentjakob	8,60	9,20
Avstrija	Posojilnica Ločilo	8,50	9,10
Italija	Kmečka banka Gorica	13,40	14,20
Italija	Tržaška kreditna banka	13,50	14,00

FRANKFURTSKI DEVIZNI TRG

14. MAREC 1995

v DEM			
valuta	nakupni	srednji	prodajni
ameriški dolar	-	1.4098	-
francoski frank	-	28.0770	-
nizozemski gulden	-	89.1430	-
belgijski frank	-	4.8360	-
španska peseta	-	1.0907	-
danska krona	-	24.8600	-
kanadski dolar	-	0.9945	-
japonski jen	-	1.5464	-
švicarski frank	-	120.0700	-
avstrijski šiling	-	14.2070	-
italijanska lira	-	0.8365	-
švedska krona	-	19.4450	-

Nakup in prodaja deviz podjetjem na dan 23. 6. 95

	Nakupni	Prodajni
1. REDNI tečaj za DEM	81,37	81,58
2. Banka nudi podjetjem tudi možnost TERMINSKEGA nakupa deviz za tolarje.		

Podrobnejše informacije: tel. 17-18-452, 302-326 in 302-315

BANKA SLOVENIJE

Tečajna lista št. 119 z dne 23. 6. 1995 - Tečaji veljajo od 24. 6. 1995 od 00.00 ure dalje

ZA DEVIZE						
država	sifra	valuta	enota	nakupni	srednji	prodajni
Avstralija	036	avstr. dolar	1	81,5745	81,8200	82,0655
Avstrija	040	šiling	100	1153,4399	1156,9106	1160,3813
Belgija	056	frank	100	394,8186	396,0066	397,1946
Kanada	124	dolar	1	82,3410	82,5888	82,8366
Danska	208	krona	100	2078,1546	2084,4078	2090,6610
Finska	246	marka	100	2640,0723	2648,0163	2655,9603
Francija	250	frank	100	2318,9649	2325,9427	2332,9205
Nemčija	280	marka	100	8110,8210	8135,2267	8159,6324
Grčija	300	grd	100	—	50,2757	50,4265
Irski	372	funt	1	—	185,2391	185,7948
Italija	380	lira	100	6,9526	6,9735	6,9944
Rep. Hrvaška	385	hrv. kuna	100	—	2257,4929	—
Japonska	392	jen	100	133,8285	134,2312	134,6339
Nizozemska	528	gulden	100	7244,3420	7266,1404	7287,9388
Norveška	578	krona	100	1821,4471	1826,9279	1832,4087
Portugalska	620	escudo	100	77,1177	77,3497	77,5817
Švedska	752	krona	100	1560,3597	1565,0549	1569,7501
Švica	756	frank	100	9791,3832	9820,8457	9850,3082
Velika Britanija	826	funt sterling	1	180,7253	181,2691	181,8129
ZDA	840	dolar	1	113,1946	113,5352	113,8758
Evropska unija	955	ECU	1	149,8839	150,3349	150,7859
Španija	995	peseta	100	93,4610	93,7422	93,0234

Opomba: Tečaj HRK se uporablja za izkazovanje rezultatov poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.

Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov Banke Slovenije na dan 25. 6. 1995

št. dni do zapadlosti	veljavni srednji tečaj BS za 1 DEM	cena za vpis v % od nominalne vrednosti (tečaj)			tekoča nominalna vrednost za APOEN (v SIT)			
		(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj	APOEN	(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj
1) BLAGAJNIŠKI ZAPISI, IZPLAČLJIVI 5. 10. 1995:					1,700,000	841,434	803,480	1,644,915
103		98.9923%	94.5271%	96.7597%	170,000	84,143	80,348	164,491

Tečajnica borznega trga										
LJUBLJANSKA BORZA LJUBLJANA STOCK EXCHANGE INC.			št.: 116 Datum: 23. 6. 1995							
Vrednost. papir	qbr. m.div.	ex kupon št.dal(3)	enotni tečaj	% sprem	datum	povpraš	ponudba	Max.	Min.	PRO. A 1000 SIT
BORZNA KOTACIJA A - Redne delnice										
LEKC	796	(4,5.93)	11.300	88-	23.6.	11.300	11.450	11.300	11.300	113
PRB	1.000	(6,6.94)	12.911	36	23.6.	12.760	12.890	13.100	12.680	7.307
SAL	500	(7/29.8.94)	18.775	77	23.6.	18.680	19.000	19.000	18.650	2.253
SKBR	458	(16,5.94)	29.130**		15.6.		29.800			
BORZNA KOTACIJA A - Obveznice										
RSO1	8,0	4(31.12.94)	99,5	06-	23.6.	99,4	99,6	99,6	99,4	7.617
RSO2	9,5	8(1.10.94)	103,7	12-	23.6.	103,6	103,7	103,8	103,6	18.711
RSO8	5,0	3(30.11.94)	85,3A	74	23.6.	84,2	85,0	85,3	85,0	8.874
RS11	7,0	4(15.1.95)	93,5	54	23.6.	91,0	95,0	93,5	93,5	2.903
RSL1D	8,0	4(31.12.94)	98,3	07-	23.6.	98,2		99,4	98,2	289
RSL2D	9,5	8(1.10.94)	102,1		20.6.	102,2				
SKB1	10,0	4(1.11.94)	97,1	61-	23.6.	97,0	97,7	97,1	97,1	361
BORZNA KOTACIJA B - Redne delnice										
BTBR			11.212	25	23.6.	10.510	11.000	11.390	10.990	101
DAD	10.000	(1,6.94)	97.586	1,05-	23.6.	91.550	92.800	104.000	90.250	30.740
FMD		(8)		8,95	23.6.	13.250	14.300	13.600	13.020	4.422
GPGR			21.500		8.6.	19.360	22.000			
HMER			13.500*A	10,00-	23.6.		15.200	13.500	13.500	14
MKZ	218	(30,3.93)	8.577	1,42-	23.6.	8.670	8.930	8.700	8.510	1.149
NIKR	4.000	(8/10,6.94)	3.740	9,31	23.6.	3.380	3.479	3.749	3.402	232.605
TCTR		(5)	709,4	39	23.6.	706,0	719,0	710,0	706,0	248
BORZNA KOTACIJA B - Prednostne delnice										
KBT	2750	(22,6.94)	27.831*	8,79-	23.6.	27.500	28.900	28.000	27.470	612
PFNP			27.353**		21.6.		30.000			
RGSP		(6)	607,4	83	23.6.	607,0	709,0	611,0		
UBKP			7.437**		22.6.		9.990		606,0	97
VIP			40.900		31,5.	40.950	41.450			
BORZNA KOTACIJA B - Obveznice										
LEK	12,0	4(1.11.94)	99,0		15,6.	96,2				
OZG	11,0	4(1.1.95)	92,6		16,6.	92,1	93,0			
PCE	12,0	6(1.12.94)	99,0		7,6.	99,1				
PLJ	12,0	7(1.1.95)	100,0		21,6.	99,0				
PCO	10,0	1(1.6.94)	99,4	42-	23,6.	98,7	99,8	99,0	99,0	45
RSCG1	10,0	5(1.6.95)	33,0		21,6.	31,0	39,0			

RAI 1

7.00	Otroski variete La Banda dello Zecchino, risanke
9.00	Oddaja za najmlajše, risanke
10.00	Koncert godbe finančnih stražnikov ob 221. obletnici ustanovitve
10.55	Tednik o televizijskih progr. Laraichevedrai
11.25	Dok.: Kvarov svet
11.50	Poletni baletni maraton
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Oddaja o medicini Check-up
13.25	Izzrebanje lota, vreme
13.30	Dnevnik in Tri minute
14.00	Aktualna oddaja o morju Linea Blu
15.15	7 dni v Parlamentu
15.45	Otroski variete Disney Club, vmes risanke
17.55	Izzrebanje lota
18.00	Dnevnik
18.15	Dok.: Tocco e ritocco
19.35	Nedeljski evangelij
19.50	Vreme, dnevnik, sport
20.40	Variete: I cervelloni (vo-di Paolo Bonolis)
23.05	Dnevnik
23.10	Posebnosti TG1
24.00	Dnevnik 1 in vreme, filmske novosti
0.35	Film: Atlantide (fant., It. '92, i. T. Karyo, C. Thompson, A. Galiena)
2.25	Proza: Se tu non mi ami (i. A. Tieri, V. Silenti)

RAI 2

6.30	V kraljestvu narave
7.00	Nan.: La clinica della Foresta nera
7.40	Film: Bellezze sulla spiaggia (kom., It. '61)
9.00	Dnevnik, 9.05 Odpri prostor, 9.20 TGR v Evropi, 10.00 dnevnik, 10.05 Evropski dnevi
10.35	Film: Le miniere di Re Salomone (pust., '50, i. D. Kerr, S. Granger)
11.30	Dnevnik
12.15	Sereno variabile
13.00	Dnevnik in vreme
13.40	Nan.: Saranno famosi
14.35	Film: Ricche e famose (kom., ZDA '81)
16.30	Izzrebanje lota
16.35	Film: La mia pistola per Billy (vestern, ZDA '73)
18.10	Sereno variabile
18.45	Dvojni obraz pravice
19.35	Vreme, dnevnik in sport
20.30	Film: La sposa perfetta (dram., ZDA '91, i. S. Davis, M. Rockafellow)
22.30	Vabilo na Festival v Spoletu: Prometej
23.30	Dnevnik in vreme
23.50	Tedenski dnevnik o programih Laraichevedrai
0.20	Nočni sport

RAI 3

6.30	Pregled tiska, Drobci
7.00	Film: Cento anni d' amore (kom., It. '54)
8.55	Dnevnik o televizijskih programih
9.25	Oddaja o kmetijstvu
10.25	EP v moski kosaarki
12.00	Dnevnik
12.15	Film: Pummarò (dram., It. '90, i. P. Villorosi)
14.00	Dezelne vesti, dnevnik
14.50	Sobotni sport: atletika, 17.50 kolesarstvo, 18.10 rally, 18.15 vaterpolo
18.50	Vreme in dnevnik
19.30	Dezelne vesti
19.50	BlobCartoon
20.30	Film: Un milione di anni fa (pust., VB '66, i. R. Welch, J. Richardson)
22.30	Dnevnik, delzne vesti
22.55	TV film: Un ostaggio a Beirut (dram., ZDA '92), filmske novosti
0.30	Dnevnik, pregled tiska, vreme, filmske novosti
1.00	Variete: Fuori orario predstavlja A. Manna

RETE 4

7.00	Nan.: Tre nipoti e un maggiordomo
7.30	Nad.: Manuela
8.30	Variete: Buona giornata, vmes 8.40 Il disprezzo, 9.45 Rubi, 10.30 La donna del mistero 2, 11.00 Senza peccato, 12.20 nan. Mai dire sì, vmes (11.25, 13.30) dnevnik
14.10	Film: La lupa (dram., It. '53, i. Kerima, M. Britt)
17.10	Perdonami
18.00	Nad.: Uccelli di rovo, vmes (19.00) dnevnik, 19.30 nan. Le donne di Windsor (3. del)
20.30	Film: David e Golia (zgod., It. '61, i. Orson Welles, I. Payer)
22.35	Film: Febbre da cavallo (kom., It. '76, i. G. Proietti, E. Montesano), vmes (23.30) dnevnik
0.25	Pregled tiska

CANALE 5

6.00	Na prvi strani
9.00	Aktualno: Knjizne novosti, 9.30 Nonsolomoda
10.00	Affare fatto - Teleprodaja
10.30	Nan.: Komisar Scali
11.40	Aktualno: Forum
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Sgarbi quotidiani
13.40	Aktualno: Amici, 15.25 Anteprima
16.00	Otroski variete
17.55	TG 5 Flash - Kratke vesti
18.00	Kviz: OK, il prezzo è giusto!, 19.00 La ruota della fortuna
20.00	Dnevnik TG 5, vreme, 20.25 Paperissima sprint
20.40	Variete: Non dimenticate lo spazzolino da denti
23.00	Dnevnik
23.30	Film: Cattiva (dram., It. '91, r. C. Lizzani, i. G. De Sio, J. Sands, M. Vukotic) vmes (0.30) dnevnik
1.30	Sgarbi quotidiani

ITALIA 1

6.30	Otroski variete
9.20	Nanizanke
11.25	Aktualno: Village
12.25	Odpri studio, T2.30 Fatti e misfatti
12.40	Sport studio
12.50	Variete za najmlajše
14.00	Odpri studio
14.30	Varieteja: Fanzine
15.30	Sport: No limits
16.00	Variete: Benny Hill
16.15	Nan.: Un professore alle elementari, 17.45 Primi baci, 18.20 College
19.30	Odpri studio, vreme, 19.50 Sport studio
20.00	Variete: Karaoke
20.40	Film: Il guerriero americano 3 (pust., ZDA '89, i. D. Bradley, M. Gartner)
22.40	Film: Ipnosi morbosa (dram., ZDA '92, i. T. Savalas, S. Slater)
23.40	Fatti e misfatti
0.45	Italia 1 sport

TELE 4

13.30	17.45, 19.30, 22.05, 0.10 Dogodki in odmevi
20.30	Nan.: Gavilan, 21.15 The Rookies

MONTECARLO

14.00	18.45, 20.25, 22.30, 1.00 Dnevnik
19.30	Sportna odd. Ciclissimo
20.35	Film: Quel fenomeno di mio figlio (kom., '51)
23.00	Sport: atletika
1.00	Film: Emergenza ('63)

RAI 3 slovenski program

20.25	Risanka
20.30	Podobe
	Dnevnik

SLOVENIJA 1

08.15	Radovedni Tacek, ponovitev
08.30	Ucimo se ročnih ustvarjalnosti, 25. oddaja, ponovitev
08.45	Male sive celice, kviz za sestošolce
09.25	Mlada Evropa poje, oddaja finskeTV
09.35	Tok tok, za mladostnike
11.20	Zgodbe iz skoličke
10.50	Mali kaznjeneec, avstralski film
10.50	Gore in ljudje
13.00	Porocila
13.05	Večerni gost, ponovitev: Dusan Puh
14.05	Malo angleščine, prosim
14.30	Tednik
15.20	Poglej in zadeni, ponovitev
17.00	TV dnevnik 1
17.10	Morski psi, ameriska dokumentarna serija
18.00	RPL - studio Luwigana
18.45	Hugo, igrice
19.05	Risanka
19.30	TV dnevnik 2, vreme, sport
19.50	Utrip
20.10	Irske noci nad Slovenijo
21.15	Za tv kamero
21.30	Narava in tehnika, zadnji del angleske plz serije
22.00	Ozare
22.15	Porocila, sport
22.45	Sova: Novo življenje, 10/16 del ameriske nadaljevanke
23.35	Daj ga!, angleski film

SLOVENIJA 2

10.00	Zgodbe iz oper: Mrzlica dzungle, 4., zadnji del angleske glasbene serije
11.00	Komisar Rex, ponovitev
11.50	Turistična oddaja
12.05	Sova, ponovitev
15.55	VN Nizozemske v motoci-klizmu, posnetek
16.55	Atene: EP v kosarki (M): Slovenija - Rusija, prenos
18.30	Slovenski magazin
19.05	Karaoke, razvedrilna oddaja
20.10	Mirna dezela, nemski film
21.45	Marjanca '95
23.10	Sobotna noč: Novice
	Zenske v ameriski country glasbi
	Angleska glasbena lestvica

KANAL A

08.05	Ponovitve
18.10	Klasična video glava
19.00	Generacija transforme-rjev II, 1. del risane serije
19.30	Dance Session, ponovitev
20.00	Vreme
20.05	Ziveti danes - intervju, dokumentarna oddaja
20.35	Splosna praksa, 27. del avstralske nanizanke
	V dobrem in slabem
21.30	Zenska z dvema obrazo-ma, 1. del ameriskega filma
23.05	Vreme
23.10	Junak na rolki, ponovitev filma
00.40	Erotični film

Koper

14.45	Juke box, ponovitev
16.00	Euronews
16.10	Juke box, ponovitev
16.50	EP v kosarki (M), Italija - Jugoslavija prenos
18.00	Slovenski program: TV poper - kabaret
18.45	Primorska kronika
19.00	TV dnevnik
19.30	Jutri je nedelja, verska oddaja
20.00	Euronews
20.30	»Vela...diamo noi!« oddaja o jadraniu
	Voditelj: Berti Bruss in Andro Merku
21.30	Achtung baby! oddaja o kulturi, avtor: Roberto Ferrucci
22.00	»Il piacere degli occhi«, tedenska oddaja o filmu
22.30	Vsedanes
22.45	EP v kosarki (M) Slovenija - Rusija prenos

ORF Avstrija 1

10.30	Nekoc je bil clovek
11.30	Duck Tales
11.55	Moje skrivno poletje
12.20	Serije
14.30	Ljubezen in tako naprej
14.55	Blossom
	Poljubi - in kaj potem?
15.20	Knight Rider
	Stecaj
16.35	Superman
	spomini na Krypton
16.55	Melrose Place
	Psihoteror
18.05	EAV: Nikoli več umetnost
19.00	Milijonsko kolo
19.30	Cas v sliki, kultura
19.53	Vreme
20.00	Pogledi od strani
20.15	O, ti moja Avstrija
22.10	Sport
23.10	Cas v sliki
23.15	Revue Viva Paradis, revija iz Paradis Latina
00.15	Festival na donavskem otoku 1995
01.00	Mongoli, italijanski zgodovinski spektakel
02.50	Klic na pomoč Kalifornija, ponovitev
03.35	Melrose Place, ponovitev
04.40	Oddelek S, ponovitev
05.30	Raji zivali, Naravni park Askania Nova

ORF Avstrija 2

09.05	Smrt starega cirkuskega leva, nemski film
10.30	Zrelo II, ponovitev ameriskega filma
13.10	Njena največja preizkušnja, nemška mladinski film, 1954
14.45	Nedolzni gresniki
16.15	Zemlja in ljudje
16.45	Kdo me hoče?
17.00	Cas v sliki
17.05	Ozri se po dezeli
17.53	Svetovne religije
18.00	Sport
19.00	Avstrija danes
19.30	Cas v sliki, kultura
20.15	Hisa v zelenju, avstrijski film, 1994
	Igrajo: Renate Krössner, Peter Sattmann in drugi
21.45	Cas v sliki
21.50	Slepa jeza, ameriski akcijski film, 1988
23.10	Agentka prevec, ameriska komedija, 1984
	Igrajo: Jo Beth Williams, Tom Conti in drugi
	Režija: Rick Rosenthal

Hrvatska 1

08.55	Porocila
09.00	Dobro jutro
10.30	Festival
11.30	Biskvitki
12.00	Porocila
12.15	Cesarica, 207. del serije
13.00	Me je kdo iskal, zabavnoglasbena oddaja
13.40	Leteci copati, ceski film
15.15	Risanke
15.20	Umetnine svetovnih muzejev
15.30	Porocila
15.40	Beverly Hills, 18/30 serije
16.30	Rezerviran cas
17.45	Televizija o televiziji
18.15	Prizma, multinacionalni magazin
19.15	Na začetku je bila Beseda
19.30	Dnevnik
20.03	Sport
20.10	Policijska akademija, ameriski film
	Igrajo: Steve Guttenberg, Kim Cattrall, G. W. Bailey, Buba Smith, Donovan Scott, George Gaynes in drugi
	Režija: Hugh Wilson
	Nova zupanja ameriskega vele mesta odloci, da poslej lahko vsi, ki bi se radi na sestmesečnem tečaju izurili za varuhe zakona, vpišejo na policijsko akademijo. Žal se prigrasijo predvsem državljani, ki so samo pogojno sposobni za policijski poklic.
21.50	Narodne pesmi
22.40	Dnevnik
23.00	Slika na sliko
23.30	Premišljevalnica
00.30	Sanje brez meja

Hrvatska 2

12.25	Slika na sliko
13.10	Briljantina, oddaja za mladino
13.50	Ekran brez okvirja
14.50	Johannesburg: Rugby
17.00	Risanka
17.25	Reka: Vaterpolo: Hrvatska - Nizozemska
18.40	Risani film
18.55	Atene: EP v kosarki(M): Hrvatska - Spanija
20.35	Tom, humoristična serija
21.15	Melodije Istre in Kvarnerja '95, prenos
23.15	Sportna sobota
23.25	Boter II, ameriski film
00.45	Melodije Istre in Kvarnerja '95, prenos

MTV Madžarska

05.30	Vaska TV
06.00	Sončni vzhod
08.00	Otroski program
11.00	Medicinema
11.30	Pastirji severnih jelenov
12.00	Zvon
12.05	Sosedje
12.35	Dirigent F. Fricsay, in memorian
13.10	7 vprašanj iz ljubezni, film
14.30	Pravljicni film
15.50	Zanimivo
16.05	Iz oci v oci
16.35	Cas X
17.20	Bil je nas denar
18.10	Storije
18.30	Kolo sreče
19.10	Pravljica
19.30	Dnevnik
20.10	5 minut proze
20.20	Kumara, politična solata
20.45	Extralarge, kriminalka
22.15	Nasi ljubljenci,
23.10	Nočni program s filmom

NBC

10.00	Rolonda
11.00	Super prodaja
12.00	Porocila
13.00	Danes
14.00	Ameriska hokejska liga
15.00	Golf
16.00	NCAA
18.00	Danes
19.00	ITN novice
19.30	Ushuaia
20.30	Skozi cas
21.30	Govoreci jazz
22.00	ITN
22.30	Vecer z Jayom Lenom
00.30	Zlata doba Rock 'n' Rolla
02.30	Zares osebno
03.00	Direktno z Rogerjem Aillesom
04.00	Skozi cas
05.00	McLaughlinova skupina

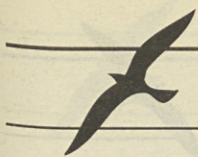
CNN

14.30	Real News For Kids
15.00	Healthworks
15.30	Moneyweek
16.00	Science and Technology
16.30	Style With Elsa Klensch
17.00	Showbiz This Week
17.30	Diplomatic Licence
18.00	Earth Matters
18.30	Evans and Novak
19.00	World Bussines This Week From London
19.30	NewsMaker Saturday
20.00	Healthworks
20.30	Style With Elsa Klensch
21.00	Your Money
21.30	International Correspondents
22.00	Headline News
22.30	Futurewatch
23.00	Headline News
23.30	Both sides ... With Jesse
24.00	Headline News
00.30	Managing With Lou Dobbs
01.00	Pinnacle
01.30	On The Menu
02.00	The Big Story
02.30	Showbiz This Week
03.00	Larry King Weekend
04.00	CNN World News
05.00	Capital Gang
05.30	Headline News

DISCOVERY

17.00	Nacrti X, film o X 15
17.30	Nacrti X, film o X 15
18.00	Nacrti X, film o X 29
18.25	Nacrti X, film o vesoljskem čolniku
18.55	Nacrti X, film X24A in X24b
19.25	Nočna ptica, film o nevidnem letalu F-117
20.25	RAF - ovi sokoli, film o padalcih
20.55	Hollywood, film o snemanju filmov
21.00	Izginjajoci svetovi, film o plemenu Kalasha
22.00	Divji lovec, film o boju proti krivolovu
22.30	Novi raziskovalci, film o detektivu

SKY NEWS

2/5	TVS 1	22.40
	DAJ GA, angleški film, 1991	

Režija: Peter Medak

Igrajo: Chris Eccleston, Paul Reynolds, Tom Courtenay, Tom Bell, Eileen Atkins in drugi

Film govori o enem najbolj spornih procesov v angleški povojni zgodovini. Leta 1952 na strehi londonskega predmestja policija lovi 16-letnega Chrisa Craiga, prestopnika, obsedenega z orožjem. Fant ob prisotnosti svojega pajdasa, zaostalega 19-letnega Dereka Bentleyja, ustrelji policajja. Ker je Craig premlad, umora obdolžijo njegovega tovarisa. Kljub peticijam in protestom javnosti fanta usmrtijo.

Medakov film kaže posluh za socialne krivice, osredotoča pa se predvsem na lik Dereka, epileptika in fanta, katerega zrelost je na ravni 11-letnika. Ker ga družina ni sprejemala, je padel pod vpliv mlajšega Craiga in njegovega izprijenega brata.

	RAS 3	10.05
	GYMNASIUM: »Mesto žensk«	

Od 13. do 18. oktobra bodo predstavitev sodobne ženske ustvarjalnosti Ljubljano spremenile v mesto žensk. Pozitivna diskriminacija festivala zeli usmeriti pozornost na nesorazmerno zastopanost in udeležbo žensk v umetnosti, ponuditi možnost za integriranje kulture vzhoda in zahoda ter na umestitev slovenske »ženske« umetnosti v širši kulturni okvir. Zakaj in kaj se bo šest dni dogajalo v mestu žensk, bodo povedale Ursula Četinski, Melita Gabric, Koen van Daele in Lilijana Stepancic.

	KANAL A	20.35
	SPLOŠNA PRAKSA, avstralska nanizanka, 27. del	

Režija: Graham Thorburn

Igrajo: Michael Craig, John McTernan in drugi

Doktor Steve doživi prijetno presenečenje - povabijo ga v nogometni klub, v katerem mrgoli zvezd tega napetega sporta. Najprej se sooci s težavami enega izmed igralcev. Kevin si med igro poškoduje hrbtenico, njihov trener Jack Lockwood pa si seveda zeli, da bi imel mostvo kar v najboljši kondiciji in to cimprej, ne glede na zdravstveni riziko... Omenjenim težavam pa se pridružijo še nedovoljena pozivila. Daren prizna, da uživa kokain, pred Odborom naj bi ga zagovarjal Steve, ki se znajde v navzkrižnem ognju...

2/5	A KANAL	21.30
	ŽENSKA Z DVEMA OBRAZOMA, ameriški film, 1. del	

Režija: David Greene

Igrajo: Farrah Fawcett, Ryan O'Neal, John Shea in drugi

Napeta zgodba temelji na resničnem dogodku. Mati treh otrok, igra jo Farrah Fawcett, je obtožena umora svojih otrok. Igralka je dovršeno odigrala svojo vlogo.

	TVS 1	17.10
	MORSKI PSI, ameriška serija, 2/3 del	

Oce in sin, Jack in John McKenny, podvodna snemalca, sta prepotovala vse oceane sveta in snemala življenjske navade morskih psov, zivali, ki so zaradi nekaj hollywoodskih filmov na hudo slabem glasu, čeprav je v resnici nevarnih samo nekaj vrst. Sin John McKenny po očetovi smrti pripoveduje o njunih izkušnjah in dogodivščinah. Tu so čudoviti posnetki vrhunskih morskih plenilcev, ki nam pomagajo laže razumeti starodavne zivali, pa tudi odlomki iz hollywoodskih filmov.

2/5	TVS 2	20.10
	MIRNA DEŽELA, nemški film, 1992	

Igrajo: Thorsten Merten, Jeannette Arndt, Kurt Böwe, Petra Kelling

Jesen leta 1989 je in v majhnem mestecu ravninske severne Nemčije, ki je tedaj se sodila pod Nemško demokratično republiko, imajo majhno gledališče, v katerem životari pešica igralcev. Vsi skupaj so že zdavnaj pokopali svoje sanje in zdaj se brez pravega entuzijazma skupaj z mladim režiserjem Kaijem pripravljajo na novo premiero. Kai, ki je prišel k njim poln ustvarjalnega poleta, zeli postaviti na oder svojo inacico Godota, toda okolščine, v katerih se je znašel, ga popolnoma potrejo. Vzdušje je depresivno, igralci so brez volje, bolj kot na vaje in na predstavo mislijo na vsakdanje tegobe.

IZBOR IZ SATELITOV

MUSIC TELEVISION

07.00 real World Weekend; 10.00 The Worst Of Most Wanted; 10.30 Cik - cak šov; 11.00 Velika slika; 11.30 Hit List Uk; 13.30 First Look; 14.00 Video; 17.00 Dance; 18.00 Velika slika; 18.30 MTV News - Weekend Edition; 19.00 Evropski Top 20; 21.00 Sunplugged: Melissa Etheridge; 22.00 Soul; 23.30 SafeN'sexy; 02.00 The Worst Of Most Wanted; 02.30 Chill Out Zone; 04.00 Nočni video

SKY ONE

16.00 Daddy Dearest; 16.30 Tretja kompanija; 17.00 Dogodivščine Brisco Countryja ml.; 18.00 Parker Lewis ne more izgubiti; 18.30 Konjeniki; 19.00 Rokoborba; 20.00 Space Precinct; 21.00 The X Files; 22.00 Cops I; 22.30 Cops II; 23.00 Zgodbe iz kript; 23.30 Stand And Deliver

PRO 7

11.40 Parker Lewis; 12.35 Superman, pon.; 13.30 Raptide; 14.20 Liana, dekle iz pragozda; 15.55 Pro Movie; 16.35 Risanke; 17.55 Cousteau - oceanska pustolovščina, iskanje potopljeneega zaklada; 18.55 Kung Fu - v znamenju zmaja; 19.55 Poročila; 20.15 Rdeča Sonja, nizozemski fantazijski film, 1985; 22.00 Total Terminator, ameriški akcijski film, 1981; 23.55 Poročila; 00.05 Rdeči tiger, kanadsko - ameriški akcijski film, 1888; 03.10 Oceanska pustolovščina; 04.00 Poročila; 04.10 Liana, dekle iz pragozda, ponovitev filma

PREMIERE

14.10 Hokus Pokus; 17.15 Premiere; 17.55 na ognjeni črti, ameriški triler, 1993; 20.15 Srce in duše, am. komedija, 1993; 21.55 demolition Man; 23.45 Groza, vodi Oliver Kalkofe; 02.00 Hokej

SAT 1

11.30 Iskanje zlatega otroka, ponovitev; 14.45 Cagney in Lacey; 14.50 Vesoljska ladja Enterprise - nova generacija, 33. del ameriške zf serije; 16.45 Baywatch; 18.30 Pojdi na vsel; 19.30 Kolo sreče; 20.15 sleč in Planika, nemški domovinski film; 21.50 Ohoho moški; 23.00 Poročilo šolark, nemški erotični film, 1970; 00.30 In jutri se bo stvar zavrtela, ameriška kriminalistična komedija, 1975

EUROSPORT

08.30 Mednarodni motošport; 09.30 Dirke s tovornjaki; 11.00 Motociklizem; 15.45 Atletika; 18.00 Tenis, posnetek turnirja ATP iz Halleja; 20.00 Motociklizem, posnetek iz Assena; 21.00 DTM; 21.30 Nogomet; 22.30 Rugby; 00.00 EP v košarki, vrhunski iz Aten

RTL

11.45 Princ z Bel - Aira; 12.10 Full House; 12.40 Korak za korakom; 13.10 Kdo je tu šef?; 14.55 Knight Rider; 16.50 Beverly Hills, 90210; 17.45 Melrose Place; 18.45 Formula 1; 20.15 Sanjska poroka; 22.00 Kako, prosim?; 23.00 Sobotna noč; 00.00 Uničevalci

RTL 2

12.40 lahkoživec; 14.35 Nasmehnite se prosim; 16.40 Krümel za srečo, danski mladinski film, 1992; 18.30 Usnjena nogavica, 3. del; 20.00 Poročila; 20.15 Havana, ameriška ljubezenka drama, 1989; 23.05 Divji v srcu, ameriški road movie, 1990; 01.30 Trije neizprosn, špansko - italijanski vestern, 1990

SKY MOVIES

15.00 the Land That Time Forgot, ameriški film, 1975; 17.00 Digger, ameriški film, 1993; 19.00 Born Yesterday, ameriški film, 1993; 21.00 Man Trouble, ameriška komedija, 1992; 23.00 hard Target, ameriški akcijski film; 00.40 Foxy Lady, ameriški film, 1992; 02.20 Hard Target

MOVIE CHANNEL

15.00 Trouble shooters: Trapped Beneath the Earth, ameriški film, 1993; 17.00 Grayhounds, am. komedija, 1993; 19.00 Honey, I Blew Up The Kid, ameriški film, 1992; 21.00 American Heart, ameriški film, 1993; 23.00 Rubdown, ameriška komedija, 1993; 00.35 Lorenzo's Oil, ameriški film, 1992; 02.50 Weekend Pass, ameriški film, 1993; 04.25 Spencer's Mountain, ameriški film, 1963

FILMNET +

12.00 Dazzle; 16.00 Boomerang; 18.00 Sleeples In Seattle; 20.00 Untamed Heart, ameriška melodrama, 1993; 22.00 Breathless, ameriški film, 1993; 23.40 Movie Quiz; 00.00 Night Fantasies With Tori Welles; 02.00 Man Trouble; 03.30 Dominoes; 04.00 That Night; US Top Ten

SUPER CHANNEL

05.30 Poročila; Gospodarstvo; McLaughlinova skupina; Hello Austria, Hello Vienna; Europa Journal; Video moda; X press zabava; Rolonda; Super Shop; Novice; 13.00 Danes; 14.00 Šport, hokej na ledu, golf, gimnastika; 18.00 Danes; 19.00 Poročila; 19.30 Ushuala; 20.30 Dateline; 22.30 The Tonight Show; 22.00 Novice; 22.30 The Tonight Show; 23.30 Pozno zvečer z Conan O'Brienom; 00.30 Zlata leta Rock n' Rolla

DSF

13.00 Motošport; 14.00 Jahanje; 18.00 Ples; 20.00 Plavanje; 21.00 Nogomet; 22.50 Wrestling

VOX

16.05 Poirot Agathe Christie, ponovitev filma; 18.15 Naravni parki sveta; 19.15 Živa divjina, dokumentarni film; 20.15 Komisar Moulin; 21.45 Spieglov TV Special; 23.35 Lady Terminator

TNT

20.00 The House Of The Seven Hawks, am. film, 1959; 22.00 Many Rivers To Cross, am. film, 1955; 00.00 Cool Breeze, am. film, 1972; 01.45 The Hired Gun, ameriški film, 1957

3 - SAT

20.15 Alcina, opera Georga Friesricha Haendla; 23.30 Evropske kraljevske hiše; 00.30 Šport; 01.50 Goril; 03.30 Nanyuma se opre

ZDF

11.30 Če me vprašaš; 17.50 Sodeluj; 18.00 Schwarzwaldska klinika, nadaljevanka; 19.00 Danes, vreme; 19.25 Skrita kamera; 22.00 Aktualni športni studio; 23.20 Dakota Harris v peklu smrti, film; 00.50 Tajna akcija Crossbow

FILMNET

12.00 Zlo pohlepa, ameriški z film; 14.00 Za Aarovo ljubezen; 16.00 Nogomet; 17.00 Yak! da; 20.00 Zadnji klic, ameriška drama; 22.00 Lovci iz Los Angelesa, ameriški pustolovski film, 19938

CARTOON NETWORK

06.00 Dotik modrega med zvezdami; 06.30 Spartakus; 07.00 Jutranja ekipa; 08.00 Vmitev v Bedrock; 08.30 Scooby & Scrappy Doo; 09.00 Jetsonovi; 09.30 Droopy D; 10.00 Dinovaver; 10.30 Lufke; 11.00 Heathcliff; 11.30 Spartakus; 12.00 Groznja Penelope; 12.30 Josie & Pussycats; 13.00 Vmitev v Bedrock; 13.30 Dotik modrega med zvezdami; 14.00 Kapitan Caveman; 14.30 Plastični človek; 15.00 Kapitan Planet; 15.30 Galtar; 16.00 Sharky & George; 16.30 Bugs & Daffy noc; 17.00 Defektiv Palec; 17.30 Swat mačke; 18.00 Top Cat; 18.30 Scooby Doo, kje si?; 19.00 Jetsonovi; 19.30 Krementčkovi

TV 5

16.10 Geniji v travi; 17.15 Lunapark; 17.45 Vprašanje za prvaka; 18.15 7 dni v Afriki; 18.30 Poročila; 19.30 Poročila; 21.30 Festival; 21.55 Poročila; 22.40 quebeška simfonija; 00.30 Ponovitev

RADIO

Slovenija 1

4.30, 5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Jutranja kronika; 8.05 Sobotna raglja; 9.30 O jeziku; 10.05 Kulturna panorama; 11.30 S knjižnega trga; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Naši poslušalci čestitajo; 13.00 Danes do 13-ih; 13.20 Obvestila; 14.05 Poslušalci čestitajo; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Aktualni mozaik; 18.15 Večerni utrinek; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 5 x 5 v živo; 22.30 Informativna odd. v tujih jezikih; 22.40 Igra; Lit. Nokturno.

Slovenija 2

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranja kronika; 8.00 Poslovne zanimivosti; 8.30 Sobotni val; 8.40 Koledar prireditve; 9.45 Sobotna akcija; 11.30 Novice, obvestila; 14.00 Glasbene zetje; 16.35 Popevki tedna; 17.50 Šport; 19.00 Večer z J. Webrom.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 8.05 Glasbena matineja; 10.05 Zgodnja dela; 11.05 Jazz, blues...; 13.05 Izbrali smo; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 Zborovska glasba; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Baletna glasba; 16.40 Umetni svetovi; 17.00 Glasbeni arhiv; 18.05 Roman; 18.30 S Španijo v plesu; 19.30 Fierrabras (F. Schubert); 22.30 Pozdrav soncu; 23.55 Ulični utrinek.

Radio Koper

(slovenski program)

(SV 549 kHz, UKV 88,6 - 98,1 - 100,3 - 100,6 - 104,3 - 107,6 MHz)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30, 19.00 Dnevnik; 6.30 Jutranjik; 7.30 Pregled tiska; 7.40 OKC obveščajo; 7.45 Evergreen; 8.00 Modri val; 9.15 Planinska postojanka; 9.45 Du jesl, zabavno in humorno; 10.45 Sobotna terenska akcija; 11.30 Turistična poročila; 12.00 S terena; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Terenska akcija; 13.40 Pet zvezdic; 14.10 Okno v svet; 14.45 Zanimivost; 15.30 Dogodki in odmevi - prenos RS; 16.00 Glasba po željah; 16.45 Popoldne na MV; 17.30 Primorski dnevnik; 19.30 Športni pr.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.45 Prireditve; 8.05 Horoskop; 8.40 Tednefonski kviz; 9.00 Pred naše mikrofone; 9.50 Izbrali ste; 10.00 Pregled tiska; 10.05 E. Galletti; 10.35 Souvenir d'Italy; 11.00 Kulturne aktualnosti; 11.45 Dorothy ed Alice; 12.00 Ballo è bello; 13.00 Glasba po željah; 14.00 Narečna odd.; 14.50 Single tedna; 15.00 Redazione teen; 16.00

Modri val; 18.45 Rigatoni; 20.00 Prenos RMI.

R. Glas Ljubljane

7.00-11.00 Dej nehi no; 8.00 Horoskop; 9.30 Kam danes; 10.15 Novice; 11.05 Notranjsko-kraški mozaik; 12.00 BBC Novice; 13.55 Pasji radio; 14.00 13 ožigosanih; 15.00 Vodeni program; 16.30 O kulturi; 17.30 Angleščina; 19.15 Novice; 19.25 Vreme; 20.00 Stampeedo; 22.00 DJ Jernej in hot mix.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.30 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 10.10 Štiri tačke; 10.40 Informacije, zaposlovanje; 12.00 Mali oglasi; 12.30 Osmrtnice, zahvale; 13.00 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.20 Pesmi tedna; 19.30-24.00 Večerni program.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 10.00, 12.00, 14.00 Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.15 Horoskop; 6.45 Pregled tiska; 7.00 Kronika; 10.05 Otroški studio; 10.30 Top 17; 12.05 Sestanek starejših; 13.00 Slovensko-bistrska panorama; 14.10 Od Ptuja do Ormoža; 15.00 iz Slovenskih glorič; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Želati ste; 17.30 Osmrtnice, obvestila; 17.40 Radio express; 19.30 Športna sobota; 21.00 Lestvica zabavnih melodij; 22.00 Zrlo dnevaj; 23.15 Nočni.

Radio Študent

11.00 Curriculum vitae; 17.00 RO: Rabah Drissa; 18.00 Radio Ropot; 19.00 TB: Bill Frisell; 20.00 DJ Graffiti; Vitamin Sound-System (obisčejo nas dunajski dečki-didžeji).

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Kulturni dogodki; 8.40 Revival; 9.15 Filmi na ekranih; 9.25 Potpuri; 10.10 Koncert; simf. orkester RTV Slovenija; 11.15 Orkestri; 11.30 Iz Dopisnic z najbližjega vzhoda; 11.40 Znaní ansambl; 12.00 Ta rozajanski glas; 12.30 Glasba za vse okuse; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Nediški zvon, nato Glasbeni predah; 15.00 Tu 362875, z vami kramlja S. Verč; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; pianistka Katja Milčič; 18.00 Mala scena; Srce brez potnega lista; 18.30 Slov. lahka glasba; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.30, 17.30 Poročila; 10.00 Foyer; 15.00 Glasba po željah; 19.00 Morški val.

Radio Koroška

18.10-19.00 Od pesmi do pesmi, od srca do srca; 20.5-22.00 Gemeinsam-Skupaj - Kaertner Choere Singen fuer Gelebte Nachbarschaft (neposredni prenos iz Velikova).

KOŠARKA / 29. MOŠKO EVROPSKO PRVENSTVO V ATENAH

Italija z Grčijo doživela prvi poraz ZRJ slavila v derbiju z Litvo

»Azzurri« so bili povsem enakovredni domači reprezentanci, ki si še enega poraza ni smela privoščiti - Zmaga Francije nad Španijo koristi Sloveniji

SKUPINA A

Grčija - Italija 67:61 (33:37)

GRČIJA: Patavoukas, Yannakis 16, Sigalas 10, Kakioussis, Alvertis 6, Economou 2, Angelidis, Fasoulas 12, Retzias 2, Christodoulou 19, Bakatsias, Stavrakopoulos.

ITALIJA: Coldebella 6, Gentile, Magnifico 7, Pittis 12, Esposito 15, Conti 1, Abbio, Fucca 7, Carera 1, Rusconi 12, Pieri, Frosini.

SODNIKA: Zych (Poljska) in Grigorjev (Rusija). PM: Grčija 16:27, Italija 11:24. TRI TOČKE: Grčija 5:16 (Patavoukas 0:2, Yannakis 0:3, Sigalas 0:2, Alvertis 1:2, Economou 0:1, Angelidis 0:1, Christodoulou 4:5), Italija 4:24 (Coldebella 1:2, Gentile 0:4, Magnifico 0:2, Pittis 0:1, Esposito 3:13, Abbio 0:1, Fucca 0:1). GLEDALCEV: 13.000.

ATENE - Grčija, organizator tega 29. evropskega prvenstva, je včeraj osvojila

svojo prvo zmago, Italija pa zabeležila svoj prvi poraz po dveh tesnih (in tudi srečnih) zmagah. Za Grke je bila torej včerajšnja tekma za biti ali ne biti, saj bi v primeru ponovnega poraza močno tvegali, da se sploh ne uvrstijo v nadaljnji del.

Srečanje je bilo že od vsega začetka izredno izenačeno in razburljivo. »Azzurri« so gotovo od vseh treh dose-danih tekem pokazali prav proti Grkom najboljšo igro, vsaj v obrambi. Srčno so se borili za vsako žogo in občasno so bili tudi boljši od gostiteljev. Tekma se je odločila v zadnjih dveh minutah, ko so Grki stnili vrste v obrambi, bolj zapirali prostor pod svojim košem in si tako priigrali prednost najprej treh točk (60:57) minuto in 43 sekund pred koncem ter jo nato povečali s Fasoulasom na pet minut pred koncem srečanja. Esposito je sicer

medtem uspešno metal za tri točke (na splošno pa je bil pri tem včeraj zelo slab in je trojke metal 3:13), bilo pa je prepozno in Grki so slavili svojo prvo zmago ob nepopisnem veselju 13.000 navijačev.

ZRJ - Litva 70:61 (35:29)

ZRJ: Bodiroga 13 (1:2), Danilović 8 (2:4), Obradović 3, Sretenović, Paspalj 2, Berić, Djordjević 18 (7:8), Rebrača 6 (4:4), Divac 14 (6:6), Savić 6, Tomašević, Kuturović.

LITVA: Homicius, Lukminas, Visockas, Markevičius, Stombergas, Krapikas, Kurtinaitis 6 (3:3), Sabonis 18 (6:6), Karnišovas 7 (3:4), Marciulionis 22 (3:3), Einikis 8 (2:3), Dimavičius.

Sodnika Sanchis (Spanija) in Figueroa (Portoriko); PM: ZRJ 20:24 (83%), Litva 17:19 (89%); Met za 2: ZRJ 19:43 (44%), Litva 16:29 (55%); 3T: ZRJ 4:17 (23%), Litva 4:18 (22%); ON: ZRJ 21, Litva 21; gledalcev 3500.

V prvem derbiju 3. kroga predtekmovalja na EP v Atenah sta se pomerili dosedaj neporaženi ekipi ZRJ in Litve. V zanimivem in do konca izenačenem srečanju so slavili Figuerola (Portoriko), ki so si s tem praktično že zagotovili prvo mesto v skupini A in s tem najboljši izhodišni položaj za četrtfinale. Za razliko od

prvega srečanja proti Grčiji, ko so potrebovali kar pet minut in pol, da so dosegli prvi koš, so tokrat igralci ZRJ odlično začeli in vodili ves prvi polčas. Sele v nadaljevanju, ko sta se razgiral Arvidas Sabonis in Sarunas Marciulionis, so se Litvanci zbrali, zmanjšali razliko ter v osmi minuti prvič na srečanju povedli (43:41). Prednost dveh točk so le s težavo ubranili, saj so igralci ZRJ prikazali odlično obrambo, proti kateri Litvanci niso našli pravega orožja. Srečanje je bilo odločeno v zadnjih dveh minutah, ko je ZRJ dosegla šest zaporednih točk, Litva pa nobene. Pri zmagovalcih je bil najboljši Aleksandar Djordjević z 18 točkami (tri trojke), v vrsti Litve pa Sarunas Marciulionis, ki je dosegel 22 točk (tri trojke).

Nemčija - Švedska 81:71 (39:33)

NEMCIJA: Freyer, Rödl 8 (4:6), Koch 20, Musch, Wucherer 11 (1:2), Welp 11 (3:6), Öztürk 5 (3:4), King, Gnadt 4, Nürnberger 12 (4:6), Okulaja, Knörr 10 (2:2).

ŠVEDSKA: Hakansson 2 (2:2), Andersson 1 (1:2), Larsson 5, Evers 5 (1:2), Gaddefors 5, Larsson 13 (2:2), Lefwert, Blom, Gehrke 11 (1:2), Marcus 6 (2:4), Lundahl, Sahlström 23 (3:3).

Sodnika Radić (Hrvaška)

in Toliver (ZDA); PM: Nemčija 17:26 (65%), Švedska 12:17 (70%); Met za 2: Nemčija 26:51 (50%), Švedska 19:49 (38%); 3T: Nemčija 4:10 (40%), Švedska 7:22 (31%); ON: Nemčija 18, Švedska 25; gledalcev 2500.

Aktualni evropski prvaki Nemci so v tretjem nastopu na EP dosegli prvo zmago. Po »nesrečnem« porazu z Italijo so tokrat zaigrali mnogo bolje in povsem zaslužno premagali povprečno ekipo Švedske. Kljub temu pa bodo imeli Nemci se zelo težko delo, če se želijo uvrstiti vsaj v četrtfinale. Morali bodo premagati naprej Izrael, nato pa v zadnjih dveh nastopih ali Grčijo ali ZRJ.

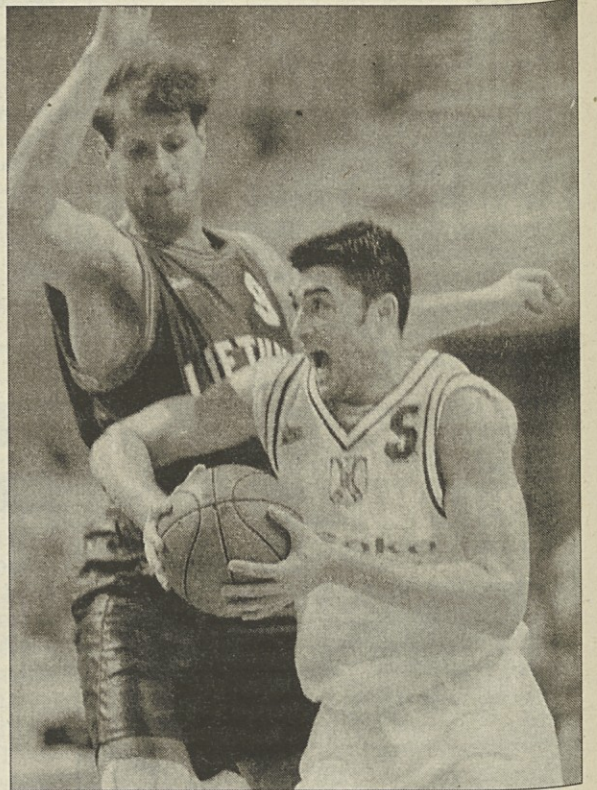
SKUPINA B

Turčija - Finska 81:79 (38:44)

TURCIJA: Konuk 2, Turkan, Evliyaoglu, Ene 18 (7:7), Kutluay 27 (8:10), Erdem 12 (1:2), Apaydin, Toprak 4 (2:3), Buyukaycan 7 (5:7), Oygun 11 (1:2), Arıboğan, Yıldırım.

FINSKA: Kuisma 17 (3:5), Mottola 2, Markkanen 14 (2:2), Pehkonen 6 (3:4), Tuomala, Larkio, Marttinen 6, Tahvanainen 8 (2:2), Luhtanen 2, Lehtonen 4 (4:4), Pekka Klinga 15, Niiranen 5.

Sodnika Richardson (Velika Britanija) in Brazauskas (Litva); PM: Turčija 24:31

Predrag Danilović (za njim Krapikas) doslej ni blestel (AP)

(77%), Finska 14:17 (82%); Met za 2: Turčija 21:38 (55%), Finska 16:39 (41%); 3T: Turčija 5:25 (20%), Finska 11:29 (37%); ON: Turčija 19, Finska 26; gledalcev 1200.

Zmago je Turkom zagotovil izredno razpoloženi İbrahim Kutluay, ki je samo v drugem delu dosegel 21 točk.

Francija - Španija 86:75 (47:34)

FRANCIJA: Forte 12 (4:4), Sonko 2, Rigau 11 (2:2), Hamm, Bonato 23 (4:7), Ostrowski 14 (5:6), Occansey, Gadou 8 (1:1), Gadou 2, Buter, Bilba 14 (1:2), Domon.

ŠPANJA: Angulo, Galilea 5 (2:2), Smith 15 (3:4), Orenaga 10, Rodriguez, Laso 6 (0:2), Fernandez 8 (1:1), Hereros 5 (2:4), Reyes 11 (1:1), Martinez 8 (2:2), Martin 7 (1:2), Murcia.

Sodnika Cazzaro (Italija) in Jovancić (ZRJ). PM: Francija 17:22 (77%), Španija 12:18 (67%); Met za 2: Francija 21:35 (60%), Španija 24:45 (53%); 3T: Francija 9:18 (50%), Španija 5:13 (38%); ON: Francija 20, Španija 23; gledalcev 4000.

Za slovensko reprezentanco izredno pomembno srečanje so zaslužno dobili igralci Francije in tako se enkrat dokazali, da visoka zmaga proti Sloveniji v 1. krogu ni bila naključje. V pri-

meru namreč, da bi Španci premagali Francoze, bi se za Slovenijo položaj v skupini hudo poslabšal in bi morali nato v ponedeljek premagati Španci najmanj za 11 točk, če bi hoteli ostati v igri za osmerico. Francozi so že od samega začetka pokazali resno pripravljenost, da si z zmago zagotovijo mesto med osmerico, katerega imajo sedaj že na doletu roke.

Hrvaška - Rusija 100:94 (81:81, 44:39)

HRVASKA: Komazec 30, Radja 18, Kukoc 17.

RUSIJA: Babkov 27, Kudelin 15, Bazarevič 15.

Hrvaška in Rusija sta morali odigrati podaljšek, v katerem pa so bili Hrvati boljši in na koncu zaslužno slavili. Srečanje je bilo na splošno precej izenačeno. V igri je bilo prvo mesto v skupini, ki v četrtfinalu vsaj na papirju prinaša najlažjega nasprotnika iz nasprotne skupine.

Konec regularnega dela je bil dramatičen. Najprej je v zadnji minuti opri stanju 78:78 Rus Babkov zadel en sam prosti met, na drugi strani pa je Kukoc 28 sekund pred koncem zadel tri proste mete in popeljal Hrvate v vodstvo z 81:79. Toda Karašev je 2 sekundi pred koncem izsilil podaljšek, ki pa je pripadel Hrvatom.

NOVICE

Velasco: V Atlanto na zmago

PRATO - Julio Velasco, vodja italijanske odbojkarške reprezentance, je na srečanju Panathlona kluba v Pratu dejal, da so se priprave za nastop na olimpijskih igrah »azzurrov« dejansko že začele. Po njegovem mnenju bo pot italijanske reprezentance težja, saj veljajo »azzurri« za prve favorite OI, vendar se tej vlogi ne odpovedujejo in bodo storili vse, da jo tudi upravičijo.

Nemčija zmagovalka turnirja ob 100-letnici švicarske zveze

BERN - Nogometna reprezentanca Nemčija si je z zmago nad Svico z 2:1 (0:0) zagotovila turnir ob 100-letnici švicarske nogometne zveze, na katerem je sodelovala se Italija. Zmaga Nemcev je zaslužena saj so premagali oba nasprotnika. Proti domaći reprezentanci sta gole za Nemčijo dosegla Hässler v 63. in Möller v 83. minuti, za Svico pa je bil uspešen Knupp v 74. minuti. Drugo mesto je osvojila Italija, ki je v ponedeljek premagala Svico z 1:0, v sredo pa z 2:0 izgubila z Nemčijo.

Alesi v Monzi

MONZA - Ferrarijev voznik Jean Alesi bo od ponedeljka do srede na dirkališču v Monzi opravil serijo poskusnih voženj z novim vozilom z 12 cilindriškim motorjem.

Barcelona še vedno zainteresirana za R. Baggia

GAETA (LATINA) - Antonio Tramulas, društveni zdravnik Barcelone, ki se te dni mudi v Gaeti na tecažu, je dejal, da je njegov klub še vedno zainteresiran za najem Roberta Baggia. »Pri Barceloni o igralcih odloča izključno trener Crujeff. Prepričan sem, da Crujeffa še kako zanima Baggio, ki je po njegovem mnenju razred zase.«

Inter si želi Bokšića

MILAN - Interjev glavni direktor Paolo Taveggia je včeraj izjavil, da bi društvo rado najelo hrvatskega napadalca Alena Bokšića. »Radi bi imeli v svojih vrstah Alena Bokšića in se trudimo, da bi nam to tudi uspelo,« je pristavil Taveggia.

Pri Pami demantirajo

PARMA - Pri Pami odločno demantirajo vesti, da bi bilo društvo pripravljeno odsteti za napadalca Rome Balba, ki je na tem, da dobi italijansko državljanstvo, kar 25 milijard lir. Pri tem društvu pa se odločneje demantirajo vesti, da bi Borussia Dortmund ponudila za Asprillo 18 milijard lir.

»Giro« za amaterje: zmaga Savoldellija

PONCIAICH - Paolo Savoldelli iz Bergama, ki tekmuje za Veneto A, je včeraj zanesljivo zmagal na izredno naporni etapi, ki bo verjetno odločala o zmagovalcu na »Giru« za amaterje. Po včerajšnji etapi so sedaj kandidati za končno zmago le trije kolektivi: italijanski prvak Daniele Sgnaolin, ki je včeraj zelo dobro branil roza majico, Giuseppe Digrande in Marco Fincato. Vsi ostali so včeraj imeli takšne zaostanke, da so skoraj gotovo dokončno odrezani od boja za končno slavje.

DANES NA EP ZRJ - ITALIJA

Jugoslovani hvalijo »azzurre«

V današnjem četrtm dnevu košarkarskega EP se bosta Italija in ZR Jugoslavija pomerili že ob 10.30 (TV prenos po RA13), tekma pa bo neke vrste podaljšek italijanskega prvenstva. Djordjević, Danilović in Bodiroga se bodo namreč pomerili z mostvom, v katerem je sedem njihovih klubskih soigralcev, zato pa srbski asi opozarjajo na to, da bo imel dvoboj zanje nekoliko drugačen pomen. Vsi trije, kajpak, hvalijo italijanske igralce, tudi Danilović, ki bi mu tega ne bi bilo treba počenjati, ker bo v prihodnji sezoni kruh sluzil v NBA v mostvu Miami Heat. Manj naklonjen »azzurrom« (in bolj objektivni) je Zeljko Rebrača, ki bo v prihodnji sezoni baje oblekel dres Benettona iz Trevisa. Po njegovem mnenju bo današnja

tekma za ZRJ lažja od dosedanjih. Sicer pa je se najbolj realno mnenje Djordjevića, da se celotno prvenstvo vrtili okoli enega samega srečanja, to je četrtfinalnega, ki zmagovalcem z uvrstitvijo v polfinale omogoča tudi nastop na olimpijskih igrah v Atlanti, to pa je pravi cilj vseh boljših mostev. »V četrtfinalu pa je v prednosti na papirju slabši tekmeč, ki se resnično nima česa bati,« dodaja Filodorov playmaker. ZR Jugoslavija je v svojem prvem nastopu po embargu s težavo premagala Grčijo, a je že včeraj proti Litvi pokazala boljše igro, čeprav trener Dusan Ivković se ni zadovoljen. »Odlično smo pokrivali Sabonisa in Marciulionisa. Litva je igrala s tremi možmi, pri nas pa celoten kolektiv,« je se poudaril Djordjević.

MNOGO GOVORIC O NAKUPIH

Atene so v teh dneh pravi košarkarski bazar

Italijanski klubi se precej zanimajo za Ruse

Dogajanju na košarkarskem EP z velikim zanimanjem sledi tudi kopica trenerjev in menedžerjev, ki ravno v teh dneh sklepajo pogodbe in določajo prihodnost marsikaterega igralca, v prvi vrsti, seveda, najboljših. Dejstvo je za zdaj še malo, govoric pa se preveč. V veliki stiski je bolonjski Buckler, ki je po Danilovičevem odhodu v NBA računal na Hrvata Arijana Komazca in Američana Walterja Berryja, lahko pa bi se zgodilo, da bo ostal brez obeh. Komazca namreč snubi Maljkovićev Panathinaikos, s katerim je hrvaški as pred leti podpisal pogodbo, grški klub pa ga je posodil Cagivi iz Vareseja. Berry bi tudi lahko ostal v Atenah, kjer pri sklepanju pogodb ne stedijsko z denarjem, kdor pa muhastega Američana bolje pozna, meni, da se bo sele dva tedna pred pričetkom prvenstva odločil, kje bo igral.

Na muhi bogatih grških klubov je tudi Sasa Djordjević, ki

pa ima se veljavno pogodbo s Filodorom.

Beograjski Partizan in Benetton se dogovarjata o prestopu Zeljke Rebrace v Treviso. Mladi srbski upravi, da bo čez deset dni že podpisal dveletno pogodbo z italijanskim klubom, ki bi mu moral nato pustiti prosto pot v NBA.

Italijanskim klubom se ponuja tudi Zarko Paspalj, ki pa baje ni preveč zazeljen. Zoran Savić pa bi se oblekel Stefanelov dres, če ne bi zahteval milijon dolarjev letnega dohodka. Stojan Vranković pa bi Grčijo zamenjal le za Boston. Bolj so Italijanom všeč Rusi. Cagiva zasleduje člana francoskega Choleta Arturasa Karnisovasa (2, 04 m, 203 cm), rimski Teorematour pa Bazarevića, mogoče pa celo cenejšega Karaševa.

V Atenah se mudi tudi sloviti ameriški trener Pat Riley, ki naj bi v prihodnji sezoni treniral Miami. Je prišel gledal le Danilovića, ali pa se koga drugega?

KOŠARKA / TURNIR OPEN

Polet in Kontovel s težavo slavila

Opčine skoraj pripravile senzacijo - Proti Sokolu so plavobeli že precej zaostajali

Obe tekmi tretjega večera kosarkarskega turnirja Open sta bili zelo izenačeni in napeči do zadnjih sekund. V A skupini so Opčine skoraj pripravile senzacijo in samo za las niso premagale favorizirani Polet s Persijem in Vitezom vred. Proti koncu tekme so Grbec, Gobbi in ostali nadoknadili kar 23 točk zaostanka in v zadnji minuti izenačili na 94:94. 10 sekund pred koncem je Grbec zgrešil met, zatem pa je odločilna prosta meta zadel Stefan Persi, ki je bil ponovno »top scorer« večera. Podobno je bilo tudi v tekmi B skupine. Sokol, ki se je okrepil s igralcem Barcolane Macchijem, je proti Kontovelu vodil že s 15 točkami (52:37), toda plavobeli, ki so bili okrepljeni s Claudiom Starcem in razpoloženim Mitjo Starcem, so nadoknadili zamujeno ter zmagali s trojko Tolota pri izidu 71:71 v zadnji minuti.

Kontovel - Sokol 75:71 (35:46)

KONTOVEL: Spadoni 8, C.Starc 15 (2:4), M.Emili, Starec 19 (4:4), D.Gulic 13 (7:9), A.Daneu 6, Vodopivec 4, Godnic 5 (1:2); trener C.Starc.

PM 14:20. SON: 20. 3T: C.Starc 3, Starec 3, Spadoni 2, Kralj 1.

SOKOL: Hmeljak 10 (0:1), Stanissa 6 (2:3), Cividri 16 (6:8), Paulina 7, Busan 4 (1:2), D.Gerli, B.Pertot 4, Macchi 20 (6:7), D.Starc 4 (2:2); trener Tercon.

PM 17:23. SON: 17. 3T: Paulina 1, Busan 1.

Sodnika: De Gobbis in Semiz (oba Ts)

MVP: Mitja Starec. Matchwinner: Claudio Starc. Nad pričakovanjem: Stefano Macchi. Pod pričakovanjem: Robi Paulina. Najboljša peterka: Claudio Starc, Mitja Starec, Stefano Macchi, Igor Cividri, Aljosa Daneu.

Polet - Opčine 96:94

(50:59)

POLET: Senizza 6 (2:2), Persi 35 (6:13), Vitez 21 (4:4), Vremec 9, M.Gustin 8 (2:2), Spacal 1 (1:2), Skerlavaj 12 (4:6), Petaros, Grgic 4 (0:1); trener Vremec.

PM 19:30. SON: 22. 3T: Vitez 5, Persi 1, Vremec 1.

OPCINE: I.Malalan, Bogatec 10, Pro 2 (0:4), F.Malalan 7 (1:2), Dolles, Grbec 30 (7:10), Taučer (0:2), C.Gobbi 26 (3:6), M.Gobbi 4 (2:6), Max.Pertot 8 (5:6), O.Pregarc 5; trener F.Malalan.

PM 18:36. SON: 24. 3T: Bogatec 2, Grbec 1, C.Gobbi 1, M.Pertot, O.Pregarc 1.

Sodnika: De Gobbis in Semiz (oba Ts)

MVP: Michel Grbec. Matchwinner: Stefan Persi. Nad pričakovanjem: Martin Gustin. Pod pričakovanjem: Marco Gobbi. Najboljša peterka: Michel Grbec, Stefan Persi, Robi Skerlavaj, Cristiano Gobbi, Boris Vitez.

SINOCNI TEKMI

Skupina A: Cicibona - Prosek 120:93; Skupina B: Breg - Bor 90:84

VRSTNI RED

Skupina A: Polet 4 (2-0), Cicibona 2 (1-0), Prosek (0-1), Opčine (0-2).

Skupina B: Bor (1-0), Breg (1-0), Kontovel (1-1) 2, Sokol (0-2) 0.

PRIHODNJE KOLO (pon. 26.6.)

Skupina A: Polet - Cicibona (ob 19.30)

Skupina B: Sokol - Breg (ob 21.00)

(VJ)

Danes si obljubita večno zvestobo

Igor in Giuliana

Nacelniku kosarkarske sekcije in njegovi izvoljenki zelijo obilo sreče

igralci in odborniki SD Breg

OB NAPREDOVANJU V B LIGO / SPREJEM

TKB bo tudi v novi sezoni sponzor košarkarjev Jadrana

V Gregorcicevi dvorani v Trstu je vodstvo Trzask kreditne banke v četrtke pripravilo sprejem za košarkarje in vodstvo Jadrana (na sliki Foto Balbi/Kroma), ki je letošnje izredno uspešno sezono kronal z napredovanjem v B ligo. Predsednik upravnega sveta banke Egon Kraus je s tem v zvezi med drugim poudaril, da so ti rezultati sad dolgoletnega nacrtnega dela in sodelovanja. TKB je bila tudi lani glavni sponzor ekipe, to pa bo tudi v novi sezoni. Upravni svet banke je namreč na svoji zadnji seji sklenil, da sponzorizacijo podaljša tudi v naslednji mnogo bolj zahtevni sezoni.

Predsednik Jadrana Pavel Vidoni pa se je ob tej priložnosti zahvalil sponzorju za vso pomoč in povedal, da bodo že v kratkem rešili vprašanje trenerja, ki bo iz domačih vrst.

Ob tem bodo skusali tudi okrepiti ekipo in že isčejo enega playmakerja in centra. O imenih pa Vidoni ni govoril.

Direktor TKB Vito Svetina pa je nato igralcem trenerjem in vodstvu ekipe izročil priložnostna darila, sledilo pa je se krajše družabno srečanje.

Novi Jadranov odbor

Na občnem zboru Jadrana so izvolili no vi odbor, ki si je že razdelil funkcije. Predsednik bo se naprej Pavel Vidoni, podpredsednik Stojan Kafol, tajnik Jan Gregori, gospodarja Denis Salvi in Walter Sosić, tehnična direktorja Marko Ban in Peter Zerjal, odborniki Ivan Cej, Karel Razem, Adriano Sosić in Boris Vascotto, v njem pa so tudi predstavnik sponzorja in predstavniki maticnih društev. Nadzorni odbor pa sestavljajo Branko Laković, Rado Race in Peter Starc.

KOŠARKA

Mladinci Jadrana premagali »zidarje«

V slovenskem prvenstvu

Kraški zidar - Jadran 74:81 (43:42)

JADRAN: Spadoni 23 (6:7), Pozar 6 (2:2), Stokelj 2, Velinsky 10 (4:6), Ursic 10 (0:2), Lapel 13 (5:8), Starc 4 (2:2), Rustja 13 (3:4), trener Yatovec.

PM 22:31. 3T: Spadoni 1.

Na povratnem srečanju slovenskega mladinskega košarkarskega prvenstva so se jadrancovci oddolžili Sežancem za tesen poraz na prvi tekmi (-3). Po dopadljivi in obcasno »moski« igri so naši predstavniki zasluzeno premagali Sezance, ki pa so se jim skozi vse srečanje enakovredno upirali. Za lepo zmago je treba pohvaliti vse, se posebno pa Angela Spadonija, ki je odlično vodil igro svoje ekipe in bil poleg tega tudi najboljši strelec mostva, Pavla Rustjo in Enrica Laplja pa za igro pod košema.

NOVICE

Danes

Sobota, 24. junija 1995

TENIS

UNDER 12 MOSKI

15.00 v Carlinu (Videm); TC Carlinio - Gaja

Jutri

Nedelja, 25. junija 1995

NOGOMET

ZA OBSTANEK V 2. AL

17.00 v Trebach: Primorec - Tilaventina

TENIS

UNDER 18 MOSKI

9.00 na Padricah: TC Triestino - Gaja

ROLKANJE

ITALIJANSKO PRVENSTVO

9.30 v Montebelluni: nastopa tudi Mladina

ODBOJKA

KVALIFIKACIJE ZA MOSKO IN ZENSKO D LIGO

9.30 v San Giorgiu di Nogaru (nastopata zenska ekipa Koimpexa in združena ekipa Körting)

Obvestila

TPK SIRENA

obvešča, da je v teku vpisovanje v naslednje jadralske tečaje: za OPTIMISTE od 3. do 14. julija (1. tečaj), od 17. do 28. julija (2. tečaj) in za druge jadrnice od 21. do 26. avgusta. Prijave sprejemajo na klubskem sedezu v Barkovljah vsak dan ali po tel. 422696.

JK CUPA

organizira DANES, 24.t.m., nočno regato za kajutne jadrnice Sesljan - Piran - Sesljan. Start ob 21. uri; vpisovanje na društvenem sedezu v Sesljanu. Vabljeni.

JK CUPA

obvešča, da je v teku vpisovanje v sledeče JADRALNE TEČAJE: od 26. 6. do 7. 7. za letnike 85 do 88 - celodnevni; od 26. 6. do 7. 7. za letnike 80 do 86 - popoldanski in nadaljevalni tečaj od 10. do 21. 7. Poleg tega so na sporedu tudi tečaji JADRANJA NA DESKI: enotedenski tečja (sobota in nedelja izključeni) od 3. do 7. 7. in od 10. do 14. 7. Prijave sprejemajo na sedezu v Sesljskem zalivu vsako soboto od 16. ure in po telefonu 040/299858.

SZ GAJA - TENISKA SEKCIJA

prireja od 26. do 30. t.m. teniski tečaj za osnovnosolske otroke in odrasle (zacetnike). Prijave sprejemamo na klubskem sedezu v jutranjih urah od 15. t.m. dalje (tel. 226115).

SK KRAS

sklicuje v petek, 30. t. m. 32. redni občni zbor, ki bo v sportno-kulturnem centru v Zgoniku ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju. Dnevni red: odobritev novega društvenega statuta, 2. razno. Upravni odbor se priporoča vsem članom za pristotnost.

SD SOVODNJE

sklicuje v petek, 30. junija 39. redni občni zbor, ki bo v Kulturnem domu v Sovodnjah ob 20.30 v prvem in ob 21. uri v drugem sklicanju. Dnevni red: Otvoritev občnega zbora, izvolitev predsednika občnega zbora ter volitve komisije, poročila: predsednika, tajnika in blagajnika; predstavnika nogometa in predstavnika odbojke, pozdravi gostov, diskusija o poročilih, razrešnica staremu odboru, izvolitev novega odbora, razno.

JADRANJE / CONSKO TEKMOVANJE V RAZREDU LAZER

Od naših tekmovalcev najuspešnejši Omari

V nedeljo je JK Cupa organiziral tretje consko regato v razredu lazer, na kateri je sodelovalo 23 tekmovalcev iz devetih društev nase enajste cone (12 v starejši kategoriji standard in 11 v mlajši kategoriji radial). Vreme v nedeljo dopoldne ni bilo preveč naklonjeno, saj so zaradi brezvetrja lahko startali šele ob 14. uri. Lahko termičen veter, ki je pihal z jakostjo od 2 do 3 metre na sekundo, kar je ustrezalo predvsem lažjim in taktično izurjenim jadralcem, ki so morali pokazati predvsem taktično znanje, kar za regate v Trzaskem zalivu ne predstavlja nobene novosti, predvsem glede na letošnjo skorajda brezvetrno sezono. No, vsekakor je jadralcem uspelo opraviti dve od strih predvidenih preizkušenj.

Na domačih tleh se je v razredu standard najboljše odrezal Andrea Nievierof, ki sicer tekmuje za trziski Zvoc, drugi

je bil Antonio Guerrini (SV Ausonia), tretji pa Luciano Primosi (SVBG). V razredu radial je zmagal Zennaro Enrico (CNC), ki je med drugim zmagal tudi pokal Under 17, na drugem mestu mu je sledila - na žalost ne Cupina - Ana Zerjal (SVBG) ter na tretji stopnički Giulio Fornasaro (SVBG). Med slovenskimi jadralsci se je najbolje odrezal Ales Omari (Sirena), ki je zasedel 7. mesto v razredu lazer standard in s tem osvojil tudi pokal Under 19, medtem ko je Mitja Buzan (Cupa) v isti kategoriji zasedel 9. mesto. Med mlajšimi je bil Kristjan Kovacic (Cupa, na sliki) osmi.

Cupa je tudi tokrat poleg tekmovalnega dela poskrbela za prijetno vzdušje tekmovalcev, ki so se v večernih urah po nagrajevanju tudi okrepčali ob krožniku dobre »pastašue«.

Mladi Cupini in Sireni tekmovalci Kovacic Kristjan (lazer),

Matija Spinazola in Alessio Picin (420) ter Košuta in Tomsic (evropa) so ta teden trenirali na poziv jadralske zveze FIV v Alpagu na jezeru Sv. Kriz (Belluno) na istem področju pa jih bodo naslednji teden zamenjali se mlajši izbrani optimisti. (Domenis)

Dober nastop posadk Čupe

Na 19. regati Milje - Portorož - Milje je v konkurenci 163 jadrnic iz Italije, Slovenije, Avstrije ter Hrvaske, kot smo že poročali, slavil Dusan Puh s Fanaticom.

Nastopile pa so tudi Cupine posadke Five to six (Kriznic), Alibabà (Kanalac Nadja), Penelope (Frandolic) in C'est la vie (Bezin). Vsi so jadralsko solidno se najbolje pa se je odrezal Bezin, ki je s svojo serijsko deset-

metrsko jadrnico jadralski tiki za regatnimi velikani, kar tukaj potrjuje 16. mesto v absolutni konkurenci jadrnic na prvi etapi v Portorožu ter 24. mesto na nedeljski preizkušnji. Od čuparjev mu je od blizu sledil Kriznic z jadrnico Five to six. Danes je na sporedu nočna regata Sesljan - Piran - Sesljan, ki jo organizira sesljska Cupa. (Domenis)

NOVICE

Laudrup nogometaš
Škotske in Danske

KØBENHAVN (dpa) - Danski nogometaš Brian Laudrup, član škotskega prvoligasa Glasgow Rangers, je sočasno proglašen za najboljšega nogometaša leta na Danskem in na Škotskem, kar je do zdaj izjemen primer. Za najboljšega nogometaša Škotske je bil izbran v anketi profesionalnih nogometašev in sportnih novinarjev, za najboljšega danskega nogometaša pa so ga proglasili bralci danskega dnevnika Aktuelt.

Umrli Gerhard Nenning

DUNAJ (STA/AFP) - Po dolgi in težki bolezni je v četrtek v Bregenzu umrl Gerhard Nenning, nekdanji odlični avstrijski alpski smučar, ki je na svetovnih prvenstvih leta 1962 in 1964 osvojil tri kolajne. Leta 1962 je osvojil bronasto kolajno v slalomu in srebrno v kombinaciji, dve leti pozneje pa je bil spet drugi v kombinaciji.

Argentina - Slovaška 6:0

MENDOZA (STA/AP) - Argentinska nogometna reprezentanca je v prijateljski tekmi na domačem igrišču v Mendozi kar s 6:0 (0:0) premagala Slovaško. Pred 30.000 gledalci sta po dva zadetka za domače, ki se pripravljajo za ameriški pokal reprezentanc (od 5. junija v Urugvaju), dosegla Gabriel Bastituta (68. in 90. minuta) in Marcelo Gallardo (58. in 69., 11-m), po en zadetek pa sta prispevala Javier Zanetti (62.) in Diego Simeone (82.).

Frana in Woodbridge v finalu

NOTTINGHAM (STA/AP) - V polfinalu moškega teniskega turnirja v Nottinghamu z nagradnim skladom 328.000 dolarjev je Argentinec Javier Frana premagal Byrona Blacka iz Zimbabveja s 7:6 (7:2), 7:5, Avstralec Todd Woodbridge pa rojaka Marka Woodforda s 6:3, 2:6 in 6:4.

Rubinova in Tauziatova v finalu

EASTBURNE (STA/AP) - V finalu ženskega teniskega turnirja v Eastbournu z nagradnim skladom 430.000 dolarjev se bosta pomerili Američanka Chanda Rubin in Francozinja Nathalie Tauziat. Američanka je v polfinalu Nemki Christini Singer dvakrat "zavezala kravato" (6:0, 6:0), Tauziatova pa je s 6:2 in 6:4 premagala drugo nosilko Belorusinjo Natašo Zverevovo.

Stich na dobri poti

HALLE (dpa) - Nemec Michael Stich je na dobri poti, da ubrani lanski naslov najboljšega igralca teniskega turnirja v Halleju z nagradnim skladom 725.000 dolarjev. Tretji nosilec je v četrtfinalu premagal Američana Richeyja Reneberga s 6:3 in 6:4. Manj uspešen je bil prvi nosilec Rus Jevgenij Kafelnikov, ki ga je s 6:1 in 7:6 (7:5) premagal Nizozemec Paul Haarhuis. V četrtfinalu je svoj povratak na teniška igrišča koncal tudi 42-letni ameriški veterani Jimmy Connors. S 7:6 (7:3) in 6:3 ga je premagal četrti nosilec Svcicar Marc Rosset. Zadnji polfinalist je Nizozemec Jacco Eltingh, ki je s 6:3, 5:7, 6:4 premagal Avstralca Bretta Stevena. Polfinalna para sta Stich - Haarhuis in Rosset - Eltingh.

Poraz Schallerja

ST. PÖLTEN (STA/APA) - V četrtfinalu teniskega turnirja v St. Pöltnu je Italijan Stefano Pescosolido premagal zmagovalca nad Iztokom Božičem tretjega nosilca Avstrijca Gilberta Schallerja. Avstrijec Thomas Muster, zmagovalec letošnjega Pariza, nadaljuje z neverjetno serijo zmag na pesčenih igriščih. Pred svojim občinstvom je v četrtfinalu po 63 minutah brez težav premagal Francoza Rodolpha Gilberta. To je že 38 zaporedna zmaga Musterja na pesčenih igriščih. Izidi četrtfinala: Pescosolido (Ita) - Schaller (Avt, 3) 6:1, 7:6 (8:6), Muster (Avt, 1) - Gilbert (Fra) 6:2, 6:2, Ulihrach (Čes) - Moya (Spa) 6:3, 6:1.

Umrli Anatolij Tarasov

MOSKVA (dpa) - Bivši trener hokejske reprezentance Sovjetske Zveze Anatolij Tarasov je včeraj po dolgi bolezni umrl v moskovski bolnišnici, je sporočila tiskovna agencija ITAR-TASS. Tarasov je v Rusiji veljal za največjega trenerja vseh časov. Z reprezentanco je od leta 1963 do 1970 osemkrat osvojil naslov svetovnih prakov, s svojim klubom CSKA pa je osvojil 18 državnih prvenstev.

Monika Seles z Navratilovo
v Atlantic Cityju

ATLANTIC CITY (dpa) - Nekdanja prva teniska igralka na svetu Monika Seles bo prvo tekmo po atentatu pred dvema letoma v Hamburgu igrala proti Martini Navratilovi, dvoboja pa bo 29. julija v Atlantic Cityju. Enaindvajsetletno Selesovo je aprila 1993 med turnirjem v Hamburgu zabodel neuravnotežen navijač Nemke Steffi Graf, da bi ji tako omogočil zasesti teniški prestol. Seleseva, ki je s 17 leti poslala najmlajša prva igralka teniske jakostne lestvice, od takrat na teniških turnirjih ni več igrala. Prvo mesto je imela tudi ob atentatu v Hamburgu, zmagala pa je na sedmih od osmih turnirjev za Grand Slam. »Zelo sem vesela, da bom znova imela priliko igrati z Moniko, preden se popolnoma umaknem iz tekmovalnega tenisa,« je dejala Navratilova, ki je poudarila, da ji je bilo ob koncu lanskega leta zelo žal, ker je menila, da ne bo mogla več igrati proti Selesovi. Osemindesetletna Navratilova se je umaknila iz posamičnih dvobojev turnirjev WTA novembra lani, prihodnji teden pa bo v Wimbledonu s Steffi Graf nastopila v dvojicah.

HOKEJ NA LEDU / FINALE NHL

New Jersey Devils
samo še korak do
Stanleyjevega pokala

EAST RUTHERFORD (STA/AP) - Ekipa New Jersey Devils je v tretji tekmi finala severnoameriške poklicne hokejske lige NHL se tretjič premagala Detroit Red Wings in za osvojitev Stanleyjevega pokala potrebuje le še eno zmago. V tretji tekmi je bilo 5:2, Devilsi pa so po zadetkih Bruca Driverja (11. minuta), Claudia Lemieuxa (17.), Neala Brotina (27.), Randyja McKayja (29.) in Bobbyja Holika (48.) vodili že s 5:0. Igralci Detroita so znižali sele v zadnjih treh minutah, ko sta gola dosegla Sergej Fedorov (57.) in Steve Yzerman (59.). Devilsi, ki so na prvi tekmi zmagali z 2:1, na drugi pa s 4:2, so tako le še korak do naslova prvaka NHL, ki ga lahko osvojijo pr-

vič v zgodovini kluba. Na tretji tekmi so »hudicki« 31-krat streljali na gol tekmeča, »rdeča krila« pa le 24-krat. V treh dvobojih je tako razmerje v streljih 82:59 v korist mostva Devils. V njihovo prid poleg dobre forme, ki se iz tekme v tekmo samo še stopnjuje, govori tudi tradicija. Igralci Detroita bi bili drugi v NHL, ki bi jim uspelo finalni rezultat v zmagah z 0:3 preobrniti in osvojiti Stanleyjev pokal. Ta bi Detroitu pripadel prvič po 40-letnem premoru. Edini klub, ki je doslej kljub zaostanku z 0:3 osvojil to cenjeno lovoriko, je bil leta 1942 Toronto, ki je ugnal prav Detroit.

Na sliki AP: Darren McCarty (Detroit) je brez milosti »dvignil« Mika Pelusa (N. Jersey)

MOTOCIKLIZEM / PRED VELIKO NAGRADO NIZOZEMSKÉ

Nesreči Beattieja in Harade

Beattie si je pri padcu zlomil ključnico, Harada pa nekaj reber

ASSEN (Reuter) - Vodilni v sestevku motociklističnega svetovnega prvenstva v razredu do 500 ccm Avstralec Daryl Beattie se je na včerajšnjem prostem treningu pred današnjo dirko za veliko nagrado Nizozemske težje poškodoval. Na enem od ovinkov je izgubil nadzor nad svojim suzukijem in grdo padel. Po prvih informacijah si je zlomil ključnico, tako da ne bo mogel nastopiti na jutrisnji dirki. Nesrečnega motorista so takoj prepeljali v bolnišnico v Londonu, kjer so ga včeraj ze operirali.

V razredu do 250 ccm pa se je na zadnjem treningu ponesrečil Tetsuya Harada in si po prvih podatkih poškodoval hrbtenico. Najbrž si je zlomil nekaj vretenc, vendar ne bo imel nevroloških težav, so dejali prireditelji. Harada je lahko premikal roke in noge in je bil pri zavesti. V politrskem razredu je bil najhitrejši Španec Alex Criville, v četrtlitrskem pa Italijan Max Biaggi. Nobuatsu

Aoki, ki se je poškodoval v četrtek, je včeraj že lahko nastopil.

Izidi včerajšnjega treninga - do 500 ccm: 1. Alex Criville (Spa, honda) 2:03.151 povprečna hitrost 176.827 km/h, 2. Michael Doohan (Avs, honda) 2:03.443, 3. Loris Capirossi (Ita, honda) 2:03.671, 4. Alberto Puig (Spa, honda) 2:03.716, 5. Norifumi Abe (Jap, yamaha) 2:03.874, 6. Scott Russell (ZDA) 2:04.155, 7. Alexandre Barros (Bra, honda) 2:04.173, 8. Daryl Beattie (Avs, suzuki) 2:04.284, 9. Shinichi Itoh (Jap, honda) 2:04.543, 10. Luca Cadalora (Ita, yamaha) 2:04.565; do 250 ccm: 1. Max Biaggi (Ita, aprilija) 2:05.180 - povprečna hitrost 173.961 kph, 2. Tetsuya Harada (Jap, yamaha) 2:06.328, 3. Tadayuki Okada (Jap, honda) 2:06.668, 4. Ralf Waldmann (Nem, honda) 2:06.754, 5. Jean Philippe Ruggia (Fra, honda) 2:07.011.

Na sliki AP: Daryl Beattie med včerajšnjim treningom nekaj trenutkov pred padcem.

ATLETIKA / MEDNARODNI MITING ZAGREB '95

Straškovi met kopja,
poraz Bukovčeve

ZAGREB (STA/Hina) - Na mednarodnem atletskem mitingu Zagreb '95, na katerem je nastopilo veliko znanih atletskih imen, je edino slovensko zmago dosegla Renata Strašek v metu kopja. Orodje je vrgla 59 metrov in 24 centimetrov. Najboljša slovenska atletinja Brigita Bukovec je v teku na 100 metrov z ovirami v izredno močni konkurenci z rezultatom 13.07 zasedla tretje mesto. V tej disciplini je zmagala Kazahstanka Olga Sisigina, ki je poleg zmage dosegla tudi izvrsten rezultat 12.68. Pri moških je bil v teku na 800 metrov Rafko Marinič peti. Kljub slabemu vremenu, vse skozi je padal dež, je bilo na mitingu doseženo nekaj zelo dobrih rezultatov. Izstopa rezultat Romuna Ovidia Olteana, ki je v teku na 3000 metrov s časom 7:53.83 dosegel najboljši letošnji izid na svetu.

Izidi - moški: 100m - skupina A: 1. Kramarenko (Ukr) 10.43, 2. Talbert (ZDA) 10.43, 3. Porhomovski (Rus) 10.43; skupina B: 1. Fedorov (Rus) 10.54, 2. Božić (Slo) 10.76, 3. Pucević (Hrv) 10.96; 100 m ovire -

memorialna disciplina v spomin na Borisa Hanzekovića: 1. Kovac (Slk) 13.66, 2. Keeney (Nig) 13.89, 3. Belokonj (Ukr) 14.12; 800 m: 1. Loginov (Rus) 1:47.43, 2. Dolgusev (Ukr) 1:48.08, 3. Abdelnouz (Alž) 1:48.28, 5. Marinić 1:49.36, 9. Stern 1:51.62, 10. Leitinger (vsi Slo) 1:53.15; 1500 m: 1. Zorko (Hrv) 3:42.90, 2. Farusa (Zim) 3:44.39, 3. Bitok (Ken) 3:44.54; 3000 m: 1. Olteanu (Rom) 7:53.83, 2. Benzina (Alž) 7:54.50, 3. Boutayeb (Mar) 7:55.25; višina: 1. Kokotis (Grč) 210, 2. Stepanov (Rus) 210, 3. Popescu (Rom) 210; kopje: 1. Sasimović (Blr) 79.72, 2. I. Mustapić (Hrv) 73.88, 3. T. Mustapić (Hrv) 70.48; ženske - 100m: 1. Pintusević (Ukr) 11.23, 2. Ravaniorana (Madg) 11.55, 3. Twillett (Jam) 11.67; 100 m ovire: 1. Sisigina (Kaz) 12.69, 2. Graudin (Rus) 13.04, 3. Bukovec (Slo) 13.07; 800 m: 1. Jevsejeva (Ukr) 2:02.00, 2. Zavackaja (Ukr) 2:02.30, 3. Končić (Hrv) 2:04.64; daljavo: 1. Ninova (Avt) 678, 2. Cen (Rus) 656, 3. Versinina (Ukr) 646; kopje: 1. Strašek (Slo) 59.24, 2. Planinić (Hrv) 44.12, 3. Sipos (Slo) 43.56.

Nekaterim stvaram se
v zamejstvu
ne znamo odpovedati.

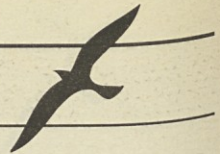

GRAFICENTER / FOTO: SERGIO FERRARI

Nekaterim drugim
se ne smemo.

Primorski dnevnik
Moj dnevnik!

GLEDALIŠČA SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM,
tel.: 061/ 222-815

V torek, 27. junija, ob 20. uri:
SKUPINA NORDEY -
ARMANDO LLAMAS:
14 V PAST UJETIH IGER (+2).

Režiser je Stanislas Nordey - najnovej-
še odkritje francoskega gledališča.
Dvoumna in sprevržena spolnost.
Komično v tragičnem,
tragično v komičnem.
Predstava presenečenj!

KUD FRANCE PRESEREN,
tel.: 061/ 332-288

Danes, 24. junija, ob 21. uri: muzikal
OZ. Produkcija 2. in 3. letnika GILS
1995.

V sredo, 28. junija, ob 21. uri: DIVINA
DIVANOVA v izvedbi Gledališča Ane
Monro.

CELJE

SLG,
tel.: 063/ 25-332

Danes, 24. junija, ob 21. uri: **O. Župan-
cič - VERONIKA DESENISKA, za abon-
ma premiera II in izven.** Predstava bo se
v sredo, 28. junija, ob isti uri, za abonma
sobota večerni I in izven.

MARIBOR

SNG DRAMA, tel.: 062/ 221-206

V sredo, 28. junija, Minoritska cerkev ob
21. uri: R. Serling - OBMOCJE SOMRA-
KA.

LGM,

tel.: 062/ 26-748

Danes, 24. junija, ob 12. uri: **Der Spie-
gel, Belgija: PALCEK TOM.**

V nedeljo, 25. junija, ob 11. uri: Papilu,
Ankarana - PIPO.

V nedeljo, 2. julija, atrij mariborskega
gradu ob 11. uri: Nace Simončič - VELIKI
KIKIRIKI.

MURSKA SOBOTA

V nedeljo, 25. junija, Soboski grad (graj-
ska dvorana) ob 18. uri: John Strauss ml.
- PLES KADETOV

NOVA GORICA

Danes, 24. junija, ob 20. uri: **T. M. Plavt**
- KAZINA, za abonma sobota-a in
izven.

PAOLO ROSSI
bo s svojim
neobičajnim
cirkusom v
četrtek, 29. in v
petek, 30.
junija, nastopil
v Vidmu, in
sicer na Trgu
Prvega maja,
kjer bo postavil
svoj veliki
šotor.

GLASBA SLOVENIJA

LJUBLJANA

KUD FRANCE PRESEREN,
tel.: 061/ 332-288

V nedeljo, 25. junija, ob 17. uri:
CYBERCAFFE - Linz po Linzu.

V četrtek, 29. junija, ob 20. uri: kon-
cert THE SPOONS.

CELJE

ULICNI JAZZ FESTIVAL - CELJE

Danes, 24. junija, ob 22. uri: **LJU-
BLJANSKI JAZZ SELECTION.**

36. MEDNARODNI JAZZ FESTIVAL

Krizanke in Cankarjev dom
od 28. junija do 1. julija

Sreda, 28. junija, ob 20. uri: JOHN
PATITUCCI'S MISTURA FINA BAND in
ABBAY LINCOLN QUARTET.

GROBLJE PRI DOMŽALAH

V torek, 27. junija, cerkev sv. Mohorja
in sv. Fortunata ob 20. uri: 4. koncert
ANDREASA REINERJA (violina) in
ACIJA BERTONCLJA (klavir).

GORNJA RADGONA

Danes, 24. junija, ob 18. uri: slavnos-
tni koncert PIHALNEGA ORKESTRA
GORNJA RADGONA.

KRANJ

Danes, 24. junija, terasa gradu Brdo
ob 19. uri: koncert komornega orke-
stra CARNIUM.

ŠKOFJA LOKA

KAPELA LOSKEGA GRADU
V nedeljo, 25. junija, ob 20.30: 24. LE-
TNI NASTOP KOMORNEGA PEV-
SKEGA ZBORA LOKA.

GLASBA FJK

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi - Dvorana Tripcovich
Mednarodni festival operete 1995 bo na
sporedu od 4. julija do 13. avgusta.

Avditorij Muzeja Revoltella

Poletni koncerti: V ponedeljek, 26. t. m., ob
20.30, klavirski recital Jurija in Olge Cher-
bakove. Na programu Weber, Grieg, Schu-
bert, Casella, Chopin, Rachmaninov in Ger-
shwin.

Prodaja vstopnic pri blagajni dvorane Trip-
covich: 9-12, 16-19.

Grad Sv. Justa
Poletne prireditve

Jutri, 25. t.m., ob 21.00 - Predvajanje filma
»Intervista con il vampiro« (ZDA 1994),
režija Neil Jordan, igrajo T. Cruise, B.Pitt in
A. Banderas.
V četrtek, 29. t.m., ob 21.00 - Večer blues
glasbe z Andy J. Forestom.

Sedež RAI

Ul. F. Severo 7

Danes, 24. t. m., ob 21. uri gostovanje gleda-
liške skupine Compagnia dell'Albero z de-
lom Carla Emilia Gadda »La cognizione del
dolore«. Režija Lorenzo Salvetti. Nastopa
Gigi Angelillo.
Priporočamo, da si vstopnice predhodno
priskrbite pri UTAT-u v Pasazi Protti.

BEKSTANJ:

v starem gradu (Burgarena) bo danes, 24. t.
m., ob 20. uri koncert. Sodelujejo Coro Artu-
ro Zardini (Tablja), Carinthia Oktett, oktet
Suha in Polizeichor Villach.

PODPECA:

pri Peršmanu - Zveza koroskih partizanov pri-
reja jutri, 25. t.m., ob 14. uri tovariško srečanje
demokratov in antifasistov s slovesnostjo ob
50-letnici zmage nad nacifasizmom.

KOROŠKA

CELOVEC:

Koroska hala (Sejmisce): do 1. julija 1995 je
na sporedu muzikal »Cats«. Urnik: vsak dan
(razen ponedeljkov) ob 20.00, ob sobotah in
nedeljah dodatno tudi ob 15.00. Vsak torek
(ob 20.00) in vsako nedeljo (ob 15.00) so
predstave v angleščini.

VELIKOVEC:

Neue Burg: danes, 24. t.m., ob 20.00 - Kon-
cert za doživeto sosedsstvo.

RAZNE PRIREDITVE SLOVENIJA

LJUBLJANA

GLEDALSKI KLUB KRKA, Dunajska 65
V torek, 27. junija, ob 19.30: srečanje z NACE-
TOM SIMONČIČEM.

MUZEJ NOVEJŠE ZGODOVINE,

Celovska c. 23

V sredo, 28. junija, ob 11. uri: predstavitev CD-
ROMA Slovenski bankovci in kovanci 1918-
1995.

GALERIJA SKUC, Stari trg 21

Predavanji ruskega lingvisti in antropologa
kulture ALEKSEJA JURČAKA:
v torek, 27. junija, ob 19. uri: CINICNI RA-
ZUM POZNEGA SOCIALIZMA.
V sredo, 28. junija, ob 19. uri: ESTETIKA AB-
SurdNEGA NA SOVJETSKI NEODVISNI
ROCK SCENI V 80. LETIH.

ČRNOMELJ

ZKOS, Stefanova 5

V nedeljo, 25. junija, ob 16. uri: SREČANJE
IZVIRNIH FOLKLORNIH SKUPIN SLOVENI-
JE.

KAMNIK

HRAM LUŽAR KAMNIK, Vas 24

Danes, 24. junija, ob 20. uri: družabni večer

in otvoritev razstave slikarskih del DUSANA
STERLETA.

KOPER

CENTER ZA GLASBENO VZGOJO,

Gallusova ul. 2

V četrtek, 29. junija, ob 19.30: predstavitev
knjig založbe Nova revija: GEORGES BATAILL
- Zgodba o ocesu, ARTHUR SCHNITZLER -
Poročnik Gustl, Gospodična Else in Slovenska
kronika XX. stoletja.

ŠMARTNO PRI LITJI

Danes, 24. junija, ob 20.30: kulturna priredi-
tev v počastitev dneva državnosti.

BAD RADKERSBURG - GORNJA RADGONA

MEJA NA REKI

Danes, 24., in 25. junija, KD Gornja Radgo-
na ob 20. uri: T. Bernhard - PRED UPO-
KOJITVIJO (v slovenščini). Gostovanje
Mestnega gledališča ljubljanskega.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Muzej judovske skupnosti iz Trsta »Carlo in
Vera Wagner« (Ul. del Monte 5): v pone-
deljek, 26. t. m., ob 18.30 spominska sveča-
nost ob 50. obletnici smrti Ane Frank. Ob
priložnosti bodo tudi odprli razstavo, ki bo

trajala do 31. julija.

Občinska galerija: do 16. julija si lahko ogle-
date razstavo, ki je posvečena italijanskemu
opernemu pevcu Enzu de Muro z naslovom
»Il magico splendor lo sguardo abbaglia«
(Magični blesek privablja pogled).

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM

V Mali galeriji je do 2. julija na ogled
fotografska razstava CHRISTOPHA
DONNETA.

Razstava 21. MEDNARODNEGA GRA-
FICNEGA BIENALA - LJUBLJANA je
na ogled do 10. septembra.

Razstava svetovne novinarske fotogra-
fije WORLD PRESS PHOTO je na
ogled do 5. julija.

MODERNA GALERIJA

Razstava PETRA VARL SIMONČIČ v Ma-
li galeriji bo na ogled do 3. septembra.

GALERIJA ARS, Cevljarska 2

Razstava lutk SILVANA OMERZUJA je
na ogled do 29. junija.

GALERIJA GLINA, Gornji trg 11

Razstava del POMPEA PIANEZZOLA je
na ogled do 15. julija.

INSTITUT JOŽEF STEFAN

Razstava slik in grafik BINETA ROGLJA
je na ogled do 21. julija.

BREŽICE

GALERIJA POSAVSKEGA MUZEJA

Razstava OROŽJE PRETEKLOSTI je na
ogled do 28. avgusta.

CELJE

LIKOVNI SALON CELJE

Razstava Prostor za pripoved ERICHA
PRASCHAKA je na ogled do 30. junija.

GRAD DOBROVO

Razstava kipov in risb FRANCETA
GORSETA iz ameriškega obdobja.

IZOLA

GALERIJA INSULA

Razstava OTROSKO KIPARSTVO - Ki-
parska delavnica ZKO Koper 1990.

KOSTANJEVICA NA KRKI

GALERIJA BOŽIDAR JAKAC

Razstava slik JONA GALA PLANINCA je
na ogled do 31. avgusta.

MARIBOR

GALERIJA DLUM, Zidovski trg 10

Razstava plastik VOJKA STUHECA je na
ogled do 25. julija.

RAZSTAVNI SALON ROTOVŽ,

Kraigherjeva 3

Razstava BRANKA LENARTA fotogra-
fije (1972-1993) je na ogled do 22. juli-
ja.

NOVA GORICA

GALERIJA ARTES

Na ogled je razstava del DIMITARJA MALI-
DANOVA.

POSTOJNA

GALERIJA MODRIJANOV MLIN

Razstava likovnih del STANETA JAR-
MA je na ogled do 4. julija.

SLOVENJ GRADEC

Razstava fotografij STANETA JERSICA je
na ogled do 1. avgusta.

ŠKOFJA LOKA

GALERIJA IVANA GROHARJA

Razstava slik LOJZETA CEMAZARJA.

PIRAN

MESTNA GALERIJA PIRAN

Danes, 24. junija, bo ob 17. uri otvoritev raz-
stave fotoreportaza JOHNA PHILLIPSA
AMERICANI MED PARTIZANI SLOVENIJE.
Razstava bo na ogled do 12. julija.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Muzej Revoltella-Galerija moderne umetnosti
(Ul. Diaz 27): do 10.9. je na ogled razstava umet-
nika pop-arta Jamesa Rosenquista.

Miramarski park-Konjušnica: do 23.7. je na ogled
razstava »Dali kipar, Dali ilustrator«.

Galerija Rettori Tribbio: razstavlja slikar Ottavio
Bomben.

Grad sv. Justa-Bastione fiorito: na ogled je anto-
loska razstava slikarja Fulvia Juricica.

Galerija Art Light Hall: do 30.6., razstavlja foto-
graf Maurizio Maier.

Galerija Bassanese: na ogled je razstava z naslo-
vom »Ordine, caos e frattali«.

Peterlinova dvorana-Ul. Donizetti 3: na ogled je
razstava del slikarke Marte Kunaver.

SESLJAN - Sedež turistične ustanove: do 4.7. raz-
stavlja Michela Stradi.

GORICA

Kulturni dom: se danes, 24. t.m., je na ogled foto-
grafska razstava »Benecija v miru in vojni«.

Špeter Slovenov

Beneska galerija: do 26.6. je na ogled vsak dan, ra-
zen ob nedeljah, razstava ikon. Urnik: 17-19.

ŠTANJEL

V Galeriji Lojzeta Spacala so na ogled do 30.9., po-
leg stalne zbirke, tudi novejša dela trzanskega umet-
nika. Urnik: od delavnikih od 14.00-19. ure (razen
ponedeljkov); ob sobotah, nedeljah in praznikih
od 10.00-12.00 in od 14.-19.00

KOROŠKA

CELOVEC

Dezelna galerija: Do 10.9. bo na ogled razstava
»Do danes-dve stoletji umetnosti na Koroskem«

Hisa umetnikov: do 8.7. so na ogled dela
Güntherja Brusa.

Mestna hisa-Mestna galerija: do 16.7. je odprta
razstava Jeana Eggerja.

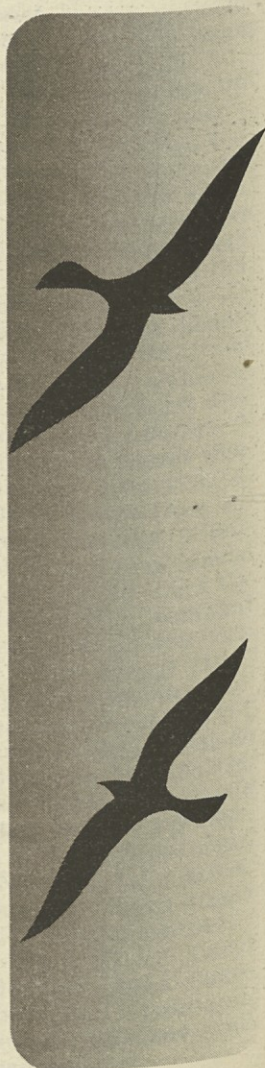
Kunstforum: do 7.7. je odprta razstava Kurta
Weltherja.

TINJE

Galerija Tinje: do 25. t. m. je na ogled razstava del
Garyja Bikovnika iz New Yorka.

ŠPITAL OB DRAVI

Galerija v gradu Porcia: do 25. t. m. je na ogled raz-
stava del Rudija Benetika.

JEDILNIK

ponedeljek
goveja juha z vlivanci, cvetačni narastek, sestavljeno solata

torek
grahova minestra, ocvrta jabolka v omletnem testu, kompot

sreda
popečene polentine rezine s sirom, pikantna zelenjavna solata

četrtek
telečja obara, ajdovi žganci

petek
zelenjavna juha, rižev narastek, gosti sok

sobota
telečji paprikaš, široki rezanci, zelena solata

jedilnik za nedeljo
kostna juha z jetrnimi cmočki, telečje »piccatine«, skutina štruca, blitva, jagode z meto
Telečje »piccatine«
Iz fileja ali telečjega oreha narežemo majhne, tanke zrezke po 30 do 40 g (2-3 po osebi), čisto malo jih posolimo, povaljamo v moki in zlatorumeno popečemo na maslu. Zložimo jih na ogret krožnik, maslu v ponvi dodamo nekaj kosčkov na lističe zrezane gnjati. Dušimo, da se gnjat lepo zmehča in opeče, stisnemo v ponev sok manjše limone, nakar naj omakica se nekaj minut vre. Zlijemo jo na mesne rezine, čeznje potresemo s sesekljan petersilj in »piccatine« so pripravljene. Poleg se lepo podajo rezine skutine štruce.

SOLATE

Spomladanske, slastne in pikantne z jajci

Spomladanska solata (za 4 osebe)

Potrebujemo: 1/2 kg kuhane krompirja, 5 dag delikatesne majoneze, poper, kis, srednje veliko glavno zelene solate, 2 trdo kuhani jajci, 8 rezin sunke, drobnjak, rdečo papriko, žlico kečapa.

Ohlajen in olupljen kuhan krompir zrežemo na rezine, ga pomešamo z majonezo, popramo, solimo in rahlo okisamo. Skledo obložimo z listi zelene solate, na sredino nadevamo krompirjevo solato in vse skupaj obložimo z jajčnimi polovicami in zviti sunke. Po vrhu potresemo sesekljan drobnjak in papriko, na jajčne rumenjake pa položimo malo kečapa.

Solata je odlična mrzla večerja, sestavni del kosila ali dodatek h krompirjevim ocvrtkom.

Pikantna zelenjavna solata s skrknjenimi jajci

Potrebujemo: kilogram različne kuhane in ohlajene zelenjave (korenček, zelena, cvetaca, grah, spargliji), 1 svežo ali vloženo rdečo papriko, 10 dag solatne majoneze, olive, kodrasti petersilj, stiri jajca.

Vso zelenjavo zrežemo na kocke ter zmešamo z majonezo in po okusu okisamo, solimo, popopravimo. Razdelimo jo na stiri porcije in na sredino vsake položimo skrknjeno jajce, ki ga obrizgamo z majonezo. Okrasimo z olivami, rdečo papriko in kodrastim pe-

tersiljem. Skrknjena jajca: v zajemalko ubijemo sveže jajce in ga pazljivo spustimo v okisan in slan krop. Vre naj počasi nekaj minut, da beljak zakrknje, rumenjak pa mora ostati mehak. Previdno vzamemo iz krova vsako jajce posebej, ga nekoliko ohladimo in položimo na solato.

Slastna solata iz ostan-kov

Ce so nam ostale kratke spiralasto zavite testenine, jih prelijemo z mesanico solatne majoneze in kisle smetane ter dobro premešamo. Dodamo na kocke zrezane ostanke kuhanega ali pečenega mesa in bogato potresemo s seseklim petersiljem. Okusna je dobro ohlajena.

ZAČIMBNE RASTLINE

Nepogrešljiv ščepec vonja in okusa

Pehtran - ta pikantni »mali zmaj«

Pehtran (*artemisia dracunculus*) je bil v družini slavnega Mauricea Mességguéa zelo cenjen. »Moja babica Sophie je dala pehtran v vse. Kadar se mi je kolcalo, je stekla na vrt, prinesla vejico pehtrana in rekla: Vzemi, mali, zveči jo, pa bo hitro minilo. In kolcanje je res takoj prenehalo.

Pozneje sem odkril, da pomaga pehtran pri kolcanju, napihnenosti in fermentaciji ter da odpravlja običajne zelodčne in crevesne motnje. Poleg tega ima »mali zmaj«, kot so mu pravili včasih, pikanten okus in prefinjen vonj. Zacinini in odisavi puste jedi, tako da jih skoraj ni treba soliti, poprati in kisati,« beremo o pehtranu pri Mességguéu.

Sicer pa je pehtran trajnica, doma iz jugovzhodne Evrope. V kuhinji uporabljamo nežne pehtranove listke in mlade vršičke. Uporabljamo cim bolj svežega. Ne sušimo ga, lahko pa ga zamrzujemo. Svojo aromo popolnoma razvije sele med kuhanjem, zato običajno polovico pehtrana v jedi kuhamo, z drugo polovico pa potresemo gotovo jed.

Pehtran ima tako svojevrstno aromo, da ga v večjih količinah uporabljamo samo z nekaterimi osnovnimi začimbami.

Mességgué priporoča, da po obilnem kosilu, ki obremeni želodec, pijete pehtranov čaj (vejica pehtrana na skodelico), pa vas ne bo se naslednji dan ticalo v zelodcu.

Najbolj pogosto uporabljamo pehtran za:
- pehtranovo potico ali pehtranove struklje

Pehtran

- pehtranov kis
- nekatere pečenke
- nekatere zelenjavne prikuhe (dušene kumare in stročji fizol)
- sveže solate, predvsem zelene glavnote solate.

Pehtranov kis

V stekleno posodo s širokim vratom, ki se da dobro zapreti, natlačimo dve žlici pehtranovih listov. Zalijemo z litrom in pol dobrega vinskega kisa, posodo zapremo in pustimo dva tedna v hladilniku. Nato kis precedimo in prelijemo v dve manjši steklenici. Če želimo, da bo imel kis se močnejšo aromo, lahko v vsako steklenico damo se vršicek pehtrana.

Pehtranova potica

Dobro kvaseno testo za potice razvaljamo in premazemo z nadevom, ki smo ga pripravili iz surovega masla, jajc, kisle smetane, zrezanih svežih pehtranovih listov.

Maslo penasto vmesamo, dodamo sladkor in rumenjake, poljubno osladkamo, dodamo kislometano in vmesamo. Nekateri dodajo tudi svežo skuto.

Potico pečemo pri 200° C približno eno uro, če smo testo pripravili iz 1 l moke.

Najbolj tekne topla, ceprav za želodec ni ravno najbolj priporočljiva. Toda pehtranov čaj bo ublažil morebitne posledice.

SOPHIA LOREN

V kuhinji z ljubeznijo (12)

Nepozabni okus

Ob spominu na tista leta najzgodnejše mladosti v času vojne prihajam vedno bolj do zavesti, da sem takrat kljub grozotam in težavam srečala dvoje stvari, dvoje gotovosti, ki jih vsak otrok nujno potrebuje za življenje: varnost in hrano. Zdi se, da je absurdno govoriti o enem ali o drugem, ko smo vendar vse dni od ure do ure doživljali bombe in klanje in stradali od jutra do večera.

Toda tam v kraju Pozzuoli, kjer sem živela z materjo in starimi stari, se je vsak dan dogajal obred, ki je lahko zadovoljil tisti dve potrebi po varnosti. Vsak večer smo počakali, da je sel mimo zadnji vlak, potem pa se je vsa vas zgrnila v dolg železniški predor, skozi katerega bi moral priti naslednji vlak sele ob zori. Podali smo se tja noter, obloženi z odejami in s kakršnokoli cunjjo, ki nam je lahko dala toploto, postlali smo si ležišča in legli spat. V prostoru je bil zaprt težak zrak in toliko preplašenih ljudi. Toda v tistih urah v predoru smo se čutili zavarovane, ne samo zato, ker smo ga imeli za varnega pred bombami, temveč tudi zato, ker smo bili tam vsi drug ob drugem in smo vsi dihali isti zrak, ker smo opogumljali drug drugega in nam je bilo celo do igre in sale. Zdelo se mi je, da sem dobila ogromno družino, da so se moji angeli varuhi pomnožili z deset, s sto, pocutila sem se varna in občutila sem zascito tako določno, kakor tega nisem občutila nikoli več v življenju. Danes razumem, da je bil tisti predor v bistvu zame zavetje nerojenega otroka v materinem telesu. Potem je tu se druga zgodba, tista o prehrani. Vstajali smo torej ob zori med vpitjem in spodbujanjem k naglici, saj bi kmalu moral priti

prvi vlak. Tedaj me je mati prišla za roko in me naglo odpeljala proti odprti deželi. Na nekem mestu je prebival v votlini kozar in moja mati se je napotila tja skrivaj, ozirajoč se okrog sebe, da ji nihče ne bi ukradel njene odkritja.

Tam me je kozji pastir gledal z usmiljenjem, kakor da bi gledal posušeno jagnte, namolzel mi je velik kozarec mleka in mi ga dal toplega, toplega. Tega okusa prav gotovo ne bom nikoli več pozabila. Ostal bo edinstven v mojem življenju. Svež, okrepečevalen, življenjski. Dobra hrana mi ugaja in tu pa tam po svetu sem za razkosnimi mizami jedla odlične stvari; z okusi in vonjavami, ki so jih učenost izdelali v stoletjih gastronomske umetnosti. Toda noben okus mi nikoli več ne bo dal tiste gotovosti blaginje, kakršno mi je dala v otrostvu tista latvica mleka, ki je bilo pravkar namolzeno. Cez dan sem najbrž bila se lačna, toda kaj je to pomnilo? Saj sem živela že za cudovito srečanje z naslednjim zoro.

Nisem vam pripovedovala te epizode samo zaradi pripovedovanja nekega bolj ali manj patetičnega dogodka iz svojega življenja. Toda se danes upostevam koristne nauke tistih dni. Tista latvica mleka me je poučila, da je hrana dobra in naravnost neprekosljliva, kadar je v sozvočju z vsemi drugimi elementi: s časom, okoliščinami, okoljem, občutji, čustvi in predvsem, kadar je popolnoma pristna.

Morda se vam bodo zdela ta premišljevanja neumestna, ko vendar razpravljamo o gastronomskih zadevah. Toda če dobro premislite, niso neumestna. Nasprotno, lahko vam bodo pomagala, da boste boljše razumeli mene in moje besede o hrani in kuhinji.

Foto: Secchiarolli

Dobro je vedeti...

...kolikšne so količine živil za eno osebo

Po izkusnjah in tudi priporočilih strokovnjakov za zdravo prehrano računamo, da potrebujemo za eno odraslo osebo pri pripravi različnih obrokov:

- mesa s kostmi za govejo juho	10-15 dag
- mesa za sekanico	8-10 dag
- mesa za naravni zrezek	12-15 dag
- mesa za dunajski ali pariski zrezek	10-12 dag
- mesa za makaronovo meso	5-8 dag
- različnega mesa za pečenje na zaru	12-15 dag

/ riža za rizoto	8-10 dag
- riža za zakuho	2-3 dag
- ješprenja za samostojno jed	6-8 dag
- koruznega zdroba za polento	8-10 dag
- testenin za samostojno jed	8-10 dag
- testenin za prilogo 6-8 dag	
- krompirja za samostojno jed	20-25 dag
- krompirja za prilogo	15-20 dag

- zelenjave za prikuho (stročji fizol, grah, korenje)	8-10 dag
- zelenjave za dušenje	12-15 dag
- sadja, svežega	10-12 dag

Pripravila Katarina Lavš

KUHARSKI SLOVARČEK

Oblaganje

Različne modele, skledje in druge posode obložimo po dnu pred peko s tankimi rezinami slanine ali razvaljanim testom. Oblagamo pa jih tudi z različnimi folijami, da se meso ali pecivo lepše speče in da se posoda ne umaže.

Opekanje

Kose mesa za pečenke ali meso za dušenje na vroči masčobi najprej na hitro opečemo po vseh straneh, da dobi barvo in da

sok ne odteče; sele nato prilijemo malo vroce tekočine in dušimo oziroma pečemo, da se meso zmehča.

Obarvanje

Zivilo se pogosto obarva že pri kuhanju, jed pa lahko obarvamo tudi z dodatkom živila izrazitejše barve. Tako npr. nekaterim juham prilijemo malo soka rdece pese ali jim dodamo žlicko paradiznikove mezge, ki obarva tudi omake. Za obarvanje omak uporabljamo tudi sladko rdečo papriko.

Majhen dodatek zafrana rumeno obarva juho ali obaro.

Oplakovanje

Nekatera kuhana živila odcedimo, polijemo oziroma oplaknemo z vročo ali mrzlo vodo, da se ne sprimejo in speremo sluz. Oplakujemo rezance, vse druge testenine, riž, nekatere bolj cvrste žlicnike in svaljke. Z mrzlo vodo oplaknemo tudi kuhana jajca, da se lažje lupijo. Kuhani turski kavi prilijemo žlicko mrzle vode, da se prej scisti, »usede«.

IZLET ZA KONEC TEDNA

Skozi slikovite vasi v slovenski Istri

Njihove čare je najbolje spoznavati s kolesom

Ko enkrat vstopimo v njihov svet, se težko locimo od njega: vasi slovenske Istre med dolinama Drnice in Dragonje imajo poseben čar. Hise so zgrucene na slemenih visoko nad dolino, sredi njih se ponavadi dviguje ze od daleč opazni cerkveni zvonik. Vasi pritegnejo ze od daleč, zdi se, da mirujejo v poletni vročini, odmaknjene od turističnega vrveža na obali živijo svoje življenje.

Možnosti vstopa v ta svet je veliko, moramo se samo umakniti nekaj kilometrov iz Portoroža ali Kopra v notranjost. V Krkavčah in Kostabono se lahko pripeljemo skozi Smarje, v Padno se dvignemo naravnost iz doline Drnice. Toda najlepše je potovanje zaceti v Dragonji, iz katere se po ovinkasti cesti zapeljemo proti Sv. Petru. Cesta ni široka, v nadaljevanju pa nas bodo spremljale se ozje ceste, strme in ovinkaste; istrska pokrajina je vse prej kot ravna. Oznacenih poti tukaj ni, zato je najboljša ostati na cestah, ki velikokrat držijo po razglednih slemenih. Peš po njih ne gre najhitreje, z avtom prehitro, zato pa je kolo več kot primereno. Morda ni odveč pomisliti na možnost, da damo kolo lahko na vlak, potem pa iz Kopra slikovite istrske vasi niso več daleč.

Prva postaja na poti iz Dragonje se ponuja v Sv. Petru, kjer v zaselku Goreli stoji v zanimiv etnološki muzej urejena Tonina hiša. V njej je več sto let stara torklja oziroma oljar, na kjer si lahko ogledamo velik mlin in stiskalnico ter izvemo, na kakšen način so včasih pridobivali oljčno olje. To zdaj spet pridobiva na veljavi, temu primerno se širijo nasadi oljk po slovenski Istri in torklje, ki pa delujejo s pomočjo električne energije. Ena večjih torkelj je v Krkavčah, kamor se odpravimo iz Sv. Petra, vendar je pred tem vredno narediti »ovinek« do Padne, slikovite vasi nad dolino Drnice.

Pravijo, da je vas včasih ležala visje na pobočju, kjer je ob cerkvi sv. Sabe pokopališče. Zakaj se je »preselila« na nižje, vendar nič manj razgledno

mesto, je se vedno uganika, morda je svoje naredil požar, morda kuga...

V Padni se je vredno sprehoditi med starimi hisami, ujeti nekaj pogledov na drugo stran doline Drnice proti Kortam in obiskati se Jakcevo galerijo. Znani slikar je po upokojitvi tudi po več mesecev na leto bival v Padni, zato na razstavi njegovih risb in grafik ne manjkajo tudi motivi iz te vasi.

Iz Padne drži slemen-ska cesta proti Kostaboni, Pučam in Krkavčam. Ustavimo se lahko v vseh treh, morda najprej v Krkavčah. Jedro vasi je zgruceno okoli cerkve, zgrajene na živi skali. Tudi tu nas pritegne sprehod med hisami, vendar staro istrsko arhitekturo ponekod močno načena čas. Jedro vasi je zares jedro v pravem pomenu besede. Hise iz »plavega kamna«, kot tu pravijo flisu, se naslanjajo ena na drugo in bolj kot vtis stisnjenosti dajejo občutek prijetne domačnosti in zavarovanosti pred vremenskimi vplivi. Tudi Krkavce so vas z razgledom, ki sega v širjave nad dolino Dragonje. V to bi se lahko spustili po cesti, ki drži mimo pokopališča v druge zaselke vasi (skupaj jih je kar šest), vendar lahko obiščemo še Puče in Kostabono. Pred tem se blizu pokopališča ustavimo le na severni strani vzpetine Gradisce, kjer stoji ob cesti skrivnostni »krkavski kamen« iz drugega ali prvega stoletja

Pogled na Padno izpred pokopališča. Le kaj je »premaknilo« vas na nižjo lego?

pred nasim stetjem. Nekateri menijo, da je na njem upodobljeno božanstvo, ki so ga nekoč častili, drugi pravijo, da je to sramotilni kamen, za katerega so privezali ljudi.

Kostabona po legi in lepoti prav nič ne zaostaja za Padno in Krkavčami; morda je med vsemi vasi celo najlepša. To je starodavno naselje s tremi cerkvami, po ljudskem izročilu pa naj bi tu stala rimska trdnjava Castrum Bonae, ki naj bi dala ime vasi, po drugi razlagi pa je ime mitološkega izvora. Naj bo tako ali drugače, vas je vredna ogleda. Potem nas pa zares pričakuje dolina Dragonje, v katero se spustimo po makadamski cesti. Če v dolini ubremo levo smer, kmalu pridemo do Skrlin, kjer so na Pinjevcu slikoviti slapovi in tolmun tik pod cesto. Kot nalasc za postanek in osvežitev.

Dario Cortese

Kostabona, kraljica naših istrskih vasi

V Tonini Hiši v Sv. Petru je stara torklja

Stiskalnica za olje je narejena iz lesa in kamna

Krkavški kamien je star najmanj dve tisočletji

Ulice v Krkavčah so ozke, vendar ne pretesne (Vse fotografije: Dario Cortese)

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Nihče ne bo opazil vaših uspehov in vas pohvalil, zato boste ves ljubi dan izzivali priložnosti, kako bi se bližnjim pohvalili, ne da bi bili videti preveč bahavi.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Svoje stare želje ste že tako zelo zanemarili, da se jih skoraj več ne spominjate. A ker se jih spominja vaša notranjost, že kmalu pričakujte njihov novi razcvet.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Zazeleli si boste obnoviti nekdanji položaj, ko ste brez pretiranega napora dosegali malone vse, kar ste potrebovali. Ampak stari časi so žal mimo, novih pa nikdar ne bo.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Brskali boste po rešitvah, ki vam jih bo ponujala zdrava pamet, vendar boste ostali praznih rok. Nenavadnim težavam zdrava pamet ni kos - bolj jim ustreza pamet norca.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Marsikdo vam bo iskreno zavidal, zato se utesne zgoditi, da boste zaradi prevzetnega obnašanja deležni se iskrene kritike. Prehitite jo s pravočasno samokritiko.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Ne boste pretirano zahtevali niti do sebe niti do svojih bližnjih. Zadovaljili se boste s številnimi malimi radostmi, zlasti takimi, ki na zunaj sploh ne bodo opazne.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Ker ste bili pretekli teden pridni kot mravlja, si zaslužite temeljit počitek. A ker se le stezka ustavite, se boste plačilu odrekli in si prislužili nekaj drugega.

ŠKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Razgovorili se boste o svoji viziji boljšega sveta, skrojenega po meri vaših osebnih želja. Se dobro, da vam svet ne bo sledil, sicer bi propadel še prej, kot bo sicer.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: V ihti nobeno delo ni najbolje opravljeno, zato ga raje preložite in se ga lotite takrat, ko se vam ne bo nikamor mudilo - ali se bolje, ko vam zanj sploh ne bo mar.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Vaš um bo neprestano begal, iščeč pravi navdih za porabo prostega časa. Nič od znanega vas ne bo dovolj pritegnilo, novosti pa bodo predrage ali prenevarne.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Končno boste imeli nekaj časa za posvečanje svojim vzvišenim zamislim - škoda le, da ne bo časa za njihovo uresničitev. Odločite se že: denar ali svoboda.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Malodušno se boste prepustili toku usode, vendar se vas bo vseskozi držala sreča; vselej vas bo namreč zaneslo prav tja, kamor si boste potihem najbolj želeli.

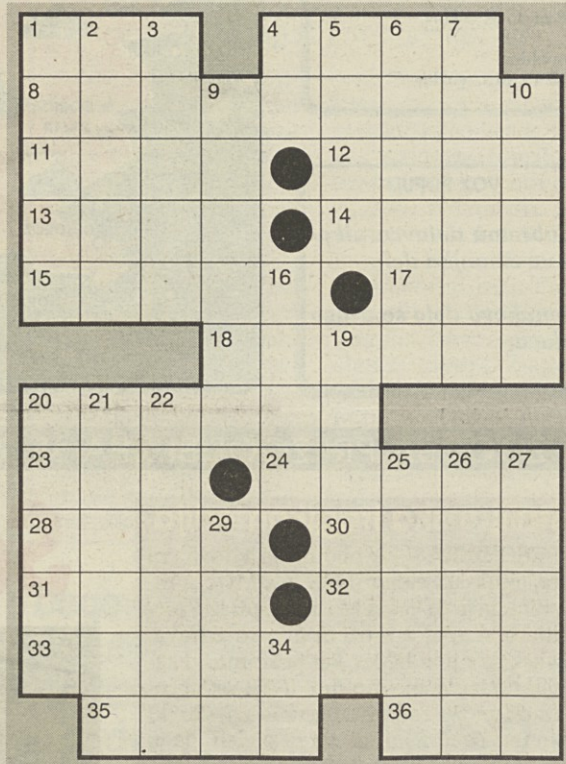
KRIŽANKA

Vodoravno:

1. ime italijanske filmske igralkе Mirande, 4. metalna vrz z zanko, 8. pripadnik revolucionarnih vojskih enot v Nikaragvi, ki so zrušile diktaturo Somoze, 11. antično ime reke Aniene v južni Italiji, 12. mesto v Egiptu, 13. najmanjši delec elementa, 14. najvišji vrh Karavank, 15. nesramnez, predrznež, 17. ljubkovalna oblika imena Eva, 18. Viking, 20. hribovje na severnem robu Liskega višavja (Mala in Velika), 23. oseba, ki se noče imenovati, 24. češki premier (Vaclav), 28. londonska zabaviščna četrt, 30. krajša oblika imena Cedimir, 31. nekdanji slovenski notranji minister (Tomaž), 32. enovalentni radikal iz ogljika in vodika, 33. liker iz maraske, 35. divan, blazinjak, 36. japonska valuta.

Navpčno:

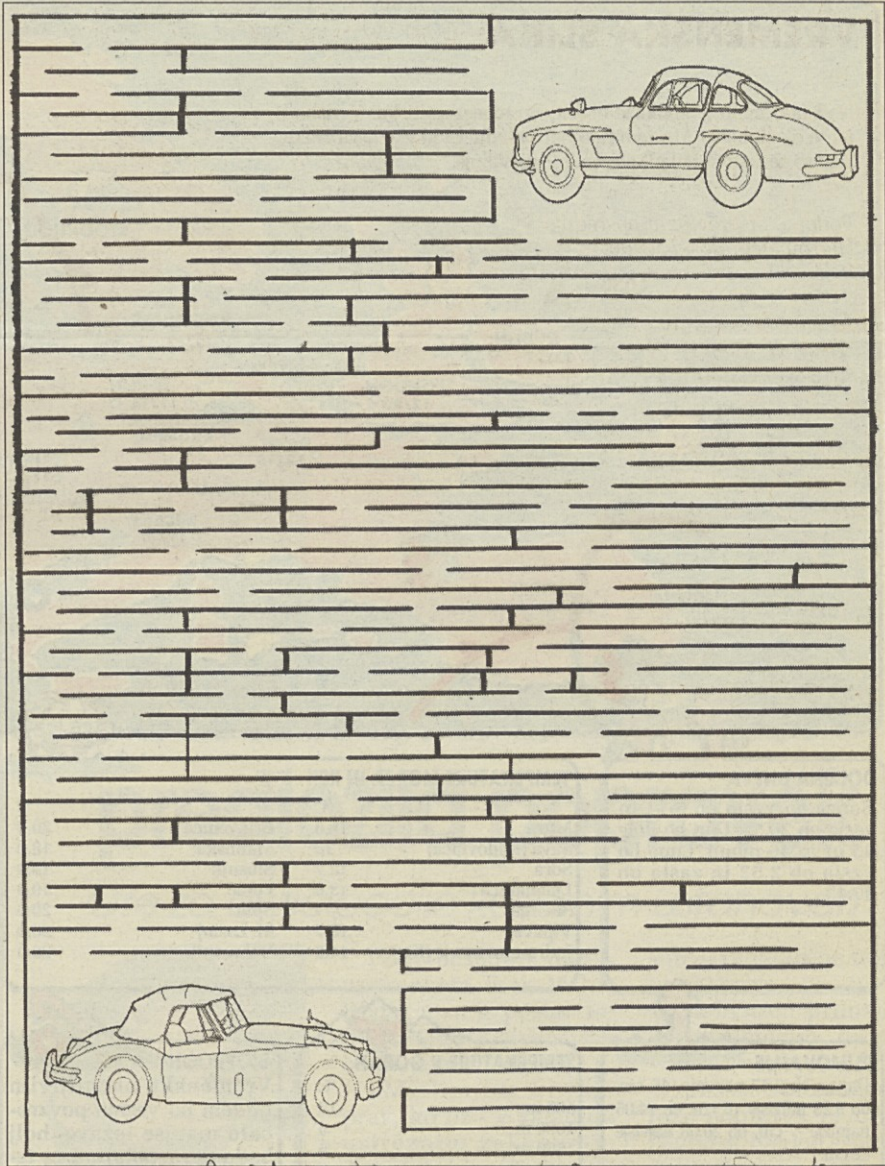
1. ime angleškega znanstvenika Newtona, 2. italijanski slikar (Raffaello), 3. negativno naelektrjen ion, 4. kemijski znak za litij, 5. latinsko ime za janež, 6. sestav, stroj, 7. temelj, 9. ime slovenskega hokejskega vratarja Lomovska, 10. glavno mesto Estonije, 16. el telesa med stegenico in trupom, 19. plitva zareza, 20. rahel skupek vlaken, 21. vetrovka, 22. hudobna ženska v slovenskem ljudskem verovanju, 25. rimski vojskovodja, ki je premagal Atilo, 26. italijansko ime za Videm, 27. atenski politik, ustanovitelj atenskega polisa, 29. skandinavsko mosko ime, Olof, 34. različni crki.

Cedo, Ertl, eth, maraskino, kavc, jen
Vodoravno: Iša, Iaso, sandinist, Anio, Išana, atom, Stol, cinik, Evi, Norman, Kapela, one, Klaus, Soho.

RESITEV

Katera pot je prava?

ŠAH

Problem -mat v dveh potezah /Dr.S.Wolf - Zagreb 1935

Crnemu kralju se mudi preko polja a3 in c3 na prostost, zato je beli pred nalogo, da mu to prepreči in matira črnega kralja v dveh potezah. Pri pripravi mata mora beli paziti, da se postavi na pravo posevnico - diagonalo in tako proste roke za delovanje figur!

Resitev naloge

Ze prva poteza belega 1.Dh8! razkriva nameno, da odloči matiranje na veliki črni posevnici a1 - h8./ Slabo je 1.Lb4: pat; ali 1.Ta7 in 1.Tc7, saj črni kralj uspešno pobegne iz mata. Po odigrani potezi z belo damo ima črni naslednje možnosti: 1...Ka1: 2.Tg1 mat, 1...Ka3 Ta7 mat, 1...Kc3 2.Tc7 mat, 1...Kc1 Tg1 mat in 1...b3 2.Tg1 mat!

Silvo Kovac

IRAN

Dežela na nekdanjem stičišču med vzhodom in zahodom (7)

Vse to je privedlo do množičnega upora februarja 1979. Vojska in policija, glavna oporna stebra šahovega režima, sta se sesula v prah, kajti vojak se je pred vojakom cutil najprej in predvsem muslimana.

Poniževalna odvisnost od velikih sil je bila pretrgana, iranskemu ljudstvu pa se je odprla možnost demokratičnega razvoja, vendar pa je žal tudi ostalo samo pri tem. Iran je postal teokratska republika, ki jo tudi danes vodi verski poglavar, ki bdi nad ideologijo, politiko in duhovnim življenjem.

Islamska republika v Iranu je prva fundamentalistična republika v zgodovini islama, ce od-

stevamo državo, ki jo je ustanovil prerok Mohamed. Ta zazrtost v zgodovino pod vodstvom Homeinija, ki so ga nekateri že imeli za Mahdija, je pripeljala deželo v osamo. V nenehnem »izganjanju hudica« je novi režim pretrgal stike tako z Zahodom kot s socialističnim Vzhodom.

Prvo navdušenje nad revolucijo v drugih islamskih državah pa se je hitro ohladilo, saj Iran ni skrival želje po izvozu svoje »pravoverne« revolucije. Del tega »izvoza« so tudi proiranske frakcije v Libanonu.

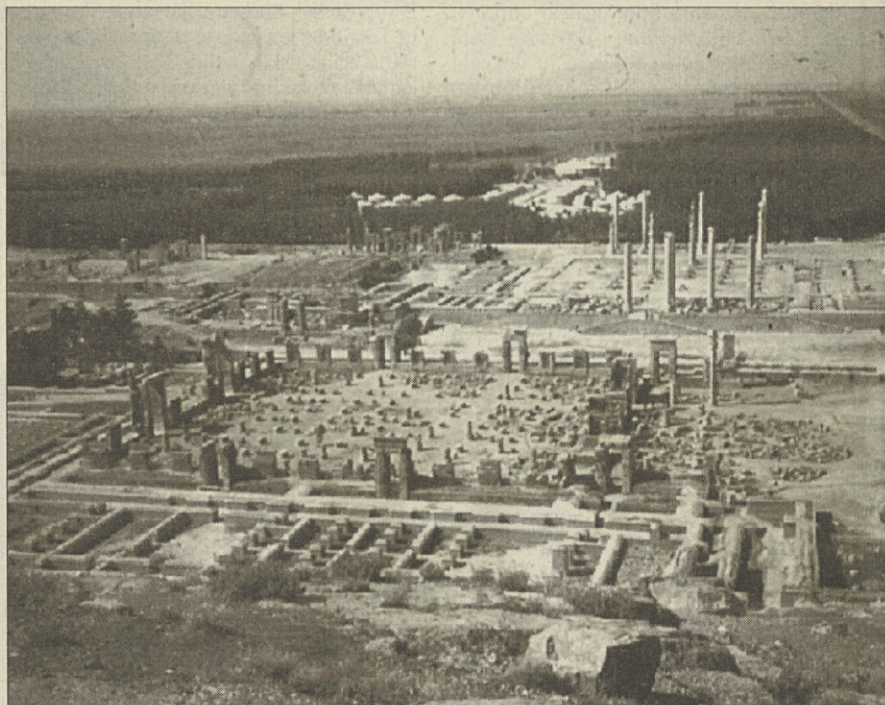
K temu, da je dežela drvela v cedalje večjo revščino, je pripomogla tudi iransko-iraska vojna zaradi meje na ustju reke

Sat el Arab. Ta spor je ostal kot dediščina administrativnih meja se iz kolonialnih časov. Previden dvom o rezultatih desetletne islamske republike so si upali izraziti le nekateri. Verski režim je s svojimi nasprotniki in tudi z dovcerajsnjimi zavezniki, ki so se odločali za liberalnejšo pot, krvavo obračunal.

Glavni stebel islamske revolucije so revne kmečke množice, ki zaradi svoje obupne revščine pod sahovim režimom v novem režimu niso nicesar izgubile. Te množice, zaprte pred zunanjim svetom zaradi meja, cenzure in nepismenosti, ki v Iranu dosega vrtočlave številke, isčejo opoj v veri, v veri v osvobajajočo

moč trpljenja, in z nasmehom na ustnicah umirajo na bojnih poljih ter tako najdejo tisti večni raj v Alahovem objemu.

Večer pred odhodom sva po ogledu ostalih mestnih znamenitosti, kraljeve palače, ki ne kaže več nekdanjega blisca, in lepega pokritega, obokanega mostu čez reko Zajandeh, prebila v majhni restavraciji. Družbo nama je delal mlad student, ki sva ga srečala na obhodu mesta. Sele tu se je do neke mere otesel strahu, da bi ga v družbi z osovraženimi tujci videle nepravice oči. Bil je eden tistih, ki je izrazil previden dvom v oblast. Zelel si je le povsem preprostitih stvari: možnost

Persepolis je bil središče nekoč najmočnejše države sveta (Foto: Janez Jaklič)

potovanja, radio, tuje filme, več svobode ... skratka to, kar so bile tudi nase skrivne misli pred desetletji. Najin naslednji cilj je bil Siraz.

Nočna voznja je minovala v spokojnem miru, ce odstejem ze obicajne preglede avtobusa na po-

membnih kriziscih in vstopih v mesto, ki so jih strazili vojaki revolucije. Vojaki so se z naperjenimi brzostrelkami mrkih pogledov molce sprehodili skozi avtobus. Prvi neprijetni občutki so že minili, ker ob pregledu potnih listov ni bilo ni-

koli težav. Mesto, ki leži 1600 metrov visoko v oazi sredi gora, ni bilo najin končni cilj. Zanimale so naju pred vsem razvaline 60 kilometrov od mesta. Zdaj razvaline, včasih pa središče najmočnejše države sveta. **Janez Jaklič** (Se nadaljuje)

